ΝΑ ΑΠΑΞΙΩΣΟΥΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 176
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2017
1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

2017

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
2017
1,5 ΕΥΡΩ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ 2017

ΑΝΑΡΧΙΚΟ ΔΙΗΜΕΡΟ 15 - 16 Νοεμβρίου στο ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Τετάρτη 15 Νοεμβρίου, ώρα 6:30 μμ

ΘΕΜΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ:

Θεωρίες και πρακτικές εξέγερσης και αντιεξέγερσης.

Πέμπτη: 16 Νοεμβρίου, ώρα 6:30 μμ

ΘΕΜΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ:

Από την επανάσταση του Φλεβάρη 1917, στο κομμουνιστικό πραξικόπημα των μπολσεβίκων.

Π ΟΛΥ

2017

ΑΝΑΡΧΙΚΟ ΔΙΗΜΕΡΟ 15 - 16 Νοεμβρίου στο ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Τετάρτη 15 Νοεμβρίου, ώρα 6:30 μμ

ΘΕΜΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ:

Θεωρίες και πρακτικές εξέγερσης και αντιεξέγερσης.

Πέμπτη: 16 Νοεμβρίου, ώρα 6:30 μμ

ΘΕΜΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ:

Από την επανάσταση του Φλεβάρη 1917, στο κομμουνιστικό πραξικόπημα των μπολσεβίκων.

Προβολές ταινιών
και Εκθέσεις φωτογραφίας,
από τις 12 το μεσημέρι

ΝΑΡΧΙΚΗ
ΡΧΕΙΟΘΗΚΗ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Ως ***αντιεξέγερση*** από θεωρητικούς και μη περιγράφεται το σύνολο αφ' ενός των στρατιωτικο-αστυνομικο-δικαστικών επιχειρήσεων, που σχεδιάζονται και πραγματοποιούνται για την άμεση καταστολή των εξεγερμένων, την εκδίωξή τους από χώρους, που έχουν καταλάβει, αλλά και από τους δρόμους στους οποίους συγκρούονται ή κρατούν με οδοφράγματα, για την πραγματοποίηση συλλήψεων, και την φυλάκιση μικρότερου ή μεγαλύτερου αριθμού συμμετεχόντων, και αφ' ετέρου την συντονισμένη και πολύπλευρη αντιμετώπιση της «παρέκκλισης», εκ μέρους των ΜΜΕ και κάθε πρόθυμου, θεσμικού και μη, υποστηρικτή του «νόμου και της τάξης», που διασαλεύθηκε.

Πριν ένα χρόνο περίπου, η **ιστοσελίδα The Intercept** δημοσιοποίησε ένα πεντάλεπτο βίντεο εκπαίδευσης του αμερικανού Πενταγώνου υπό τον τίτλο «***Megacities: Urban Future, the Emerging Complexity***», στο οποίο εκτιμάται πως η μεγαλύτερη πρόκληση, που θα έχουν να αντιμετωπίσουν οι αμερικανικές ένοπλες δυνάμεις, όχι πολλά χρόνια από σήμερα, σε έναν κόσμο, που πλήττεται από τις «ακραίες» ανισότητες, την αλλαγή των κλιματικών συνθηκών, τον υπερπληθυσμό, την πολιτική αστάθεια κ.ά., θα είναι οι συγκρούσεις σε αστικά περιβάλλοντα –σε «mega cities», ***γιγαντιαίες πόλεις, που περιγράφονται ως «αστικές ζούγκλες»***.

Το συγκεκριμένο βίντεο χρησιμοποιήθηκε στο ***Joint Special Operations University του αμερικανικού Πενταγώνου, σχολή όπου μέλη των Ειδικών Δυνάμεων λαμβάνουν πιο εξειδικευμένη εκπαίδευση*** πάνω σε θέματα, όπως ο ανορθόδοξος πόλεμος, οι αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις, η προσαρμογή στα δεδομένα ξένων κοινωνιών κ.α. Χαρακτηριστικό, επίσης, είναι το ότι μεταξύ των εικόνων, που εμφανίζονται στο βίντεο, υπάρχουν και εικόνες από ταραχές και επεισόδια των τελευταίων ετών στον ελλαδικό χώρο.

Παρ' όλα αυτά, ουδείς υπηρέτης, κοινωνός και μέτοχος των εξουσιαστικών αναγκών και σχεδιασμών έχει την αυταπάτη ότι το «πρόβλημα» λύνεται μόνο μέσω της στρατιωτικής ή αστυνομικής επιβολής και ισχύος.

Οι εξεγέρσεις ξεσπούν πολλές φορές «απρόοπτα» και άλλοτε

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΗΓΕΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ, Ο ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ...

«Δεν υπάρχουν γεγονότα τόσο δυσάρεστα, που ένας επιτήδειος να μην μπορεί να βγάλει κάποιο όφελος από αυτά, ούτε τόσο ευνοϊκά, που ένας ανόητος να μην μπορεί να τα μετατρέψει σε ζημιά του».

Λα Ροσφουκώ, 1613-1680,
Γάλλος συγγραφέας

«Μερικές φορές αναρωτιέμαι αν τον κόσμο κυβερνούν κάποιοι έξυπνοι, που μας δουλεύουν ή κάποιοι ηλίθιοι που μιλάνε σοβαρά».

Μαρκ Τουέην, 1835-1910,
Αμερικανός συγγραφέας

Όπως είναι γνωστόν και αναμφισβήτητο γεγονός, καθ' ότι η ιστορία διδάσκει, ευκολότερο είναι να αναγνωριστεί ένας μέγας πολιτικός ανήρ μετά θάνατον παρά στις μέρες του. Το ποτήριον τούτο το πικρό έχουν δοκιμάσει ουκ ολίγοι φωστήρες της πολιτικής. Γιατί; Μα γιατί ο λαουτζίκος είναι αχάριστος, απαίδευτος, αμνήμων. Άγεται και σύρεται, ενθουσιάζεται εύκολα, παθιάζεται χάνοντας το μέτρο και ύστερα γεμίζει απαισιοδοξία και επιδεικνύει αγνωμοσύνη για όλους εκείνους που πριν λίγο ψήφιζε και επευφημούσε.

Όμως οι κανόνες φτιάχνονται για να σπάνε. Μέγιστη απόδειξη η νέα βράβευση του Γιωργάκη Παπανδρέου, του γίγαντα προέδρου της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, που άνοιξε την πόρτα στο ΔΝΤ και στα μνημόνια για να μπει καθαρός μπορεί «να κλάνει και να μασάει τσίχλα ταυτόχρονα» (σιγά το δύσκολο άλλωστε) και άλλες τέτοιες απολίτικες μπουρδολογίες.

Ή μήπως είναι καλύτερος εκείνος ο Τσίπρας που αποκάλεσε τον Ψυχρό πόλεμο «Frozen war» και χρησιμοποίησε ως μονάδα μέτρησης του χρόνου «το έτος φωτός»;

Έχουν, όμως, όπως είπαμε και οι δίσεκτοι καιροί γυρίσματα.

Ο Γιωργάκης Παπανδρέου βραβεύτηκε για τις ηγετικές του ικανότητες και για το έργο του ως πολιτικός και πρωθυπουργός της Ελλάδας την περίοδο 2009-2011 από την International Leadership Association (ILA).

Δεν είναι βόας, δεν είναι κροταλίας, είναι ο Γιωργάκης ο ηγέτης της μπανανίας.

Η International Leadership Association, στην απόφασή της να τιμήσει με το βραβείο Ηγεσίας τον Γιώργο Α. Παπανδρέου, τονίζει:

*«Ως πρωθυπουργός της Ελλάδας από το 2009 έως το 2011, ο Γιώργος Παπανδρέου **συνειδητοποίησε πολύ καλά** τί σημαίνει να βρίσκεσαι στην ηγεσία μιας χώρας σε μια ταραχώδη περίοδο. Πολιτικός με πολύχρονη εμπειρία, όταν μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-2008, ανέλαβε την πρωθυπουργία, **είχε την εντολή αλλά και την αποφασιστικότητα** να αυξήσει τη διαφάνεια και να μειώσει τη διαφθορά στην ελληνική διοίκηση, καθώς και τη βούληση να εργαστεί για τον εξανθρωπισμό της παγκοσμιοποίησης και τις οικονομικές της επιπτώσεις στους Έλληνες πολίτες. Αντιμέτωπος με την πίεση του χρόνου και των παγκόσμιων χρηματοπιστωτικών αγορών, **πήρε τη δύσκολη απόφαση να προχωρήσει σε προγράμματα λιτότητας και περικοπών στο πλαίσιο της Ευρωζώνης**. Για το έργο του το 2010, «**προσπαθώντας να κάνει ό,τι καλύτερο μπορούσε, το χειρότερο έτος για την Ελλάδα**», το περιοδικό Foreign Policy τον ενέταξε μεταξύ των Top 100 Global Thinkers. Οι εμπειρίες του στις πρώτες γραμμές της κρίσης στην ευρωζώνη, είναι σημαντικές για την κατανόηση της Ευρώπης σήμερα και για τον συνεχιζόμενο αγώ-*

σεων, που σχεδιάζονται και πραγματοποιούνται για την άμεση καταστολή των εξεγερμένων, την εκδίωξή τους από χώρους, που έχουν καταλάβει, αλλά και από τους δρόμους στους οποίους συγκρούονται ή κρατούν με οδοφράγματα, για την πραγματοποίηση συλλήψεων, και την φυλάκιση μικρότερου ή μεγαλύτερου αριθμού συμμετεχόντων, και αφ' ετέρου την συντονισμένη και πολύπλευρη αντιμετώπιση της «παρέκκλισης», εκ μέρους των ΜΜΕ και κάθε πρόθυμου, θεσμικού και μη, υποστηρικτή του «νόμου και της τάξης», που διασαλεύθηκε.

Πριν ένα χρόνο περίπου, η **ιστοσελίδα The Intercept** δημοσιοποίησε ένα πεντάλεπτο βίντεο εκπαίδευσης του αμερικανού Πενταγώνου υπό τον τίτλο «***Megacities: Urban Future, the Emerging Complexity***», στο οποίο εκτιμάται πως η μεγαλύτερη πρόκληση, που θα έχουν να αντιμετωπίσουν οι αμερικανικές ένοπλες δυνάμεις, όχι πολλά χρόνια από σήμερα, σε έναν κόσμο, που πλήττεται από τις «ακραίες» ανισότητες, την αλλαγή των κλιματικών συνθηκών, τον υπερπληθυσμό, την πολιτική αστάθεια κ.ά., θα είναι οι συγκρούσεις σε αστικά περιβάλλοντα –σε «mega cities», ***γιγαντιαίες πόλεις, που περιγράφονται ως «αστικές ζούγκλες»***.

Το συγκεκριμένο βίντεο χρησιμοποιήθηκε στο ***Joint Special Operations University του αμερικανικού Πενταγώνου, σχολή όπου μέλη των Ειδικών Δυνάμεων λαμβάνουν πιο εξειδικευμένη εκπαίδευση*** πάνω σε θέματα, όπως ο ανορθόδοξος πόλεμος, οι αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις, η προσαρμογή στα δεδομένα ξένων κοινωνιών κ.α. Χαρακτηριστικό, επίσης, είναι το ότι μεταξύ των εικόνων, που εμφανίζονται στο βίντεο, υπάρχουν και εικόνες από ταραχές και επεισόδια των τελευταίων ετών στον ελλαδικό χώρο.

Παρ' όλα αυτά, ουδείς υπηρέτης, κοινωνός και μέτοχος των εξουσιαστικών αναγκών και σχεδιασμών έχει την αυταπάτη ότι το «πρόβλημα» λύνεται μόνο μέσω της στρατιωτικής ή αστυνομικής επιβολής και ισχύος.

Οι εξεγέρσεις ξεσπούν πολλές φορές «απρόοπτα» και άλλοτε «ώριμες» όσο ποτέ εμφανίζονται σαν τυφώνας, που σαρώνει τα πάντα στο διάβα του: βεβαιότητες, κινηματικές ορθότητες, κομματικές λογικές και πειθαρχήσεις τυπικές ή άτυπες, εξουσιαστικούς σχεδιασμούς, κοινωνικά πρότυπα και ρυθμίσεις κ.ά.

Οι εξουσιαστές γνωρίζουν πολύ καλά ότι είναι προτιμότερο να προλαβαίνουν την εκδήλωσή τους. Σε διαφορετική περίπτωση, όπως άλλοτε έχει δείξει και η εμπειρία του Νοέμβρη του 1973, και αφού καθίσταται αδύνατον να αποτραπούν, επιλέγεται ο δρόμος του ελέγχου, της διάβρωσης τους, την αλλοίωσης των πηγαίων και επικίνδυνων για τα κόμματα, την πολιτική, και το κίνημα, χαρακτηριστικών τους, της απομόνωσης και της κατασυκοφάντησης των «ύποπτων στοιχείων», κάθε «προβοκάτορα» που στέκεται εμπόδιο.

Η αντιεξέγερση, λοιπόν, είτε σαν διαδικασία είτε σαν τεχνική, είναι πολυεπίπεδη. Οι τεχνικοί της εξουσίας γνωρίζουν, επίσης πολύ καλά, ότι αφού δεν μπορούν να εμποδίσουν την ύπαρξη ανατρεπτικών διεργασιών, μπορούν διεισδύοντας (με κάθε τρόπο) να τις

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΗΓΕΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ, Ο ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ...

«Δεν υπάρχουν γεγονότα τόσο δυσάρεστα, που ένας επιτήδειος να μην μπορεί να βγάλει κάποιο όφελος από αυτά, ούτε τόσο ευνοϊκά, που ένας ανόητος να μην μπορεί να τα μετατρέψει σε ζημιά του».

Λα Ροσφουκώ, 1613-1680,
Γάλλος συγγραφέας

«Μερικές φορές αναρωτιέμαι αν τον κόσμο κυβερνούν κάποιοι έξυπνοι, που μας δουλεύουν ή κάποιοι ηλίθιοι που μιλάνε σοβαρά».

Μαρκ Τουέην, 1835-1910,
Αμερικανός συγγραφέας

Όπως είναι γνωστόν και αναμφισβήτητο γεγονός, καθ' ότι η ιστορία διδάσκει, ευκολότερο είναι να αναγνωριστεί ένας μέγας πολιτικός ανήρ μετά θάνατον παρά στις μέρες του. Το ποτήριον τούτο το πικρό έχουν δοκιμάσει ουκ ολίγοι φωστήρες της πολιτικής. Γιατί; Μα γιατί ο λαουτζίκος είναι αχάριστος, απαίδευτος, αμνήμων. Άγεται και σύρεται, ενθουσιάζεται εύκολα, παθιάζεται χάνοντας το μέτρο και ύστερα γεμίζει απαισιοδοξία και επιδεικνύει αγνωμοσύνη για όλους εκείνους που πριν λίγο ψήφιζε και επευφημούσε.

Όμως οι κανόνες φτιάχνονται για να σπάνε. Μέγιστη απόδειξη η νέα βράβευση του Γιωργάκη Παπανδρέου, του γίγαντα προέδρου της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, που άνοιξε την πόρτα στο ΔΝΤ και στα μνημόνια για να μπει καθαρός αέρας, επιτέλους, σ' αυτό το κωλοχανείο του ελλαδικού χώρου.

Η ύποπτη σιωπή σχετικά με την πρόσφατη βράβευση του Γιωργάκη Παπανδρέου, δεν μας εξέπληξε. Όλες οι γαλιάνδρες της διαπλοκής, όλες οι σαύρες της πολιτικής και της δημοσιογραφίας προσποιήθηκαν είτε ότι την αγνοούν είτε προσπάθησαν να την υποτιμήσουν λες και είναι μικρή αυτή η νέα επιτυχία του.

Αρχίσαμε να ρωτούμε εδώ και εκεί, τυχαίους περιστατικούς, φίλους και γνωστούς αν ξέρουν κάτι. Η έκπληξη όλων ήταν μεγάλη. Και η απορία τους πηγαία.

Μήπως έλαβε για τις υπηρεσίες του στον λαό το βραβείο της ανοικτής παλάμης, δηλαδή μια μούντζα, ένα φάσκελο, μια καρπαζιά; Μήπως τον γιαουρτώσανε, μήπως έφαγε ροχάλα;

Ο Γιωργάκης Παπανδρέου βραβεύτηκε για τις ηγετικές του ικανότητες και για το έργο του ως πολιτικός και πρωθυπουργός της Ελλάδας την περίοδο 2009-2011 από την International Leadership Association (ILA).

Δεν είναι βόας, δεν είναι κροταλίας, είναι ο Γιωργάκης ο ηγέτης της μπανανίας.

Η International Leadership Association, στην απόφασή της να τιμήσει με το βραβείο Ηγεσίας τον Γιώργο Α. Παπανδρέου, τονίζει:

«Ως πρωθυπουργός της Ελλάδας από το 2009 έως το 2011, ο Γιώργος Παπανδρέου ***συνειδητοποίησε πολύ καλά*** *τί σημαίνει να βρίσκεσαι στην ηγεσία μιας χώρας σε μια ταραχώδη περίοδο. Πολιτικός με πολύχρονη εμπειρία, όταν μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-2008, ανέλαβε την πρωθυπουργία,* ***είχε την εντολή αλλά και την αποφασιστικότητα*** *να αυξήσει τη διαφάνεια και να μειώσει τη διαφθορά στην ελληνική διοίκηση, καθώς και τη βούληση να εργαστεί για τον εξανθρωπισμό της παγκοσμιοποίησης και τις οικονομικές της επιπτώσεις στους Έλληνες πολίτες. Αντιμέτωπος με την πίεση του χρόνου και των παγκόσμιων χρηματοπιστωτικών αγορών,* ***πήρε τη δύσκολη απόφαση να προχωρήσει σε προγράμματα λιτότητας και περικοπών στο πλαίσιο της Ευρωζώνης****. Για το έργο του το 2010, «****προσπαθώντας να κάνει ό,τι καλύτερο μπορούσε, το χειρότερο έτος για την Ελλάδα****», το περιοδικό Foreign Policy τον ενέταξε μεταξύ των Top 100 Global Thinkers. Οι εμπειρίες του στις πρώτες γραμμές της κρίσης στην ευρωζώνη, είναι σημαντικές για την κατανόηση της Ευρώπης σήμερα και για τον συνεχιζόμενο αγώνα, σε παγκόσμιο επίπεδο, για την οικοδόμηση πιο ανθρώπινων οικονομιών. Σήμερα, ως Πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, μια παγκόσμια οργάνωση προοδευτικών πολιτικών κομμάτων, ο Παπανδρέου συνεχίζει να εργάζεται για τη συνέργεια των δημοκρατικών θεσμών, ώστε να αντιμετωπισθούν οι παγκόσμιες οικονομικές και θεωρητικές προκλήσεις που εμποδίζουν έναν δικαιότερο κόσμο».*

Να λαλήσουμε τώρα ή σε λίγο; Σε λίγο γιατί έχει και άλλο...

Ο Ρόναλντ Χάιφετς, ιδρυτής του Center for Public Leadership του Harvard Kennedy School, υπογράμμισε για τη θητεία του Γιώργου Α. Παπανδρέου ως πρωθυπουργού και νωρίτερα ως υπουργού Εξωτερικών:

«Η αντιμετώπιση δύσκολων προκλήσεων και ο χειρισμός τους είναι αυτό που αναδεικνύει

«ακραίες» ανισότητες, την αλλαγή των κλιματικών συνθηκών, τον υπερπληθυσμό, την πολιτική αστάθεια κ.ά., θα είναι οι συγκρούσεις σε αστικά περιβάλλοντα –σε «mega cities», ***γιγαντιαίες πόλεις, που περιγράφονται ως «αστικές ζούγκλες»***.

Το συγκεκριμένο βίντεο χρησιμοποιήθηκε στο ***Joint Special Operations University του αμερικανικού Πενταγώνου, σχολή όπου μέλη των Ειδικών Δυνάμεων λαμβάνουν πιο εξειδικευμένη εκπαίδευση*** πάνω σε θέματα, όπως ο ανορθόδοξος πόλεμος, οι αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις, η προσαρμογή στα δεδομένα ξένων κοινωνιών κ.α. Χαρακτηριστικό, επίσης, είναι το ότι μεταξύ των εικόνων, που εμφανίζονται στο βίντεο, υπάρχουν και εικόνες από ταραχές και επεισόδια των τελευταίων ετών στον ελλαδικό χώρο.

Παρ' όλα αυτά, ουδείς υπηρέτης, κοινωνός και μέτοχος των εξουσιαστικών αναγκών και σχεδιασμών έχει την αυταπάτη ότι το «πρόβλημα» λύνεται μόνο μέσω της στρατιωτικής ή αστυνομικής επιβολής και ισχύος.

Οι εξεγέρσεις ξεσπούν πολλές φορές «απρόοπτα» και άλλοτε «ώριμες» όσο ποτέ εμφανίζονται σαν τυφώνας, που σαρώνει τα πάντα στο διάβα του: βεβαιότητες, κινηματικές ορθότητες, κομματικές λογικές και πειθαρχήσεις τυπικές ή άτυπες, εξουσιαστικούς σχεδιασμούς, κοινωνικά πρότυπα και ρυθμίσεις κ.ά.

Οι εξουσιαστές γνωρίζουν πολύ καλά ότι είναι προτιμότερο να προλαβαίνουν την εκδήλωσή τους. Σε διαφορετική περίπτωση, όπως άλλοτε έχει δείξει και η εμπειρία του Νοέμβρη του 1973, και αφού καθίσταται αδύνατον να αποτραπούν, επιλέγεται ο δρόμος του ελέγχου, της διάβρωσης τους, της αλλοίωσης των πηγαίων και επικίνδυνων για τα κόμματα, την πολιτική, και το κίνημα, χαρακτηριστικών τους, της απομόνωσης και της κατασυκοφάντησης των «ύποπτων στοιχείων», κάθε «προβοκάτορα» που στέκεται εμπόδιο.

Η αντιεξέγερση, λοιπόν, είτε σαν διαδικασία είτε σαν τεχνική, είναι πολυεπίπεδη. Οι τεχνικοί της εξουσίας γνωρίζουν, επίσης πολύ καλά, ότι αφού δεν μπορούν να εμποδίσουν την ύπαρξη ανατρεπτικών διεργασιών, μπορούν διεισδύοντας (με κάθε τρόπο) να τις αποδυναμώσουν, να τις εκτρέψουν σε κατευθύνσεις, που εκείνοι επιθυμούν.

Η αντιμετώπιση αυτής, ακριβώς, της διάστασης της καταστολής είναι δύσκολη έως αδύνατη, όταν εκλείπει και αυτή ακόμη η στοιχειώδης κατανόηση μιας συνεχούς απελευθερωτικής διεργασίας, των αναρχικών ιδεών, που την εμπλουτίζουν, αλλά και εμπλουτίζονται απ' αυτήν, και ακόμη της ουσιαστικής καθαρότητας αυτών των ιδεών που πολεμούν την πολιτική, την αριστερά, τα κόμματα και κάθε μορφής εξουσία δίχως εκπτώσεις και συμβιβασμούς.

Νοέμβριος 2017

Αμερικανός συγγραφέας

Όπως είναι γνωστόν και αναμφισβήτητο γεγονός, καθ' ότι η ιστορία διδάσκει, ευκολότερο είναι να αναγνωριστεί ένας μέγας πολιτικός ανήρ μετά θάνατον παρά στις μέρες του. Το ποτήριον τούτο το πικρό έχουν δοκιμάσει ουκ ολίγοι φωστήρες της πολιτικής. Γιατί; Μα γιατί ο λαουτζίκος είναι αχάριστος, απαίδευτος, αμνήμων. Άγεται και σύρεται, ενθουσιάζεται εύκολα, παθιάζεται χάνοντας το μέτρο και ύστερα γεμίζει απαισιοδοξία και επιδεικνύει αγνωμοσύνη για όλους εκείνους που πριν λίγο ψήφιζε και επευφημούσε.

Όμως οι κανόνες φτιάχνονται για να σπάνε. Μέγιστη απόδειξη η νέα βράβευση του Γιωργάκη Παπανδρέου, του γίγαντα προέδρου της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, που άνοιξε την πόρτα στο ΔΝΤ και στα μνημόνια για να μπει καθαρός αέρας, επιτέλους, σ' αυτό το κωλοχανείο του ελλαδικού χώρου.

Η ύποπτη σιωπή σχετικά με την πρόσφατη βράβευση του Γιωργάκη Παπανδρέου, δεν μας εξέπληξε. Όλες οι γαλιάνδρες της διαπλοκής, όλες οι σαύρες της πολιτικής και της δημοσιογραφίας προσποιήθηκαν είτε ότι την αγνοούν είτε προσπάθησαν να την υποτιμήσουν λες και είναι μικρή αυτή η νέα επιτυχία του.

Αρχίσαμε να ρωτούμε εδώ και εκεί, τυχαίους περιστατικούς, φίλους και γνωστούς αν ξέρουν κάτι. Η έκπληξη όλων ήταν μεγάλη. Και η απορία τους πηγαία.

Μήπως έλαβε για τις υπηρεσίες του στον λαό το βραβείο της ανοικτής παλάμης, δηλαδή μια μούντζα, ένα φάσκελο, μια καρπαζιά; Μήπως τον γιαουρτώσανε, μήπως έφαγε ροχάλα;

Όχι και πάλι όχι, μικρόψυχα πλασματάκια, που νομίσατε ότι βρήκατε μια νέα ευκαιρία να περιγελάσετε, τον γίγαντα πρόεδρο της Σοσιαλιστικής Διεθνούς.

Όλοι εσείς οι εχθροί του Γιωργάκη, που σκάτε σίγουρα από το κακό σας, όλοι εσείς που διαδίδετε ότι τάχα μου δεν του κόβει, γιατί έπεσε από το ποδήλατο προσπαθώντας εν κινήσει να βάλει την αλυσίδα στην σωστή θέση ή ότι φύτεψε ένα φυτό μαζί με την γλάστρα, ότι είναι «λίγο τα ζώα μου αργά», ότι κρατεί τα δράμια και χάνει τα καντάρια, ότι δήθεν είναι τόσο χαζός που δεν

2009, ανέλαβε την πρωθυπουργία, ***είχε την εντολή αλλά και την αποφασιστικότητα*** *να αυξήσει τη διαφάνεια και να μειώσει τη διαφθορά στην ελληνική διοίκηση, καθώς και τη βούληση να εργαστεί για τον εξανθρωπισμό της παγκοσμιοποίησης και τις οικονομικές της επιπτώσεις στους Έλληνες πολίτες. Αντιμέτωπος με την πίεση του χρόνου και των παγκόσμιων χρηματοπιστωτικών αγορών,* ***πήρε τη δύσκολη απόφαση να προχωρήσει σε προγράμματα λιτότητας και περικοπών στο πλαίσιο της Ευρωζώνης****. Για το έργο του το 2010,* ***«προσπαθώντας να κάνει ό,τι καλύτερο μπορούσε, το χειρότερο έτος για την Ελλάδα»****, το περιοδικό Foreign Policy τον ενέταξε μεταξύ των Top 100 Global Thinkers. Οι εμπειρίες του στις πρώτες γραμμές της κρίσης στην ευρωζώνη, είναι σημαντικές για την κατανόηση της Ευρώπης σήμερα και για τον συνεχιζόμενο αγώνα, σε παγκόσμιο επίπεδο, για την οικοδόμηση πιο ανθρώπινων οικονομιών. Σήμερα, ως Πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, μια παγκόσμια οργάνωση προοδευτικών πολιτικών κομμάτων, ο Παπανδρέου συνεχίζει να εργάζεται για τη συνέργεια των δημοκρατικών θεσμών, ώστε να αντιμετωπισθούν οι παγκόσμιες οικονομικές και θεωρητικές προκλήσεις που εμποδίζουν έναν δικαιότερο κόσμο».*

Να λαλήσουμε τώρα ή σε λίγο; Σε λίγο γιατί έχει και άλλο...

Ο Ρόναλντ Χάιφετς, ιδρυτής του Center for Public Leadership του Harvard Kennedy School, υπογράμμισε για τη θητεία του Γιώργου Α. Παπανδρέου ως πρωθυπουργού και νωρίτερα ως υπουργού Εξωτερικών:

«Η αντιμετώπιση δύσκολων προκλήσεων και ο χειρισμός τους είναι αυτό που αναδεικνύει τις ηγετικές ικανότητες. Με θάρρος, λογική, πειθαρχία και πάθος για έναν δικαιότερο κόσμο, ως Υπουργός Εξωτερικών το 1999, ο Παπανδρέου πέτυχε μια ιστορική προσέγγιση με την Τουρκία, επιτρέποντας στην Ελλάδα να επανεξετάσει τις προτεραιότητές της και να ανοίξει την πόρτα για την υποψηφιότητα της Τουρκίας στην ΕΕ. Ως πρωθυπουργός, ο Παπανδρέου ***οδήγησε όχι μόνο την πατρίδα του να αντικρίσει θαρραλέα τις προκλήσεις που ανέδειξε η παγκόσμια***

συνέχεια στη σελ. 4

ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΣΙΠΡΑ, ΟΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΛΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗΣ...

«Μισώ τον άνδρα τον διπλούν πεφυκότα, χρηστόν λόγοισι, πολέμιον δε τοις τρόποις» (μισώ τον διπρόσωπο που είναι αγαθός στα λόγια αλλά εχθρικός στις πράξεις)

Φωκυλίδης, 5ος αιών ΠΧ, ποιητής από τη Μίλητο

Κάθε μορφής εξουσία, με όποιο ιδεολογικό μανδύα, συντηρητικό ή προοδευτικό, αριστερό ή δεξιό, και αν εμφανίζεται, επιδιώκει την άνετη επιβολή της στον κοινωνικό χώρο. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται είτε με την επίδειξη σκληρότητας και άτεγκτης στάσης σε κάθε είδος κοινωνικές αντιδράσεις είτε αντίθετα με την κατασκευή ενός φιλολαϊκού προσωπείου, με την ανάδειξη ενός υποτίθεται λαοπρόβλητου και δη νέου ηγέτη, και τέλος με την διεκδίκηση και τελικά την ανάληψη της εκπροσώπησης της λαϊκής δυσαρέσκειας και οργής.

Δεν πρόκειται, φυσικά, για αντικρουόμενες εκδοχές, γεγονός που εκτός των άλλων γίνεται εύκολα αντιληπτό, καθώς πολλές φορές οι συγκεκριμένες ανάγκες διαχείρισης οδηγούν στην «ισορροπημένη» ενσωμάτωση της «μαλακής» και τής «σκληρής» όψης της επιβολής.

Η ουσία, πλέον, στους «μνημονιακούς» καιρούς δεν βρίσκεται στην κατανόηση των λόγων της λεγόμενης κλασσικής εναλλαγής των εμφανιζόμενων ως αντιθετικών εκδοχών επιβολής, αλλά ουσιαστικά στους τρόπους διαχείρισης της «νέας» πολιτικής συναίνεσης.

Όπως είχε πει και ο Σαρλ ντε Γκωλ, προκειμένου να γίνει αφέντης, ο πολιτικός προσποιείται τον υπηρέτη.

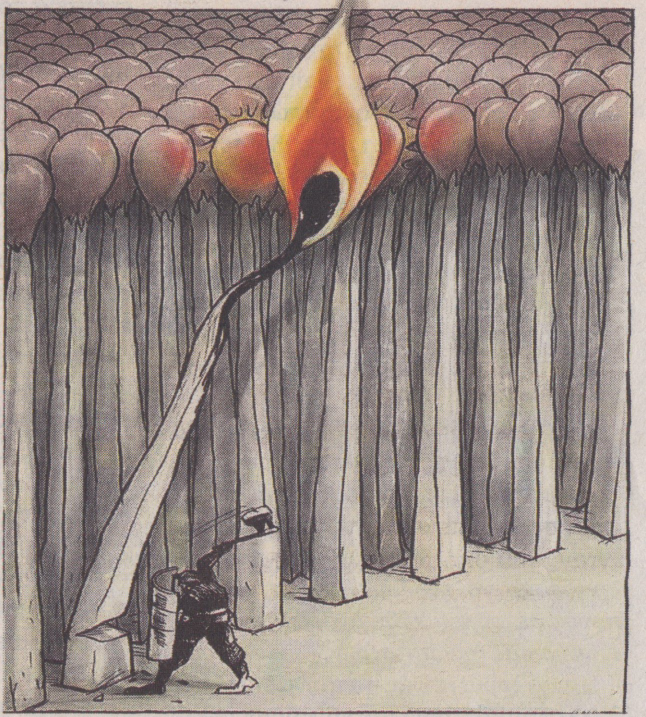
Ας δούμε ένα παράδειγμα.

Η «βίαιη» ωρίμανση του Συριζα, εμφανίστηκε συνδεδέμενη με κάποιου είδους σταθεροποίηση του πολιτικού σκηνικού. Μια σταθεροποίηση η οποία στους «μνημονιακούς» καιρούς αποτελούσε και αποτελεί μια από τις κύριες επιδιώξεις της ντόπιας και ξένης πολιτικής και οικονομικής ελίτ. Δεν χρειάζεται, άλλωστε, κάποιος να επιχειρηματολογήσει ιδιαίτερα σχετικά με την παραπάνω διαπίστωση, καθώς σε κάθε ανάλυση ή τοποθέτηση αξιωματούχων της τρόικας, τραπεζιτών, δημοσιογράφων, πρόθυμων ή μη επενδυτών και γενικά οποιουδήποτε έχει τοποθετηθεί σχετικά με την διαχείριση του «ελληνικού προβλήματος», η πολιτική σταθεροποίηση εμφανίζεται ως η απαραίτητη

Επίσης, όπως είχαμε επισημάνει τον Σεπτέμβριο του 2015 λίγο πριν από την εκλογική αναμέτρηση της 20ης Σεπτεμβρίου, ήταν αναμενόμενο ότι «**ο Συ.ριζ.α. σύντομα θα έπαιρνε όχι απλά το "χρίσμα", αλλά θα ήταν η κινητήρια πολιτική δύναμη για την σχετική, αλλά απαραίτητη για την συνέχεια, ανασύνταξη των κλασσικών "μνημονιακών" δυνάμεων, που υποτίθεται ότι πολεμούσε με αδιαλλαξία**».

Δύο χρόνια αργότερα, διαβάζουμε σχετικά στην **Καθημερινή της Κυριακής** στο φύλλο της 28ης – 29ης Οκτωβρίου:

«*Κυκλοφορεί τελευταία η άποψη ότι ο βασικός στόχος της κυβέρνησης, εφόσον ο Συριζα δεν κερδίσει τις εκλογές –κάτι που οι κυβερνητικοί έχουν αποδεχθεί ως το πιθανότερο σενάριο– είναι να μην επιτρέψει στην Νέα Δημοκρατία να εξασφαλίσει αυτοδυναμία. Και ταυτόχρονα, να καταστήσει πολιτικά απαγορευτικό στον φορέα του Κέντρου, στον οποίο θα μετεξελιχθεί η Δημοκρατική Συμπαράταξη, να σχηματίσει κυβέρνηση συνεργασίας με την Νέα Δημοκρατία. Ώστε οι εναλλακτικές που θα απομένουν θα είναι πλέον δύο. Ή ο σχηματισμός τρικομματικής* ***(επίσημα πια, γιατί και σήμερα η κυβέρνηση είναι ουσιαστικά τρικομματική)*** *κυβέρνησης ΝΔ-Κέντρου-ΣΥΡΙΖΑ, ή νέες εκλογές με απλή αναλογική, όπως προβλέπει ο νόμος, από τις οποίες, βέβαια, θα προκύψει μια χαοτική βουλή*» (*Άγγελος Στάγγος, Και σενάριο τρικομματικής υπάρχει...*).

Μα αυτός, ακριβώς, παραμένει εκτός των άλλων ο ρόλος του καθεστώτος Τσίπρα: η σταθεροποίηση του πολιτικού σκηνικού, που θα διατηρήσει και θα επεκτείνει περαιτέρω κάθε υπάρχουσα δυνατότητα άνετης επιβολής στον κοινωνικό χώρο.

Σ' αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση μεθοδεύτηκε και η περιβόητη αλλαγή του εκλογικού νόμου και η κατάργηση από την μεθ' επόμενη εκλογική διαδικασία της προικοδότησης του πρώτου κόμματος με 50 επιπλέον έδρες. Άλλωστε αυτή ακριβώς η προικοδότηση αποδείχθηκε ανίσχυρη και εκτός εποχής, αφού ούτε μ' αυτόν τρόπο εξασφαλίσθηκε, στην τελευταία εκλογική διαδικασία, η συγκρότηση μιας αυτοδύναμης κυβέρνησης, η οποία, ακόμα και αν προέκυπτε, έστω, οριακά, ουσιαστικά θα ήταν συγκριτικά αδύναμη σε σχέση με την τρικομματική κυβέρνηση Τσίπρα.

Έτσι η λεγόμενη απλή αναλογική έρχεται, όχι φυσικά

μη, σ' αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση: στην ολοένα και μεγαλύτερη κοινοβουλευτική συνεργασία και σύμπνοια όλων των κομματικών σχηματισμών που συναπαρτίζουν το λεγόμενο μνημονιακό μέτωπο, αλλά και την λειτουργική συνύπαρξη με εκείνα τα κόμματα που δήθεν αντιπολιτεύονται (ΚΚΕ, Χρυσή Αυγή).

Οι πρόσφατες δηλώσεις στήριξης του «απερχόμενου» από το γερμανικό υπουργείου Οικονομικών Β. Σόιμπλε σε συνέντευξη του στον Α. Παπαχελά, ο οποίος μεταξύ άλλων διαβεβαίωσε ότι «ο εφιάλτης πέρασε» είναι ενδεικτικές, ενώ άλλο τόσο ενδεικτική είναι η διάθεση των «θεσμών» να ξεπεταχτεί όσο το δυνατόν γρηγορότερα, η λεγόμενη τρίτη αξιολόγηση.

Το καθεστώς Τσίπρα εν ολίγοις παραμένει πολλά υποσχόμενο.

Παραμένει η κινητήριος δύναμη για την πολιτική

Κάθε μορφής εξουσία, με όποιο ιδεολογικό μανδύα, συντηρητικό ή προοδευτικό, αριστερό ή δεξιό, και αν εμφανίζεται, επιδιώκει την άνετη επιβολή της στον κοινωνικό χώρο. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται είτε με την επίδειξη σκληρότητας και άτεγκτης στάσης σε κάθε είδους κοινωνικές αντιδράσεις είτε αντίθετα με την κατασκευή ενός φιλολαϊκού προσωπείου, με την ανάδειξη ενός υποτίθεται λαοπρόβλητου και δη νέου ηγέτη, και τέλος με την διεκδίκηση και τελικά την ανάληψη της εκπροσώπησης της λαϊκής δυσαρέσκειας και οργής.

Δεν πρόκειται, φυσικά, για αντικρουόμενες εκδοχές, γεγονός που εκτός των άλλων γίνεται εύκολα αντιληπτό, καθώς πολλές φορές οι συγκεκριμένες ανάγκες διαχείρισης οδηγούν στην «ισορροπημένη» ενσωμάτωση της «μαλακής» και τής «σκληρής» όψης της επιβολής.

Η ουσία, πλέον, στους «μνημονιακούς» καιρούς δεν βρίσκεται στην κατανόηση των λόγων της λεγόμενης κλασσικής εναλλαγής των εμφανιζόμενων ως αντιθετικών εκδοχών επιβολής, αλλά ουσιαστικά στους τρόπους διαχείρισης της «νέας» πολιτικής συναίνεσης.

Όπως είχε πει και ο Σαρλ ντε Γκωλ, προκειμένου να γίνει αφέντης, ο πολιτικός προσποιείται τον υπηρέτη.

Ας δούμε ένα παράδειγμα.

Η «βίαιη» ωρίμανση του Συριζα, εμφανίστηκε συνδεδεμένη με κάποιου είδους σταθεροποίηση του πολιτικού σκηνικού. Μια σταθεροποίηση η οποία στους «μνημονιακούς» καιρούς αποτελούσε και αποτελεί μια από τις κύριες επιδιώξεις της ντόπιας και ξένης πολιτικής και οικονομικής ελίτ. Δεν χρειάζεται, άλλωστε, κάποιος να επιχειρηματολογήσει ιδιαίτερα σχετικά με την παραπάνω διαπίστωση, καθώς σε κάθε ανάλυση ή τοποθέτηση αξιωματούχων της τρόικας, τραπεζιτών, δημοσιογράφων, πρόθυμων ή μη επενδυτών και γενικά οποιουδήποτε έχει τοποθετηθεί σχετικά με την διαχείριση του «ελληνικού προβλήματος», η πολιτική σταθεροποίηση εμφανίζεται ως η απαραίτητη ασφαλιστική δικλείδα.

Γράφαμε πριν ακριβώς δύο χρόνια, τον Σεπτέμβριο του 2015:

«"Πρωτόγνωρη", λοιπόν, η πολιτική συναίνεση, που διαφαίνεται να προκύπτει από μια εκλογική διαδικασία τόσο ελεγχόμενη όσο ποτέ άλλοτε. Μια πολιτική συναίνεση για την οποία «πρώτα και πάντα» δούλεψε ο Συ.ριζ.α., που πλέον επιδεικνύει περήφανα τα αποτελέσματα της περιβόητης «ωρίμανσής» του. Μια «ωρίμανση» η οποία εξελίσσεται συνεχώς και για την οποία δικαιούνται την μερίδα του λέοντος οι διασπασθέντες όσο και αν από μετριοφροσύνη το αρνούνται... Κάθε τους κίνηση άλλωστε αποτελεί μια τρανή επιβεβαίωση του γεγονότος» (βλ. και κείμενο **Η βίαιη ωρίμανση του Συριζα και η σαπίλα κάθε εξουσίας**, *ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, φ. 152, Σεπτέμβριος 2015*).

Παραθέταμε, μάλιστα και σχετική δήλωση στην «Καθη-

συνέχεια, ανασύνταξη των κλασσικών "μνημονιακών" δυνάμεων, που υποτίθεται ότι πολεμούσε με αδιαλλαξία».

Δύο χρόνια αργότερα, διαβάζουμε σχετικά στην ***Καθημερινή της Κυριακής*** στο φύλλο της 28ης – 29ης Οκτωβρίου:

«Κυκλοφορεί τελευταία η άποψη ότι ο βασικός στόχος της κυβέρνησης, εφόσον ο Συριζα δεν κερδίσει τις εκλογές –κάτι που οι κυβερνητικοί έχουν αποδεχθεί ως το πιθανότερο σενάριο– είναι να μην επιτρέψει στην Νέα Δημοκρατία να εξασφαλίσει αυτοδυναμία. Και ταυτόχρονα, να καταστήσει πολιτικά απαγορευτικό στον φορέα του Κέντρου, στον οποίο θα μετεξελιχθεί η Δημοκρατική Συμπαράταξη, να σχηματίσει κυβέρνηση συνεργασίας με την Νέα Δημοκρατία. Ώστε οι εναλλακτικές που θα απομένουν θα είναι πλέον δύο. Ή ο σχηματισμός τρικομματικής ***(επίσημα πια, γιατί και σήμερα η κυβέρνηση είναι ουσιαστικά τρικομματική)*** *κυβέρνησης ΝΔ-Κέντρου-ΣΥΡΙΖΑ, ή νέες εκλογές με απλή αναλογική, όπως προβλέπει ο νόμος, από τις οποίες, βέβαια, θα προκύψει μια χαοτική βουλή»* (Άγγελος Στάγγος, *Και σενάριο τρικομματικής υπάρχει...*).

Μα αυτός, ακριβώς, παραμένει εκτός των άλλων ο ρόλος του καθεστώτος Τσίπρα: η σταθεροποίηση του πολιτικού σκηνικού, που θα διατηρήσει και θα επεκτείνει περαιτέρω κάθε υπάρχουσα δυνατότητα άνετης επιβολής στον κοινωνικό χώρο.

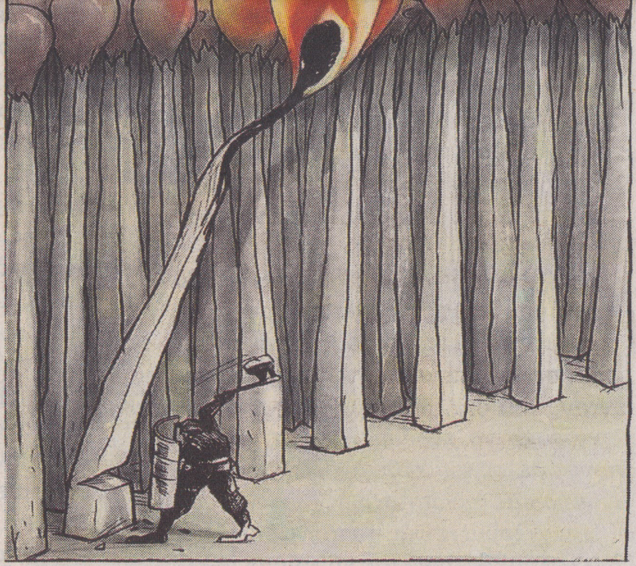
Σ' αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση μεθοδεύτηκε και η περιβόητη αλλαγή του εκλογικού νόμου και η κατάργηση από την μεθ' επόμενη εκλογική διαδικασία της προικοδότησης του πρώτου κόμματος με 50 επιπλέον έδρες. Άλλωστε αυτή ακριβώς η προικοδότηση αποδείχθηκε ανίσχυρη και εκτός εποχής, αφού ούτε μ' αυτόν τρόπο εξασφαλίσθηκε, στην τελευταία εκλογική διαδικασία, η συγκρότηση μιας αυτοδύναμης κυβέρνησης, η οποία, ακόμα και αν προέκυπτε, έστω, οριακά, ουσιαστικά θα ήταν συγκριτικά αδύναμη σε σχέση με την τρικομματική κυβέρνηση Τσίπρα.

Έτσι η λεγόμενη απλή αναλογική έρχεται, όχι φυσικά να αποσταθεροποιήσει το πολιτικό σκηνικό, αφού δήθεν υπάρχει το ενδεχόμενο «να προκύψει μια χαοτική βουλή», αλλά να δώσει την συνέχεια και εν τέλει να σφραγίσει την «νέα» εποχή των κυβερνήσεων συνεργασίας και συναίνεσης, όπως αυτή εκφράσθηκε με τις κυβερνήσεις Σαμαρά και Παπαδήμου.

Σύμφωνα με το ***Βήμα της Κυριακής*** (*Ψάχνουν νέο κόλπο με την απλή αναλογική*, Α. Κωβαίος, 28 Οκτωβρίου 2017): *«βρίσκεται σε εξέλιξη συζήτηση στα ενδότερα του πρωθυπουργικού επιτελείου, ώστε να αναληφθεί νέα κυβερνητική πρωτοβουλία στην παρούσα κοινοβουλευτική περίοδο με στόχο να ...πιεστούν η Δημοκρατική Συμπαράταξη και το Ποτάμι να ψηφίσουν το νέο εκλογικό σχέδιο»*.

Και ποιο είναι το «νέο» αυτό σχέδιο;

Να εφαρμοστεί από τις επόμενες και όχι από τις μεθ' επόμενες εκλογές σύστημα απλής αναλογικής για το οποίο, όμως, χρειάζονται 200 βουλευτικές ψήφοι. Ο συντάκτης

μη, σ' αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση: στην ολοένα και μεγαλύτερη κοινοβουλευτική συνεργασία και σύμπνοια όλων των κομματικών σχηματισμών που συναπαρτίζουν το λεγόμενο μνημονιακό μέτωπο, αλλά και την λειτουργική συνύπαρξη με εκείνα τα κόμματα που δήθεν αντιπολιτεύονται (ΚΚΕ, Χρυσή Αυγή).

Οι πρόσφατες δηλώσεις στήριξης του «απερχόμενου» από το γερμανικό υπουργείου Οικονομικών Β. Σόιμπλε σε συνέντευξη του στον Α. Παπαχελά, ο οποίος μεταξύ άλλων διαβεβαίωσε ότι «ο εφιάλτης πέρασε» είναι ενδεικτικές, ενώ άλλο τόσο ενδεικτική είναι η διάθεση των «θεσμών» να ξεπεταχτεί όσο το δυνατόν γρηγορότερα, η λεγόμενη τρίτη αξιολόγηση.

Το καθεστώς Τσίπρα εν ολίγοις παραμένει πολλά υποσχόμενο.

Παραμένει η κινητήριος δύναμη για την πολιτική σταθεροποίηση σε μια περίοδο σκληρότατης επιβολής στον κοινωνικό χώρο, παραμένει ο πειστικότερος (συν)διεκπεραιωτής των εντολών και των κατευθύνσεων που εκπορεύονται από κυριαρχικά κέντρα αποφάσεων από το ΔΝΤ, την ΕΚΤ, την Κομισιόν, ή των ΗΠΑ.

Επομένως είναι τουλάχιστον αυτονόητο ότι η στήριξή του με κάθε τρόπο, έμμεσο ή άμεσο, φανερό ή μη, προηγούμενη, τωρινή ή μελλοντική, συνιστά μια άνευ προηγουμένου στήριξη στο σύνολο του εξουσιαστικού μπλοκ. Όπως έχει γραφτεί όμως, δεν είναι λίγοι εκείνοι, που θεωρούν ότι χρειάζεται να υποκρίνονται πολλές φορές, ότι συμμετέχουν σε μια πορεία, για την οποία δεν έχουν κανένα πραγματικό ενδιαφέρον, με σκοπό να φτάσουν εκεί που επιδιώκουν.

Κατά τ' άλλα, αυταπάτες δεν δικαιούνται πλέον να έχουν ούτε καν οι συνήθεις χρήσιμοι (κινηματίες ή άλλοι) ηλίθιοι που επανανακαλύπτουν αυτιστικά τον κίνδυνο της

σικής εναλλαγής των εμφανιζόμενων ως αντιθετικών εκδο-χών επιβολής, αλλά ουσιαστικά στους τρόπους διαχείρισης της «νέας» πολιτικής συναίνεσης.

Όπως είχε πει και ο Σαρλ ντε Γκωλ, προκειμένου να γίνει αφέντης, ο πολιτικός προσποιείται τον υπηρέτη.

Ας δούμε ένα παράδειγμα.

Η «βίαιη» ωρίμανση του Συριζα, εμφανίστηκε συνδεδέμενη με κάποιου είδους σταθεροποίηση του πολιτικού σκηνικού. Μια σταθεροποίηση η οποία στους «μνημονιακούς» καιρούς αποτελούσε και αποτελεί μια από τις κύριες επιδιώξεις της ντόπιας και ξένης πολιτικής και οικονομικής ελίτ. Δεν χρειάζεται, άλλωστε, κάποιος να επιχειρηματολογήσει ιδιαίτερα σχετικά με την παραπάνω διαπίστωση, καθώς σε κάθε ανάλυση ή τοποθέτηση αξιωματούχων της τρόικας, τραπεζιτών, δημοσιογράφων, πρόθυμων ή μη επενδυτών και γενικά οποιουδήποτε έχει τοποθετηθεί σχετικά με την διαχείριση του «ελληνικού προβλήματος», η πολιτική σταθεροποίηση εμφανίζεται ως η απαραίτητη ασφαλιστική δικλείδα.

Γράφαμε πριν ακριβώς δύο χρόνια, τον Σεπτέμβριο του 2015:

«"Πρωτόγνωρη", λοιπόν, η πολιτική συναίνεση, που διαφαίνεται να προκύπτει από μια εκλογική διαδικασία τόσο ελεγχόμενη όσο ποτέ άλλοτε. Μια πολιτική συναίνεση για την οποία «πρώτα και πάντα» δούλεψε ο Συ.ριζ.α., που πλέον επιδεικνύει περήφανα τα αποτελέσματα της περιβόητης «ωρίμανσής» του. Μια «ωρίμανση» η οποία εξελίσσεται συνεχώς και για την οποία δικαιούνται την μερίδα του λέοντος οι διασπασθέντες όσο και αν από μετριοφροσύνη το αρνούνται... Κάθε τους κίνηση άλλωστε αποτελεί μια τρανή επιβεβαίωση του γεγονότος» (βλ. και κείμενο **Η βίαιη ωρίμανση του Συριζα και η σαπίλα κάθε εξουσίας**, *ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, φ. 152, Σεπτέμβριος 2015*).

Παραθέταμε, μάλιστα και σχετική δήλωση στην «Καθημερινή», του επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Αθήνα, Πάνου Καρβούνη, ο όποιος μεταξύ άλλων τότε διαβεβαίωνε ότι:

«Η προκήρυξη των εκλογών δεν αιφνιδίασε την Κομισιόν. Ο πρόεδρος Γιουνκέρ είναι πάντοτε σε συνεχή επαφή και συνομιλεί με τον πρωθυπουργό και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας [...] ***η νέα Βουλή αναμένεται να αποτυπώσει τη διεύρυνση του κοινοβουλευτικού κύκλου που στηρίζει το νέο πρόγραμμα. Αυτό θα επιτρέψει μια ευρεία και πρωτόγνωρη συναίνεση για ουσιαστικές αλλαγές σε όλους τους τομείς – του κράτους, της οικονομίας, της διακυβέρνησης»***.

γος, Και σενάριο τρικομματικής υπάρχει...).

Μα αυτός, ακριβώς, παραμένει εκτός των άλλων ο ρόλος του καθεστώτος Τσίπρα: η σταθεροποίηση του πολιτικού σκηνικού, που θα διατηρήσει και θα επεκτείνει περαιτέρω κάθε υπάρχουσα δυνατότητα άνετης επιβολής στον κοινωνικό χώρο.

Σ' αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση μεθοδεύτηκε και η περιβόητη αλλαγή του εκλογικού νόμου και η κατάργηση από την μεθ' επόμενη εκλογική διαδικασία της προικοδότησης του πρώτου κόμματος με 50 επιπλέον έδρες. Άλλωστε αυτή ακριβώς η προικοδότηση αποδείχθηκε ανίσχυρη και εκτός εποχής, αφού ούτε μ' αυτόν τρόπο εξασφαλίσθηκε, στην τελευταία εκλογική διαδικασία, η συγκρότηση μιας αυτοδύναμης κυβέρνησης, η οποία, ακόμα και αν προέκυπτε, έστω, οριακά, ουσιαστικά θα ήταν συγκριτικά αδύναμη σε σχέση με την τρικομματική κυβέρνηση Τσίπρα.

Έτσι η λεγόμενη απλή αναλογική έρχεται, όχι φυσικά να αποσταθεροποιήσει το πολιτικό σκηνικό, αφού δήθεν υπάρχει το ενδεχόμενο «να προκύψει μια χαοτική βουλή», αλλά να δώσει την συνέχεια και εν τέλει να σφραγίσει την «νέα» εποχή των κυβερνήσεων συνεργασίας και συναίνεσης, όπως αυτή εκφράσθηκε με τις κυβερνήσεις Σαμαρά και Παπαδήμου.

Σύμφωνα με το ***Βήμα της Κυριακής*** (*Ψάχνουν νέο κόλπο με την απλή αναλογική*, Α. Κωβαίος, 28 Οκτωβρίου 2017): *«βρίσκεται σε εξέλιξη συζήτηση στα ενδότερα του πρωθυπουργικού επιτελείου, ώστε να αναληφθεί νέα κυβερνητική πρωτοβουλία στην παρούσα κοινοβουλευτική περίοδο με στόχο να ...πιστεύουν η Δημοκρατική Συμπαράταξη και το Ποτάμι να ψηφίσουν το νέο εκλογικό σχέδιο»*.

Και ποιο είναι το «νέο» αυτό σχέδιο;

Να εφαρμοστεί από τις επόμενες και όχι από τις μεθ' επόμενες εκλογές σύστημα απλής αναλογικής για το οποίο, όμως, χρειάζονται 200 βουλευτικές ψήφοι. Ο συντάκτης του άρθρου τονίζει επίσης την εκφρασμένη πεποίθηση του ίδιου του Τσίπρα ότι το πολιτικό σύστημα από εδώ και πέρα θα κινείται σε μια λογική δημιουργίας προϋποθέσεων, συγκλίσεων και συνεννοήσεων, όπως δήλωσε και στην ΔΕΘ: *«Γι' αυτό και ψηφίσαμε και την απλή αναλογική. Θέλουμε να την κάνουμε νόμο και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση... Χρειάζονται συναινέσεις [...] είναι λοιπόν πολύ πιθανό στο επόμενο διάστημα να υπάρχουν και κυβερνήσεις περισσοτέρων των δυο κομμάτων...»*.

Το καθεστώς Τσίπρα, λοιπόν, πριμοδοτείται ολοφάνερα πλέον από τους «θεσμούς», αλλά και από μεγάλη μερίδα τόσο των ΜΜΕ όσο και της οικονομικής ελίτ, εγχώριας ή μη, σ' αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση: στην ολοένα και μεγαλύτερη κοινοβουλευτική συνεργασία και σύμπνοια όλων των κομματικών σχηματισμών που συναπαρτίζουν το λεγόμενο μνημονιακό μέτωπο, αλλά και την λειτουργική συνύπαρξη με εκείνα τα κόμματα που δήθεν αντιπολιτεύονται (ΚΚΕ, Χρυσή Αυγή).

Οι πρόσφατες δηλώσεις στήριξης του «απερχόμενου» από το γερμανικό υπουργείου Οικονομικών Β. Σόιμπλε σε συνέντευξη του στον Α. Παπαχελά, ο οποίος μεταξύ άλλων διαβεβαίωσε ότι «ο εφιάλτης πέρασε» είναι ενδεικτικές, ενώ άλλο τόσο ενδεικτική είναι η διάθεση των «θεσμών» να ξεπεταχτεί όσο το δυνατόν γρηγορότερα, η λεγόμενη τρίτη αξιολόγηση.

Το καθεστώς Τσίπρα εν ολίγοις παραμένει πολλά υποσχόμενο.

Παραμένει η κινητήριος δύναμη για την πολιτική σταθεροποίηση σε μια περίοδο σκληρότατης επιβολής στον κοινωνικό χώρο, παραμένει ο πειστικότερος (συν)διεκπεραιωτής των εντολών και των κατευθύνσεων που εκπορεύονται από κυριαρχικά κέντρα αποφάσεων από το ΔΝΤ, την ΕΚΤ, την Κομισιόν, ή των ΗΠΑ.

Επομένως είναι τουλάχιστον αυτονόητο ότι η στήριξή του με κάθε τρόπο, έμμεσο ή άμεσο, φανερό ή μη, προηγούμενη, τωρινή ή μελλοντική, συνιστά μια άνευ προηγουμένου στήριξη στο σύνολο του εξουσιαστικού μπλοκ. Όπως έχει γραφτεί όμως, δεν είναι λίγοι εκείνοι, που θεωρούν ότι χρειάζεται να υποκρίνονται πολλές φορές, ότι συμμετέχουν σε μια πορεία, για την οποία δεν έχουν κανένα πραγματικό ενδιαφέρον, με σκοπό να φτάσουν εκεί που επιδιώκουν.

Κατά τ' άλλα, αυταπάτες δεν δικαιούνται πλέον να έχουν ούτε καν οι συνήθεις χρήσιμοι (κινηματίες ή άλλοι) ηλίθιοι που επαναανακαλύπτουν αυτιστικά τον κίνδυνο της «δεξιάς» και το απόλυτο «κακό» της επερχόμενης διαχείρισης Μητσοτάκη.

Είναι, επίσης, βέβαιο ότι στην προεκλογική ευρύτερη περίοδο που ήδη έχει «ανοιχθεί» με ορίζοντα τον Αύγουστο του 2018 και με την υποτιθέμενη «καθαρή έξοδο από τα μνημόνια», η στήριξη του καθεστώτος Τσίπρα θα πάρει πολλές μορφές και θα είναι ποικίλης προέλευσης.

Άλλωστε, όπως είχε πει και ο γάλλος συγγραφέας Bernand Christian, «***Κανείς δεν φαίνεται περισσότερο αθώος, από έναν ένοχο που δεν κινδυνεύει πια.***»...

Συσπείρωση Αναρχικών

συνέχεια από τη σελ. 2

οικονομική κρίση, αλλά οδήγησε και την Ευρώπη να αναπτύξει νέους θεσμούς και τρόπους αντιμετώπισης».

Στραβάδια, ο Γιωργάκης οδήγησε με θάρρος και πειθαρχία, όχι μόνο εσάς, αλλά όλη την Ευρώπη να αναπτύξει νέους θεσμούς και τρόπους αντιμετώπισης και εσείς που να ανοίξετε τα στραβά σας για να καταλάβετε. Πού να εκτιμήσετε ασαμάρωτα γαϊδούρια ότι συνεχίζει να εργάζεται για έναν δικαιότερο κόσμο, πού να σας κόψει το λιγοστό νιονιό σας ότι οι εμπειρίες του είναι πολύ σημαντικές για να χαθούν έτσι εύκολα;...

Δεν τελειώσαμε, όμως, τόσο γρήγορα. Έχει και άλλο.

Η Cynthia Cherrey, πρόεδρος και διευθύνουσα σύμβουλος της ILA, δήλωσε:

«Ο Γιώργος Παπανδρέου ενσαρκώνει τις αξίες της ILA και αποτελεί ένα εμπνευσμένο παράδειγμα για όλους εμάς που προσπαθούμε να κάνουμε θετικές αλλαγές προς όφελος του κάθε ανθρώπου και της παγκόσμιας κοινότητας».

Η παγκόσμια κοινότητα το γνωρίζει αυτό, ή κοιμάται τον ύπνο του «δικαίου»;

Όσο για τον ίδιο τον βραβευμένο ηγέτη Γιώργο Α. Παπανδρέου, δήλωσε για την απόφαση της International Leadership Association να τον τιμήσει με το Βραβείο Ηγετικής Προσφοράς για το 2017:

«Το βραβείο αυτό αποτελεί μεγάλη τιμή για μένα. Αποτελεί καθήκον κάθε πολιτικού, που βρίσκεται σε θέση εξουσίας να δίνει το παράδειγμα, επιλέγοντας θαρραλέες αποφάσεις όταν πρόκειται για το κοινό συμφέρον. Οι αγώνες που πρέπει να δώσουμε σε αυτήν τη δύσκολη εποχή είναι πολλοί. Θα συνεχίσουμε».

Αυτό είναι. Θέλει να λαλήσουμε ομαδικώς στ' αλήθεια. Δεν μπορεί να συμβαίνει κάτι άλλο...

Θα θυμίσουμε ότι ο Διώτης μαζί με τους εισαγγελείς πρωτοδικών Ντογιάκο, Αγγελή, Αγγελόπουλο, Κανελλόπουλο, Χρυσό, και Ξένη Δημητρίου (ανηλίκων) υπό την εποπτεία του Σανιδά διεξήγαν την τεράστια προανάκριση των 514 συλληφθέντων της εξέγερσης του Πολυτεχνείου 1995.

Πρόκειται για τον «γόνο πτωχής αγροτικής οικογένειας», ο οποίος, καίτοι κομμουνιστοθρεμμένος, δεν είχε κανένα πρόβλημα να συνεργασθεί με τον χουντικό στρατηγό Στυλιανό Σύρο. Είναι ο ίδιος που προσπαθούσε να ανοίξει διάλογο με συλληφθέντες της εξέγερσης του Πολυτεχνείου 1995, μιμούμενος πόζες εισαγγελέων από κινηματογραφικές ταινίες.

Ο Διώτης, στον οποίο αναγνωρίσθηκε το ελαφρυντικό του προτέρου εντίμου βίου, παρ' ότι ο ίδιος αρνήθηκε εκ του ασφαλούς, βεβαίως, να το ζητήσει, αφού γνώριζε αφ' ενός ότι ούτως ή άλλως θα του δοθεί και αφ' ετέρου ότι είχε εξασφαλίσει την αναστολή της πρωτόδικης ποινής, δήλωσε για την καταδίκη του:

«Σήμερα είναι μία μαύρη μέρα. Όχι για εμένα, γιατί είμαι αθώος και οπωσδήποτε αυτό θα αποδειχθεί και θα δικαιωθώ. Για τη Δικαιοσύνη είναι μαύρη η μέρα. Αισθάνομαι ντροπή και οργή για την εκδοθείσα απόφαση, που μόνο προϊόν της αποδεικτικής διαδικασίας δεν είναι. Δεν υπήρξε ούτε μία μαρτυρία, ούτε ένα έγγραφο που να πιθανολογούσε έστω την ύπαρξη ενδείξεων ενοχής. Και όμως, αυτό το δικαστήριο διαπίστωσε τη βεβαιότητα τέλεσης του αδικήματος της απιστίας, παρά την εισαγγελική αθωωτική πρόταση, παρά την αποδεικτική διαδικασία, κλείνοντας τα μάτια και τα αυτιά στην αλήθεια και τη νόμιμη διαδικασία. Η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί απροκάλυπτη καταπάτηση κάθε έννοιας νομιμότητας και κράτους δικαίου. Δεν μετανιώνω που ανάλωσα τα καλύτερα χρόνια της ζωής μου και έδωσα την ψυχή

Πρόεδρος: Ο γραμματέας του ΣΔΟΕ είναι υπάλληλος της κυβέρνησης;

Διώτης: Ναι.

Πρόεδρος: Και φύγατε εσείς από εισαγγελέας για να γίνετε υπάλληλος της κυβέρνησης; Αν δηλαδή σας έλεγε η κυβέρνηση να μην την χρησιμοποιήσετε τη λίστα, δεν θα την χρησιμοποιούσατε;

Διώτης: Η κυβέρνηση είπε ότι δεν ήθελε να διαταραχθούν οι σχέσεις με την Ελβετία..

Εισαγγελέας: Γιατί να το πάρετε το cd εξ αρχής; Αυτή η απορία δεν μου έχει λυθεί! Τι σας εμπόδιζε, βλέποντας ονόματα με υψηλές καταθέσεις να ελεγχθούν;

Πρόθυμος υπάλληλος, λοιπόν, της κυβέρνησης –και μάλιστα κατά δήλωσή του– ο πάλαι ποτέ άτεγκτος εισαγγελέας, πειθαρχημένος και υπάκουος, ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση, δοκιμασμένος στις βρωμοδουλειές και πάνω απ' όλα αποτελεσματικός...

Θα θυμίσουμε ότι, σύμφωνα με τον τότε υπουργό οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου, η «λίστα Λαγκάρντ» αποστέλλεται από τον έλληνα πρέσβη στο Παρίσι, Χαλαστάνη τον Οκτώβριο του 2010, μέσα σε διπλωματικό σάκο και παραδίδεται στον ίδιο χωρίς, όμως, να πρωτοκολληθεί η άφιξη του υλικού σε μορφή CD. Ακολουθεί η μεταγραφή του υλικού πλέον σε USB stick και η παράδοσή του στον Ι. Διώτη, τότε επικεφαλής του ΣΔΟΕ.

Ο Βενιζέλος όμως, με επιστολή του προς τον πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, Αναστάσιο Νεράντζη, τον Οκτώβριο του 2012, εν όψει της τότε κατάθεσής του, αδειάζει τον Παπακωνσταντίνου, όσον αφορά τον χρόνο παραλαβής του «υλικού»:

*«Κύριε πρόεδρε, επειδή η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας έχει ήδη επιληφθεί –και ορθώς– του ζητήματος που έχει προκύψει με **το ηλεκτρονικό υλικό που είχε** τον κ. Διώτη, με ενημέρωσε πως ο κ. Παπακωνσταντίνου στις αρχές Ιουνίου τού παρέδωσε το υλικό **που είχε λάβει μέσω των μυστικών υπηρεσιών Γαλλίας-Ελλάδας** (...), ο κ. Παπακωνσταντίνου δεν με είχε ενημερώσει. Ο κ. Διώτης είπε ότι το υλικό **τού δόθηκε ανεπισήμως** γιατί κατ' αυτόν τον τρόπο παραδόθηκε και στον κ. Παπακωνσταντίνου (...). Τον Αύγουστο του 2011, όταν ενημερώθηκα από τον Διώτη, **είχαν περάσει ήδη 16 μήνες** από τότε που δόθηκε το υλικό επισήμως και είναι προφανές ότι σε ένα τέτοιο διάστημα μπορούν να αντληθούν όλες οι επίσημες πληροφορίες πριν από τη δική μου ενημέρωση».*

Η «λίστα», λοιπόν, συνεχίζει, σε όποια μορφή και αν βρίσκεται, να παραμένει αναξιοποίητη με πρόσχημα ότι ήταν προϊόν παράνομης υποκλοπής του γαλλοϊταλού Φαλτσιανί, ο οποίος εργαζόταν ως αναλυτής συστημάτων υπολογιστών στην HSBC Γενεύης, όπου την διετία 2006-7 συγκέντρωσε οικονομικά στοιχεία για περισσότερους από 106.000 πελάτες της τράπεζας από τουλάχιστον 200 χώρες που διατηρούσαν 300.000 και πλέον ιδιωτικούς λογαριασμούς. Όταν τον Δεκέμβριο του 2008 οι ελβετικές αρχές τον κάλεσαν για να τον ανακρίνουν, ο Φαλτσιανί κατέφυγε στη Γαλλία, όπου «κατέβασε» απόρρητες πληροφορίες από τους λογαριασμούς της HSBC σε πέντε δισκέτες, τις οποίες παρέδωσε στις γαλλικές αρχές. Στην συνέχεια το γαλλικό κράτος μέσω της τότε υπουργού Οικονομικών Κριστίν Λαγκάρντ (και νυν επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου), μοιράστηκε τις πληροφορίες με άλλα κράτη.

Κατ' αρχήν η δεδομένη εμπλοκή των μυστικών υπηρεσιών διαφορετικών κρατών στην υπόθεση, πιστοποιεί τόσο την ύπαρξη της αθέατης πλευράς των πραγμάτων, όσο και τους εκβιασμούς σε πολιτικό και οικονομικό πεδίο. Η «αλλοίωση» της «λί-

ρωτα γαϊδούρια ότι συνεχίζει να εργάζεται για έναν δικαιότερο κόσμο, πού να σας κόψει το λιγοστό νιονιό σας ότι οι εμπειρίες του είναι πολύ σημαντικές για να χαθούν έτσι εύκολα;...

Δεν τελειώσαμε, όμως, τόσο γρήγορα. Έχει και άλλο.

Η Cynthia Cherrey, πρόεδρος και διευθύνουσα σύμβουλος της ILA, δήλωσε:

«*Ο Γιώργος Παπανδρέου ενσαρκώνει τις αξίες της ILA και αποτελεί ένα εμπνευσμένο παράδειγμα για όλους εμάς που προσπαθούμε να κάνουμε θετικές αλλαγές προς όφελος του κάθε ανθρώπου και της παγκόσμιας κοινότητας*».

Η παγκόσμια κοινότητα το γνωρίζει αυτό, ή κοιμάται τον ύπνο του «δικαίου»;

Όσο για τον ίδιο τον βραβευμένο ηγέτη Γιώργο Α. Παπανδρέου, δήλωσε για την απόφαση της International Leadership Association να τον τιμήσει με το Βραβείο Ηγετικής Προσφοράς για το 2017:

«*Το βραβείο αυτό αποτελεί μεγάλη τιμή για μένα. Αποτελεί καθήκον κάθε πολιτικού, που βρίσκεται σε θέση εξουσίας να δίνει το παράδειγμα, επιλέγοντας θαρραλέες αποφάσεις όταν πρόκειται για το κοινό συμφέρον. Οι αγώνες που πρέπει να δώσουμε σε αυτήν τη δύσκολη εποχή είναι πολλοί. Θα συνεχίσουμε*».

Αυτό είναι. Θέλει να λαλήσουμε ομαδικώς στ' αλήθεια. Δεν μπορεί να συμβαίνει κάτι άλλο...

Η υποβάθμιση της καταδίκης του Ι. Διώτη για την «Λίστα Λαγκάρντ» και η δικαστική άφεση αμαρτιών στον Παπακωνσταντίνου

Ο πρώην εισαγγελέας Ι. Διώτης, αλλά και πρώην επικεφαλής του ΣΔΟΕ καταδικάστηκε σε 10 έτη ποινή κάθειρξης με αναστολή, καθώς το δικαστήριο έκρινε ότι δεν προχώρησε στην αξιοποίηση των στοιχείων που περιλαμβάνονταν στη λίστα των ελλήνων καταθετών στην τράπεζα HSBC, ενώ παράλληλα αναγνώρισε πως οι ενέργειες στις οποίες προέβη, έγιναν προκειμένου τα 2.059 πρόσωπα της λίστας να ωφεληθούν, δηλαδή για να μην ελεγχθούν.

Μ' άλλα λόγια, το δικαστήριο αποφάσι-

βλημα να συνεργασθεί με τον χουντικό στρατηγό Στυλιανό Σύρο. Είναι ο ίδιος που προσπαθούσε να ανοίξει διάλογο με συλληφθέντες της εξέγερσης του Πολυτεχνείου 1995, μιμούμενος πόζες εισαγγελέων από κινηματογραφικές ταινίες.

Ο Διώτης, στον οποίο αναγνωρίσθηκε το ελαφρυντικό του προτέρου εντίμου βίου, παρ' ότι ο ίδιος αρνήθηκε εκ του ασφαλούς, βεβαίως, να το ζητήσει, αφού γνώριζε αφ' ενός ότι ούτως ή άλλως θα του δοθεί και αφ' ετέρου ότι είχε εξασφαλίσει την αναστολή της πρωτόδικης ποινής, δήλωσε για την καταδίκη του:

«Σήμερα είναι μία μαύρη μέρα. Όχι για εμένα, γιατί είμαι αθώος και οπωσδήποτε αυτό θα αποδειχθεί και θα δικαιωθώ. Για τη Δικαιοσύνη είναι μαύρη η μέρα. Αισθάνομαι ντροπή και οργή για την εκδοθείσα απόφαση, που μόνο προϊόν της αποδεικτικής διαδικασίας δεν είναι. Δεν υπήρξε ούτε μία μαρτυρία, ούτε ένα έγγραφο που να πιθανολογούσε έστω την ύπαρξη ενδείξεων ενοχής. Και όμως, αυτό το δικαστήριο διαπίστωσε τη βεβαιότητα τέλεσης του αδικήματος της απιστίας, παρά την εισαγγελική αθωωτική πρόταση, παρά την αποδεικτική διαδικασία, κλείνοντας τα μάτια και τα αυτιά στην αλήθεια και τη νόμιμη διαδικασία. Η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί απροκάλυπτη καταπάτηση κάθε έννοιας νομιμότητας και κράτους δικαίου. Δεν μετανιώνω που ανάλωσα τα καλύτερα χρόνια της ζωής μου και έδωσα την ψυχή μου για την απονομή της Δικαιοσύνης. Ας τα βρουν με τη συνείδησή τους, αυτοί που εξέδωσαν την απόφαση αυτή».

Ας καταγράψουμε, όμως, ένα ενδιαφέρον «στιγμιότυπο» από την εκδίκαση αυτής της υπόθεσης:

Πρόεδρος: Γιατί παίρνετε το cd, το αντιγράφετε, το καταστρέφετε και δίνετε το αντίγραφο μετά στον τότε υπουργό Οικονομικών Ευάγγελο Βενιζέλο;

Διώτης: Όταν πήρα το cd, έβγαλα ένα αντίγραφο ασφαλείας και το παρέδωσα στον κ. Βενιζέλο. Έβγαλα και κάποιες εκτυπώσεις που μου ζήτησε. Και το κατέστρεψα το αντίγραφο, να το κρατήσω να το κάνω τι;

Πρόεδρος: Εισαγγελέας ήσασταν, δεν

τία..

Εισαγγελέας: Γιατί να το πάρετε το cd εξ αρχής; Αυτή η απορία δεν μου έχει λυθεί! Τι σας εμπόδιζε, βλέποντας ονόματα με υψηλές καταθέσεις να ελεγχθούν;

Πρόθυμος υπάλληλος, λοιπόν, της κυβέρνησης –και μάλιστα κατά δήλωσή του– ο πάλαι ποτέ άτεγκτος εισαγγελέας, πειθαρχημένος και υπάκουος, ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση, δοκιμασμένος στις βρωμοδουλειές και πάνω απ' όλα αποτελεσματικός...

Θα θυμίσουμε ότι, σύμφωνα με τον τότε υπουργό οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου, η «λίστα Λαγκάρντ» αποστέλλεται από τον έλληνα πρέσβη στο Παρίσι, Χαλαστάνη τον Οκτώβριο του 2010, μέσα σε διπλωματικό σάκο και παραδίδεται στον ίδιο χωρίς, όμως, να πρωτοκολληθεί η άφιξη του υλικού σε μορφή CD. Ακολουθεί η μεταγραφή του υλικού πλέον σε USB stick και η παράδοσή του στον Ι. Διώτη, τότε επικεφαλής του ΣΔΟΕ.

Ο Βενιζέλος όμως, με επιστολή του προς τον πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, Αναστάσιο Νεράντζη, τον Οκτώβριο του 2012, εν όψει της τότε κατάθεσής του, αδειάζει τον Παπακωνσταντίνου, όσον αφορά τον χρόνο παραλαβής του «υλικού»:

«*Κύριε πρόεδρε, επειδή η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας έχει ήδη επιληφθεί –και ορθώς– του ζητήματος που έχει προκύψει με* ***το ηλεκτρονικό υλικό που είχε δοθεί ατύπως την άνοιξη του 2010 από τη Γαλλία στην Ελλάδα*** *για καταθέσεις Ελλήνων σε μια ελβετική τράπεζα, θεωρώ ότι είναι χρήσιμη για το έργο της Επιτροπής η ενημέρωσή της απευθείας από εμένα ως πρώην υπουργό Οικονομικών και αντιπρόεδρο της κυβέρνησης για όσα γνωρίζω από την περίοδο της θητείας μου στο υπουργείο Οικονομικών για το θέμα*».

Είναι εύκολα κατανοητό, βέβαια, ότι το ζήτημα του χρόνου παραλαβής του «υλικού» δεν αφορά μια επουσιώδη λεπτομέρεια, αφού σύμφωνα με τους ισχυρισμούς Βενιζέλου σχεδόν συμπίπτει με την επιβολή του πρώτου μνημονίου.

Θυμίζουμε ότι στις 23 Απριλίου 2010 η Ελλάδα υπέβαλε αίτηση ενεργοποίησης

περάσει ήδη 16 μήνες *από τότε που δόθηκε το υλικό επισήμως και είναι προφανές ότι σε ένα τέτοιο διάστημα μπορούν να αντληθούν όλες οι επίσημες πληροφορίες πριν από τη δική μου ενημέρωση*».

Η «λίστα», λοιπόν, συνεχίζει, σε όποια μορφή και αν βρίσκεται, να παραμένει αναξιοποίητη με πρόσχημα ότι ήταν προϊόν παράνομης υποκλοπής του γαλλοϊταλού Φαλτσιανί, ο οποίος εργαζόταν ως αναλυτής συστημάτων υπολογιστών στην HSBC Γενεύης, όπου την διετία 2006-7 συγκέντρωσε οικονομικά στοιχεία για περισσότερους από 106.000 πελάτες της τράπεζας από τουλάχιστον 200 χώρες που διατηρούσαν 300.000 και πλέον ιδιωτικούς λογαριασμούς. Όταν τον Δεκέμβριο του 2008 οι ελβετικές αρχές τον κάλεσαν για να τον ανακρίνουν, ο Φαλτσιανί κατέφυγε στη Γαλλία, όπου «κατέβασε» απόρρητες πληροφορίες από τους λογαριασμούς της HSBC σε πέντε δισκέτες, τις οποίες παρέδωσε στις γαλλικές αρχές. Στην συνέχεια το γαλλικό κράτος μέσω της τότε υπουργού Οικονομικών Κριστίν Λαγκάρντ (και νυν επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου), μοιράστηκε τις πληροφορίες με άλλα κράτη.

Κατ' αρχήν η δεδομένη εμπλοκή των μυστικών υπηρεσιών διαφορετικών κρατών στην υπόθεση, πιστοποιεί τόσο την ύπαρξη της αθέατης πλευράς των πραγμάτων, όσο και τους εκβιασμούς σε πολιτικό και οικονομικό πεδίο. Η «αλλοίωση» της «λίστας Λαγκάρντ» είναι αναμφισβήτητη. Αυτό, όμως, που δεν είναι δεδομένο, είναι πόσα κέντρα και ποια την «αλλοίωσαν».

Η απάντηση είναι αυτονόητη. Όσα κέντρα είχαν πρόσβαση και συμφέρον να το κάνουν. Ενδεικτικά είναι δημοσιεύματα, που προηγήθηκαν της διαρροής και της δημοσίευσής της, σύμφωνα με τα οποία τραπεζικές και πολιτικές πηγές συνέκλιναν στην εκτίμηση ότι η εν λόγω λίστα ενδέχεται να περιέχει τμήμα της «λίστας του Χρηματιστηρίου», δηλαδή «παίκτες» της περιόδου με ειδικά προνόμια ή ακόμη και λογαριασμούς, που χρησιμοποιήθηκαν για να διακινηθούν χρήματα άλλων γνωστών «σκανδάλων» της τελευταίας 15ετίας.

Η «λίστα» μέρος μιας άλλης «λίστας»,

ή κοιμάται τον ύπνο του «δικαίου»;

Όσο για τον ίδιο τον βραβευμένο ηγέτη Γιώργο Α. Παπανδρέου, δήλωσε για την απόφαση της International Leadership Association να τον τιμήσει με το Βραβείο Ηγετικής Προσφοράς για το 2017:

«*Το βραβείο αυτό αποτελεί μεγάλη τιμή για μένα. Αποτελεί καθήκον κάθε πολιτικού, που βρίσκεται σε θέση εξουσίας να δίνει το παράδειγμα, επιλέγοντας θαρραλέες αποφάσεις όταν πρόκειται για το κοινό συμφέρον. Οι αγώνες που πρέπει να δώσουμε σε αυτήν τη δύσκολη εποχή είναι πολλοί. Θα συνεχίσουμε*».

Αυτό είναι. Θέλει να λαλήσουμε ομαδικώς στ' αλήθεια. Δεν μπορεί να συμβαίνει κάτι άλλο...

Η υποβάθμιση της καταδίκης του Ι. Διώτη για την «Λίστα Λαγκάρντ» και η δικαστική άφεση αμαρτιών στον Παπακωνσταντίνου

Ο πρώην εισαγγελέας Ι. Διώτης, αλλά και πρώην επικεφαλής του ΣΔΟΕ καταδικάστηκε σε 10 έτη ποινή κάθειρξης με αναστολή, καθώς το δικαστήριο έκρινε ότι δεν προχώρησε στην αξιοποίηση των στοιχείων που περιλαμβάνονταν στη λίστα των ελλήνων καταθετών στην τράπεζα HSBC, ενώ παράλληλα αναγνώρισε πως οι ενέργειες στις οποίες προέβη, έγιναν προκειμένου τα 2.059 πρόσωπα της λίστας να ωφεληθούν, δηλαδή για να μην ελεγχθούν.

Μ' άλλα λόγια, το δικαστήριο αποφάσισε ομόφωνα την καταδίκη του πάλαι ποτέ αμείλικτου διώκτη της «τρομοκρατίας» (και συνυπεύθυνου για τον βασανισμό στον Ευαγγελισμό και την ανάκριση υπό την χορήγηση ψυχοφαρμάκων του πολυτραυματία Σάββα Ξηρού) για το αδίκημα της απιστίας, που του είχε αποδοθεί, κάνοντας δεκτό ότι από τους χειρισμούς του, σε ότι αφορά τη λεγόμενη λίστα Λαγκάρντ, ***προέκυψε ζημιά για το δημόσιο*** και ότι ***εκ μέρους του υπήρχε δόλος***.

αυτό θα αποδειχθεί και θα δικαιωθώ. Για τη Δικαιοσύνη είναι μαύρη η μέρα. Αισθάνομαι ντροπή και οργή για την εκδοθείσα απόφαση, που μόνο προϊόν της αποδεικτικής διαδικασίας δεν είναι. Δεν υπήρξε ούτε μία μαρτυρία, ούτε ένα έγγραφο που να πιθανολογούσε έστω την ύπαρξη ενδείξεων ενοχής. Και όμως, αυτό το δικαστήριο διαπίστωσε τη βεβαιότητα τέλεσης του αδικήματος της απιστίας, παρά την εισαγγελική αθωωτική πρόταση, παρά την αποδεικτική διαδικασία, κλείνοντας τα μάτια και τα αυτιά στην αλήθεια και τη νόμιμη διαδικασία. Η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί απροκάλυπτη καταπάτηση κάθε έννοιας νομιμότητας και κράτους δικαίου. Δεν μετανιώνω που ανάλωσα τα καλύτερα χρόνια της ζωής μου και έδωσα την ψυχή μου για την απονομή της Δικαιοσύνης. Ας τα βρουν με τη συνείδησή τους, αυτοί που εξέδωσαν την απόφαση αυτή».

Ας καταγράψουμε, όμως, ένα ενδιαφέρον «στιγμιότυπο» από την εκδίκαση αυτής της υπόθεσης:

Πρόεδρος: Γιατί παίρνετε το cd, το αντιγράφετε, το καταστρέφετε και δίνετε το αντίγραφο μετά στον τότε υπουργό Οικονομικών Ευάγγελο Βενιζέλο;

Διώτης: Όταν πήρα το cd, έβγαλα ένα αντίγραφο ασφαλείας και το παρέδωσα στον κ. Βενιζέλο. Έβγαλα και κάποιες εκτυπώσεις που μου ζήτησε. Και το κατέστρεψα το αντίγραφο, να το κρατήσω να το κάνω τι;

Πρόεδρος: Εισαγγελέας ήσασταν, δεν είχατε την περιέργεια, τι στο καλό είναι αυτό το cd;

Διώτης: Ενημέρωσα τον κ. Βενιζέλο.

Πρόεδρος: Μα ολόκληρος γραμματέας του ΣΔΟΕ... μόνο δύο μέρες το κρατήσατε...

Διώτης: Είχα άλλη έρευνα που υπερκάλυπτε και τη λίστα Λαγκάρντ (...) Ο ειδικός γραμματέας του ΣΔΟΕ δεν είναι καν προανακριτικός υπάλληλος. Δεν ήμουν εισαγγελέας τότε.

λαστάνη τον Οκτώβριο του 2010, μέσα σε διπλωματικό σάκο και παραδίδεται στον ίδιο χωρίς, όμως, να πρωτοκολληθεί η άφιξη του υλικού σε μορφή CD. Ακολουθεί η μεταγραφή του υλικού πλέον σε USB stick και η παράδοσή του στον Ι. Διώτη, τότε επικεφαλής του ΣΔΟΕ.

Ο Βενιζέλος όμως, με επιστολή του προς τον πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, Αναστάσιο Νεράντζη, τον Οκτώβριο του 2012, εν όψει της τότε κατάθεσής του, αδειάζει τον Παπακωνσταντίνου, όσον αφορά τον χρόνο παραλαβής του «υλικού»:

«*Κύριε πρόεδρε, επειδή η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας έχει ήδη επιληφθεί –και ορθώς– του ζητήματος που έχει προκύψει με* ***το ηλεκτρονικό υλικό που είχε δοθεί ατύπως την άνοιξη του 2010 από τη Γαλλία στην Ελλάδα*** *για καταθέσεις Ελλήνων σε μια ελβετική τράπεζα, θεωρώ ότι είναι χρήσιμη για το έργο της Επιτροπής η ενημέρωσή της απευθείας από εμένα ως πρώην υπουργό Οικονομικών και αντιπρόεδρο της κυβέρνησης για όσα γνωρίζω από την περίοδο της θητείας μου στο υπουργείο Οικονομικών για το θέμα*».

Είναι εύκολα κατανοητό, βέβαια, ότι το ζήτημα του χρόνου παραλαβής του «υλικού» δεν αφορά μια επουσιώδη λεπτομέρεια, αφού σύμφωνα με τους ισχυρισμούς Βενιζέλου σχεδόν συμπίπτει με την επιβολή του πρώτου μνημονίου.

Θυμίζουμε ότι στις 23 Απριλίου 2010 η Ελλάδα υπέβαλε αίτηση ενεργοποίησης του μηχανισμού στήριξης. Το αίτημα εγκρίθηκε στις 2 Μαΐου 2010 και στις 8 Μαΐου 2010 υπεγράφη η Δανειακή Σύμβαση. Στις 9 Μαΐου 2010 το Δ.Ν.Τ. ενέκρινε αντιστοίχως χρηματοδοτική στήριξη.

Ο Βενιζέλος επαναλαμβάνει τον ισχυρισμό του και κατά την –διάρκειας 5,5 ωρών– κατάθεσή του στην Επιτροπή:

«*Ανέλαβα καθήκοντα στις 17 Ιουνίου του 2011 και αρκετές εβδομάδες μετά, τον Αύγουστο του 2011, σε συνάντησή μου με*

λογαριασμούς. Όταν τον Δεκέμβριο του 2008 οι ελβετικές αρχές τον κάλεσαν για να τον ανακρίνουν, ο Φαλτσιανί κατέφυγε στη Γαλλία, όπου «κατέβασε» απόρρητες πληροφορίες από τους λογαριασμούς της HSBC σε πέντε δισκέτες, τις οποίες παρέδωσε στις γαλλικές αρχές. Στην συνέχεια το γαλλικό κράτος μέσω της τότε υπουργού Οικονομικών Κριστίν Λαγκάρντ (και νυν επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου), μοιράστηκε τις πληροφορίες με άλλα κράτη.

Κατ' αρχήν η δεδομένη εμπλοκή των μυστικών υπηρεσιών διαφορετικών κρατών στην υπόθεση, πιστοποιεί τόσο την ύπαρξη της αθέατης πλευράς των πραγμάτων, όσο και τους εκβιασμούς σε πολιτικό και οικονομικό πεδίο. Η «αλλοίωση» της «λίστας Λαγκάρντ» είναι αναμφισβήτητη. Αυτό, όμως, που δεν είναι δεδομένο, είναι πόσα κέντρα και ποια την «αλλοίωσαν».

Η απάντηση είναι αυτονόητη. Όσα κέντρα είχαν πρόσβαση και συμφέρον να το κάνουν. Ενδεικτικά είναι δημοσιεύματα, που προηγήθηκαν της διαρροής και της δημοσιευσής της, σύμφωνα με τα οποία τραπεζικές και πολιτικές πηγές συνέκλιναν στην εκτίμηση ότι η εν λόγω λίστα ενδέχεται να περιέχει τμήμα της «λίστας του Χρηματιστηρίου», δηλαδή «παίκτες» της περιόδου με ειδικά προνόμια ή ακόμη και λογαριασμούς, που χρησιμοποιήθηκαν για να διακινηθούν χρήματα άλλων γνωστών «σκανδάλων» της τελευταίας 15ετίας.

Η «λίστα» μέρος μιας άλλης «λίστας», που αλλοιώθηκε και προέκυψε άλλη «λίστα» και ο νοών νοείτο...

Τελικά η «λίστα», σε μια συγκεκριμένη μορφή, έρχεται η κατάλληλη στιγμή να «διαρρεύσει» και δημοσιεύεται τέλη Οκτώβρη του 2012 στο περιοδικό «Hot Doc», του γνωστού και μη εξαιρετέου ακραιφνούς Συριζαίου Κώστα Βαξεβάνη. Σύμφωνα, επίσης, με ορισμένα δημοσιεύματα (βλ. Βήμα), σε μυστική σύσκεψη κορυφαίων στελεχών του Πασοκ ακούστηκε

η απορία «Θέλετε να πιστέψουμε ότι πήρε την λίστα το πρωί ο Διώτης και ως το απόγευμα δεν το γνώριζε ο Μιχάλης;».

Σύμφωνα, λοιπόν, με τις «διαρροές» αυτών των δημοσιευμάτων ο Χρυσοχοΐδης γνώριζε για την «διαρροή» και είχε πολιτικό συμφέρον απ' αυτήν.

Οι πασοκικές κλίκες πράγματι βρίσκουν μια ακόμη αφορμή για να ξεκαθαρίσουν τους ανοικτούς λογαριασμούς τους. Ο τότε **αντιπρόεδρος της Βουλής και βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Λεωνίδας Γρηγοράκος**, μιλώντας στο ραδιοφωνικό σταθμό «Βήμα FM», δήλωσε χαρακτηριστικά:

«Μιλάω για την παρέα Ραγκούση, Παπακωνσταντίνου και όλους αυτούς που είχαν τη λίστα στα χέρια τους και δεν έκαναν τίποτα» και *«δεν μπορεί να έρχεται αυτή η παρέα και να ζητάει και τα ρέστα από το Βενιζέλο και το ΠΑΣΟΚ». «Δεν είχε ενημερωθεί το Υπουργικό Συμβούλιο ή μια ολόκληρη κυβέρνηση, η οποία στηριζόταν σε συγκεκριμένα άτομα, της ηγετικής ομάδας του Γιώργου Παπανδρέου; Δεν ήξεραν για τη λίστα Λαγκκάρντ; Δεν μπορεί ο πρωθυπουργός της χώρας να μην το ήξερε. Αλίμονο κι αν δεν του το είχαν πει».*

Θα σημειώσουμε ακόμη ότι ο Διώτης, μιλώντας στην Επιτροπή Διαφάνειας της Βουλής, επανειλημμένως είχε «καρφώσει» τον Ευ. Βενιζέλο λέγοντας ότι, ενώ του είχε ζητήσει κάποιες φορές να του δώσει «πολιτική εντολή» για να ερευνήσει τη λίστα, ο υπουργός ουδέποτε το έπραξε.

Ο Παπακωνσταντίνου από την πλευρά του, καταθέτοντας ως μάρτυρας στην δίκη Διώτη, «καρφώνει» με τον σειρά του τον Βενιζέλο: *«Το πιο σημαντικό για μένα είναι ότι το USB που εγώ έδωσα στον κ. Διώτη δεν είναι το ίδιο με αυτό που έδωσε ο κ. Βενιζέλος»*, επιμένοντας πως ο ίδιος απέστειλε το USB με τη λίστα στον κ. Διώτη, όντας ακόμη υπουργός Οικονομικών.

να «αποτελέσει οδηγό για την μετέπειτα ζωή» του Παπακωνσταντίνου και με την νουθεσία να μη αμαρτάνει στο μέλλον...

Κλείνοντας, παρατηρούμε για μιαν ακόμη φορά, πως τα ΜΜΕ στο σύνολό τους «ξεπέταξαν» το θέμα της καταδίκης Διώτη σε 10ετή κάθειρξη χρησιμοποιώντας την γνωστή τεχνική: σύντομη αναφορά της είδησης λες και καταδικάστηκε κλεφτοκοτάς και όχι ο προβεβλημένος από τα ΜΜΕ εισαγγελέας ως ένας από τους αποτελεσματικότερους διώκτες της «τρομοκρατίας» και μάλιστα με κάθε μέσο... Αντιθέτως, με πολλούς τρόπους προβλήθηκε η αθωωτική πρόταση της εισαγγελέως (κόρακας κοράκου μάτι δεν βγάζει) σε τέτοιο βαθμό ώστε να εμπεδωθεί η ψευδής αίσθηση μιας βεβαίας αθωωτικής αποφάσεως, η οποία δεν υπήρξε, δεδομένου πως το δικαστήριο αγνόησε την πρόταση της εισαγγελέως.

Φυσικά, είναι αυτονόητη η στάση τους. Η περαιτέρω συζήτηση της υπόθεσης δεν συμφέρει κανένα. Τραπεζίτες, οικονομικά συμφέροντα, κόμματα, πρώην πρωθυπουργούς και υπουργούς οικονομικών, δημοσιογράφους και βέβαια τις μυστικές υπηρεσίες.

Άσε που επίκειται και η ανασυγκρότηση του «πεθαμένου» Πασοκ που έχει βαπτιστεί Δημοκρατικής Συμπαράταξη μέσω της εκλογής αρχηγού.

Πηγαίνετε, λοιπόν, και μηκέτι αμαρτάνετε κ.κ. Διώτη και Παπακωνσταντίνου...

ΩΔΗ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΗΓΕΤΗ ΤΣΙΠΡΑ...

«Πάνω στου Τσίπρα τα χωριά, γάιδαροι γαμούν αρνιά»

Δημοτικό άσμα
(άσεμνο, αλλά διδακτικό)

«Με τον Αλέξη Τσίπρα αυτά τα δυόμισι χρόνια δεν έχουμε αλλάξει ποτέ μια πικρή

καιρό χαρακτηρίζουμε τον Τσίπρα μεγάλο ηγέτη, επειδή έχουμε κάποιας μορφής μονομανία με το πρόσωπό του και ότι ο χαρακτηρισμός μας είναι ανυπόστατος, εν ολίγοις ότι μας επηρεάζουν κάποιου είδους προκατάληψη και εμπάθεια για τον μεγάλο κομμουνιστή πρωθυπουργό της χώρας.

Πλανώνται όλοι, που πιστεύουν κάτι τέτοιο, πλάνην οικτράν. Δεν πειράζει και τόσο βέβαια, που οι πεπλανημένοι μάς παρεξηγούν, αφού ούτως ή άλλως μάλλον οι περισσότεροι βρίσκονται ακόμη μέσα σ' ένα σύννεφο σύγχυσης, βαρεμάρας και πλήξης. Άλλοι έχουν σιχαθεί όλους τους πολιτικούς, αλλά συνάμα και τον εαυτό τους, άλλοι θαυμάζουν το ταλέντο του Τσίπρα στην απάτη και στην κωλοτούμπα και θα ήθελαν να μπορούν να του μοιάσουν παρ' ότι θυμούνται ότι αρκετά από τα εφόδιά του προέρχονται από την θητεία σε σταλινικούς μηχανισμούς διαφώτισης της αριστεράς.

Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ (ΒΑΡΟΥΦΑΚΗ), Η «ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΦΩΝΗ» ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΚΑΙ ΟΙ «ΚΡΥΦΟΙ» ΣΤΟΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΥΛΙΚΩΝ ΤΟΥ...

Το παρακάτω απόσπασμα εμπεριέχεται στο ογκωδέστατο βιβλίο του Γ. Βαρουφάκη, που κυκλοφόρησε ήδη, αν δεν πήρατε είδηση, και στον ελλαδικό χώρο.

Το επιλέξαμε επειδή αναφέρεται στο «παρασκήνιο» του δημοψηφίσματος του καλοκαιριού του 2015 και επειδή μάλλον υπάρχουν ακόμη και τώρα πολλοί που αδυνατούν να αποδεσμευτούν από τις αυταπάτες που τους οδήγησαν να συμμετάσχουν στο μέτωπο του ΟΧΙ. Ο Βαρουφάκης εδώ εξηγεί τους λόγους, που τον οδήγησαν να δηλώσει ότι επρόκειτο να παραιτηθεί

σει [...] Αυτή η εσωτερική φωνή του Αλέξη ήταν, είμαι πεπεισμένος, η δύναμή του και ταυτόχρονα η καταστροφή του, ο σφετεριστής του κοινού μας σκοπού και παράλληλα ο λόγος για τον οποίο τον πίστεψα σχεδόν μέχρι το πικρό τέλος».

Μάλιστα κύριοι. Αυτό μας έλειπε τώρα. Ο Τσίπρας ωσάν την Ζαν ντ' Αρκ ακούει την εσωτερική του φωνή η οποία τελικά τον οδήγησε στον μνημονιακό κατήφορο και έτσι ξεγέλασε τον τουλάχιστον εξυπνότερο άνθρωπο στον κόσμο (σίγουρα, έτσι πρέπει να νομίζει ο ίδιος), δηλαδή τον Γιάνη Βαρουφάκη.

Μόνο που αν τον ξεγέλασε δεν τον ξεγέλασε τότε, όσο και αν αυτό βολεύει τον Βαρουφάκη να προβάλλει την παρουσία του μέσα από μια πλαστή εικόνα δονκιχωτισμού. Και βέβαια, αν τον ξεγέλασε, αυτό δεν σημαίνει ότι οι ευθύνες του λιγοστεύουν, αλλά αντίθετα ότι είναι πολλαπλάσιες.

Μ' άλλα λόγια, ο Βαρουφάκης άθελά του, βέβαια, επειδή παραμένει αθεράπευτα μεγαλομανής και, στην προσπάθειά του να δικαιολογηθεί, παρουσιάζεται σαν μια απλή «μαρίδα», που εύκολα καταβρόχθισαν οι καρχαρίες ντόπιοι και ξένοι.

Του αφιερώνουμε εξαιρετικά το παρακάτω απόσπασμα, για να τον αποσπάσουμε έστω και λίγο από την κατάσταση μιας ναρκισσιστικά θλιμμένης υπερηφάνειας, ανακατεμένης με μια αίσθηση προδοσίας από τον Αλέξη που «μπερδεύτηκε» από την εσωτερική του φωνή και τον πίκρανε...

«Η μαρίς (κοινώς μαρίδα) είναι ένας απολύτως εύγευστος ιχθύς, ο οποίος τρώγεται τελείως (εν τω συνόλω του) κυρίως τηγανιτός. Η μαρίς όπως και η γαρίς (κοινώς γαρίδα) δεν εξημερούται. Ζει δε πάντοτε και αυτή εις αγέλας και εις άγριαν κατάστασιν, πλην όμως δεν είναι ουδόλως επικίνδυνος κατά την θήρευσιν, όπως

Οι πασόκικες κλίκες πράγματι βρίσκουν μια ακόμη αφορμή για να ξεκαθαρίσουν τους ανοικτούς λογαριασμούς τους. Ο τότε **αντιπρόεδρος της Βουλής και βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Λεωνίδας Γρηγοράκος**, μιλώντας στο ραδιοφωνικό σταθμό «Βήμα FM», δήλωσε χαρακτηριστικά:

«Μιλάω για την παρέα Ραγκούση, Παπακωνσταντίνου και όλους αυτούς που είχαν τη λίστα στα χέρια τους και δεν έκαναν τίποτα» και *«δεν μπορεί να έρχεται αυτή η παρέα και να ζητάει και τα ρέστα από το Βενιζέλο και το ΠΑΣΟΚ». «Δεν είχε ενημερωθεί το Υπουργικό Συμβούλιο ή μια ολόκληρη κυβέρνηση, η οποία στηριζόταν σε συγκεκριμένα άτομα, της ηγετικής ομάδας του Γιώργου Παπανδρέου; Δεν ήξεραν για τη λίστα Λανγκάρντ; Δεν μπορεί ο πρωθυπουργός της χώρας να μην το ήξερε. Αλίμονο κι αν δεν του το είχαν πει».*

Θα σημειώσουμε ακόμη ότι ο Διώτης, μιλώντας στην Επιτροπή Διαφάνειας της Βουλής, επανειλημμένως είχε «καρφώσει» τον Ευ. Βενιζέλο λέγοντας ότι, ενώ του είχε ζητήσει κάποιες φορές να του δώσει «πολιτική εντολή» για να ερευνήσει τη λίστα, ο υπουργός ουδέποτε το έπραξε.

Ο Παπακωνσταντίνου από την πλευρά του, καταθέτοντας ως μάρτυρας στην δίκη Διώτη, «καρφώνει» με τον σειρά του τον Βενιζέλο: «*Το πιο σημαντικό για μένα είναι ότι το USB που εγώ έδωσα στον κ. Διώτη δεν είναι το ίδιο με αυτό που έδωσε ο κ. Βενιζέλος*», επιμένοντας πως ο ίδιος απέστειλε το USB με τη λίστα στον κ. Διώτη, όντας ακόμη υπουργός Οικονομικών.

Θα υπενθυμίσουμε, επίσης, ότι ο πρώην υπουργός οικονομικών Γ. Παπακωνστινου, τέλη Μάρτιου του 2015, δικάστηκε από Ειδικό Δικαστήριο για τη νόθευση εγγράφου, σχετικά με τη διαγραφή ονομάτων συγγενών του από την λίστα Λαγκάρντ, σε βαθμό πλημμελήματος και τελικά του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης ενός έτους με τριετή αναστολή με το δικαστήριο να του αναγνωρίζει το ελαφρυντικό του πρότερου έντιμου βίου, ενώ ταυτόχρονα κρίθηκε αθώος για την απόπειρα απιστίας, καθώς, σύμφωνα με το δικαστήριο, δεν υπήρξαν αποδείξεις, που να στοιχειοθετούν την κατηγορία (η ζημιά του Δημοσίου εξετάζεται από τα διοικητικά δικαστήρια).

γνωστή τεχνική. Σύντομη αναφορά της είδησης λες και καταδικάστηκε κλεφτοκοτάς και όχι ο προβεβλημένος από τα ΜΜΕ εισαγγελέας ως ένας από τους αποτελεσματικότερους διώκτες της «τρομοκρατίας» και μάλιστα με κάθε μέσο... Αντιθέτως, με πολλούς τρόπους προβλήθηκε η αθωωτική πρόταση της εισαγγελέως (κόρακας κοράκου μάτι δεν βγάζει) σε τέτοιο βαθμό ώστε να εμπεδωθεί η ψευδής αίσθηση μιας βεβαίας αθωωτικής αποφάσεως, η οποία δεν υπήρξε, δεδομένου πως το δικαστήριο αγνόησε την πρόταση της εισαγγελέως.

Φυσικά, είναι αυτονόητη η στάση τους. Η περαιτέρω συζήτηση της υπόθεσης δεν συμφέρει κανένα. Τραπεζίτες, οικονομικά συμφέροντα, κόμματα, πρώην πρωθυπουργούς και υπουργούς οικονομικών, δημοσιογράφους και βέβαια τις μυστικές υπηρεσίες.

Άσε που επίκειται και η ανασυγκρότηση του «πεθαμένου» Πασοκ που έχει βαπτιστεί Δημοκρατικής Συμπαράταξη μέσω της εκλογής αρχηγού.

Πηγαίνετε, λοιπόν, και μηκέτι αμαρτάνετε κ.κ. Διώτη και Παπακωνσταντίνου...

ΩΔΗ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΗΓΕΤΗ ΤΣΙΠΡΑ...

«Πάνω στου Τσίπρα τα χωριά, γάιδαροι γαμούν αρνιά»

Δημοτικό άσμα
(άσεμνο, αλλά διδακτικό)

«Με τον Αλέξη Τσίπρα αυτά τα δυόμισι χρόνια δεν έχουμε αλλάξει ποτέ μια πικρή κουβέντα. Γιατί ο Αλέξης Τσίπρας είναι ένας πραγματικός ηγέτης. Είναι σε διαφορετικό πολιτικό χώρο από μένα, αλλά είναι ένας ηγέτης που ακούει», δήλωσε στην Εφημερίδα των Συντακτών, ο Πάνος ο Καμμένος, που με περίσσια λεβεντιά γκρέμισε τα μνημόνια και συμπλήρωσε πως *«Ο Αλέξης δεν ακούει μόνον εμάς, τους εταίρους στην κυβέρνηση, αλλά ακούει τους πολίτες. Στον τομέα των Ενόπλων Δυνάμεων έχει κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση ότι όποτε βρέθηκε σε ασκήσεις ή εορτασμούς συνομιλεί με φαντάρους, με υπαξιωματικούς, με αξιωματικούς. Όπως το κάνει και με τους πολίτες. Είναι ένας πολιτικός που αν δει ότι μια διαφορετική*

χώρας.

Πλανώνται όλοι, που πιστεύουν κάτι τέτοιο, πλάνην οικτράν. Δεν πειράζει και τόσο βέβαια, που οι πεπλανημένοι μάς παρεξηγούν, αφού ούτως ή άλλως μάλλον οι περισσότεροι βρίσκονται ακόμη μέσα σ' ένα σύννεφο σύγχυσης, βαρεμάρας και πλήξης. Άλλοι έχουν σιχαθεί όλους τους πολιτικούς, αλλά συνάμα και τον εαυτό τους, άλλοι θαυμάζουν το ταλέντο του Τσίπρα στην απάτη και στην κωλοτούμπα και θα ήθελαν να μπορούν να του μοιάσουν παρ' ότι θυμούνται ότι αρκετά από τα εφόδιά του προέρχονται από την θητεία σε σταλινικούς μηχανισμούς διαφώτισης της αριστεράς.

Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ (ΒΑΡΟΥΦΑΚΗ), Η «ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΦΩΝΗ» ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΚΑΙ ΟΙ «ΚΡΥΦΟΙ» ΣΤΟΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΥΛΙΚΩΝ ΤΟΥ...

Το παρακάτω απόσπασμα εμπεριέχεται στο ογκωδέστατο βιβλίο του Γ. Βαρουφάκη, που κυκλοφόρησε ήδη, αν δεν πήρατε είδηση, και στον ελλαδικό χώρο.

Το επιλέξαμε επειδή αναφέρεται στο «παρασκήνιο» του δημοψηφίσματος του καλοκαιρού του 2015 και επειδή μάλλον υπάρχουν ακόμη και τώρα πολλοί που αδυνατούν να αποδεσμευτούν από τις αυταπάτες που τους οδήγησαν να συμμετάσχουν στο μέτωπο του ΟΧΙ. Ο Βαρουφάκης εδώ εξηγεί τους λόγους, που τον οδήγησαν να δηλώσει ότι επρόκειτο να παραιτηθεί στην περίπτωση που το ΝΑΙ επικρατούσε.

«Πέραν του ότι ήθελα να ξεκαθαρίσω στους ψηφοφόρους μου ότι ένα ΝΑΙ θα με οδηγούσε στην παραίτηση από το Υπουργείο Οικονομικών, ήθελα να δω πώς θα αντιδρούσαν στη δήλωσή μου εκείνη, οι σύντροφοί μου, όχι μόνον ο Αλέξης, αλλά και ο Ευκλείδης, παραδείγματος χάριν. Το γεγονός ότι σφύριζαν αδιάφορα, ότι κανείς τους δεν δεσμεύτηκε να κάνει το ίδιο, μου έλεγε όλα όσα χρειαζόταν να γνωρίζω. Ήταν απλό. Το ΝΑΙ δεν ήταν γι' αυτούς λόγος παραίτησης. Θα υπηρετούσαν το νέο μνημόνιο υπό το φύλλο συκής της λαϊκής ετυμηγορίας για παράδοση στην τρόικα».

Και πώς την «πάτησε» έτσι ο Βαρουφά-

Ο Τσίπρας [illegible] Άρα άκουσε την εσωτερική του φωνή η οποία τελικά τον οδήγησε στον μνημονιακό κατήφορο και έτσι ξεγέλασε τον τουλάχιστον εξυπνότερο άνθρωπο στον κόσμο (σίγουρα, έτσι πρέπει να νομίζει ο ίδιος), δηλαδή τον Γιάνη Βαρουφάκη.

Μόνο που αν τον ξεγέλασε δεν τον ξεγέλασε τότε, όσο και αν αυτό βολεύει τον Βαρουφάκη να προβάλλει την παρουσία του μέσα από μια πλαστή εικόνα δονκιχωτισμού. Και βέβαια, αν τον ξεγέλασε, αυτό δεν σημαίνει ότι οι ευθύνες του λιγοστεύουν, αλλά αντίθετα ότι είναι πολλαπλάσιες.

Μ' άλλα λόγια, ο Βαρουφάκης άθελά του, βέβαια, επειδή παραμένει αθεράπευτα μεγαλομανής και, στην προσπάθειά του να δικαιολογηθεί, παρουσιάζεται σαν μια απλή «μαρίδα», που εύκολα καταβρόχθισαν οι καρχαρίες ντόπιοι και ξένοι.

Του αφιερώνουμε εξαιρετικά το παρακάτω απόσπασμα, για να τον αποσπάσουμε έστω και λίγο από την κατάσταση μιας ναρκισσιστικά θλιμμένης υπερηφάνειας, ανακατεμένης με μια αίσθηση προδοσίας από τον Αλέξη που «μπερδεύτηκε» από την εσωτερική του φωνή και τον πίκρανε...

«Η μαρίς (κοινώς μαρίδα) είναι ένας απολύτως εύγευστος ιχθύς, ο οποίος τρώγεται τελείως (εν τω συνόλω του) κυρίως τηγανιτός. Η μαρίς όπως και η γαρίς (κοινώς γαρίδα) δεν εξημερούται. Ζει δε πάντοτε και αυτή εις αγέλας και εις άγριαν κατάστασιν, πλην όμως δεν είναι ουδόλως επικίνδυνος κατά την θήρευσιν, όπως π.χ. η φάλαινα και ούτω, δια την θήραν της δεν παρίσταται ανάγκη χρησιμοποιήσεως μαριδοθηρευτικών, όπως παρίσταται ανάγκη χρησιμοποιήσεως φαλαινοθηρικών δια την θήραν της φαλαίνης. Οι μαρίδες ζουν εν γένει μιαν περιορισμένην, ήσυχον και χωρίς μεγάλας απαιτήσεις και συγκινήσεις ζωήν, τρεφόμεναι αποκλειστικώς με μικροοργανισμούς, είναι δε παντελώς άκακοι, εφόσον δεν έτυχε μέχρι σήμερον να αναφερθεί ουδεμίαν περίπτωσις επιθέσεως ακόμα και εξαγριωμένης μαρίδος εναντίον ανθρώπου» (Από γραπτό υποψηφίου υπαξιωματικού του πολεμικού ναυτικού, με θέμα την Ελληνική χλωρίδα και πανίδα το 1986).

πουργός της χώρας να μην το ήξερε. Αλ-μονο κι αν δεν του το είχαν πει».

Θα σημειώσουμε ακόμη ότι ο Διώτης, μιλώντας στην Επιτροπή Διαφάνειας της Βουλής, επανειλημμένως είχε «καρφώσει» τον Ευ. Βενιζέλο λέγοντας ότι, ενώ του είχε ζητήσει κάποιες φορές να του δώσει «πολιτική εντολή» για να ερευνήσει τη λίστα, ο υπουργός ουδέποτε το έπραξε.

Ο Παπακωνσταντίνου από την πλευρά του, καταθέτοντας ως μάρτυρας στην δίκη Διώτη, «καρφώνει» με τον σειρά του τον Βενιζέλο: «*Το πιο σημαντικό για μένα είναι ότι το USB που εγώ έδωσα στον κ. Διώτη δεν είναι το ίδιο με αυτό που έδωσε ο κ. Βενιζέλος*», επιμένοντας πως ο ίδιος απέστειλε το USB με τη λίστα στον κ. Διώτη, όντας ακόμη υπουργός Οικονομικών.

Θα υπενθυμίσουμε, επίσης, ότι ο πρώην υπουργός οικονομικών Γ. Παπακωνστίνου, τέλη Μάρτιου του 2015, δικάστηκε από Ειδικό Δικαστήριο για τη νόθευση εγγράφου, σχετικά με τη διαγραφή ονομάτων συγγενών του από την λίστα Λαγκάρντ, σε βαθμό πλημμελήματος και τελικά του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης ενός έτους με τριετή αναστολή με το δικαστήριο να του αναγνωρίζει το ελαφρυντικό του πρότερου έντιμου βίου, ενώ ταυτόχρονα κρίθηκε αθώος για την απόπειρα απιστίας, καθώς, σύμφωνα με το δικαστήριο, δεν υπήρξαν αποδείξεις, που να στοιχειοθετούν την κατηγορία (η ζημιά του Δημοσίου εξετάζεται από τα διοικητικά δικαστήρια).

Ο Πρόεδρος του ειδικού δικαστηρίου Ν. Τάσσης είπε προς τον Γιώργο Παπακωνσταντίνου, αμέσως μετά την απόφαση: «***Το δικαστήριο εξάντλησε την επιείκειά του στο πρόσωπό σας με σκοπό αυτό να αποτελέσει οδηγό για τη μετέπειτα ζωή σας. Αν και όπως φαίνεται έχετε εγκαταλείψει πια την πολιτική. Μπορείτε να πηγαίνετε και μηκέτι αμαρτάνετε***».

Φυσικά και θα εξαντλούσε την επιείκεια του το Δικαστήριο. Αλλά να ισχυρίζεται ο προεδρεύων δικαστής (άκουσον άκουσον!) ότι η επιεικειά του σκοπό έχει

πουργούς και υπουργούς οικονομικών, δημοσιογράφους και βέβαια τις μυστικές υπηρεσίες.

Άσε που επίκειται και η ανασυγκρότηση του «πεθαμένου» Πασοκ που έχει βαπτιστεί Δημοκρατικής Συμπαράταξη μέσω της εκλογής αρχηγού.

Πηγαίνετε, λοιπόν, και μηκέτι αμαρτάνετε κ.κ. Διώτη και Παπακωνσταντίνου...

ΩΔΗ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΗΓΕΤΗ ΤΣΙΠΡΑ...

«Πάνω στου Τσίπρα τα χωριά, γάιδαροι γαμούν αρνιά»

Δημοτικό άσμα
(άσεμνο, αλλά διδακτικό)

«Με τον Αλέξη Τσίπρα αυτά τα δυόμισι χρόνια δεν έχουμε αλλάξει ποτέ μια πικρή κουβέντα. Γιατί ο Αλέξης Τσίπρας είναι ένας πραγματικός ηγέτης. Είναι σε διαφορετικό πολιτικό χώρο από μένα, αλλά είναι ένας ηγέτης που ακούει», δήλωσε στην Εφημερίδα των Συντακτών, ο Πάνος ο Καμμένος, που με περίσσια λεβεντιά γκρέμισε τα μνημόνια και συμπλήρωσε πως *«Ο Αλέξης δεν ακούει μόνον εμάς, τους εταίρους στην κυβέρνηση, αλλά ακούει τους πολίτες. Στον τομέα των Ενόπλων Δυνάμεων έχει κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση ότι όποτε βρέθηκε σε ασκήσεις ή εορτασμούς συνομιλεί με φαντάρους, με υπαξιωματικούς, με αξιωματικούς. Όπως το κάνει και με τους πολίτες. Είναι ένας πολιτικός που αν δει ότι μια διαφορετική άποψη είναι η σωστή, θα την υιοθετήσει. Το απέδειξε αυτό ανατρέποντας την εικόνα της Ελλάδας στο εξωτερικό. Όταν έγινε αυτή η κυβέρνηση το 2015, μας είχαν τελειωμένους, μας είχαν ξεγραμμένους και από την πλευρά της Ευρώπης αλλά και από άλλες χώρες. Σιγά σιγά, με την υπομονή και την επιμονή, με τη σοβαρότητα και την ειλικρίνεια, κατάφερε και ο ίδιος προσωπικά να χτίσει σχέσεις προσωπικές και σε κυβερνητικό επίπεδο με όλη την παγκόσμια κοινότητα».*

Μάλιστα. Και νομίζαμε όλοι ότι τόσο

(ΒΑΡΟΥΦΑΚΗ), Η «ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΦΩΝΗ» ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΚΑΙ ΟΙ «ΚΡΥΦΟΙ» ΣΤΟΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΥΛΙΚΩΝ ΤΟΥ...

Το παρακάτω απόσπασμα εμπεριέχεται στο ογκωδέστατο βιβλίο του Γ. Βαρουφάκη, που κυκλοφόρησε ήδη, αν δεν πήρατε είδηση, και στον ελλαδικό χώρο.

Το επιλέξαμε επειδή αναφέρεται στο «παρασκήνιο» του δημοψηφίσματος του καλοκαιρού του 2015 και επειδή μάλλον υπάρχουν ακόμη και τώρα πολλοί που αδυνατούν να αποδεσμευτούν από τις αυταπάτες που τους οδήγησαν να συμμετάσχουν στο μέτωπο του ΟΧΙ. Ο Βαρουφάκης εδώ εξηγεί τους λόγους, που τον οδήγησαν να δηλώσει ότι επρόκειτο να παραιτηθεί στην περίπτωση που το ΝΑΙ επικρατούσε.

«Πέραν του ότι ήθελα να ξεκαθαρίσω στους ψηφοφόρους μου ότι ένα ΝΑΙ θα με οδηγούσε στην παραίτηση από το Υπουργείο Οικονομικών, ήθελα να δω πώς θα αντιδρούσαν στη δήλωσή μου εκείνη, οι σύντροφοί μου, όχι μόνον ο Αλέξης, αλλά και ο Ευκλείδης, παραδείγματος χάριν. Το γεγονός ότι σφύριξαν αδιάφορα, ότι κανείς τους δεν δεσμεύτηκε να κάνει το ίδιο, μου έλεγε όλα όσα χρειαζόταν να γνωρίζω. Ήταν απλό. Το ΝΑΙ δεν ήταν γι' αυτούς λόγος παραίτησης. Θα υπηρετούσαν το νέο μνημόνιο υπό το φύλλο συκής της λαϊκής ετυμηγορίας για παράδοση στην τρόικα».

Και πώς την «πάτησε» έτσι ο Βαρουφάκης;

«Οι άλλοι άνθρωποι σαν τον Δραγασάκη και τον Χουλιαράκη, ποτέ δεν θα με ξεγελούσαν. Δεν θα είχα πιστέψει τις υπεκφυγές τους ούτε θα είχα συστρατευτεί μαζί τους, όσο καλός και άγιος να ακουγόταν ο σκοπός που ασπάζονταν. Η περίπτωση του Αλέξη ήταν διαφορετική. Επιδιδόταν σ' έναν πολύπλοκο εσωτερικό διάλογο και έπρεπε να πείσει τον εαυτό του πριν παραβιάσει τις δικές του γραμμές, το οποίο διαφέρει από την περίπτωση κάποιου που δεν είχε ποτέ την πρόθεση να τις παραβιά-

μια αυτή «μαρίδα» που εύκολα καταβρόχθισαν οι καρχαρίες ντόπιοι και ξένοι.

Του αφιερώνουμε εξαιρετικά το παρακάτω απόσπασμα, για να τον αποσπάσουμε έστω και λίγο από την κατάσταση μιας ναρκισσιστικά θλιμμένης υπερηφάνειας, ανακατεμένης με μια αίσθηση προδοσίας από τον Αλέξη που «μπερδεύτηκε» από την εσωτερική του φωνή και τον πίκρανε...

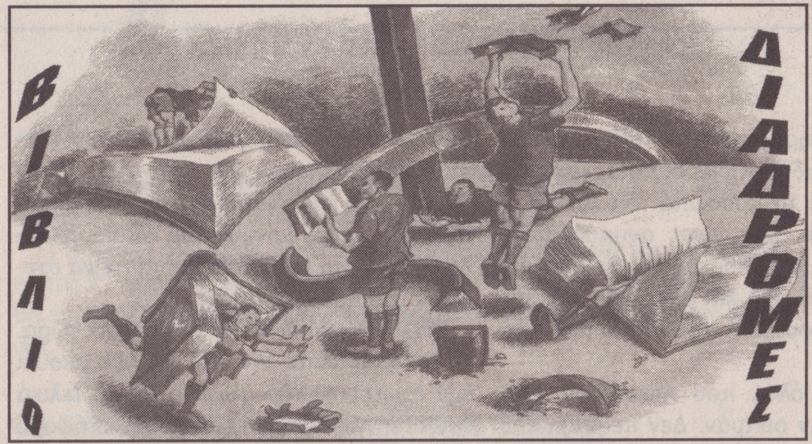
«*Η μαρίς (κοινώς μαρίδα) είναι ένας απολύτως εύγευστος ιχθύς, ο οποίος τρώγεται τελείως (εν τω συνόλω του) κυρίως τηγανιτός. Η μαρίς όπως και η γαρίς (κοινώς γαρίδα) δεν εξημερούται. Ζει δε πάντοτε και αυτή εις αγέλας και εις άγριαν κατάστασιν, πλην όμως δεν είναι ουδόλως επικίνδυνος κατά την θήρευσιν, όπως π.χ. η φάλαινα και ούτω, δια την θήραν της δεν παρίσταται ανάγκη χρησιμοποιήσεως μαριδοθηρευτικών, όπως παρίσταται ανάγκη χρησιμοποιήσεως φαλαινοθηρικών δια την θήραν της φαλαίνης. Οι μαρίδες ζουν εν γένει μιαν περιορισμένην, ήσυχον και χωρίς μεγάλας απαιτήσεις και συγκινήσεις ζωήν, τρεφόμεναι αποκλειστικώς με μικροοργανισμούς, είναι δε παντελώς άκακοι, εφόσον δεν έτυχε μέχρι σήμερον να αναβρεθεί ουδεμίαν περίπτωσις επιθέσεως ακόμα και εξαγριωμένης μαρίδος εναντίον ανθρώπου*» (Από γραπτό υποψηφίου υπαξιωματικού του πολεμικού ναυτικού, με θέμα την Ελληνική χλωρίδα και πανίδα το 1986).

Α, και του συνιστούμε και έναν τίτλο για το επόμενο βιβλίο του.

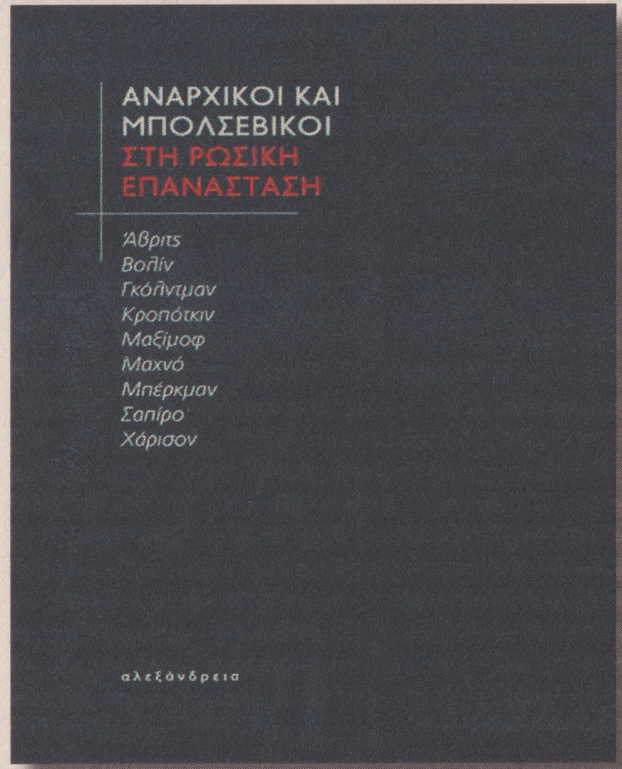
Μπορεί να είναι κάπως έτσι: «*Η Αβάστακτη ελαφρότητα της χρησιμότητας στην επιβολή των αριστερών μνημονίων, του «εξαπατημένου» αντιμνημονιακού Γιάνη Βαρουφάκη*»...

Λεόν

ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΙ ΣΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Εκδόσεις Αλεξάνδρεια
Οκτώβριος 2017
σελ. 199

Η συγκεκριμένη έκδοση φιλοξενεί μια ανθολογία 13 συνολικά μεγαλύτερων και μικρότερων κειμένων.

εναντίον τους, για πρώτη φορά τη νύχτα της $12^{ης}$ Απριλίου 1918. Τα "ωραία λόγια" του μπολσεβικισμού, για να γίνουν απολύτως αποτελεσματικά, απαιτούσαν τη δημιουργία του κατασταλτικού βραχίονα μιας πολιτικής αστυνομικής δύναμης, κι ανάμεσα στα πρώτα θύματά της ήταν οι έντονα επικριτικοί αναρχικοί».

Στην τρίτη υποενότητα με τον τίτλο ***Το φάσμα του αναρχισμού 1917-1921*** ο Χάρισον προσπαθεί συνοπτικά να καταγράψει το φάσμα των αναρχικών ιδεών μετά τον Οκτώβριο του 1917.

Το δεύτερο κείμενο με τον τίτλο ***Οι Αναρχικοί στη Ρώσικη Επανάσταση*** υπογράφει ο ***Πολ Άβριτς*** (1931-2006) καθηγητής ρωσικής ιστορίας στο City University of New York, συγγραφέας 11 βιβλίων που αφορούν το ρωσικό και αμερικανικό αναρχικό ρεύμα ιδεών και πρακτικών.

Επίσης, ο ***Άβριτς*** υπογράφει και το τρίτο κείμενο με τον τίτλο ***Οι Ρώσοι αναρχικοί και ο εμφύλιος πόλεμος***: *«Όταν έπεσαν οι πρώτοι πυροβολισμοί του ρωσικού εμφυλίου πολέμου, οι αναρχικοί μαζί με τα άλλα κόμματα της αριστερής αντιπολίτευσης βρέθηκαν μπροστά σ' ένα σοβαρό δίλημμα. Ποια πλευρά να υποστηρίξουν; Σαν αφοσιωμένοι ελευθεριακοί εναντιώνονταν σφοδρά στις δικτατορικές πολιτικές της κυβέρνησης του Λένιν, όμως η προοπτική μιας νίκης των Λευκών έμοιαζε πολύ χειρότερη. Η ενεργή εναντίωση στο σοβιετικό καθεστώς μπορεί να έγερνε την πλάστιγγα υπέρ των αντεπαναστατών. Από την άλλη μεριά, η υποστήριξη στους μπολσεβίκους θα τους έδινε μάλλον τη δυνατότητα να εδραιωθούν ακόμα περισσότερο στην εξουσία, πράγμα που θα έκανε πολύ πιο δύσκολο να ανατραπούν όταν θα περνούσε ο κίνδυνος της αντεπανάστασης. Το δίλημμα δεν χωρούσε εύκολες απαντήσεις. Έπειτα από μεγάλη ενδοσκόπηση και πολλές συζητήσεις, οι αναρχικοί υιοθέτησαν διάφορες στάσεις, από την ενεργή αντίσταση στους μπολσεβίκους και την ουδετερότητα έως την πρόθυμη συνεργασία μαζί τους. Στην πλειοψηφία τους πάντως στάθηκαν στο πλευρό του πολιορκούμενου*

νιστικού κόμματος. Και λέμε "έχουν απόψεις" σκόπιμα. Γιατί στη σημερινή Ρωσία δεν είναι καθόλου απαραίτητο να εκφράσεις τη διαφωνία σου προφορικά ή με πράξεις για να συλληφθείς. Το να έχεις απλά και μόνο αντίθετες απόψεις σε καθιστά νόμιμο θήραμα της de facto ανώτατης εξουσίας της χώρας της Τσεκά, αυτής της παντοδύναμης μπολσεβίκικης Οχράνα, που η θέλησή της δεν γνωρίζει ούτε νόμους ούτε όρια».

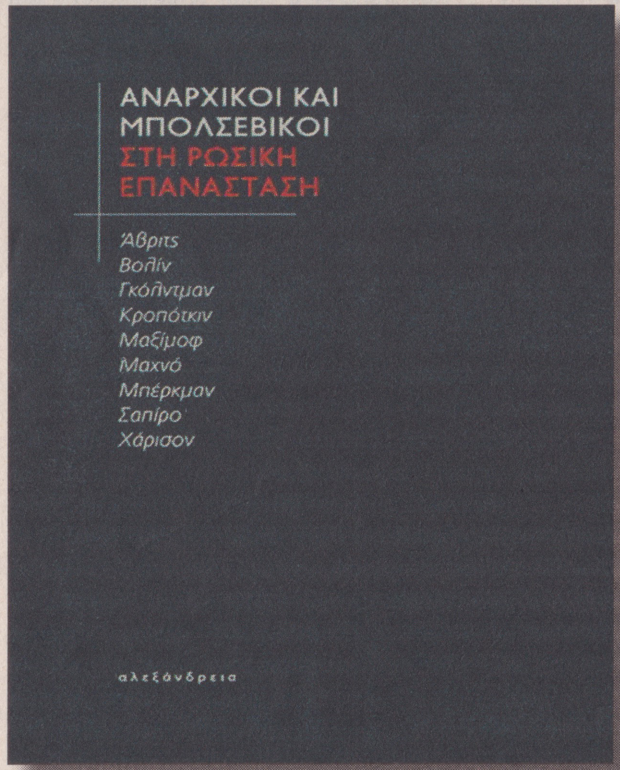
Η **δεύτερη** επιστολή με τον τίτλο ***Στις φυλακές της Ρωσίας*** υπογράφεται από κοινού από τους ***Αλεξάντερ Μπέργκμαν*** (ως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος της Εταιρείας για την Υποστήριξη των Αναρχικών στις Ρωσικές Φυλακές), ***Έμμα Γκόλντμαν*** και ***Αλεξάντερ Σαπίρο*** (γραμματέας της αναρχοσυνδικαλιστικής ένωσης Γκόλος, Τρούντα Μόσχα) και δημοσιεύεται στο Freedom τον Φλεβάρη του 1922.

Και οι τρεις από κοινού καταγγέλλουν ότι *«Σε όλη την απέραντη χώρα, από τη Ρωσία ως τη Σιβηρία, στις φυλακές του παλαιού καθεστώτος και σε εκείνες του καινούργιου, στα μπουντρούμια της απομόνωσης του Ειδικού Τομέα της Τσεκά (Ossoby Otdell) αργοσβήνουν επαναστάτες απ' όλα τα κόμματα και κινήματα, αριστεροί σοσιαλεπαναστάτες, Μαξιμαλιστές, κομμουνιστές οπαδοί της "Εργατικής Αντιπολίτευσης", αναρχικοί, αναρχοσυνδικαλιστές, Ουνιβερσαλιστές, άνθρωποι από διαφορετικές σχολές κοινωνικής φιλοσοφίας αλλά όλοι τους επαναστάτες και στην πλειοψηφία τους άνθρωποι που συμμετείχαν με ενθουσιασμό στην επανάσταση του Νοεμβρίου του 1917».*

Το επόμενο κείμενο υπογράφει ο ***Νέστορ Μάχνο***, δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του ***1926*** στο τεύχος αρ. 10 του ***αναρχικού περιοδικού Ντιέλο Τρούντα*** (*Η Υπόθεση των εργαζομένων*) στο Παρίσι και έχει τον τίτλο ***Στη μνήμη της εξέγερσης της Κροστάνδης***.

Ο Μάχνο γράφει ότι «Η Κροστάνδη απαιτησε από τους δήμιους κρατιστές να δώσουν πίσω στους εργαζόμενους της πόλης και της υπαίθρου όλα όσα τους ανήκουν, δεδομένου ότι αυτοί ήταν που είχαν πραγματοποιήσει την Επανάσταση. Οι εξεγερμένοι της Κροστάνδης διεκδίκη-

Εκδόσεις Αλεξάνδρεια
Οκτώβριος 2017
σελ. 199

Η συγκεκριμένη έκδοση φιλοξενεί μια ανθολογία 13 συνολικά μεγαλύτερων και μικρότερων κειμένων.

Το πρώτο και εκτενέστερο κείμενο με τον τίτλο ***Μπολσεβικισμός και Αναρχισμός στην Ρώσικη Επανάσταση*** υπογράφει ο ***Φρανκ Χάρισον*** καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης σε πανεπιστήμιο του Καναδά. Πρόκειται για ένα κείμενο που περιέχεται στο έργο του ***Modern State, An Anarchist Analysis***, που εκδόθηκε το 1983 στο Μόντρεαλ από τον ελευθεριακό εκδοτικό οίκο ***Black Rose Books***.

Ο ***Χάρισον*** στην πρώτη υποενότητα με τον τίτλο ***Ο Χαρακτήρας της Ρώσικης επανάστασης*** μεταξύ άλλων παρατηρεί με μεγάλη ευστοχία ότι «*Το Ρωσικό Κομμουνιστικό Κόμμα (μπολσεβίκικο) εγκαθίδρυσε μια αναδιοργανωμένη, όχι καινούργια, κρατική μηχανή υπό τον Λένιν και τους πιστούς του. Στη στρατολόγηση ατόμων για την κρατική γραφειοκρατία προτίμησε τους μπολσεβίκους, για τους*

εναντίον τους, για πρώτη φορά τη νύχτα της 12ης Απριλίου 1918. Τα "ωραία λόγια" του μπολσεβικισμού, για να γίνουν απολύτως αποτελεσματικά, απαιτούσαν τη δημιουργία του κατασταλτικού βραχίονα μιας πολιτικής αστυνομικής δύναμης, κι ανάμεσα στα πρώτα θύματά της ήταν οι έντονα επικριτικοί αναρχικοί».

Στην τρίτη υποενότητα με τον τίτλο ***Το φάσμα του αναρχισμού 1917-1921*** ο Χάρισον προσπαθεί συνοπτικά να καταγράψει το φάσμα των αναρχικών ιδεών μετά τον Οκτώβριο του 1917.

Το δεύτερο κείμενο με τον τίτλο ***Οι Αναρχικοί στη Ρώσικη Επανάσταση*** υπογράφει ο ***Πολ Άβριτς*** (1931-2006) καθηγητής ρωσικής ιστορίας στο City University of New York, συγγραφέας 11 βιβλίων που αφορούν το ρωσικό και αμερικανικό αναρχικό ρεύμα ιδεών και πρακτικών.

Επίσης, ο ***Άβριτς*** υπογράφει και το τρίτο κείμενο με τον τίτλο ***Οι Ρώσοι αναρχικοί και ο εμφύλιος πόλεμος***: «*Όταν έπεσαν οι πρώτοι πυροβολισμοί του ρωσικού εμφυλίου πολέμου, οι αναρχικοί μαζί με τα άλλα κόμματα της αριστερής αντιπολίτευσης βρέθηκαν μπροστά σ' ένα σοβαρό δίλημμα. Ποια πλευρά να υποστηρίξουν; Σαν αφοσιωμένοι ελευθεριακοί εναντιώνονταν σφοδρά στις δικτατορικές πολιτικές της κυβέρνησης του Λένιν, όμως η προοπτική μιας νίκης των Λευκών έμοιαζε πολύ χειρότερη. Η ενεργή εναντίωση στο σοβιετικό καθεστώς μπορεί να έγερνε την πλάστιγγα υπέρ των αντεπαναστατών. Από την άλλη μεριά, η υποστήριξη στους μπολσεβίκους θα τους έδινε μάλλον τη δυνατότητα να εδραιωθούν ακόμα περισσότερο στην εξουσία, πράγμα που θα έκανε πολύ πιο δύσκολο να ανατραπούν όταν θα περνούσε ο κίνδυνος της αντεπανάστασης. Το δίλημμα δεν χωρούσε εύκολες απαντήσεις. Έπειτα από μεγάλη ενδοσκόπηση και πολλές συζητήσεις, οι αναρχικοί υιοθέτησαν διάφορες στάσεις, από την ενεργή αντίσταση στους μπολσεβίκους και την ουδετερότητα έως την πρόθυμη συνεργασία μαζί τους. Στην πλειοψηφία τους, πάντως, στάθηκαν στο πλευρό του πολιορκούμενου σοβιετικού καθεστώτος και είναι χαρακτηριστικό ότι τον Αύγουστο του 1919, στο αποκορύφωμα του εμφυλίου πολέμου, ο Λένιν είχε τόσο πολύ εντυπωσιαστεί με τον ζήλο και το θάρρος "Αναρχοσοβιετικών", όπως τους αποκαλούσαν ειρωνικά οι αντιμπολσεβίκοι σύντροφοί τους, που δήλωνε ανοικτά ότι τους θεωρούσε μεταξύ "των πιο αφοσιωμένων υποστηρικτών της σοβιετικής εξουσίας"*.

Ακολουθεί κείμενο του ***Πιότρ Κροπότκιν*** με τον τίτλο ***Μήνυμα στους εργαζόμενους του Δυτικού κόσμου γραμμένο στις 10 Ιουνίου 1920***.

Εν συνεχεία υπάρχουν επιστολές, η **πρώτη** των ***Αλεξάντερ Μπέργκμαν*** και **της *Έμμα Γκόλντμαν*** που βρίσκονταν αποκλεισμένοι τον Ιανουάριο του ***1922*** στην Στοκχόλμη. Η επιστολή δημοσιεύεται στο περιοδικό ***Freedom*** (Λονδίνο) με την παράκληση όλα τα αναρχικά και συνδικαλιστι-

νιστικού κόμματος. Και λέμε "έχουν απόψεις" σκόπιμα. Γιατί στη σημερινή Ρωσία δεν είναι καθόλου απαραίτητο να εκφράσεις τη διαφωνία σου προφορικά ή με πράξεις για να συλληφθείς. Το να έχεις απλά και μόνο αντίθετες απόψεις σε καθιστά νόμιμο θήραμα της de facto ανώτατης εξουσίας της χώρας της Τσεκά, αυτής της παντοδύναμης μπολσεβίκικης Οχράνα, που η θέλησή της δεν γνωρίζει ούτε νόμους ούτε όρια».

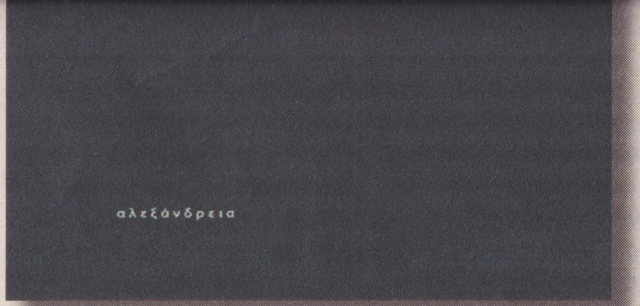
Η **δεύτερη** επιστολή με τον τίτλο ***Στις φυλακές της Ρωσίας*** υπογράφεται από κοινού από τους ***Αλεξάντερ Μπέργκμαν*** (ως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος της Εταιρείας για την Υποστήριξη των Αναρχικών στις Ρωσικές Φυλακές), ***Έμμα Γκόλντμαν*** και ***Αλεξάντερ Σαπίρο*** (γραμματέας της αναρχοσυνδικαλιστικής ένωσης Γκόλος, Τρούντα Μόσχα) και δημοσιεύεται στο Freedom τον Φλεβάρη του 1922.

Και οι τρεις από κοινού καταγγέλλουν ότι «*Σε όλη την απέραντη χώρα, από τη Ρωσία ως τη Σιβηρία, στις φυλακές του παλαιού καθεστώτος και σε εκείνες του καινούργιου, στα μπουντρούμια της απομόνωσης του Ειδικού Τομέα της Τσεκά (Ossoby Otdell) αργοσβήνουν επαναστάτες απ' όλα τα κόμματα και κινήματα, αριστεροί σοσιαλεπαναστάτες, Μαξιμαλιστές, κομμουνιστές οπαδοί της "Εργατικής Αντιπολίτευσης", αναρχικοί, αναρχοσυνδικαλιστές, Ουνιβερσαλιστές, άνθρωποι από διαφορετικές σχολές κοινωνικής φιλοσοφίας αλλά όλοι τους επαναστάτες και στην πλειοψηφία τους άνθρωποι που συμμετείχαν με ενθουσιασμό στην επανάσταση του Νοεμβρίου του 1917*».

Το επόμενο κείμενο υπογράφει ο ***Νέστορ Μάχνο***, δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του ***1926*** στο τεύχος αρ. 10 του ***αναρχικού περιοδικού Ντιέλο Τρούντα*** (*Η Υπόθεση των εργαζομένων*) στο Παρίσι και έχει τον τίτλο ***Στη μνήμη της εξέγερσης της Κροστάνδης***.

Ο Μάχνο γράφει ότι «Η Κροστάνδη απαίτησε από τους δήμιους κρατιστές να δώσουν πίσω στους εργαζόμενους της πόλης και της υπαίθρου όλα όσα τους ανήκουν, δεδομένου ότι αυτοί ήταν που είχαν πραγματοποιήσει την Επανάσταση. Οι εξεγερμένοι της Κροστάνδης διεκδίκησαν την πρακτική εφαρμογή των ακρογωνιαίων λίθων της Οκτωβριανής Επανάστασης: των ελεύθερων εκλεγμένων Σοβιέτ, της ελευθερίας του λόγου και της ελευθερίας του Τύπου για τους εργάτες και τους αγρότες, τους αναρχικούς και τους αριστερούς σοσιαλεπαναστάτες.

Το Ρωσικό Κομμουνιστικό Κόμμα το θεώρησε αυτό εξωφρενική αμφισβήτηση της μονοπωλιακής θέσης που κατείχε στη χώρα και, κρύβοντας το ξεδιάντροπο δολοφονικό του πρόσωπο πίσω από την μάσκα του επαναστάτη και του φίλου των εργαζομένων, αποκάλεσε τους ναύτες και τους εργαζόμενους της Κροστάνδης "αντεπαναστάτες" και έστειλε εναντίον τους δεκάδες χιλιάδες μπάτσους και λακέδες: τα ανδρείκελα της Τσεκά, τους δόκιμους αξιωματικούς του Κόκκινου Στρατού, τα μέλη του Κόμματος... προκειμένου να σφαγιαστούν οι τίμιοι μαχητές κι επανα-

Εκδόσεις Αλεξάνδρεια
Οκτώβριος 2017
σελ. 199

Η συγκεκριμένη έκδοση φιλοξενεί μια ανθολογία 13 συνολικά μεγαλύτερων και μικρότερων κειμένων.

Το **πρώτο** και εκτενέστερο κείμενο με τον τίτλο ***Μπολσεβικισμός και Αναρχισμός στην Ρώσικη Επανάσταση*** υπογράφει ο ***Φρανκ Χάρισον*** καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης σε πανεπιστήμιο του Καναδά. Πρόκειται για ένα κείμενο που περιέχεται στο έργο του ***Modern State, An Anarchist Analysis***, που εκδόθηκε το 1983 στο Μόντρεαλ από τον ελευθεριακό εκδοτικό οίκο ***Black Rose Books***.

Ο ***Χάρισον*** στην πρώτη υποενότητα με τον τίτλο ***Ο Χαρακτήρας της Ρώσικης επανάστασης*** μεταξύ άλλων παρατηρεί με μεγάλη ευστοχία ότι «*Το Ρωσικό Κομμουνιστικό Κόμμα (μπολσεβίκικο) εγκαθίδρυσε μια αναδιοργανωμένη, όχι καινούργια, κρατική μηχανή υπό τον Λένιν και τους πιστούς του. Στη στρατολόγηση ατόμων για την κρατική γραφειοκρατία προτίμησε τους μπολσεβίκους, για τους οποίους η αρχή της τυφλής υπακοής στον κομματικό μηχανισμό γινόταν ολοένα περισσότερο προϋπόθεση για διορισμό [...] Εν κατακλείδι, στον αγώνα για την νίκη του συγκεντρωτικού κράτους, η δικτατορία του προλεταριάτου ως τάξη σύντομα εξελίχθηκε σε δικτατορία των μπολσεβίκων δια μέσου μιας αναγεννημένης κρατικής μηχανής – μιας μηχανής που είχε καταρρεύσει και την οποία οι μπολσεβίκοι επείγονταν να ξαναχτίσουν κατ' εικόνα τους*».

Στην συνέχεια ακολουθεί η δεύτερη υποενότητα με τον τίτλο ***Ο «διάλογος» αναρχικών-μπολσεβίκων***, όπου ο Χάρισον εκτός των άλλων εξηγεί ότι «*Επειδή οι αναρχικοί αρνούνταν να δεχθούν τη νέα ελιτίστικη κρατική τάξη, η οποία βασιζόταν στην κατά φαντασίαν ανώτερη συνείδηση των "επιστημονικών σοσιαλιστών", η Τσεκά κινήθηκε πολέμου, οι αναρχικοί μαζί με τα άλλα κόμματα της αριστερής αντιπολίτευσης βρέθηκαν μπροστά σ' ένα σοβαρό δίλημμα. Ποια πλευρά να υποστηρίξουν; Σαν αφοσιωμένοι ελευθεριακοί εναντιώνονταν σφοδρά στις δικτατορικές πολιτικές της κυβέρνησης του Λένιν, όμως η προοπτική μιας νίκης των Λευκών έμοιαζε πολύ χειρότερη. Η ενεργή εναντίωση στο σοβιετικό καθεστώς μπορεί να έγερνε την πλάστιγγα υπέρ των αντεπαναστατών. Από την άλλη μεριά, η υποστήριξη στους μπολσεβίκους θα τους έδινε μάλλον τη δυνατότητα να εδραιωθούν ακόμα περισσότερο στην εξουσία, πράγμα που θα έκανε πολύ πιο δύσκολο να ανατραπούν όταν θα περνούσε ο κίνδυνος της αντεπανάστασης. Το δίλημμα δεν χωρούσε εύκολες απαντήσεις. Έπειτα από μεγάλη ενδοσκόπηση και πολλές συζητήσεις, οι αναρχικοί υιοθέτησαν διάφορες στάσεις, από την ενεργή αντίσταση στους μπολσεβίκους και την ουδετερότητα έως την πρόθυμη συνεργασία μαζί τους. Στην πλειοψηφία τους, πάντως, στάθηκαν στο πλευρό του πολιορκούμενου σοβιετικού καθεστώτος και είναι χαρακτηριστικό ότι τον Αύγουστο του 1919, στο αποκορύφωμα του εμφυλίου πολέμου, ο Λένιν είχε τόσο πολύ εντυπωσιαστεί με τον ζήλο και το θάρρος "Αναρχοσοβιετικών", όπως τους αποκαλούσαν ειρωνικά οι αντιμπολσεβίκοι σύντροφοι τους, που δήλωνε ανοικτά ότι τους θεωρούσε μεταξύ "των πιο αφοσιωμένων υποστηρικτών της σοβιετικής εξουσίας"*.

Ακολουθεί κείμενο του ***Πιότρ Κροπότκιν*** με τον τίτλο ***Μήνυμα στους εργαζόμενους του Δυτικού κόσμου γραμμένο στις 10 Ιουνίου 1920***.

Εν συνεχεία υπάρχουν επιστολές, η **πρώτη** των ***Αλεξάντερ Μπέργκμαν*** και ***της Έμμα Γκόλντμαν*** που βρίσκονταν αποκλεισμένοι τον Ιανουάριο του ***1922*** στην Στοκχόλμη. Η επιστολή δημοσιεύεται στο περιοδικό ***Freedom*** (Λονδίνο) με την παράκληση όλα τα αναρχικά και συνδικαλιστικά έντυπα να την δημοσιεύσουν, ενώ επίσης καλούνται οι άγγλοι σύντροφοι να βοηθήσουν στην προώθηση του συγκεκριμένου τεύχους, που τυπώθηκε σε μεγάλο αριθμό αντιτύπων.

Στην επιστολή με τον τίτλο ***Οι Μπολσεβίκοι εκτελούν αναρχικούς*** ο Μπέργκμαν και η Γκόλντμαν καταγγέλλουν μεταξύ άλλων ότι «*Η καταδίωξη των επαναστατικών στοιχείων στην Ρωσία δεν είχε καταλαγιάσει με την αλλαγή της πολιτικής και οικονομικής πολιτικής των μπολσεβίκων. Αντιθέτως, έχει ενταθεί και έχει γίνει πολύ πιο αποφασιστική. Οι φυλακές στη Ρωσία, στην Ουκρανία στη Σιβηρία βρίθουν από άντρες και γυναίκες και, αλίμονο, σε ορισμένες περιπτώσεις από παιδιά, που τολμούν να έχουν απόψεις διαφορετικές από εκείνες του κυρίαρχου Κομμουνιστικού Κόμματος. Η Τσεκά (Ossoby Otdell) αργοσβήνουν επαναστάτες απ' όλα τα κόμματα και κινήματα, αριστεροί σοσιαλεπαναστάτες, Μαξιμαλιστές, κομμουνιστές οπαδοί της "Εργατικής Αντιπολίτευσης", αναρχικοί, αναρχοσυνδικαλιστές, Ουνιβερσαλιστές, άνθρωποι από διαφορετικές σχολές κοινωνικής φιλοσοφίας αλλά όλοι τους επαναστάτες και στην πλειοψηφία τους άνθρωποι που συμμετείχαν με ενθουσιασμό στην επανάσταση του Νοεμβρίου του 1917*».

Το επόμενο κείμενο υπογράφει ο ***Νέστορ Μάχνο***, δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του ***1926*** στο τεύχος αρ. 10 του ***αναρχικού περιοδικού Ντιέλο Τρούντα*** (*Η Υπόθεση των εργαζομένων*) στο Παρίσι και έχει τον τίτλο ***Στη μνήμη της εξέγερσης της Κροστάνδης***.

Ο Μάχνο γράφει ότι «Η Κροστάνδη απαίτησε από τους δήμιους κρατιστές να δώσουν πίσω στους εργαζόμενους της πόλης και της υπαίθρου όλα όσα τους ανήκουν, δεδομένου ότι αυτοί ήταν που είχαν πραγματοποιήσει την Επανάσταση. Οι εξεγερμένοι της Κροστάνδης διεκδίκησαν την πρακτική εφαρμογή των ακρογωνιαίων λίθων της Οκτωβριανής Επανάστασης: των ελεύθερων εκλεγμένων Σοβιέτ, της ελευθερίας του λόγου και της ελευθερίας του Τύπου για τους εργάτες και τους αγρότες, τους αναρχικούς και τους αριστερούς σοσιαλεπαναστάτες.

Το Ρωσικό Κομμουνιστικό Κόμμα το θεώρησε αυτό εξωφρενική αμφισβήτηση της μονοπωλιακής θέσης που κατείχε στη χώρα και, κρύβοντας το ξεδιάντροπο δολοφονικό του πρόσωπο πίσω από την μάσκα του επαναστάτη και του φίλου των εργαζομένων, αποκάλεσε τους ναύτες και τους εργαζόμενους της Κρονστάνδης "αντεπαναστάτες" και έστειλε εναντίον τους δεκάδες χιλιάδες μπάτσους και λακέδες: τα ανδρείκελα της Τσεκά, τους δόκιμους αξιωματικούς του Κόκκινου Στρατού, τα μέλη του Κόμματος... προκειμένου να σφαγιαστούν οι τίμιοι μαχητές και επαναστάτες –οι εξεγερμένοι της Κρονστάνδης– που δεν έπραξαν τίποτα για το οποίο θα μπορούσε κάποιος να τους κατηγορήσει μπροστά στις επαναστατημένες μάζες, ενώ το μόνο παράπτωμά τους ήταν ότι ένωσαν εξοργισμένοι με τα ψέματα και τη ξεδιαντροπιά του Ρωσικού Κομμουνιστικού Κόμματος, το οποίο ποδοπάτησε τα δικαιώματα και των εργαζομένων και της επανάστασης».

Έπεται, επίσης, κείμενο του ***Νέστορος Μάχνο*** με τον τίτλο ***Η «σοβιετική εξουσία»: το παρόν και το μέλλον***, το οποίο και δημοσιεύεται στο φύλο 19-20 της έκδοσης ***Μπορμπά*** (Αγώνας) στο Παρίσι στις 25 Οκτωβρίου 1931.

Το ένατο κείμενο υπογράφει ο ***Γκριγκόρι Μαξίμωφ*** και δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Πρωτοπορία (τόμος 11, τεύ-

χος 5 του Οκτωβρίου-Νοεμβρίου του 1935) με τον τίτλο ***Η Αντεπανάσταση και η Σοβιετική Ένωση***.

Ο ***Μαξίμωφ*** (1893-1950), ρώσος αναρχοσυνδικαλιστής, φυλακίστηκε από το μπολσεβίκικο καθεστώς, αποφυλακίστηκε ύστερα από έντονες παρεμβάσεις συνδικαλιστών από πολλές χώρες και απελάθηκε. Μετανάστευσε στις ΗΠΑ, όπου άρχισαν να εκδίδονται έργα του.

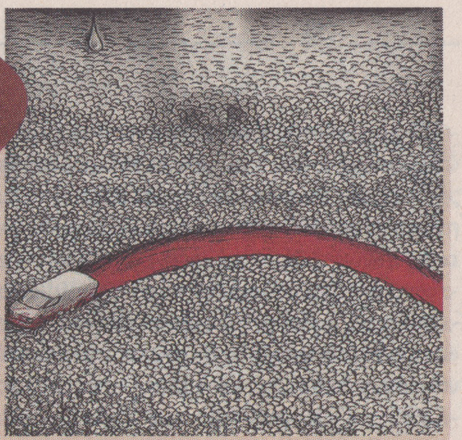
Εδώ ο Μαξίμωφ ξεκαθαρίζει με ιδιαίτερη οξυδέρκεια ότι «Έχουμε μπροστά μας ένα νέο χαρακτηριστικό: ένα επαναστατικό κόμμα, που παγιώθηκε σε μια γραφειοκρατική τάξη. Ενώ υποκρίνεται με κούφια συνθήματα ότι υπηρετεί την επανάσταση, η νεοσχηματισμένη τάξη βαθμιαία εδραιώνει τις ταξικές λειτουργίες της, την κυριαρχία και τα προνόμιά της. Όλα αυτά δεν αποτελούν απλώς ένα ατύχημα στην πορεία της επανάστασης. Τέτοιου είδους παραμορφώσεις της επανάστασης, που έχουν παραγάγει στην Σοβιετική Ρωσία μια διεφθαρμένη μορφή αντεπανάστασης, δεν είναι ριζωμένες στην ''ιστορική αναγκαιότητα'', αλλά στην ίδια την έννοια του κρατικού σοσιαλισμού και ιδιαίτερα στο μόρφωμα της μαρξιστικής δικτατορίας. Η διατήρηση της δικτατορίας ισοδυναμεί με απόρριψη της επανάστασης, της ελευθερίας, της ανθρώπινης προόδου».

Το δέκατο κείμενο με τον τίτλο ***Δεν υπάρχει Κομμουνισμός στην Ρωσία της Έμμα Γκόλντμαν*** είναι γραμμένο το ***1935***.

Η Γκόλντμαν εδώ τονίζει ότι «*Οι απολογητές των Σοβιέτ επιμένουν ότι ο παλιός ''στρατιωτικοποιημένος κομμουνισμός'' ήταν δικαιολογημένος στην αρχική περίοδο της επανάστασης, την εποχή του αποκλεισμού που επέβαλλαν οι ευρωπαϊκές χώρες και των ανοικτών πολεμικών μετώπων. Έχουν περάσει, όμως, σχεδόν δέκα επτά χρόνια από τότε. Δεν υπάρχουν πια αποκλεισμοί, στρατιωτικά μέτωπα ή αντεπαναστάσεις. Η Σοβιετική Ρωσία έχει εξασφαλίσει την αναγνώριση όλων των ισχυρών κρατών του κόσμου. Υπογραμμίζει την καλόπιστη στάση της απέναντι στα αστικά κράτη και επιδιώκει την συνεργασία μαζί τους, οικονομική και μη. Στην πραγματικότητα η σοβιετική κυβέρνηση διατηρεί φιλικές σχέσεις ακόμη και με τους Μουσολίνι και Χίτλερ, αυτούς τους διάσημους προασπιστές της ελευθερίας. Βοηθάει τον καπιταλισμό να αντιμετωπίσει τις οικονομικές θύελλες που αντιμετωπίζει, αγοράζοντας προϊόντα αξίας εκατομμυρίων δολαρίων και ανοίγοντας νέες αγορές στη διάθεσή τους*».

Ο ***Βολίν*** το 1934 υπογράφει το ενδέκατο κείμενο αυτής της έκδοσης με τον τίτλο ***Κόκκινος Φασισμός***, στο οποίο επιχειρηματολογεί επίμονα και διεξοδικά επισημαίνοντας ότι «*Η έννοια της δικτατορίας, της ηγεσίας που ασκεί μια ελίτ, αναπόφευκτα οδηγεί στον σχηματισμό πολιτικών φραξιών: κομματικών μεσαζόντων που εκτρέφουν και στηρίζουν τον μελλοντικό δικτάτορα. Στο τέλος μια από αυτές τις φράξιες επικρατεί επί των υπολοίπων. Και τότε όλοι*

ΠΕΡΙ «ΑΝΟΜΙΑΣ» ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΤΙΝΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ «ΔΑΙΜΟΝΙΩΝ»...

«Αν πρέπει να παραβιάσεις το νόμο,
καν' το για να αρπάξεις την εξουσία.
Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, να τον τηρείς»
Ιούλιος Καίσαρ

Ο γάλλος κοινωνιολόγος ***Εμίλ Ντιρκέμ*** (Emile D. Durkheim) θεωρούσε ότι σε καταστάσεις **ανομίας** εκλείπουν οι σαφείς ρυθμίσεις, οι κανόνες και τα πρότυπα, που καθορίζουν τον τρόπο κοινωνικής λειτουργίας, με αποτέλεσμα της εμφάνιση μιας γενικευμένης κοινωνικής άρνησης συμμόρφωσης σε νόμους και κανόνες, οι οποίοι κρίνονται ανίσχυροι.

Αρκετοί, επίσης, κοινωνιολόγοι, αλλά και εγκληματολόγοι, θεωρούν ότι ανομικές καταστάσεις ευνοούνται σε περιόδους μετάβασης από μια μορφή κοινωνίας σε μια άλλη ή και σε περιόδους λεγομένων κρίσεων.

Σύμφωνα με την κοινωνιολόγο-εγκληματολόγο ***Ιωάννα Χαρμπέα***, «*Η ανομία συνεπώς, αναφέρεται σε αποδόμηση των κοινωνικών κανόνων και σε μια κατάσταση, όπου οι δραστηριότητες των μελών της κοινωνίας δεν ελέγχονται από τα αξιολογικά πρότυπα. Τα άτομα δεν μπορούν να βρουν τη θέση τους στην κοινωνία, γιατί εκλείπουν οι σαφείς κανόνες. Απότομα μεταβαλλόμενες συνθήκες και η προσπάθεια προσαρμογής σε ένα ασαφές περιβάλλον, οδηγούν σε δυσαρέσκεια, συγκρούσεις, και άνομη συμπεριφορά. Ο **Ντιρκέμ** παρατήρησε ότι περίοδοι ύφεσης (για παράδειγμα οικονομικής) συνοδεύονται από παραβατικές συμπεριφορές*».

Σύμφωνα με τον ***Λοΐκ Βακάν,*** το δόγμα περί μηδενικής ανοχής στην λεγόμενη **ανομία** εδραιώθηκε χάρη στο αξίωμα ότι να για παταχθεί μια λεγόμενη γενικευμένη αίσθηση ανομίας, πρέπει να ενταθεί η καταστολή και να είναι αμείλικτη απέναντι σε κάθε αδίκημα, όσο μικρό και αν θεωρείται.

Έτσι προβλήθηκε και ***η θεωρία του λεγόμενου σπασμένου τζαμιού*** (των Τζέιμς Ουίλσον και Τζωρ-

Φυσικά η αριστερή καταστολή όχι μόνο δεν είναι υποδεέστερη, αλλά είναι πολυεπίπεδη και αρκούντως αποτελεσματική, λόγω της ιδιαίτερης δυνατότητας εμπλοκής και διείσδυσης στους κοινωνικούς χώρους, αλλά και στα κινήματα.

Επίσης, είναι σημαντικό να κατανοηθεί ότι ο «χώρος ανομίας», που δήθεν αφήνει «ελεύθερο» μια αριστερή εκδοχή είναι **δανεικός** και **εφήμερος**, αφού αφ' ενός πάντα ζητούνται ανταλλάγματα και αφ' ετέρου άλλος τόσος «χώρος» ανοίγεται στον ιδεολογικό «αντίπαλο» ώστε να διορθώσει τα πράγματα και να διαφοροποιηθεί...

Βέβαια και οι δυο «αντιμαχόμενες» πλευρές ξεχειλίζουν από υποκρισία όταν μιλούν για ανομία.

Σύμφωνα με την ***Σοφία Βιδάλη,*** λέκτορα εγκληματολογίας, «*Η πολιτική διαφθορά αποτελεί μια λανθάνουσα λειτουργία της πολιτικής και κομματικής διαδικασίας του σύγχρονου κράτους. Το ζήτημα αποκτά εγκληματολογικό ενδιαφέρον επειδή: α) αποτελεί παρεκκλίνουσα συμπεριφορά ως παρακάμπτουσα τους κανόνες μιας συγκεκριμένης κοινωνικής δράσης και β) αποτελεί εγκληματική συμπεριφορά, όταν αντιστοιχεί σε ποινικά τυποποιημένες πράξεις. Η πολιτική διαφθορά, σύμφωνα με τον R.K. Merton (R.K. Merton: Theoria e stuttura sociale, Vol. I. ed. II, Mulino, Bologna 1983, sel. 121-124), αποτελεί μια λανθάνουσα λειτουργία του πολιτικού συστήματος, η οποία έχει σχέση με τη δημιουργία και διατήρηση ενός δικτύου σχέσεων προς όφελος συγκεκριμένου πολιτικού. **Ο Merton θεωρεί την πολιτική διαφθορά λειτουργικό στοιχείο για τη διατήρηση του πολιτικού συστήματος**. Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που παρουσιάζει η θεωρία του έγκειται, εκτός των άλλων,*

με μπροστά μας ένα νέο χαρακτηριστικό: ένα επαναστατικό κόμμα, που παγιώθηκε σε μια γραφειοκρατική τάξη. Ενώ υποκρίνεται με κούφια συνθήματα ότι υπηρετεί την επανάσταση, η νεοσχηματισμένη τάξη βαθμιαία εδραιώνει τις ταξικές λειτουργίες της, την κυριαρχία και τα προνόμιά της. Όλα αυτά δεν αποτελούν απλώς ένα ατύχημα στην πορεία της επανάστασης. Τέτοιου είδους παραμορφώσεις της επανάστασης, που έχουν παραγάγει στην Σοβιετική Ρωσία μια διεφθαρμένη μορφή αντεπανάστασης, δεν είναι ριζωμένες στην ''ιστορική αναγκαιότητα'', αλλά στην ίδια την έννοια του κρατικού σοσιαλισμού και ιδιαίτερα στο μόρφωμα της μαρξιστικής δικτατορίας. Η διατήρηση της δικτατορίας ισοδυναμεί με απόρριψη της επανάστασης, της ελευθερίας, της ανθρώπινης προόδου».

Το δέκατο κείμενο με τον τίτλο ***Δεν υπάρχει Κομμουνισμός στην Ρωσία της Έμμα Γκόλντμαν*** είναι γραμμένο το ***1935***.

Η Γκόλντμαν εδώ τονίζει ότι «*Οι απολογητές των Σοβιέτ επιμένουν ότι ο παλιός ''στρατιωτικοποιημένος κομμουνισμός'' ήταν δικαιολογημένος στην αρχική περίοδο της επανάστασης, την εποχή του αποκλεισμού που επέβαλλαν οι ευρωπαϊκές χώρες και των ανοικτών πολεμικών μετώπων. Έχουν περάσει, όμως, σχεδόν δέκα επτά χρόνια από τότε. Δεν υπάρχουν πια αποκλεισμοί, στρατιωτικά μέτωπα ή αντεπαναστάσεις. Η Σοβιετική Ρωσία έχει εξασφαλίσει την αναγνώριση όλων των ισχυρών κρατών του κόσμου. Υπογραμμίζει την καλόπιστη στάση της απέναντι στα αστικά κράτη και επιδιώκει την συνεργασία μαζί τους, οικονομική και μη. Στην πραγματικότητα η σοβιετική κυβέρνηση διατηρεί φιλικές σχέσεις ακόμη και με τους Μουσολίνι και Χίτλερ, αυτούς τους διάσημους προασπιστές της ελευθερίας. Βοηθάει τον καπιταλισμό να αντιμετωπίσει τις οικονομικές θύελλες που αντιμετωπίζει, αγοράζοντας προϊόντα αξίας εκατομμυρίων δολαρίων και ανοίγοντας νέες αγορές στη διάθεσή τους*».

Ο ***Βολίν*** το 1934 υπογράφει το ενδέκατο κείμενο αυτής της έκδοσης με τον τίτλο ***Κόκκινος Φασισμός***, στο οποίο επιχειρηματολογεί επίμονα και διεξοδικά επισημαίνοντας ότι «*Η έννοια της δικτατορίας, της ηγεσίας που ασκεί μια ελίτ, αναπόφευκτα οδηγεί στον σχηματισμό πολιτικών φραξιών: κομματικών μεσαζόντων που εκτρέφουν και στηρίζουν τον μελλοντικό δικτάτορα. Στο τέλος μια από αυτές τις φράξιες επικρατεί επί των υπολοίπων. Και τότε όλοι μπαίνουν κάτω από τον ζυγό της απολυταρχικής εξουσίας της. Δεν έχει σημασία ποια φράξια θα είναι. Γρήγορα θα διορίσει τους δικούς της ανθρώπους και τελικά ένα προνομιούχο κοινωνικό στρώμα θα εμφανιστεί. Καθώς θα υποτάξει τις μάζες στη θέλησή της, καθώς θα τις καταπιέσει και θα τις εκμεταλλευτεί, βαθιά μέσα της θα γίνει υποχρεωτικά φασιστική.*

Συνεπώς η αντίληψή που έχω για τον φασισμό είναι απολύτως ελαστική. Όπως το αντιλαμβάνομαι εγώ, κάθε σχολή σκέψης που προωθεί την αυταρχική διακυβέρνηση –είτε αυτή είναι ολοκληρωτική είτε με το γάντι, είτε ανήκει στην ''δεξιά'' είτε στην ''αριστερή'' πτέρυγα του πολιτικού φάσματος– είναι βαθιά μέσα της, αντικειμενικά και ουσιαστικά, φασιστική. Στα μάτια μου ο φασισμός είναι κατά βάση η ιδέα των μαζών που έχουν ανάγκη καθοδήγησης από κάποια ''μειονότητα'', από κάποιο πολιτικό κόμμα, από κάποιον δικτάτορα».

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, να τον τηρείς»

Ιούλιος Καίσαρ

Ο γάλλος κοινωνιολόγος ***Εμίλ Ντιρκέμ*** (Emile D. Durkheim) θεωρούσε ότι σε καταστάσεις **ανομίας** εκλείπουν οι σαφείς ρυθμίσεις, οι κανόνες και τα πρότυπα, που καθορίζουν τον τρόπο κοινωνικής λειτουργίας, με αποτέλεσμα της εμφάνιση μιας γενικευμένης κοινωνικής άρνησης συμμόρφωσης σε νόμους και κανόνες, οι οποίοι κρίνονται ανίσχυροι.

Αρκετοί, επίσης, κοινωνιολόγοι, αλλά και εγκληματολόγοι, θεωρούν ότι ανομικές καταστάσεις ευνοούνται σε περιόδους μετάβασης από μια μορφή κοινωνίας σε μια άλλη ή και σε περιόδους λεγομένων κρίσεων.

Σύμφωνα με την κοινωνιολόγο-εγκληματολόγο ***Ιωάννα Χαρμπέα***, «*Η ανομία συνεπώς, αναφέρεται σε αποδόμηση των κοινωνικών κανόνων και σε μια κατάσταση, όπου οι δραστηριότητες των μελών της κοινωνίας δεν ελέγχονται από τα αξιολογικά πρότυπα. Τα άτομα δεν μπορούν να βρουν τη θέση τους στην κοινωνία, γιατί εκλείπουν οι σαφείς κανόνες. Απότομα μεταβαλλόμενες συνθήκες και η προσπάθεια προσαρμογής σε ένα ασαφές περιβάλλον, οδηγούν σε δυσαρέσκεια, συγκρούσεις, και άνομη συμπεριφορά. Ο **Ντιρκέμ** παρατήρησε ότι περίοδοι ύφεσης (για παράδειγμα οικονομικής) συνοδεύονται από παραβατικές συμπεριφορές*».

Σύμφωνα με τον ***Λοΐκ Βακάν***, το δόγμα περί μηδενικής ανοχής στην λεγόμενη ***ανομία*** εδραιώθηκε χάρη στο αξίωμα ότι να για παταχθεί μια λεγόμενη γενικευμένη αίσθηση ανομίας, πρέπει να ενταθεί η καταστολή και να είναι αμείλικτη απέναντι σε κάθε αδίκημα, όσο μικρό και αν θεωρείται.

Έτσι προβλήθηκε και ***η θεωρία του λεγόμενου σπασμένου τζαμιού*** (**των Τζέιμς Ουίλσον και Τζωρτζ Κέλινγκ, στα 1982, στη σύντομη μελέτη τους με τίτλο «*Η αστυνομία και η ασφάλεια της γειτονιάς: Σπασμένα τζάμια*»**) σύμφωνα με την οποία και ένα ακόμη σπασμένο τζάμι αξίζει την ίδια αστυνομική –και δικαστική– προσοχή όσο και μία ανθρωποκτονία. Ο πρώην βρετανός πρωθυπουργός Τόνυ Μπλερ είχε δηλώσει χαρακτηριστικά το 1997: «*Είναι σημαντικό να πούμε ότι δεν θα ανεχθούμε πλέον τα μικροαδικήματα. Η βασική αρχή εδώ είναι να πούμε ότι, ναι, είναι δίκαιο να είμαστε δυσανεκτικοί απέναντι στους άστεγους που είναι στο δρόμο*». Στην ίδια κατεύθυνση κινήθηκε, όπως είναι γνωστό, στα τέλη της δεκαετίας του '90 και ο πρώην δήμαρχος της Ν. Υόρκης Ρούντολφ Τζουλιάνι.

Η πολιτική αντιπαράθεση, που καλλιεργείται και

Φυσικά η αριστερή καταστολή όχι μόνο δεν είναι υποδεέστερη, αλλά είναι πολυεπίπεδη και αρκούντως αποτελεσματική, λόγω της ιδιαίτερης δυνατότητας εμπλοκής και διείσδυσης στους κοινωνικούς χώρους, αλλά και στα κινήματα.

Επίσης, είναι σημαντικό να κατανοηθεί ότι ο «χώρος ανομίας», που δήθεν αφήνει «ελεύθερο» μια αριστερή εκδοχή είναι **δανεικός** και **εφήμερος**, αφού αφ' ενός πάντα ζητούνται ανταλλάγματα και αφ' ετέρου άλλος τόσος «χώρος» ανοίγεται στον ιδεολογικό «αντίπαλο» ώστε να διορθώσει τα πράγματα και να διαφοροποιηθεί...

Βέβαια και οι δυο «αντιμαχόμενες» πλευρές ξεχειλίζουν από υποκρισία όταν μιλούν για ανομία.

Σύμφωνα με την ***Σοφία Βιδάλη***, λέκτορα εγκληματολογίας, «*Η πολιτική διαφθορά αποτελεί μια λανθάνουσα λειτουργία της πολιτικής και κομματικής διαδικασίας του σύγχρονου κράτους. Το ζήτημα αποκτά εγκληματολογικό ενδιαφέρον επειδή: α) αποτελεί παρεκκλίνουσα συμπεριφορά ως παρακάμπτουσα τους κανόνες μιας συγκεκριμένης κοινωνικής δράσης και β) αποτελεί εγκληματική συμπεριφορά, όταν αντιστοιχεί σε ποινικά τυποποιημένες πράξεις. Η πολιτική διαφθορά, σύμφωνα με τον R.K. Merton (R.K. Merton: Theoria e stuttura sociale, Vol. I. ed. II, Mulino, Bologna 1983, sel. 121-124), αποτελεί μια λανθάνουσα λειτουργία του πολιτικού συστήματος, η οποία έχει σχέση με τη δημιουργία και διατήρηση ενός δικτύου σχέσεων προς όφελος συγκεκριμένου πολιτικού. **Ο Merton θεωρεί την πολιτική διαφθορά λειτουργικό στοιχείο για τη διατήρηση του πολιτικού συστήματος.** Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που παρουσιάζει η θεωρία του έγκειται, εκτός των άλλων, στη συστηματοποίηση των σχέσεων, στις οποίες αναλύεται το φαινόμενο της πολιτικής διαφθοράς. Ειδικότερα, **κάθε πολιτικός, υποστηρίζει ο Merton, αναπτύσσει πελατειακές σχέσεις με τις εξής υποομάδες του κοινωνικού σώματος: α) Με την τοπική κοινωνία και τη γειτονιά, β) Με τον επιχειρηματικό κόσμο, γ) Με μεμονωμένα άτομα, δ) Με το οργανωμένο έγκλημα.** Ο Merton σημειώνει ότι **οι παρεχόμενες υπηρεσίες των επιχειρήσεων και του οργανωμένου εγκλήματος έχουν συχνά συμπληρωματικό χαρακτήρα ως προς τις υπηρεσίες που παρέχει το κράτος*»**.

Πριν περίπου έναν χρόνο ο μαφιόζος νονός Τζουζέπε Γκραβιάνο, σε συνομιλία του στην φυλακή, η οποία καταγράφηκε από ιταλούς εισαγγελείς,

πολεμικών μετώπων. Έχουν περάσει, όμως, σχεδόν δέκα επτά χρόνια από τότε. Δεν υπάρχουν πια αποκλεισμοί, στρατιωτικά μέτωπα ή αντεπαναστάσεις. Η Σοβιετική Ρωσία έχει εξασφαλίσει την αναγνώριση όλων των ισχυρών κρατών του κόσμου. Υπογραμμίζει την καλόπιστη στάση της απέναντι στα αστικά κράτη και επιδιώκει την συνεργασία μαζί τους, οικονομική και μη. Στην πραγματικότητα η σοβιετική κυβέρνηση διατηρεί φιλικές σχέσεις ακόμη και με τους Μουσολίνι και Χίτλερ, αυτούς τους διάσημους προασπιστές της ελευθερίας. Βοηθάει τον καπιταλισμό να αντιμετωπίσει τις οικονομικές θύελλες που αντιμετωπίζει, αγοράζοντας προϊόντα αξίας εκατομμυρίων δολαρίων και ανοίγοντας νέες αγορές στη διάθεσή τους».*

Ο ***Βολίν*** το 1934 υπογράφει το ενδέκατο κείμενο αυτής της έκδοσης με τον τίτλο ***Κόκκινος Φασισμός***, στο οποίο επιχειρηματολογεί επίμονα και διεξοδικά επισημαίνοντας ότι «*Η έννοια της δικτατορίας, της ηγεσίας που ασκεί μια ελίτ, αναπόφευκτα οδηγεί στον σχηματισμό πολιτικών φραξιών: κομματικών μεσαζόντων που εκτρέφουν και στηρίζουν τον μελλοντικό δικτάτορα. Στο τέλος μια από αυτές τις φράξιες επικρατεί επί των υπολοίπων. Και τότε όλοι μπαίνουν κάτω από τον ζυγό της απολυταρχικής εξουσίας της. Δεν έχει σημασία ποια φράξια θα είναι. Γρήγορα θα διορίσει τους δικούς της ανθρώπους και τελικά ένα προνομιούχο κοινωνικό στρώμα θα εμφανιστεί. Καθώς θα υποτάξει τις μάζες στη θέλησή της, καθώς θα τις καταπιέσει και θα τις εκμεταλλευτεί, βαθιά μέσα της θα γίνει υποχρεωτικά φασιστική.*

Συνεπώς η αντίληψή που έχω για τον φασισμό είναι απολύτως ελαστική. Όπως το αντιλαμβάνομαι εγώ, κάθε σχολή σκέψης που προωθεί την αυταρχική διακυβέρνηση –είτε αυτή είναι ολοκληρωτική είτε με το γάντι, είτε ανήκει στην "δεξιά" είτε στην "αριστερή" πτέρυγα του πολιτικού φάσματος– είναι βαθιά μέσα της, αντικειμενικά και ουσιαστικά, φασιστική. Στα μάτια μου ο φασισμός είναι κατά βάση η ιδέα των μαζών που έχουν ανάγκη καθοδήγησης από κάποια "μειονότητα", από κάποιο πολιτικό κόμμα, από κάποιον δικτάτορα».

Στο δωδέκατο κείμενο, που υπογράφει και πάλι ο ***Γκριγκόρι Μαξίμωφ*** και έχει τον τίτλο ***Μπολσεβικισμός: υποσχέσεις και πραγματικότητα***, μεταξύ άλλων επισημαίνεται ότι «*Ο φανερός πλέον δεσποτικός χαρακτήρας του κρατικού κομμουνισμού –ο μαρξισμός– προκάλεσε την αντίδραση του προλεταριακού κινήματος και εισήγαγε στην πολιτική τον παγκόσμιο φασισμό. Βύθισε τη Ρωσία σε μια αντίδραση πρωτοφανή στην ιστορία. Μετέτρεψε τη χώρα σε μια απέραντη φυλακή και τη γύρισε πίσω στους καιρούς του φεουδαλισμού και της φεουδαρχίας*».

Το τελευταίο κείμενο υπογράφει και πάλι η ***Έμμα Γκόλντμαν*** και μάλιστα από την Βαρκελώνη, γραμμένο στις 9 Δεκεμβρίου 1936 και έχει τον τίτλο ***Η αλεστική μηχανή της σοβιετικής πολιτικής***.

Συσπείρωση Αναρχικών

κατάσταση, όπου οι δραστηριότητες των μελών της *κοινωνίας δεν ελέγχονται από τα αξιολογικά πρότυπα. Τα άτομα δεν μπορούν να βρουν τη θέση τους στην κοινωνία, γιατί εκλείπουν οι σαφείς κανόνες. Απότομα μεταβαλλόμενες συνθήκες και η προσπάθεια προσαρμογής σε ένα ασαφές περιβάλλον, οδηγούν σε δυσαρέσκεια, συγκρούσεις, και άνομη συμπεριφορά. Ο **Ντιρκέμ** παρατήρησε ότι περίοδοι ύφεσης (για παράδειγμα οικονομικής) συνοδεύονται από παραβατικές συμπεριφορές*».

Σύμφωνα με τον ***Λοΐκ Βακάν***, το δόγμα περί μηδενικής ανοχής στην λεγόμενη ***ανομία*** εδραιώθηκε χάρη στο αξίωμα ότι να για παταχθεί μια λεγόμενη γενικευμένη αίσθηση ανομίας, πρέπει να ενταθεί η καταστολή και να είναι αμείλικτη απέναντι σε κάθε αδίκημα, όσο μικρό και αν θεωρείται.

Έτσι προβλήθηκε και ***η θεωρία του λεγόμενου σπασμένου τζαμιού*** (των **Τζέιμς Ουίλσον και Τζωρτζ Κέλινγκ, στα 1982, στη σύντομη μελέτη τους με τίτλο *«Η αστυνομία και η ασφάλεια της γειτονιάς: Σπασμένα τζάμια»***) σύμφωνα με την οποία και ένα ακόμη σπασμένο τζάμι αξίζει την ίδια αστυνομική –και δικαστική– προσοχή όσο και μία ανθρωποκτονία. Ο πρώην βρετανός πρωθυπουργός Τόνυ Μπλερ είχε δηλώσει χαρακτηριστικά το 1997: «*Είναι σημαντικό να πούμε ότι δεν θα ανεχθούμε πλέον τα μικροαδικήματα. Η βασική αρχή εδώ είναι να πούμε ότι, ναι, είναι δίκαιο να είμαστε δυσανεκτικοί απέναντι στους άστεγους που είναι στο δρόμο*». Στην ίδια κατεύθυνση κινήθηκε, όπως είναι γνωστό, στα τέλη της δεκαετίας του '90 και ο πρώην δήμαρχος της Ν. Υόρκης Ρούντολφ Τζουλιάνι.

Η πολιτική αντιπαράθεση, που καλλιεργείται και εμπλουτίζεται συνεχώς με κάθε αφορμή σχετικά με την ύπαρξη ή όχι γενικευμένης ανομίας πρώτα απ' όλα πρέπει να τονίσουμε ότι συμφέρει και τις δύο «αντίπαλες» πολιτικές πλευρές.

Ο λόγος είναι απλούστατος. Δεν μπορούν να διαφοροποιηθούν πλέον σε τίποτε απολύτως όσον αφορά τους εξουσιαστικούς χειρισμούς και δεν απομένει παρά το πεδίο των δικαιωμάτων και η ατζέντα της «τάξης και της ασφάλειας» στο οποίο δήθεν κονταροκτυπιούνται. Έτσι, «αριστερά» και «δεξιά» ανακαλύπτουν και πάλι «διαχωριστικές γραμμές» και προτάσσουν εκ νέου τις ανύπαρκτες ιδεολογικές τους διαφοροποιήσεις.

*θάνουσα λειτουργία της πολιτικής και κομματικής διαδικασίας του σύγχρονου κράτους. Το ζήτημα αποκτά εγκληματολογικό ενδιαφέρον επειδή: α) αποτελεί παρεκκλίνουσα συμπεριφορά ως παρακάμπτουσα τους κανόνες μιας συγκεκριμένης κοινωνικής δράσης και β) αποτελεί εγκληματική συμπεριφορά, όταν αντιστοιχεί σε ποινικά τυποποιημένες πράξεις. Η πολιτική διαφθορά, σύμφωνα με τον R.K. Merton (R.K. Merton: Theoria e stuttura sociale, Vol. I. ed. II, Mulino, Bologna 1983, sel. 121-124), αποτελεί μια λανθάνουσα λειτουργία του πολιτικού συστήματος, η οποία έχει σχέση με τη δημιουργία και διατήρηση ενός δικτύου σχέσεων προς όφελος συγκεκριμένου πολιτικού. **Ο Merton θεωρεί την πολιτική διαφθορά λειτουργικό στοιχείο για τη διατήρηση του πολιτικού συστήματος**. Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που παρουσιάζει η θεωρία του έγκειται, εκτός των άλλων, στη συστηματοποίηση των σχέσεων, στις οποίες αναλύεται το φαινόμενο της πολιτικής διαφθοράς. Ειδικότερα, **κάθε πολιτικός, υποστηρίζει ο Merton, αναπτύσσει πελατειακές σχέσεις με τις εξής υποομάδες του κοινωνικού σώματος: α) Με την τοπική κοινωνία και τη γειτονιά, β) Με τον επιχειρηματικό κόσμο, γ) Με μεμονωμένα άτομα, δ) Με το οργανωμένο έγκλημα**. Ο Merton σημειώνει ότι **οι παρεχόμενες υπηρεσίες των επιχειρήσεων και του οργανωμένου εγκλήματος έχουν συχνά συμπληρωματικό χαρακτήρα ως προς τις υπηρεσίες που παρέχει το κράτος**».*

Πριν περίπου έναν χρόνο ο μαφιόζος νονός Τζουζέπε Γκραβιάνο, σε συνομιλία του στην φυλακή, η οποία καταγράφηκε από ιταλούς εισαγγελείς, άφησε να εννοηθεί ότι ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι φέρεται να ήταν εντολοδότης των επιθέσεων της μαφίας την περίοδο 1992-1993 σε γνωστούς δικαστικούς, αλλά και με βόμβες σε μεγάλες ιταλικές πόλεις, οι οποίες είχαν ως στόχο την δημιουργία κλίματος πανικού και αποσταθεροποίησης.

Κλείνοντας να θυμίσουμε και μια μαφιόζικη συμβουλή σε κάθε ενδιαφερόμενο, πάντα επίκαιρη και πάντα χρήσιμη:

«Αν είσαι περικυκλωμένος από κροκοδείλους, το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνεις είναι να αποξηράνεις τη λίμνη»...

Συσπείρωση Αναρχικών

Έμφυλες Ταυτότητες

Είναι σχεδόν βέβαιο, ότι οι περισσότεροι κάτοικοι του ελλαδικού χώρου δεν είχαν ξανακούσει τους όρους «ταυτότητα φύλου», έμφυλη ταυτότητα ή «κοινωνικό φύλο» και δεν γνωρίζουμε εάν πραγματικά οι έννοιες αυτές έγιναν κατανοητές, ή απλά μέσω των πολιτικών-νομοθετικών χειρισμών ουσιαστικά ισχυροποιήθηκαν οι πόλοι της εκκλησίας και της ακροδεξιάς. Είναι γεγονός πως τα τελευταία χρόνια το Κράτος έχει εντάξει το ζήτημα του «φύλου» στην ατζέντα του.

Σίγουρα, μια κυβέρνηση με το στελεχιακό δυναμικό του Σύριζα έχει τις δυνατότητες και την υποδομή για να αναδείξει ζητήματα «φύλου», αφού ανέκαθεν στους κόλπους του λειτουργούσαν ομάδες εργασίας με το συγκεκριμένο θέμα. Το 2017, μπορούμε να πούμε πως είναι για το «φύλο» και το Κράτος, μια σημαντική χρονιά. Και αυτό γιατί κατά τη σχολική περίοδο 2016-17, στα γυμνάσια υπήρξε για πρώτη φορά η ανάπτυξη θεματικής ενότητας με θέμα: «Έμφυλες Ταυτότητες», οι οποίες ξεσήκωσαν αντιδράσεις στους κόλπους της εκκλησίας και σε άλλους συντηρητικούς κύκλους. Για τους δικούς της λόγους, την αντίθεσή της στη συγκεκριμένη θεματική ενότητα είχε εκφράσει και η ΟΛΜΕ. Συνεπώς βρισκόμαστε σε μια χρονική περίοδο, όπου η έννοια του «φύλου» ενδιαφέρει αρκετά το Κράτος και συγκεκριμένα δυτικού τύπου κράτη, καθώς διαπιστώνουμε ότι και άλλα εκπαιδευτικά συστήματα (π.χ. στις ΗΠΑ) αλλά και τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης έχουν εντάξει το «φύλο» στις θεματικές τους, για την ακρίβεια, το «κοινωνικό φύλο». Και το όψιμο αυτό ενδιαφέρον, εντάσσεται ασφαλώς στη λογική τής εν τέλει παροχής «δικαιωμάτων» και «ελευθεριών», ως τις πλέον σύγχρονες μορφές εξαπάτησης των ανθρώπων που αποτελούν είτε «μειοψηφία» είτε κατέχουν «ειδικό βάρος».

Η έννοια του φύλου, λοιπόν, αναφέρεται

τουργίες που επηρεάζουν τα χαρακτηριστικά του φύλου και την αναπαραγωγική ικανότητα. Οι περιπτώσεις όπου τα γεννητικά όργανα παρουσιάζουν ***ατυπία*** ονομάζονται «Διαταραχές της διαφοροποίησης του φύλου» και αποτελούν μια πολύ μικρή πιθανότητα, της τάξεως 1/5.500. **Οι περιπτώσεις αυτές είναι διαφορετικές από τις περιπτώσεις διεμφυλικών ατόμων που επιθυμούν να αυτοπροσδιοριστούν ως προς το φύλο βάσει αυτού που νιώθουν.** Τα διαφυλικά άτομα, στα οποία τα χρωμοσώματα που καθορίζουν το φύλο, δεν συμφωνούν με τα γεννητικά όργανα ή/και με την εξωτερική εμφάνιση, υπολογίζονται σε περίπου 1% του πληθυσμού. Τα διαφυλικά άτομα μπορεί να μην έχουν καμμία βιολογική αναντιστοιχία, αλλά νιώθουν βαθειά μέσα τους ότι ανήκουν στο άλλο φύλο. Συχνά τα διαφυλικά άτομα νιώθουν από πάρα πολύ μικρή ηλικία ότι ανήκουν στο άλλο φύλο και δυσανασχετούν. Η ψυχιατρική επιστήμη, μέχρι πρόσφατα, όριζε αυτή τη συνθήκη ως **«διαταραχή ταυτότητας φύλου»**, ένας όρος που αναθεωρήθηκε πρόσφατα σε **«δυσφορία φύλου»**, στο **DSM-5**, η πέμπτη έκδοση του Διαγνωστικού και Στατιστικού Εγχειριδίου των Ψυχικών Διαταραχών.

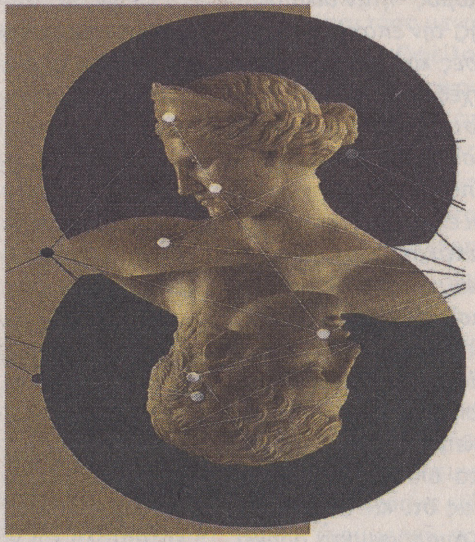
Ταυτόχρονα, η ΛΟΑΤΚΙ (LGBTQI) κοινότητα αμφισβητεί την ψυχιατρική εκδοχή και θεωρεί ότι η «δυσφορία φύλου» αποτελεί απλά μια φυσιολογική παραλλαγή. Πρόσφατα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ΠΟΥ (Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας), την απόσυρση του όρου της «διαταραχής» από το Σύστημα Ψυχικών Διαταραχών και Συμπεριφορών, από την **Διεθνή Στατιστική Ταξινόμηση Νοσημάτων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας (ICD)**, η οποία δημοσιεύεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ). Πρόκειται για ένα σύστημα ταξινόμησης που χρησιμοποιείται ευρέως για τις στατιστικές θνησιμότητας και νοση-

ιδέα της διεμφυλικότητας, προκειμένου να δημιουργήσει μια μόνιμη τάξη πελατών που θα χρειάζονται εφ' όρου ζωής συνταγογραφούμενες ορμόνες». Επίσης, η **Camillie Paglia** σημειώνει: «***Αποκαλώ τον εαυτό μου διεμφυλικό άτομο***· *φορούσα φανταχτερά ανδρικά ρούχα από την πρώιμη παιδική ηλικία·* ***είμαι, ωστόσο, ιδιαίτερα επιφυλακτική σχετικά με το σημερινό ρεύμα των διεμφυλικών, το οποίο νομίζω ότι κατά βάση είναι αποτέλεσμα ψυχολογικών και κοινωνιολογικών παραγόντων και όχι των σημερινών συζητήσεων περί φύλου. Επί πλέον, καταδικάζω την ολοένα και αυξανόμενη συνταγογράφηση των αναστολέων της εφηβείας (των οποίων οι***

οφείλουμε να το προσεγγίζουμε συνολικά και σφαιρικά, αναλύοντας την κάθε πτυχή του και επ' ουδενί με όρους Πολιτικής Ορθότητας. Από αυτές τις σελίδες έχουμε γράψει αναλυτικά για ζητήματα φύλου, σώματος, βιοπολιτικής εξουσίας κ.λπ. και νιώθουμε πραγματικά λίγο άβολα(;) όταν ακούμε εκπροσώπους της LGBT κοινότητας να πανηγυρίζουν με νόμους του κράτους και να μιλάνε για δικαίωση και για «μέρες χαράς και γιορτής». Επειδή, σε αυτή τη περίπτωση ισχύει απόλυτα, αυτό που με τόσο εύστοχο τρόπο έχει γράψει η Χάνα Άρεντ το 1972: «Το πραγματικό ερώτημα που πρέπει να θέσουμε είναι: Τί χάνουμε εάν κερδίσουμε;»

Παράλληλα, η Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία (ΕΨΕ), η οποία προσκλήθηκε από τη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής να μετάσχει στη συζήτηση για το νομοσχέδιο «Νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου-Εθνικός Μηχανισμός Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού», σημειώνει ότι το νομοσχέδιο: «*κινείται σε σωστή κατεύθυνση για τη διευθέτηση πολλών θεμάτων που αφορούν τους διεμφυλικούς και για την απο-ιατρικοποίηση του θέματος*». «Το ΔΣ της εταιρείας θέτει υπ' όψιν της Επιτροπής τα εξής σημεία:

– Το σχέδιο νόμου αποτελεί ενσωμάτωση στο εθνικό νομικό σύστημα ευρωπαϊκών οδηγιών, αποτελεί κοινωνική-πολιτική επιλογή και επιχειρεί να θεσμοθετήσει προβλήματα κοινωνικής αναγνώρισης της ταυτότη-

μακροπρόθεσμες επιπτώσεις είναι άγνω-

«φύλου» στην ατζέντα του.

Σίγουρα, μια κυβέρνηση με το στελεχιακό δυναμικό του Σύριζα έχει τις δυνατότητες και την υποδομή για να αναδείξει ζητήματα «φύλου», αφού ανέκαθεν στους κόλπους του λειτουργούσαν ομάδες εργασίας με το συγκεκριμένο θέμα. Το 2017, μπορούμε να πούμε πως είναι για το «φύλο» και το Κράτος, μια σημαντική χρονιά. Και αυτό γιατί κατά τη σχολική περίοδο 2016-17, στα γυμνάσια υπήρξε για πρώτη φορά η ανάπτυξη θεματικής ενότητας με θέμα: «Έμφυλες Ταυτότητες», οι οποίες ξεσήκωσαν αντιδράσεις στους κόλπους της εκκλησίας και σε άλλους συντηρητικούς κύκλους. Για τους δικούς της λόγους, την αντίθεσή της στη συγκεκριμένη θεματική ενότητα είχε εκφράσει και η ΟΛΜΕ. Συνεπώς βρισκόμαστε σε μια χρονική περίοδο, όπου η έννοια του «φύλου» ενδιαφέρει αρκετά το Κράτος και συγκεκριμένα δυτικού τύπου κράτη, καθώς διαπιστώνουμε ότι και άλλα εκπαιδευτικά συστήματα (π.χ. στις ΗΠΑ) αλλά και τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης έχουν εντάξει το «φύλο» στις θεματικές τους, για την ακρίβεια, το «κοινωνικό φύλο». Και το όψιμο αυτό ενδιαφέρον, εντάσσεται ασφαλώς στη λογική τής εν τέλει παροχής «δικαιωμάτων» και «ελευθεριών», ως τις πλέον σύγχρονες μορφές εξαπάτησης των ανθρώπων που αποτελούν είτε «μειοψηφία» είτε κατέχουν «ειδικό βάρος».

Η έννοια του φύλου, λοιπόν, αναφέρεται στις βιολογικές και κοινωνικές διαφορές που παρατηρούνται μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το **βιολογικό φύλο (sex)** ενός ατόμου είναι γενετικά καθορισμένο, ενώ το **κοινωνικό φύλο (gender)** είναι πολιτισμικά και κοινωνικά κατασκευασμένο. Υπάρχουν επομένως δύο βιολογικά φύλα (το *αρσενικό* και το *θηλυκό*) και δύο κοινωνικά φύλα (το *ανδρικό* και το *γυναικείο*). Έτσι λοιπόν, το θηλυκό βιολογικό φύλο αποτελείται από XX χρωμοσώματα και το αρσενικό βιολογικό φύλο από XY χρωμοσώματα (**χρωματοσωματικό φύλο**). Υπάρχει, όμως, και το **φαινοτυπικό φύλο** με πρωτογενή (όρχεις-ωοθήκες) και δευτερογενή (στήθος, τριχοφυΐα κ.λπ.) χαρακτηριστικά φύλου. Επί πλέον, τα γεννητικά όργανα ποικίλλουν και κάποια άτομα έχουν παραπάνω από έναν τύπο γεννητικών οργάνων. Η περίπτωση

άτομα, στα οποία τα χρωμοσώματα που καθορίζουν το φύλο, δεν συμφωνούν με τα γεννητικά όργανα ή/και με την εξωτερική εμφάνιση, υπολογίζονται σε περίπου 1% του πληθυσμού. Τα διαφυλικά άτομα μπορεί να μην έχουν καμμία βιολογική αντιστοιχία, αλλά νιώθουν βαθειά μέσα τους ότι ανήκουν στο άλλο φύλο. Συχνά τα διαφυλικά άτομα νιώθουν από πάρα πολύ μικρή ηλικία ότι ανήκουν στο άλλο φύλο και δυσανασχετούν. Η ψυχιατρική επιστήμη, μέχρι πρόσφατα, όριζε αυτή τη συνθήκη ως **«διαταραχή ταυτότητας φύλου»,** ένας όρος που αναθεωρήθηκε πρόσφατα σε **«δυσφορία φύλου»,** στο **DSM-5**, η πέμπτη έκδοση του Διαγνωστικού και Στατιστικού Εγχειριδίου των Ψυχικών Διαταραχών.

Ταυτόχρονα, η ΛΟΑΤΚΙ (LGBTQI) κοινότητα αμφισβητεί την ψυχιατρική εκδοχή και θεωρεί ότι η «δυσφορία φύλου» αποτελεί απλά μια φυσιολογική παραλλαγή. Πρόσφατα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ΠΟΥ (Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας), την απόσυρση του όρου της «διαταραχής» από το Σύστημα Ψυχικών Διαταραχών και Συμπεριφορών, από την **Διεθνή Στατιστική Ταξινόμηση Νοσημάτων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας (ICD)**, η οποία δημοσιεύεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ). Πρόκειται για ένα σύστημα ταξινόμησης που χρησιμοποιείται ευρέως για τις στατιστικές θνησιμότητας και νοσηρότητας. Η 10η αναθεώρησή της (ICD-10) χρησιμοποιείται από τα κράτη-μέλη του ΠΟΥ από το 1994. Η 11η αναθεώρηση της ταξινόμησης έχει αρχίσει και θα συνεχιστεί μέχρι το 2018. Από τη συγκεκριμένη αναθεώρηση ζητεί η ΕΕ την αλλαγή του όρου της «διαταραχής του φύλου» σε «δυσφορία του φύλου».

Σε αυτό το σημείο, να επισημάνουμε ότι ναι μεν με το νέο όρο **«αποψυχιατρικοποιείται»** η παραλλαγή του φύλου, όμως δεν απομακρύνεται η **«παθολογικοποίηση»** αυτής της κατάστασης. Αυτό δεν γίνεται για λόγους εμμονικούς αλλά για καθαρά διαχειριστικούς στα συστήματα υγείας, ώστε τα άτομα που θα εντάσσονται στη «δυσφορία φύλου» να μπορούν **να συμμετέχουν στο σύστημα υγείας, ακολουθώντας ειδικές φαρμακευτικές αγωγές ορμονών, για**

γικών και κοινωνιολογικών παραγόντων και όχι των σημερινών συζητήσεων περί φύλου. Επί πλέον, καταδικάζω την ολοένα και αυξανόμενη συνταγογράφηση των αναστολέων της εφηβείας (των οποίων οι

Έμφυλες Ταυτότητες

μακροπρόθεσμες επιπτώσεις είναι άγνωστες) για τα παιδιά. Θεωρώ αυτή την πρακτική, ποινική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Η συγκεκριμένη πρακτική εφαρμόζεται στις ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια όπου παιδιά μπορούν να λαμβάνουν αναστολείς ορμονών, που μπλοκάρουν το να βιώσει ένα παιδί την εφηβεία. Σύμφωνα με τα ΜΜΕ, ένα ομόφυλο ζευγάρι γονέων/γυναίκες, από την Καλιφόρνια, έκρινε ότι το παιδί-αγόρι είχε διαφυλικές τάσεις και σε συνδυασμό με ιατρική γνωμάτευση ξεκίνησε θεραπεία αποκλεισμού ορμονών, ώστε να γίνει «κορίτσι». Διαπιστώνουμε, λοιπόν, ότι το θέμα δεν περιορίζεται μόνο σε θέματα «δικαιωμάτων και ελευθεριών» αλλά και συμφερόντων, οπότε οφείλουμε όλοι να είμαστε προσεκτικοί και επιφυλακτικοί ως προς τις προθέσεις του κάθε «προοδευτικού» φορέα.

ισχύει απόλυτα, αυτό που με τόσο εύστοχο τρόπο έχει γράψει η Χάνα Άρεντ το 1972: «Το πραγματικό ερώτημα που πρέπει να θέσουμε είναι: Τί χάνουμε εάν κερδίσουμε;»

Παράλληλα, η Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία (ΕΨΕ), η οποία προσκλήθηκε από τη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής να μετάσχει στη συζήτηση για το νομοσχέδιο «Νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου-Εθνικός Μηχανισμός Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού», σημειώνει ότι το νομοσχέδιο: *«κινείται σε σωστή κατεύθυνση για τη διευθέτηση πολλών θεμάτων που αφορούν τους διεμφυλικούς και για την απο-ιατρικοποίηση του θέματος».* «Το ΔΣ της εταιρείας θέτει υπ' όψιν της Επιτροπής τα εξής σημεία:

– Το σχέδιο νόμου αποτελεί ενσωμάτωση στο εθνικό νομικό σύστημα ευρωπαϊκών οδηγιών, αποτελεί κοινωνική-πολιτική επιλογή και επιχειρεί να θεσμοθετήσει προβλήματα κοινωνικής αναγνώρισης της ταυτότητας φύλου, προβλήματα των οποίων διεκδικεί τη λύση η ΛΟΑΤ κοινότητα, επί της νομικής βάσης των ίσων ατομικών δικαιωμάτων.

Έχει επιλεγεί από τον νομοθέτη η παράκαμψη της ιατρικής εκτίμησης του αιτήματος και του ιατρικού πιστοποιητικού. Αυτό στηρίζεται στο ότι έχει γίνει διεθνώς αποδεκτό ότι το πώς βιώνει ένα άτομο την ταυτότητα φύλου, δεν αποτελεί παθολογική κατάσταση, για την οποία απαιτείται ιατρική γνωμάτευση.

Σε κάποιες περιπτώσεις, όμως, όταν συνυπάρχει ενεργή ψυχοπαθολογία (π.χ. σχιζοφρένεια ή διπολική συναισθηματική διαταραχή), αυτή δεν μπορεί να εκτιμηθεί.

– Το βάρος της εκτίμησης του αιτήματος επωμίζεται ο δικαστής. Στη βάση ενός υπομνήματος, που θα συνοδεύει την αίτηση και θα περιέχει κοινωνικές και ιατρικές

στη συγκεκριμένη θεματική ενότητα είχε εκφράσει και η ΟΛΜΕ. Συνεπώς βρισκόμαστε σε μια χρονική περίοδο, όπου η έννοια του «φύλου» ενδιαφέρει αρκετά το Κράτος και συγκεκριμένα δυτικού τύπου κράτη, καθώς διαπιστώνουμε ότι και άλλα εκπαιδευτικά συστήματα (π.χ. στις ΗΠΑ) αλλά και τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης έχουν εντάξει το «φύλο» στις θεματικές τους, για την ακρίβεια, το «κοινωνικό φύλο». Και το όψιμο αυτό ενδιαφέρον, εντάσσεται ασφαλώς στη λογική τής εν τέλει παροχής «δικαιωμάτων» και «ελευθεριών», ως τις πλέον σύγχρονες μορφές εξαπάτησης των ανθρώπων που αποτελούν είτε «μειοψηφία» είτε κατέχουν «ειδικό βάρος».

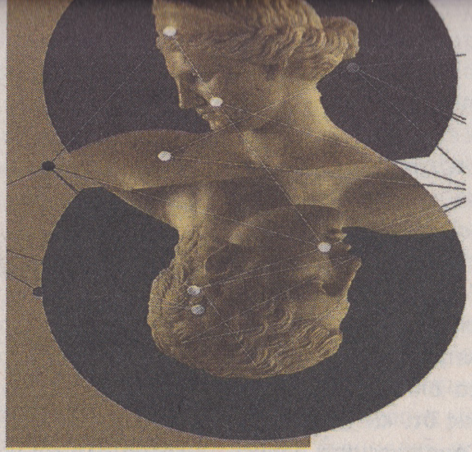
Η έννοια του φύλου, λοιπόν, αναφέρεται στις βιολογικές και κοινωνικές διαφορές που παρατηρούνται μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το **βιολογικό φύλο (sex)** ενός ατόμου είναι γενετικά καθορισμένο, ενώ το **κοινωνικό φύλο (gender)** είναι πολιτισμικά και κοινωνικά κατασκευασμένο. Υπάρχουν επομένως δύο βιολογικά φύλα (το *αρσενικό* και το *θηλυκό*) και δύο κοινωνικά φύλα (το *ανδρικό* και το *γυναικείο*). Έτσι λοιπόν, το θηλυκό βιολογικό φύλο αποτελείται από XX χρωμοσώματα και το αρσενικό βιολογικό φύλο από XY χρωμοσώματα (**χρωματοσωματικό φύλο**). Υπάρχει, όμως, και το **φαινοτυπικό φύλο** με πρωτογενή (όρχεις-ωοθήκες) και δευτερογενή (στήθος, τριχοφυΐα κ.λπ.) χαρακτηριστικά φύλου. Επί πλέον, τα γεννητικά όργανα ποικίλλουν και κάποια άτομα έχουν παραπάνω από έναν τύπο γεννητικών οργάνων. Η περίπτωση αυτή συνοψίζεται στον όρο **«ίντερσεξ»**. Οι συγκεκριμένοι τύποι φύλου, χρωματοσωματικό, φαινοτυπικό και ίντερσεξ εντάσσονται, με σαφήνεια, στην επιστήμη της βιολογίας. Αυτό όπως θα δούμε παρακάτω είτε αμφισβητείται(;) είτε θολώνεται σε ορισμένες αναλύσεις κοινωνικών επιστημόνων / ακτιβιστών, όπως της J. Butler.

Επίσης, σύμφωνα με την **βιολογία**, υπάρχουν παθολογικές καταστάσεις και δυσλειτουργίες ... Εγχειριδίου των Ψυχικών Διαταραχών.

Ταυτόχρονα, η ΛΟΑΤΚΙ (LGBTQI) κοινότητα αμφισβητεί την ψυχιατρική εκδοχή και θεωρεί ότι η «δυσφορία φύλου» αποτελεί απλά μια φυσιολογική παραλλαγή. Πρόσφατα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ΠΟΥ (Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας), την απόσυρση του όρου της «διαταραχής» από το Σύστημα Ψυχικών Διαταραχών και Συμπεριφορών, από την **Διεθνή Στατιστική Ταξινόμηση Νοσημάτων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας (ICD)**, η οποία δημοσιεύεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ). Πρόκειται για ένα σύστημα ταξινόμησης που χρησιμοποιείται ευρέως για τις στατιστικές θνησιμότητας και νοσηρότητας. Η 10η αναθεώρησή της (ICD-10) χρησιμοποιείται από τα κράτη-μέλη του ΠΟΥ από το 1994. Η 11η αναθεώρηση της ταξινόμησης έχει αρχίσει και θα συνεχιστεί μέχρι το 2018. Από τη συγκεκριμένη αναθεώρηση ζητεί η ΕΕ την αλλαγή του όρου της «διαταραχής του φύλου» σε «δυσφορία του φύλου».

Σε αυτό το σημείο, να επισημάνουμε ότι ναι μεν με το νέο όρο **«αποψυχιατρικοποιείται»** η παραλλαγή του φύλου, όμως δεν απομακρύνεται η **«παθολογικοποίηση»** αυτής της κατάστασης. Αυτό δεν γίνεται για λόγους εμμονικούς αλλά για καθαρά διαχειριστικούς στα συστήματα υγείας, ώστε τα άτομα που θα εντάσσονται στη «δυσφορία φύλου» να μπορούν **να συμμετέχουν στο σύστημα υγείας, ακολουθώντας ειδικές φαρμακευτικές αγωγές ορμονών, για παράδειγμα, από τα δημόσια νοσοκομεία σε συνεργασία με τις φαρμακευτικές εταιρείες.**

Σύμφωνα με τη **Σίλα Τζέφρις**, αυστραλιανή φεμινίστρια, ***«η φαρμακευτική βιομηχανία, έχοντας χάσει το εισόδημά της καθώς η συνηθισμένη θεραπεία με οιστρογόνα για τις εμμηνοπαυσιακές γυναίκες εγκαταλείφθηκε επειδή εγκυμονούσε κινδύνους για την υγεία τους, προώθησε τη σχετικά νέα***

μακροπρόθεσμες επιπτώσεις είναι άγνωστες) για τα παιδιά. Θεωρώ αυτή την πρακτική, ποινική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Η συγκεκριμένη πρακτική εφαρμόζεται στις ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια όπου παιδιά μπορούν να λαμβάνουν αναστολείς ορμονών, που μπλοκάρουν το να βιώσει ένα παιδί την εφηβεία. Σύμφωνα με τα ΜΜΕ, ένα ομόφυλο ζευγάρι γονέων/γυναίκες, από την Καλιφόρνια, έκρινε ότι το παιδί-αγόρι είχε διαφυλικές τάσεις και σε συνδυασμό με ιατρική γνωμάτευση ξεκίνησε θεραπεία αποκλεισμού ορμονών, ώστε να γίνει «κορίτσι». Διαπιστώνουμε, λοιπόν, ότι το θέμα δεν περιορίζεται μόνο σε θέματα «δικαιωμάτων και ελευθεριών» αλλά και συμφερόντων, οπότε οφείλουμε όλοι να είμαστε προσεκτικοί και επιφυλακτικοί ως προς τις προθέσεις του κάθε «προοδευτικού» φορέα.

Από την άλλη πλευρά, όταν κάτι προκαλεί την αντίδραση της εκκλησίας ή λοιπών ακροδεξιών φορέων, σημαίνει αυτόματα ότι αυτό είναι «προοδευτικό»; Άλλωστε, τί σημαίνει «προοδευτικό»; Και ποιοι στοιχίζονται σε αυτό; Οι αριστεροί-σταλινικοί, για παράδειγμα, λογίζονται ως φορείς προοδευτικότητας; Ή, οι δεξιοί-φιλελεύθεροι, πού κατατάσσονται σε αυτή τη κλίμακα «συντήρησης-προόδου»; Το κάθε ζήτημα

μόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής να μετάσχει στη συζήτηση για το νομοσχέδιο «Νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου-Εθνικός Μηχανισμός Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού», σημειώνει ότι το νομοσχέδιο: *«κινείται σε σωστή κατεύθυνση για τη διευθέτηση πολλών θεμάτων που αφορούν τους διεμφυλικούς και για την απο-ιατρικοποίηση του θέματος».* «Το ΔΣ της εταιρείας θέτει υπ' όψιν της Επιτροπής τα εξής σημεία:

– Το σχέδιο νόμου αποτελεί ενσωμάτωση στο εθνικό νομικό σύστημα ευρωπαϊκών οδηγιών, αποτελεί κοινωνική-πολιτική επιλογή και επιχειρεί να θεσμοθετήσει προβλήματα κοινωνικής αναγνώρισης της ταυτότητας φύλου, προβλήματα των οποίων διεκδικεί τη λύση η ΛΟΑΤ κοινότητα, επί της νομικής βάσης των ίσων ατομικών δικαιωμάτων.

Έχει επιλεγεί από τον νομοθέτη η παράκαμψη της ιατρικής εκτίμησης του αιτήματος και του ιατρικού πιστοποιητικού. Αυτό στηρίζεται στο ότι έχει γίνει διεθνώς αποδεκτό ότι το πώς βιώνει ένα άτομο την ταυτότητα φύλου, δεν αποτελεί παθολογική κατάσταση, για την οποία απαιτείται ιατρική γνωμάτευση.

Σε κάποιες περιπτώσεις, όμως, όταν συνυπάρχει ενεργή ψυχοπαθολογία (π.χ. σχιζοφρένεια ή διπολική συναισθηματική διαταραχή), αυτή δεν μπορεί να εκτιμηθεί.

– Το βάρος της εκτίμησης του αιτήματος επωμίζεται ο δικαστής. Στη βάση ενός υπομνήματος, που θα συνοδεύει την αίτηση και θα περιέχει κοινωνικές και ιατρικές πληροφορίες; Στη βάση πραγματογνωμοσύνης, που θα διατάξει; Το δικαστικό σώμα θα χρειαστεί εκπαίδευση και οδηγίες για να διαχειριστεί αυτό το κοινωνικό/νομικό πρόβλημα». Και καταλήγει η ανακοίνωση της ΕΨΕ: «πρόκειται για θέμα περισσότερο κοινωνικό που άπτεται των δικαιωμάτων των πολιτών αυτής της χώρας και οι λίγες ψυχιατρικές αποκλίσεις θα μείωναν και θα αμαύρωναν το κεντρικό μεγάλο θέμα. Κάθε

και ο Εναγκαλισμός του Κράτους (Μέρος Α')

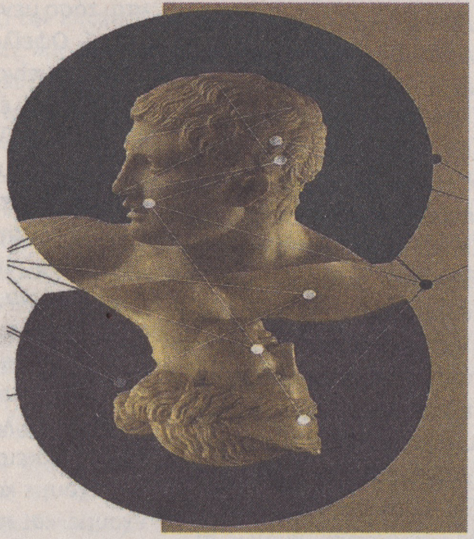
θεσμός έχει πάντοτε πολλά θετικά και λίγα αρνητικά. Ας αναλογιστούμε πως πολλά νομοσχέδια που έχουν ψηφιστεί αγνόησαν την ψυχιατρική θεώρηση, επειδή οι υπόλοιπες συνιστώσες ήταν σημαντικότερες».

Σε αυτό το σημείο, σκόπιμο είναι, να επισημάνουμε ότι οφείλουμε να αντιλαμβανόμαστε την διακριτότητα μεταξύ του βιολογικού και κοινωνικού φύλου και τον σεξουαλικό προσανατολισμό τού κάθε ανθρώπου. Αποτελούν τρία στοιχεία που παρουσιάζουν μεγάλες συσχετίσεις αλλά συχνά δημιουργούν συγχύσεις διότι είναι πολλοί οι συνδυασμοί, που μπορούν να προκύπτουν ξεχωριστά σε κάθε άτομο. Η έμφυλη ταυτότητα του κάθε ανθρώπου, το πώς αισθάνεται με το βιολογικό φύλο του, εάν συνταυτίζεται ή όχι και σε ποιο βαθμό, θα πρέπει να αναλυθεί ανεξαρτήτως των σεξουαλικών επιλογών και προτιμήσεων. Όπως επίσης, ότι η έννοια του **«κοινωνικού φύλου»** κατά τις δεκαετίες του '60 και '70 ήρθε να περιγράψει τις επιδράσεις που ασκούνται πάνω στο άτομο από την εξουσία, την οικογένεια, το περιβάλλον δημιουργώντας μια **κοινωνική κατασκευή του φύλου,** η οποία σε καμμία περίπτωση δεν σηματοδοτεί, αναγκαστικά, έναν συγκεκριμένο σεξουαλικό προσανατολισμό. Η μελέτη της «γυναίκας» μέσα από το πρίσμα του «κοινωνικού φύλου» έδωσε κυρίως στοιχεία ιστορικά και πολιτισμικά, γύρω από την πατριαρχία και άλλες καταπιεστικές μορφές εξουσίας.

Θεωρούμε αναγκαία αυτήν την διευκρίνιση διότι παρατηρούμε σε κείμενα, είτε ακα-

των επιταγών μόδας και στυλ, δεν ξύριζαν τα σημεία που η γυναικεία θηλυκότητα(!) επίτασσε, ενώ σήμερα προστέθηκε και το έτερο φύλο στη διαδικασία αποβολής της τριχοφυΐας. Το συγκεκριμένο παράδειγμα είναι ενδεικτικό και δείχνει ξεκάθαρα ότι τις επιταγές και τα πρότυπα δεν τις διαμορφώνουν τα φύλα αλλά η εξουσία, η αγορά και το marketing, ως σύγχρονες μορφές επιβολής. Καθοριστικός, δηλαδή, είναι ο ρόλος του άνδρα ή γυναίκας/εξουσιαστή-στριας και όχι το φύλο του.

Επί πλέον, όλο και πιο συχνά συναντάμε περιπτώσεις που αναφέρονται σε **τουριστικούς προορισμούς για ομοφυλόφιλους** ή **ξενοδοχεία που απευθύνονται στοχευμένα σε LGBT άτομα**, κατασκευάζοντας διαχωρισμούς, όπου ο σεξισμός γίνεται προϊόν

και μπορεί να περιλαμβάνει πολλούς ανθρώπους: θηλυπρεπείς άντρες, αρρενωπές γυναίκες, butch και femme λεσβίες, στρέιτ ή γκέι, drag king και drag queen που χρησιμοποιούν το κοινωνικό φύλο ως πολιτική δήλωση ή ως ψυχαγωγία, τρανσέξουαλ άτομα, κλπ. Ο όρος transgender δεν έχει καμία σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Έχει να κάνει με το μπέρδεμα και την υπέρβαση των εξωτερικών, κοινωνικών χαρακτηριστικών του φύλου, δηλαδή με την τυπική ανδρική και γυναικεία συμπεριφορά.

Ιστορικά, λοιπόν, το κίνημα του φεμινισμού καθιέρωσε την αντίληψη ότι πολλοί ρόλοι που αναφέρονται στο φύλο είναι κοινωνικά προσδιορισμένοι και δεν μπορούν να καθοριστούν με καθαρά βιολογικά κριτήρια. Στα πλαίσια των ερευνών σχετικά με το φύλο, ο όρος «φύλο» αναφέρεται ειδικά στις πολιτισμικές και όχι στις βιολογικές διαφορές. Τον όρο gender εισήγαγε ο σεξολόγος John Money το 1955, θέλοντας να κάνει διάκριση μεταξύ αυτού και του βιολογικού φύλου (sex). Μέχρι τότε η λέξη χρησιμοποιείτο κυρίως στη Γραμματική. Η νέα έννοια της λέξης εξαπλώθηκε κατά τις δεκαετίες '60 και '70, οπότε και η φεμινιστική θεωρία υιοθέτησε την ιδέα της διάκρισης βιολογικού φύλου και της κοινωνικής κατασκευής των φύλων. Εν τούτοις, σε πολλά πεδία, μαζί με αυτά και κάποια πεδία κοινωνικών επιστημών, το κοινωνικό φύλο συμπεριλαμβάνει το βιολογικό ή το αντικαθιστά. Παρ' όλο που αυτή η αλλαγή στην έννοια του φύλου συναντάται τη δεκαετία του '80, μία μικρή επιτάχυνση της διαδικασίας στην επιστημονική φιλοσοφία παρατηρήθηκε το 1993, όταν ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA) ξεκίνησε να χρησιμοποιεί τη λέξη "gender" αντί για "sex". Μέχρι τότε η έννοια του «κοινωνικού φύλου» αφορούσε κυρίως την ακαδημαϊκή κοινότητα σε ερευνητικό επίπεδο μέσω της κοινωνιολογίας, κοινωνικής ανθρωπολογίας, σπουδών φύλου και μια σημαντική

την προκλητική, τότε, ιδέα ότι άνδρας ή γυναίκα γίνεται κανείς, όχι λόγω βιολογικού ντετερμινισμού αλλά μέσω της ανατροφής και της παιδείας που αφομοιώνει από τη γέννησή του. Το δεύτερο κατά τη δεκαετία του 1970, όπου όλο και περισσότερες κοινωνιολογικές και ψυχολογικές μελέτες επικεντρώνονται στο πώς **«φυσικοποιούνται»** οι διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών από τις εκάστοτε πολιτισμικές και κοινωνικές δομές. Και το τρίτο, από τη δεκαετία του '90, που αφορά τις έμφυλες ταυτότητες, με κύρια εκπρόσωπο την J. Butler.

Η **Judith Butler,** της οποίας το έργο ασκεί τεράστια επιρροή στα σύγχρονα φεμινιστικά κινήματα, θεωρεί τους ρόλους που αναφέρονται στο φύλο ως μια κοινωνική πρακτική η οποία συχνά αποκαλείται «επιτελεστική». Για εκείνη, «το "φύλο" είναι μια ιδεατή κατασκευή η οποία υλικοποιείται δια της βίας μέσα στο χρόνο. Δεν είναι ένα απλό γεγονός ή μια στατική κατάσταση του σώματος, αλλά μια διαδικασία μέσω της οποίας τα ρυθμιστικά κανονιστικά πρότυπα υλικοποιούν το "φύλο" και επιτυγχάνουν αυτή την υλικοποίηση μέσω μιας βίαιης επανεπιβεβαίωσης αυτών των κανονιστικών προτύπων» (J. Butler, *Σώματα που έχουν σημασία*, στο συλλογικό έργο *«Τα όρια του σώματος»*, εκδ. Νήσος). Και, επίσης, με προκλητικό και καταιγιστικό τρόπο σημειώνει ότι: *«το καθεστώς της ετεροφυλοφιλίας λειτουργεί για να οροθετεί και να ορίζει το περίγραμμα της «υλικότητας» του φύλου και αυτή η «υλικότητα» διαμορφώνεται και υποστηρίζεται μέσα από/και ως υλικοποίηση ρυθμιστικών κανονιστικών προτύπων τα οποία εν μέρει είναι της ετεροφυλικής ηγεμονίας».*

Σε αυτό το σημείο απλώς να σημειώσουμε ότι, για ευνόητους λόγους επιβίωσης, η βιολογική εξέλιξη ανθρώπων και άλλων όντων, πριμοδοτεί και ενισχύει τις ετεροφυλοφιλικές σχέσεις επειδή οδηγούν στη διαφορική αναπαραγωγή του έμφυλου εί-

και ο Εναγκαλισμός του Κράτους

(Μέρος Α')

σεξουαλικό προσανατολισμό τού κάθε ανθρώπου. Αποτελούν τρία στοιχεία που παρουσιάζουν μεγάλες συσχετίσεις αλλά συχνά δημιουργούν συγχύσεις διότι είναι πολλοί οι συνδυασμοί, που μπορούν να προκύπτουν ξεχωριστά σε κάθε άτομο. Η έμφυλη ταυτότητα του κάθε ανθρώπου, το πώς αισθάνεται με το βιολογικό φύλο του, εάν συνταυτίζεται ή όχι και σε ποιο βαθμό, θα πρέπει να αναλυθεί ανεξαρτήτως των σεξουαλικών επιλογών και προτιμήσεων. Όπως επίσης, ότι η έννοια του **«κοινωνικού φύλου»** κατά τις δεκαετίες του '60 και '70 ήρθε να περιγράψει τις επιδράσεις που ασκούνται πάνω στο άτομο από την εξουσία, την οικογένεια, το περιβάλλον δημιουργώντας μια **κοινωνική κατασκευή του φύλου,** η οποία σε καμμία περίπτωση δεν σηματοδοτεί, αναγκαστικά, έναν συγκεκριμένο σεξουαλικό προσανατολισμό. Η μελέτη της «γυναίκας» μέσα από το πρίσμα του «κοινωνικού φύλου» έδωσε κυρίως στοιχεία ιστορικά και πολιτισμικά, γύρω από την πατριαρχία και άλλες καταπιεστικές μορφές εξουσίας.

Θεωρούμε αναγκαία αυτήν την διευκρίνιση διότι παρατηρούμε σε κείμενα, είτε ακαδημαϊκών είτε ακτιβιστών, από τα μέσα της δεκαετίας του '90, έναν περιορισμό της έννοιας του «κοινωνικού φύλου», όπου επανανοηματοδοτείται περιοριστικά και συνδέεται άμεσα με τις «έμφυλες ταυτότητες» και τους σεξουαλικούς προσανατολισμούς. Η έννοια του «κοινωνικού φύλου» δεν αφορά μόνο την LGBTQI κοινότητα αλλά τον κάθε άνθρωπο που δέχεται την εξουσία και την καταπίεση, θεσμοθετημένα ή θεσμοποιημένα, από τα **πρότυπα συμπεριφοράς** και στάσης, από τις **επιταγές του lifestyle** όπως αυτές ορίζονται από το σύγχρονο marketing... Και εκεί τα πράγματα περιπλέκονται... Ας δούμε ένα στιγμιότυπο από τον νεο-άνδρα... Από τη μια έχουμε το πρότυπο επιβολής. Καθοριστικός, δηλαδή, είναι ο ρόλος του άνδρα ή γυναίκας/εξουσιαστήστριας και όχι το φύλο του.

Επί πλέον, όλο και πιο συχνά συναντάμε περιπτώσεις που αναφέρονται σε **τουριστικούς προορισμούς για ομοφυλόφιλους** ή **ξενοδοχεία που απευθύνονται στοχευμένα σε LGBT άτομα**, κατασκευάζοντας διαχωρισμούς, όπου ο σεξισμός γίνεται προϊόν και λανσάρεται ανάλογα σε σεξουαλικούς καταναλωτές και όπου η **σεξουαλική προτίμηση γίνεται εμπορικό προϊόν** για το target-group με τα ειδικά σεξουαλικά χαρακτηριστικά. Αυτήν η ιδιότητα, προσβάλει την ανθρώπινη υπόσταση περιφέρουσα και εμπορευόμενη τις σεξουαλικές τους προτιμήσεις. Κατά κανόνα, αλλά όχι πάντα, η ταυτότητα φύλου συμφωνεί με τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Λόγου χάρη, ένα αρσενικό άτομο να έχει αντρικό κοινωνικό φύλο και να προτιμά γυναίκες για ερωτικούς συντρόφους (ετεροφυλόφιλος). Μπορεί όμως ένα αρσενικό άτομο να έχει αντρικό κοινωνικό φύλο και να προτιμά άντρες για ερωτικούς συντρόφους (ομοφυλόφιλος).

βαση των εξωτερικών, κοινωνικών χαρακτηριστικών του φύλου, δηλαδή με την τυπική ανδρική και γυναικεία συμπεριφορά.

Ιστορικά, λοιπόν, το κίνημα του φεμινισμού καθιέρωσε την αντίληψη ότι πολλοί ρόλοι που αναφέρονται στο φύλο είναι κοινωνικά προσδιορισμένοι και δεν μπορούν να καθοριστούν με καθαρά βιολογικά κριτήρια. Στα πλαίσια των ερευνών σχετικά με το φύλο, ο όρος «φύλο» αναφέρεται ειδικά στις πολιτισμικές και όχι στις βιολογικές διαφορές. Τον όρο gender εισήγαγε ο σεξολόγος John Money το 1955, θέλοντας να κάνει διάκριση μεταξύ αυτού και του βιολογικού φύλου (sex). Μέχρι τότε η λέξη χρησιμοποιείτο κυρίως στη Γραμματική. Η νέα έννοια της λέξης εξαπλώθηκε κατά τις δεκαετίες '60 και '70, οπότε και η φεμινιστική θεωρία υιοθέτησε την ιδέα της διάκρισης βιολογικού φύλου και της κοινωνικής κατασκευής των φύλων. Εν τούτοις, σε πολλά πεδία, μαζί με αυτά και κάποια πεδία κοινωνικών επιστημών, το κοινωνικό φύλο συμπεριλαμβάνει το βιολογικό ή το αντικαθιστά. Παρ' όλο που αυτή η αλλαγή στην έννοια του φύλου συναντάται τη δεκαετία του '80, μία μικρή επιτάχυνση της διαδικασίας στην επιστημονική φιλοσοφία παρατηρήθηκε το 1993, όταν ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA) ξεκίνησε να χρησιμοποιεί τη λέξη "gender" αντί για "sex". Μέχρι τότε η έννοια του «κοινωνικού φύλου» αφορούσε κυρίως την ακαδημαϊκή κοινότητα σε ερευνητικό επίπεδο μέσω της κοινωνιολογίας, κοινωνικής ανθρωπολογίας, σπουδών φύλου και μια σημαντική τάση του φεμινιστικού κινήματος. Μπορούμε να ορίσουμε ότι υπάρχουν ιστορικά καταγεγραμμένα **τρία φεμινιστικά κύματα-κινήματα**: Το πρώτο, τέλη $19^{ου}$ αι. - αρχές $20^{ου}$ αι., όπου κυρίως η μεσαία αστική τάξη ζητάει δικαίωμα ψήφου, εκπαίδευσης και πολιτικών δικαιωμάτων για τις γυναίκες. Το δεύτερο, κατά τη δεκαετία του '60, που πρόβαλε και θέματα τεκνοποίησης/άμβλωσης και μίλησε για τις σχέσεις εξουσίας και πατριαρχίας σε ένα ευρύ επιστημονικό πεδίο, από την κοινωνιολογία, φιλοσοφία, ψυχολογία (Φουκώ, Λακάν, Κρίστεβα) και τη γνωστή θέση της Μπωβουάρ ότι «γυναίκα δεν γεννιέσαι, αλλά γίνεσαι», και το τρίτο, από τη δεκαετία του '90, όπου ανα-

από τις εκάστοτε πολιτισμικές και κοινωνικές δομές. Και το τρίτο, από τη δεκαετία του '90, που αφορά τις έμφυλες ταυτότητες, με κύρια εκπρόσωπο την J. Butler.

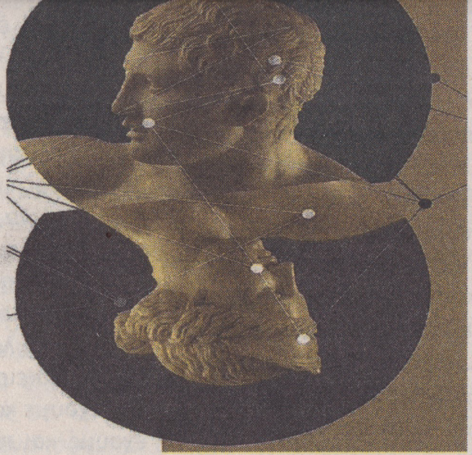
Η **Judith Butler,** της οποίας το έργο ασκεί τεράστια επιρροή στα σύγχρονα φεμινιστικά κινήματα, θεωρεί τους ρόλους που αναφέρονται στο φύλο ως μια κοινωνική πρακτική η οποία συχνά αποκαλείται «επιτελεστική». Για εκείνη, «το "φύλο" είναι μια ιδεατή κατασκευή η οποία υλικοποιείται δια της βίας μέσα στο χρόνο. Δεν είναι ένα απλό γεγονός ή μια στατική κατάσταση του σώματος, αλλά μια διαδικασία μέσω της οποίας τα ρυθμιστικά κανονιστικά πρότυπα υλικοποιούν το "φύλο" και επιτυγχάνουν αυτή την υλικοποίηση μέσω μιας βίαιης επανεπιβεβαίωσης αυτών των κανονιστικών προτύπων» (J. Butler, *Σώματα που έχουν σημασία*, στο συλλογικό έργο «*Τα όρια του σώματος*», εκδ. Νήσος). Και, επίσης, με προκλητικό και καταιγιστικό τρόπο σημειώνει ότι: *«το καθεστώς της ετεροφυλοφιλίας λειτουργεί για να οροθετεί και να ορίζει το περίγραμμα της «υλικότητας» του φύλου και αυτή η «υλικότητα» διαμορφώνεται και υποστηρίζεται μέσα από/και ως υλικοποίηση ρυθμιστικών κανονιστικών προτύπων τα οποία εν μέρει είναι της ετεροφυλικής ηγεμονίας».*

Σε αυτό το σημείο απλώς να σημειώσουμε ότι, για ευνόητους λόγους επιβίωσης, η βιολογική εξέλιξη ανθρώπων και άλλων όντων, πριμοδοτεί και ενισχύει τις ετεροφυλοφιλικές σχέσεις επειδή οδηγούν στη διαφορική αναπαραγωγή του έμφυλου είδους. Η Gayle Rubin, στο άρθρο της «The Traffic in Women», παρά το ότι διατυπώνει μια ριζική κριτική στο δομισμό του Lévi-Strauss, μοιάζει να βασίζει την πολυσυζητημένη ιδέα της για το «σύστημα βιολογικού/κοινωνικού φύλου», σε κάποια κοινά σημεία της θεωρίας του Lévi-Strauss. Κάθε κοινωνική οργάνωση, γράφει η Rubin, έχει ένα «σύστημα βιολογικού/κοινωνικού φύλου», μια σειρά δηλαδή από κανονιστικές αντιλήψεις, διαδικασίες και πρακτικές δια των οποίων το «βιολογικό φύλο» και το ωμό υλικό της ανθρώπινης αναπαραγωγής μετασχηματίζεται και διαμορφώνεται μέσω της ανθρώπινης παρέμβασης σε κοινωνικό προϊόν. Σε αυτό το θεωρητικό

θα πρέπει να αναλυθεί ανεξαρτήτως των σεξουαλικών επιλογών και προτιμήσεων. Όπως επίσης, ότι η έννοια του **«κοινωνικού φύλου»** κατά τις δεκαετίες του '60 και '70 ήρθε να περιγράψει τις επιδράσεις που ασκούνται πάνω στο άτομο από την εξουσία, την οικογένεια, το περιβάλλον δημιουργώντας μια **κοινωνική κατασκευή του φύλου,** η οποία σε καμμία περίπτωση δεν σηματοδοτεί, αναγκαστικά, έναν συγκεκριμένο σεξουαλικό προσανατολισμό. Η μελέτη της «γυναίκας» μέσα από το πρίσμα του «κοινωνικού φύλου» έδωσε κυρίως στοιχεία ιστορικά και πολιτισμικά, γύρω από την πατριαρχία και άλλες καταπιεστικές μορφές εξουσίας.

Θεωρούμε αναγκαία αυτήν την διευκρίνιση διότι παρατηρούμε σε κείμενα, είτε ακαδημαϊκών είτε ακτιβιστών, από τα μέσα της δεκαετίας του '90, έναν περιορισμό της έννοιας του «κοινωνικού φύλου», όπου επανανοηματοδοτείται περιοριστικά και συνδέεται άμεσα με τις «έμφυλες ταυτότητες» και τους σεξουαλικούς προσανατολισμούς. Η έννοια του «κοινωνικού φύλου» δεν αφορά μόνο την LGBTQI κοινότητα αλλά τον κάθε άνθρωπο που δέχεται την εξουσία και την καταπίεση, θεσμοθετημένα ή θεσμοποιημένα, από τα **πρότυπα συμπεριφοράς** και στάσης, από τις **επιταγές του lifestyle** όπως αυτές ορίζονται από το σύγχρονο marketing... Και εκεί τα πράγματα περιπλέκονται... Ας δούμε ένα στιγμιότυπο από τον νεο-άνδρα... Από τη μια έχουμε το πρότυπο του *macho* άνδρα, που έρχεται από παλιά και από την άλλη συναντάμε έναν άνδρα άλλου προτύπου, πιο τηλεοπτικού και στιλιζαρισμένου, που πρέπει να αποβάλει την τριχοφυΐα του από το σώμα του, συνολικά, αλλά ταυτόχρονα να γίνει και hipster! Κατασκευάζεται ένα συγκεκριμένο πρότυπο που αναπτύσσεται μεθοδικά και το παρατηρούμε την τελευταία δεκαετία κυρίως.

Εδώ, συμβαίνει το εξής αντιφατικό: αρκετές φεμινίστριες των περασμένων δεκαετιών σε ένδειξη απέχθειας και απόρριψης

να σε LGBT άτομα, κατασκευάζοντας διαχωρισμούς, όπου ο σεξισμός γίνεται προϊόν και λανσάρεται ανάλογα σε σεξουαλικούς καταναλωτές και όπου η **σεξουαλική προτίμηση γίνεται εμπορικό προϊόν** για το target-group με τα ειδικά σεξουαλικά χαρακτηριστικά. Αυτήν η ιδιότητα, προσβάλει την ανθρώπινη υπόσταση περιφέρουσα και εμπορευόμενη τις σεξουαλικές τους προτιμήσεις. Κατά κανόνα, αλλά όχι πάντα, η ταυτότητα φύλου συμφωνεί με τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Λόγου χάρη, ένα αρσενικό άτομο να έχει αντρικό κοινωνικό φύλο και να προτιμά γυναίκες για ερωτικούς συντρόφους (ετεροφυλόφιλος). Μπορεί όμως ένα αρσενικό άτομο να έχει αντρικό κοινωνικό φύλο και να προτιμά άντρες για ερωτικούς συντρόφους (ομοφυλόφιλος).

Επίσης, ένα άτομο μπορεί να έχει ταυτότητα φύλου «γυναίκα» παρ' όλο που όταν γεννήθηκε το κατέταξαν ως «αγόρι». Μπορεί να έχει ή να μην έχει μπει σε διαδικασία να αλλάξει το σώμα της και μπορεί να επιθυμεί γυναίκες ως ερωτικούς συντρόφους. Συνεπώς το φύλο της είναι γυναίκα και ο σεξουαλικός της προσανατολισμός είναι ομοφυλόφιλος, δηλαδή είναι λεσβία. Τρανστζέντερ συμπεριφορές είναι οι συμπεριφορές που υπερβαίνουν τους κανόνες του κοινωνικού φύλου. Είναι πολύ γενικός όρος

υιοθέτησε την ιδέα της διάκρισης βιολογικού φύλου και της κοινωνικής κατασκευής των φύλων. Εν τούτοις, σε πολλά πεδία, μαζί με αυτά και κάποια πεδία κοινωνικών επιστημών, το κοινωνικό φύλο συμπεριλαμβάνει το βιολογικό ή το αντικαθιστά. Παρ' όλο που αυτή η αλλαγή στην έννοια του φύλου συναντάται τη δεκαετία του '80, μία μικρή επιτάχυνση της διαδικασίας στην επιστημονική φιλοσοφία παρατηρήθηκε το 1993, όταν ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA) ξεκίνησε να χρησιμοποιεί τη λέξη "gender" αντί για "sex". Μέχρι τότε η έννοια του «κοινωνικού φύλου» αφορούσε κυρίως την ακαδημαϊκή κοινότητα σε ερευνητικό επίπεδο μέσω της κοινωνιολογίας, κοινωνικής ανθρωπολογίας, σπουδών φύλου και μια σημαντική τάση του φεμινιστικού κινήματος. Μπορούμε να ορίσουμε ότι υπάρχουν ιστορικά καταγεγραμμένα **τρία φεμινιστικά κύματα-κινήματα**: Το πρώτο, τέλη $19^{ου}$ αι. - αρχές $20^{ου}$ αι., όπου κυρίως η μεσαία αστική τάξη ζητάει δικαίωμα ψήφου, εκπαίδευσης και πολιτικών δικαιωμάτων για τις γυναίκες. Το δεύτερο, κατά τη δεκαετία του '60, που πρόβαλε και θέματα τεκνοποίησης/άμβλωσης και μίλησε για τις σχέσεις εξουσίας και πατριαρχίας σε ένα ευρύ επιστημονικό πεδίο, από την κοινωνιολογία, φιλοσοφία, ψυχολογία (Φουκώ, Λακάν, Κρίστεβα) και τη γνωστή θέση της Μπωβουάρ ότι «γυναίκα δεν γεννιέσαι, αλλά γίνεσαι», και το τρίτο, από τη δεκαετία του '90, όπου αναπτύσσεται μια μεταμοντέρνα/μεταδομιστική κριτική με κύρια εκφράστρια την J. Butler και παράλληλα την ενδυνάμωση κινημάτων LGBTQI (lesbian, gay, bisexual, transgender, queer, intersex).

Αντίστοιχα, τρία διαδοχικά «κύματα» συναντάμε και στην ανάπτυξη της χρήσης του «κοινωνικού φύλου». Το πρώτο έφερε μαζί του την ιδέα της **προτεραιότητας του Πολιτισμού σε σχέση με τη Φύση,** που διατυπώνεται στις ΗΠΑ, τη δεκαετία του 1960 από τον John Money, ο οποίος πρότεινε

κανονιστικών προτύπων» (J. Butler, *Σώματα που έχουν σημασία*, στο συλλογικό έργο «*Τα όρια του σώματος*», εκδ. Νήσος). Και, επίσης, με προκλητικό και καταιγιστικό τρόπο σημειώνει ότι: *«το καθεστώς της ετεροφυλοφιλίας λειτουργεί για να οροθετεί και να ορίζει το περίγραμμα της «υλικότητας» του φύλου και αυτή η «υλικότητα» διαμορφώνεται και υποστηρίζεται μέσα από/και ως υλικοποίηση ρυθμιστικών κανονιστικών προτύπων τα οποία εν μέρει είναι της ετεροφυλικής ηγεμονίας»*.

Σε αυτό το σημείο απλώς να σημειώσουμε ότι, για ευνόητους λόγους επιβίωσης, η βιολογική εξέλιξη ανθρώπων και άλλων όντων, πριμοδοτεί και ενισχύει τις ετεροφυλοφιλικές σχέσεις επειδή οδηγούν στη διαφορική αναπαραγωγή του έμφυλου είδους. Η Gayle Rubin, στο άρθρο της «The Traffic in Women», παρά το ότι διατυπώνει μια ριζική κριτική στο δομισμό του Lévi-Strauss, μοιάζει να βασίζει την πολυσυζητημένη ιδέα της για το «σύστημα βιολογικού/κοινωνικού φύλου», σε κάποια κοινά σημεία της θεωρίας του Lévi-Strauss. Κάθε κοινωνική οργάνωση, γράφει η Rubin, έχει ένα «σύστημα βιολογικού/κοινωνικού φύλου», μια σειρά δηλαδή από κανονιστικές αντιλήψεις, διαδικασίες και πρακτικές δια των οποίων το «βιολογικό φύλο» και το ωμό υλικό της ανθρώπινης αναπαραγωγής μετασχηματίζεται και διαμορφώνεται μέσω της ανθρώπινης παρέμβασης σε κοινωνικό προϊόν. Σε αυτό το θεωρητικό σχήμα, παρά την ιδιαίτερη σημασία που έχει τη δεδομένη στιγμή η έμφαση στην κοινωνική κατασκευή του φύλου, οι έννοιες του «βιολογικού φύλου» και του «σώματος» παραμένουν ταυτισμένες με αυτό που μετράει ως «φύση» —με αυτό δηλαδή που βρίσκεται ήδη «εκεί πέρα», δοσμένο από πριν, προκαθορισμένο και αμετάβλητο —και άρα απλώς θεωρούνται δεδομένες, χωρίς να υπόκεινται σε καμμία θεωρητική επεξεργασία.

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

Τα πουλιά βλέπουν τον κόσμο με τα φτερά τους...

Πολιτισμός είναι ο ασταμάτητος πολλαπλασιασμός μη αναγκαίων αναγκών – Μαρκ Τουέην

Ήταν κάποτε ένα βατραχάκι. Χοροπηδώντας πήγαινε από πέτρα σε πέτρα μιας λίμνης. Είχε κουραστεί να τριγυρνάει από δω κι από κει. Κάποια στιγμή έκανε ένα μεγάλο άλμα, που το έβγαλε έξω από τη λίμνη για πρώτη φορά. Κοίταξε τον ουρανό. Και είπε: τελικά είναι μεγάλος ο κόσμος.

Πολλά σημαντικά μπορούν να ειπωθούν μέσα από μια αφήγηση. Πολλά που ένα δοκίμιο είτε αδυνατεί είτε δεν θέλει να αποκαλύψει. Η ουσία δεν βρίσκεται τόσο στον κορμό, αλλά στις λεπτομέρειες. Γιατί οι λεπτομέρειες αποκρυσταλλώνουν την ουσία. Λίγο παραπάνω αλάτι κι ένα φερόμενο ως εύγευστο φαγητό δεν τρώγεται με τίποτα. Κι αυτό μπορεί εύκολα να παρατηρηθεί σε όλα τα πράγματα, αλλά και μη-πράγματα, ορατά κι αόρατα. Ας δώσουμε στις λεπτομέρειες την θέση που τους αξίζει.

Έχεις σκεφτεί ποτέ σου πόσο σοφά είναι τα δέντρα; Όχι μόνο όσα ζουν στα δάση, αλλά κι αυτά τα ταπεινά, φυματικά δεντράκια των βρώμικων πόλεων, που συντρίβουν και πεζοδρόμια στο διάβα τους προς τον ουρανό. Τα δέντρα ξέρουν τι θα πει αέρας, επειδή λυγίζουν. Κάνουν τον αέρα αέναο χορό· τον κοιτάζουν κατά μέτωπο, με κάθε τους φύλλο, με κάθε τους ίνα. Τα άλλα πλάσματα, με τόσο βάρος πάνω στη γη, με πόδια και φτερά· κι όμως μόνο κρύβονται στον αέρα. Κλείνουν θύρες και μένουν κρυμμένα για πάντα.

Τα δέντρα εκεί, μέσα στον ουρανό και μέσα στη γη, για να μας θυμίζουν ότι ο ουρανός δεν είναι μόνον εκεί ψηλά, πολύ ψηλά πάνω από τα κεφάλια μας, αλλά και μέσα μας, στα πνευμόνια μας, κάθε ώρα και στιγμή, περιβάλλει το δέρμα μας. Γιατί, στο κάτω-κάτω, από πού αρχίζει ο ουρανός;

Βρέχει και η βροχή ποτίζει τις πόλεις. Κι έπειτα βγαίνει ένας ήλιος θυμωμένος, που ξαναζεσταίνει λιωμένα αντηλιακά. Πέφτει σκοτάδι και δεν έρχονται όνειρα· μόνο σχέδια και προβλήματα. Κουράστηκε η ίδια η ψυχή του κόσμου. Δεν το βλέπεις; Κουράστηκε η αλήθεια και φανερώθηκε μόνη της. «Μια αναπνοή», λέει. «Μια σιωπή», λέει. «Ένα σταμάτημα», λέει, της στιγμής, για να συνεχίσει ο κόσμος να γυρίζει.

μο, μα απόστρατος στην ειρήνη, τώρα αφήνω την πόλη να μου δίνει τα γερά της χτυπήματα. Και γνώριζα εκ των προτέρων ότι θα ερχόταν κι η σειρά μου και τα δέχομαι, εν πλήρει συνειδήσει. Πριν τελειώσει ο πόλεμος και φύγω, θα μου έχει καταφέρει μερικά χτυπήματα ακόμη, δυνατά κι ολοκληρωμένα.

Μα, όλα όσα ζητούσα συνέβησαν εδώ· και με το παραπάνω. Δεν έχω παράπονο. Αλίμονο αν είχα. Η ζωή είναι για να τη ζεις. Δεν είναι μόνον ευτυχία ή μόνον δυστυχία, μόνον πόνος ή χαμόγελα· είναι όλα αυτά κι ακόμη περισσότερα. Βλέπω την πόλη, κάθε πόλη, που με κοιτάζει στα μάτια. Λίγο έλειψε να με σκοτώσει και το ξέρει. Λίγο έλειψε να την σκοτώσω κι εγώ και το ξέρει κι αυτό. Όμως έμαθα από τα λάθη μου πως οι πόλεις δεν κατεδαφίζονται, δεν καίγονται, δεν εξαφανίζονται στ' αλήθεια, όσο οι άνθρωποι-πόλεις είναι πρόθυμοι να τις νεκρανασταίνουν, να τις ζωοδοτούν με τις σάρκες, το πνεύμα και την ψυχή τους. Οι άνθρωποι είναι οι πόλεις· μήτε τα τσιμέντα, μήτε τα φώτα, οι δρόμοι και τα σκυροδέματα· οι άνθρωποι. Η πόλη μου λοιπόν, όπως κάθε πόλη, γνώριζε κιόλας πως διαθέτει τα πιο προηγμένα αμυντικά συστήματα κατά του αυθορμητισμού και ότι δεν «πιάνουν» τα δικά μου όπλα. Έτσι αφήνω το πεδίο της μάχης, αυτής της μάχης, για τους επόμενους κι ελπίζω να έχουν βρει αυτοί το μαγικό όπλο. Ο δικός μου «πόλεμος» είναι πλέον η ζωή, στην ολότητά της.

Αρκετά όμως με τις πόλεις. Σου το έχω ξαναπεί, αλλά δε με κουράζει να το επαναλαμβάνω, πως ο δρόμος που διάλεξε, μια κρίσιμη στιγμή, η ανθρωπότητα καθόρισε όλα τα υπόλοιπα. Κι αυτός ο δρόμος χρησιμοποίησε συγκεκριμένη ενέργεια. Η ενέργεια της γης και των ανθρώπων είναι κοινή. Όπως κι όλων των πλασμάτων. Όπως μέσα σε ένα σώμα. Όταν μια ενέργεια υπερτερεί μιας άλλης, τότε το σώμα βλάπτεται. Αυτό συμβαίνει απ' τη γη και το σύμπαν ως το πιο μικρό σωματίδιο. Ο άνθρωπος έκανε την επιλογή, καθώς ο ωφελιμισμός κυριάρχησε, κυρίως στη λεγόμενη Δυτική σκέψη, να τροφοδοτήσει τον εγωισμό, την καταπάτηση, το ξεκοίλιασμα της γης. Αντί να στραφεί μεθυσμένοι από μια νέα αυταπάτη; Με ποιο εργαλείο θα διαλέξουμε; Θα σταθούμε με αξιοπρέπεια απέναντι στο ουσιώδες του εαυτού μας ή θα συνεχίσουμε την αυτοταπείνωση σαν άβουλα ανδράποδα;

Όχι, δεν έχει σημασία να απαντήσουμε τώρα. Καμία σημασία. Ούτε οι ζωές μας είναι μια ζαριά στου χρόνου την καμπούρα, όπως θέλουν κάποιοι να πιστεύουμε. Αυτοί που θέλουν να καθορίζουν τις ζωές μας, μάς φαίνονται τόσο μεγάλοι, γιατί, συνήθως, τους κοιτάζουμε γονατιστοί. Οφείλουμε στους εαυτούς μας να εγερθούμε και να παραμείνουμε όρθιοι. Όχι δεν εννοώ αυτό. Μιλώ για πνευματική έγερση, για την ουσία του *επαναστατώ*, ότι θυμάμαι, δηλαδή πως ένιωθα όρθιος, επιστρέφει η μνήμη μου σε αυτή την κατάσταση κι αποφασίζω να εγερθώ με κάθε κόστος, για να βιώσω και πάλι τα συναισθήματα, την ολότητα του να είσαι όρθιος κι όχι δουλοπρεπής. Αυτό είναι επανάσταση. Όχι να μακελεύεις χιλιάδες κι εκατομμύρια, για να αλλάξει απλώς αυτός που θα κοιτάζεις γονατιστός. Ποιο το νόημα; Σε ενδιαφέρει αν σε διατάζουν να προσκυνήσεις σταυρούς κι ημισελήνους ή σφυροδρέπανα, κορώνες και σβάστικες; Το ίδιο πράγμα είναι. Γιατί, λοιπόν, πρέπει να δολοφονούνται κάθε τρεις και λίγο άπειροι, για να προσκυνάμε διαφορετικό αφέντη; Δεν έχουμε καλύτερα πράγματα να κάνουμε; Πίστεψέ με, έχουμε και παραέχουμε. Όχι άλλη κοροϊδία. Το «έργο» το έχουμε δει πλέον πολλές φορές. Κι εκτός από εν γένει ελεεινό είναι πλέον και κακοπαιγμένο. Πήξαμε στην επανάληψη τις φρίκης.

αφήγηση. Πολλά που ένα δοκίμιο είτε αδυνατεί είτε δεν θέλει να αποκαλύψει. Η ουσία δεν βρίσκεται τόσο στον κορμό, αλλά στις λεπτομέρειες. Γιατί οι λεπτομέρειες αποκρυσταλλώνουν την ουσία. Λίγο παραπάνω αλάτι κι ένα φερόμενο ως εύγευστο φαγητό δεν τρώγεται με τίποτα. Κι αυτό μπορεί εύκολα να παρατηρηθεί σε όλα τα πράγματα, αλλά και μη-πράγματα, ορατά κι αόρατα. Ας δώσουμε στις λεπτομέρειες την θέση που τους αξίζει.

Έχεις σκεφτεί ποτέ σου πόσο σοφά είναι τα δέντρα; Όχι μόνο όσα ζουν στα δάση, αλλά κι αυτά τα ταπεινά, φυματικά δεντράκια των βρώμικων πόλεων, που συντρίβουν και πεζοδρόμια στο διάβα τους προς τον ουρανό. Τα δέντρα ξέρουν τι θα πει αέρας, επειδή λυγίζουν. Κάνουν τον αέρα αέναο χορό· τον κοιτάζουν κατά μέτωπο, με κάθε τους φύλλο, με κάθε τους ίνα. Τα άλλα πλάσματα, με τόσο βάρος πάνω στη γη, με πόδια και φτερά· κι όμως μόνο κρύβονται στον αέρα. Κλείνουν θύρες και μένουν κρυμμένα για πάντα.

Τα δέντρα εκεί, μέσα στον ουρανό και μέσα στη γη, για να μας θυμίζουν ότι ο ουρανός δεν είναι μόνον εκεί ψηλά, πολύ ψηλά πάνω από τα κεφάλια μας, αλλά και μέσα μας, στα πνευμόνια μας, κάθε ώρα και στιγμή, περιβάλλει το δέρμα μας. Γιατί, στο κάτω-κάτω, από πού αρχίζει ο ουρανός;

Βρέχει και η βροχή ποτίζει τις πόλεις. Κι έπειτα βγαίνει ένας ήλιος θυμωμένος, που ξαναζεσταίνει λιωμένα αντηλιακά. Πέφτει σκοτάδι και δεν έρχονται όνειρα· μόνο σχέδια και προβλήματα. Κουράστηκε η ίδια η ψυχή του κόσμου. Δεν το βλέπεις; Κουράστηκε η αλήθεια και φανερώθηκε μόνη της. «Μια αναπνοή», λέει. «Μια σιωπή», λέει. «Ένα σταμάτημα», λέει, της στιγμής, για να συνεχίσει ο κόσμος να γυρίζει.

Οι πόλεις δεν κατασκευάζονται μόνο σε οικοδομικά τετράγωνα, αλλά και στα μυαλά των ανθρώπων· κυρίως εκεί. Η σχέση μας με τον χώρο δεν είναι δεδομένη, δεν είναι οι ευκαιρίες ή τα ερεθίσματα της πόλης, ακόμη κι αν αυτά είναι άφθονα ή πενιχρά, ανά περιόδους. Είναι ο τρόπος που βλέπεις τον εαυτό σου, τον εσωτερικό κι εξωτερικό, σε ένα αστικό σύμπαν με βλέμματα, που είναι όσα κι οι άνθρωποι, όσα και ο τρόποι που βλέπουμε αλλήλους με απρόσωπο ενδιαφέρον. Στη θήρα της επιβίωσης στα αστικά κέντρα, από το ανθρώπινο εκπέσαμε σε «έννοια γενική» κι αφηρημένη. Αντιθέτως, στις μικρές κοινωνίες και κοινότητες ο άνθρωπος δεν ήταν αφηρημένη έννοια, οι πράξεις του δεν ήταν γενικές κι αόριστες, επειδή ό,τι έκανες ή έλεγες ήταν συγκεκριμένο, γινόταν ως μια ανεμπόδιστα επιλεγμένη δέσμευση απέναντι στους άλλους. Ακόμη κι η αστοχία, το λάθος, η τεμπελιά, η παράλειψη, η κακή κουβέντα ήταν προσωπικά.

εδώ· και με το παραπάνω. Δεν έχω παράπονο. Αλίμονο αν είχα. Η ζωή είναι για να τη ζεις. Δεν είναι μόνον ευτυχία ή μόνον δυστυχία, μόνον πόνος ή χαμόγελα· είναι όλα αυτά κι ακόμη περισσότερα. Βλέπω την πόλη, κάθε πόλη, που με κοιτάζει στα μάτια. Λίγο έλειψε να με σκοτώσει και το ξέρει. Λίγο έλειψε να την σκοτώσω κι εγώ και το ξέρει κι αυτό. Όμως έμαθα από τα λάθη μου πως οι πόλεις δεν κατεδαφίζονται, δεν καίγονται, δεν εξαφανίζονται στ' αλήθεια, όσο οι άνθρωποι-πόλεις είναι πρόθυμοι να τις νεκρανασταίνουν, να τις ζωοδοτούν με τις σάρκες, το πνεύμα και την ψυχή τους. Οι άνθρωποι είναι οι πόλεις· μήτε τα τσιμέντα, μήτε τα φώτα, οι δρόμοι και τα σκυροδέματα· οι άνθρωποι. Η πόλη μου λοιπόν, όπως κάθε πόλη, γνώριζε κιόλας πως διαθέτει τα πιο προηγμένα αμυντικά συστήματα κατά του αυθορμητισμού και ότι δεν «πιάνουν» τα δικά μου όπλα. Έτσι αφήνω το πεδίο της μάχης, αυτής της μάχης, για τους επόμενους κι ελπίζω να έχουν βρει αυτοί το μαγικό όπλο. Ο δικός μου «πόλεμος» είναι πλέον η ζωή, στην ολότητά της.

Αρκετά όμως με τις πόλεις. Σου το έχω ξαναπεί, αλλά δε με κουράζει να το επαναλαμβάνω, πως ο δρόμος που διάλεξε, μια κρίσιμη στιγμή, η ανθρωπότητα καθόρισε όλα τα υπόλοιπα. Κι αυτός ο δρόμος χρησιμοποίησε συγκεκριμένη ενέργεια. Η ενέργεια της γης και των ανθρώπων είναι κοινή. Όπως κι όλων των πλασμάτων. Όπως μέσα σε ένα σώμα. Όταν μια ενέργεια υπερτερεί μιας άλλης, τότε το σώμα βλάπτεται. Αυτό συμβαίνει απ' τη γη και το σύμπαν ως το πιο μικρό σωματίδιο. Ο άνθρωπος έκανε την επιλογή, καθώς ο ωφελιμισμός κυριάρχησε, κυρίως στη λεγόμενη Δυτική σκέψη, να τροφοδοτήσει τον εγωισμό, την καταπάτηση, το ξεκοίλιασμα της γης. Αντί να στραφεί στον ουρανό στράφηκε αποκλειστικά στη γη. Και, μάλιστα, δίχως ίχνος σεβασμού για αυτήν. Έτσι, τώρα όλοι κοιτούν χαμηλά, κάτω απ' το χώμα, μέσα σε μια οθόνη. Άνθρωποι σκυφτοί.

Η άλλη επιλογή θα ήταν να κοιτάζουμε ψηλά, να φωτίζεται το βλέμμα απ το φυσικό φως, η ενέργεια που χρησιμοποιούμε να μοιράζεται ισόρροπα για όλους. Η δική μας, του κόσμου όλου. Το ίδιο είναι. Όλοι από το ίδιο δοχείο παίρνουμε. Και 'μείς είμαστε δοχείο ενέργειας. Αυτό είναι. Απ' την άλλη, βλέποντας κάτω, κοιτάμε τον ομφαλό μας, ομφαλοσκοπούμε διαρκώς. Μένουμε στη βασική εξάρτηση, τη βιολογική τροφή, σα να είναι η μόνη. Προσπαθούμε ακόμη και τα μάτια μας να τα χορτάσουμε. Όχι να τα γεμίσουμε. Όχι να τα αδειάσουμε. Το βλέμμα μπορεί να φτάσει παντού και να δει τα πάντα. Εμείς βλέπουμε μόνο κάτι.

Το κυνήγι της ωφέλειας μας έχει εγκλωβίσει, μας τύφλωσε, μας άφησε μικρούς κι ανήμπορους. Όλο και λιγό-

μεθυσμένοι από μια νέα αυταπάτη; Με ποιο εργαλείο θα διαλέξουμε; Θα σταθούμε με αξιοπρέπεια απέναντι στο ουσιώδες του εαυτού μας ή θα συνεχίσουμε την αυτοταπείνωση σαν άβουλα ανδράποδα;

Όχι, δεν έχει σημασία να απαντήσουμε τώρα. Καμία σημασία. Ούτε οι ζωές μας είναι μια ζαριά στου χρόνου την καμπούρα, όπως θέλουν κάποιοι να πιστεύουμε. Αυτοί που θέλουν να καθορίζουν τις ζωές μας, μάς φαίνονται τόσο μεγάλοι, γιατί, συνήθως, τους κοιτάζουμε γονατιστοί. Οφείλουμε στους εαυτούς μας να εγερθούμε και να παραμείνουμε όρθιοι. Όχι δεν εννοώ αυτό. Μιλώ για πνευματική έγερση, για την ουσία του *επαναστατώ*, ότι θυμάμαι, δηλαδή πως ένιωθα όρθιος, επιστρέφει η μνήμη μου σε αυτή την κατάσταση κι αποφασίζω να εγερθώ με κάθε κόστος, για να βιώσω και πάλι τα συναισθήματα, την ολότητα του να είσαι όρθιος κι όχι δουλοπρεπής. Αυτό είναι επανάσταση. Όχι να μακελεύεις χιλιάδες κι εκατομμύρια, για να αλλάξει απλώς αυτός που θα κοιτάζεις γονατιστός. Ποιο το νόημα; Σε ενδιαφέρει αν σε διατάζουν να προσκυνήσεις σταυρούς κι ημισελήνους ή σφυροδρέπανα, κορώνες και σβάστικες; Το ίδιο πράγμα είναι. Γιατί, λοιπόν, πρέπει να δολοφονούνται κάθε τρεις και λίγο άπειροι, για να προσκυνάμε διαφορετικό αφέντη; Δεν έχουμε καλύτερα πράγματα να κάνουμε; Πίστεψέ με, έχουμε και παραέχουμε. Όχι άλλη κοροϊδία. Το «έργο» το έχουμε δει πλέον πολλές φορές. Κι εκτός από εν γένει ελεεινό είναι πλέον και κακοπαιγμένο. Πήξαμε στην επανάληψη τις φρίκης.

Ναι, το ξέρω. Εσύ βλέπεις τα πάντα ως σχέσεις παραγωγής. Βέβαια, θα προτιμούσα να πω ότι κάποιοι «άλλοι» σε έχουν εκπαιδεύσει συστηματικά, για να τα βλέπεις με αυτόν τον τρόπο. Πολύ «πρωτότυπο» αναντίρρητα. Άκου αν θέλεις και μια διαφορετική άποψη, κάπως «αιρετική» αναμφίβολα για τα δικά σου γούστα. Δεν είναι μόνον οι δουλειές, η παραγωγή και οι οικονομικές σχέσεις. Ο άνθρωπος βλέπει τον εαυτό του ως μηχανή πλέον. Όχι συμβολικά αλλά πραγματικά. Μια μηχανή μπορεί να επαναλαμβάνει μηχανικά διαρκώς χωρίς να κουράζεται, κάτι που το ανθρώπινο ή κάθε άλλο ζωντανό φυσικό σώμα δεν κάνει. Όμως ο άνθρωπος-μηχανή έχει πια θέσει τις «πνευματικές» βάσεις να δρα ως σάρκινο αυτόματο. Δεν είναι μόνον η απομάκρυνση από το συναίσθημα και το προσωπικό, που τείνει να γίνει απρόσωπο, αλλά αποτελεί μιαν άλλου τύπου σχέση με τον κόσμο, με τις δυνατότητες. Ο άνθρωπος, πλέον, θέλει να έχει δυνατότητες· τίποτε άλλο. Όπως μια μηχανή. Ακόμη κι η επιβράδυνση

μέτωπο, με κάθε τους φύλλο, με κάθε τους ίνα. Τα άλλα πλάσματα, με τόσο βάρος πάνω στη γη, με πόδια και φτερά· κι όμως μόνο κρύβονται στον αέρα. Κλείνουν θύρες και μένουν κρυμμένα για πάντα.

Τα δέντρα εκεί, μέσα στον ουρανό και μέσα στη γη, για να μας θυμίζουν ότι ο ουρανός δεν είναι μόνον εκεί ψηλά, πολύ ψηλά πάνω από τα κεφάλια μας, αλλά και μέσα μας, στα πνευμόνια μας, κάθε ώρα και στιγμή, περιβάλλει το δέρμα μας. Γιατί, στο κάτω-κάτω, από πού αρχίζει ο ουρανός;

Βρέχει και η βροχή ποτίζει τις πόλεις. Κι έπειτα βγαίνει ένας ήλιος θυμωμένος, που ξαναζεσταίνει λιωμένα αντηλιακά. Πέφτει σκοτάδι και δεν έρχονται όνειρα· μόνο σχέδια και προβλήματα. Κουράστηκε η ίδια η ψυχή του κόσμου. Δεν το βλέπεις; Κουράστηκε η αλήθεια και φανερώθηκε μόνη της. «Μια αναπνοή», λέει. «Μια σιωπή», λέει. «Ένα σταμάτημα», λέει, της στιγμής, για να συνεχίσει ο κόσμος να γυρίζει.

Οι πόλεις δεν κατασκευάζονται μόνο σε οικοδομικά τετράγωνα, αλλά και στα μυαλά των ανθρώπων· κυρίως εκεί. Η σχέση μας με τον χώρο δεν είναι δεδομένη, δεν είναι οι ευκαιρίες ή τα ερεθίσματα της πόλης, ακόμη κι αν αυτά είναι άφθονα ή πενιχρά, ανά περιόδους. Είναι ο τρόπος που βλέπεις τον εαυτό σου, τον εσωτερικό κι εξωτερικό, σε ένα αστικό σύμπαν με βλέμματα, που είναι όσα κι οι άνθρωποι, όσα και ο τρόποι που βλέπουμε αλλήλους με απρόσωπο ενδιαφέρον. Στη θήρα της επιβίωσης στα αστικά κέντρα, από το ανθρώπινο εκπέσαμε σε «έννοια γενική» κι αφηρημένη. Αντιθέτως, στις μικρές κοινωνίες και κοινότητες ο άνθρωπος δεν ήταν αφηρημένη έννοια, οι πράξεις του δεν ήταν γενικές κι αόριστες, επειδή ό,τι έκανες ή έλεγες ήταν συγκεκριμένο, γινόταν ως μια ανεμπόδιστα επιλεγμένη δέσμευση απέναντι στους άλλους. Ακόμη κι η αστοχία, το λάθος, η τεμπελιά, η παράλειψη, η κακή κουβέντα ήταν προσωπικά.

Το πεπρωμένο μου ήταν να κάνω πόλεμο με την πόλη. Αυτή την πόλη. Κάθε πόλη. Στο πριν, στο τώρα και στο μετά. Δεν είχα ιδέα για αυτό. Σου μιλώ ειλικρινά. Και δεν είμαι δα κανένας μοιρολάτρης. Αλλά τα γεγονότα που με ξεπέρασαν άφησαν σημάδια μέσα μου, που και οι τυφλοί μπορούν κάλλιστα να ψηλαφήσουν. Ναι, μπράβο, όπως σε αυτό το σύστημα ανάγνωσης, για όσους δε βλέπουν. Μπράιγ δεν το λένε; Δεν έκανα όμως μόνον πόλεμο, μα κι άλλα πολλά: διασκέδασα, αγάπησα, πόνεσα, απόλαυσα, γέλασα, είπα, είδα. Αλλά εδώ ήταν ένας πόλεμος. Κυρίως αυτός. Κι εγώ μέσα σ' αυτόν. Όχι στρατιώτης στον πόλεμένα αμυντικά συστήματα κατά του αυθορμητισμού και ότι δεν «πιάνουν» τα δικά μου όπλα. Έτσι αφήνω το πεδίο της μάχης, αυτής της μάχης, για τους επόμενους κι ελπίζω να έχουν βρει αυτοί το μαγικό όπλο. Ο δικός μου «πόλεμος» είναι πλέον η ζωή, στην ολότητά της.

Αρκετά όμως με τις πόλεις. Σου το έχω ξαναπεί, αλλά δε με κουράζει να το επαναλαμβάνω, πως ο δρόμος που διάλεξε, μια κρίσιμη στιγμή, η ανθρωπότητα καθόρισε όλα τα υπόλοιπα. Κι αυτός ο δρόμος χρησιμοποίησε συγκεκριμένη ενέργεια. Η ενέργεια της γης και των ανθρώπων είναι κοινή. Όπως κι όλων των πλασμάτων. Όπως μέσα σε ένα σώμα. Όταν μια ενέργεια υπερτερεί μιας άλλης, τότε το σώμα βλάπτεται. Αυτό συμβαίνει απ' τη γη και το σύμπαν ως το πιο μικρό σωματίδιο. Ο άνθρωπος έκανε την επιλογή, καθώς ο ωφελιμισμός κυριάρχησε, κυρίως στη λεγόμενη Δυτική σκέψη, να τροφοδοτήσει τον εγωισμό, την καταπάτηση, το ξεκοίλιασμα της γης. Αντί να στραφεί στον ουρανό στράφηκε αποκλειστικά στη γη. Και, μάλιστα, δίχως ίχνος σεβασμού για αυτήν. Έτσι, τώρα όλοι κοιτούν χαμηλά, κάτω απ' το χώμα, μέσα σε μια οθόνη. Άνθρωποι σκυφτοί.

Η άλλη επιλογή θα ήταν να κοιτάζουμε ψηλά, να φωτίζεται το βλέμμα απ το φυσικό φως, η ενέργεια που χρησιμοποιούμε να μοιράζεται ισόρροπα για όλους. Η δική μας, του κόσμου όλου. Το ίδιο είναι. Όλοι από το ίδιο δοχείο παίρνουμε. Και 'μείς είμαστε δοχείο ενέργειας. Αυτό είναι. Απ' την άλλη, βλέποντας κάτω, κοιτάμε τον ομφαλό μας, ομφαλοσκοπούμε διαρκώς. Μένουμε στη βασική εξάρτηση, τη βιολογική τροφή, σα να είναι η μόνη. Προσπαθούμε ακόμη και τα μάτια μας να τα χορτάσουμε. Όχι να τα γεμίσουμε. Όχι να τα αδειάσουμε. Το βλέμμα μπορεί να φτάσει παντού και να δει τα πάντα. Εμείς βλέπουμε μόνο κάτι.

Το κυνήγι της ωφέλειας μας έχει εγκλωβίσει, μας τύφλωσε, μας άφησε μικρούς κι ανήμπορους. Όλο και λιγότερα μπορούμε. Κάποτε η απόφαση πάρθηκε για όλους. Μα, βεβαίως, όχι από όλους, αλλά από τους λίγους κι «εκλεκτούς». Τώρα δεν ήρθε ακόμη η μέρα της κρίσης. Όχι μιας τεχνητής, κατασκευασμένης από την εξουσία, κυρίως οικονομικής φύσεως «κρίσης». Αντιθέτως, μιλώ για την ουσία της λέξεως, για την αυθεντική της σημασία. Κι όπως σου έλεγα, ο δρόμος έγινε απλώς αδιέξοδος, επειδή μπλοκάραμε την ενέργεια, το ίδιο μας το μονοπάτι. Θα έρθει, λοιπόν, η μέρα της κρίσης. Θα κρίνουμε το νέο δρόμο. Θα έχουμε μάθει όμως ή θα αποφασίσουμε φοβισμένοι ή να παραμείνουμε όρθιοι. Όχι δεν εννοώ αυτό. Μιλώ για πνευματική έγερση, για την ουσία του *επαναστατώ*, ότι θυμάμαι, δηλαδή πως ένιωθα όρθιος, επιστρέφει η μνήμη μου σε αυτή την κατάσταση κι αποφασίζω να εγερθώ με κάθε κόστος, για να βιώσω και πάλι τα συναισθήματα, την ολότητα του να είσαι όρθιος κι όχι δουλοπρεπής. Αυτό είναι επανάσταση. Όχι να μακελεύεις χιλιάδες κι εκατομμύρια, για να αλλάξει απλώς αυτός που θα κοιτάζεις γονατιστός. Ποιο το νόημα; Σε ενδιαφέρει αν σε διατάζουν να προσκυνήσεις σταυρούς κι ημισελήνους ή σφυροδρέπανα, κορώνες και σβάστικες; Το ίδιο πράγμα είναι. Γιατί, λοιπόν, πρέπει να δολοφονούνται κάθε τρεις και λίγο άπειροι, για να προσκυνάμε διαφορετικό αφέντη; Δεν έχουμε καλύτερα πράγματα να κάνουμε; Πίστεψέ με, έχουμε και παραέχουμε. Όχι άλλη κοροϊδία. Το «έργο» το έχουμε δει πλέον πολλές φορές. Κι εκτός από εν γένει ελεεινό είναι πλέον και κακοπαιγμένο. Πήξαμε στην επανάληψη τις φρίκης.

Ναι, το ξέρω. Εσύ βλέπεις τα πάντα ως σχέσεις παραγωγής. Βέβαια, θα προτιμούσα να πω ότι κάποιοι «άλλοι» σε έχουν εκπαιδεύσει συστηματικά, για να τα βλέπεις με αυτόν τον τρόπο. Πολύ «πρωτότυπο» αναντίρρητα. Άκου αν θέλεις και μια διαφορετική άποψη, κάπως «αιρετική» αναμφίβολα για τα δικά σου γούστα. Δεν είναι μόνον οι δουλειές, η παραγωγή και οι οικονομικές σχέσεις. Ο άνθρωπος βλέπει τον εαυτό του ως μηχανή πλέον. Όχι συμβολικά αλλά πραγματικά. Μια μηχανή μπορεί να επαναλαμβάνει μηχανικά διαρκώς χωρίς να κουράζεται, κάτι που το ανθρώπινο ή κάθε άλλο ζωντανό φυσικό σώμα δεν κάνει. Όμως ο άνθρωπος-μηχανή έχει πια θέσει τις «πνευματικές» βάσεις να δρα ως σάρκινο αυτόματο. Δεν είναι μόνον η απομάκρυνση από το συναίσθημα και το προσωπικό, που τείνει να γίνει απρόσωπο, αλλά αποτελεί μιαν άλλου τύπου σχέση με τον κόσμο, με τις δυνατότητες. Ο άνθρωπος, πλέον, θέλει να έχει δυνατότητες· τίποτε άλλο. Όπως μια μηχανή. Ακόμη κι η επιβράβευση ή η τιμωρία έρχονται δεύτερα, επειδή αντικατοπτρίζουν ένα συναίσθημα. Η ανάγκη για αποδοχή είναι η ανάδειξη μιας δυνατότητας, η απόδειξη ότι μπορεί. Σα μια μηχανή που δοκιμάζει τον εαυτό της ως που μπορεί να φτάσει να επαναλαμβάνεται. Η μηχανή είναι ένας τρόπος θέασης. Η απλή καταγραφή, όπως θα κατέγραφε μια κάμερα. Όλα γίνονται εικόνα, δίχως να επιλεχθούν τα σημαντικά. Γίνονται τα πάντα εικόνες. Το μηχανικό βλέμμα.

Εγώ, πάντως, θα προτιμήσω το ανθρώπινο, όχι το τεχνητό. Κι ακόμη καλύτερα, θα μαθητεύσω στα πουλιά,

ΚΑΤΑΛΟΝΙΑ: Η ανεξαρτησία των ψευδαισθήσεων

Φυσικά και είναι αναγκαίο
να αγωνιζόμαστε,
όχι όμως στις μάχες στις οποίες
οι εχθροί μας, μάς καλούν
να ενωθούμε μαζί τους...

Τόμας Ιμπάνιεζ
Βαρκελώνη 11/10/2017

Γιατί θέλει να είναι ανεξάρτητη η Καταλονία;

Ο κυριότερος λόγος, που βρίσκεται πίσω από τους εθνικούς (γλώσσα, ταυτότητα, ιστορία) για τον οποίο θέλει η Καταλονία την ανεξαρτησία της, είναι οι οικονομικοί. Για τους ίδιους λόγους, το ισπανικό κράτος θέλει την Καταλονία υπό την κυριαρχία του και δεν πρόκειται να συναινέσει στην ανεξαρτησία της. Η οικονομία αυτής της σχετικά μικρής περιφέρειας είναι ισχυρότερη από πολλά κράτη της ευρωπαϊκής ένωσης. Της αντιστοιχεί παραπάνω από το 1/5 του ισπανικού ΑΕΠ, με προϋπολογισμό 215,6 δις ευρώ. Η Καταλονία, παρά την μικρή της έκταση, κατέχει το 1/4 όλων των εξαγωγών του ισπανικού κράτους με έσοδα 65,2 δις ευρώ τον χρόνο. Επίσης το 1/4 των ξένων επενδύσεων στο ισπανικό κράτος γίνονται στην περιφέρεια της Καταλονίας, με έσοδα 37 δις ευρώ. Επιπλέον, κατέχει τρία μεγάλα λιμάνια και επτά αεροδρόμια.

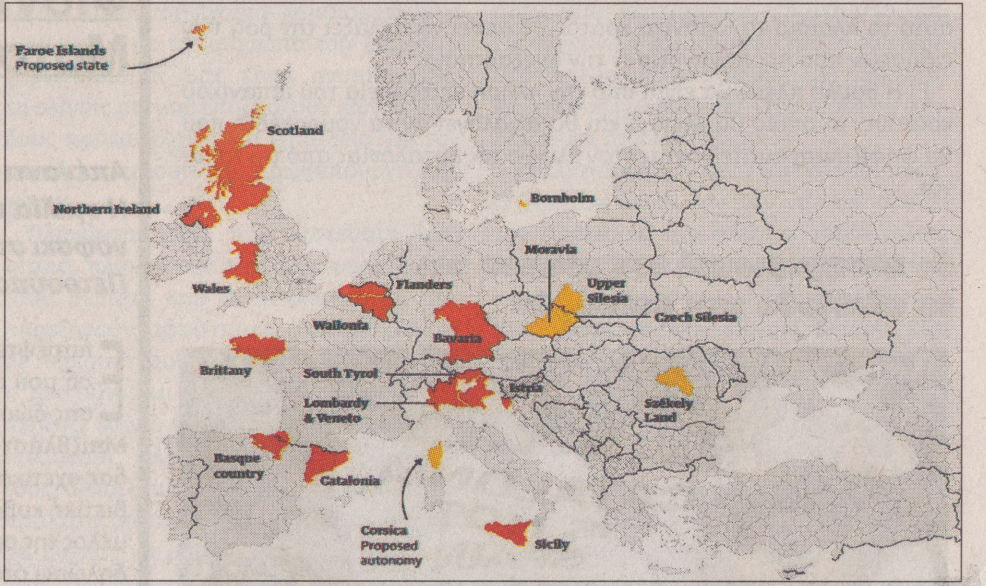
Η μονομερής ανακήρυξη ανεξαρτησίας της Καταλονίας φαίνεται πως, μέχρι στιγμής, είναι το απόγειο των πολιτικών κινήσεων της κυβέρνησης Πουτζντεμόν. Είναι όμως και ουσιαστική ή πρόκειται για μια κίνηση ώστε να διαφυλαχθεί το πολιτικό τομάρι του Πουτζντεμόν, που μετά το δημοψήφισμα εγκλωβίστηκε; Ας πάρουμε τα γεγονότα από την μέρα του δημοψηφί-

δήλωσαν πλήρη στήριξη στον ισπανό πρωθυπουργό Ραχόι. **Ο σχεδιασμός της παθητικότητας είχε αποτέλεσμα 800 και πλέον άνθρωποι να τραυματιστούν από τις επιθέσεις της αστυνομίας, δίχως να πέσει ούτε μια πέτρα για την άμυνά τους. Οι καταλανοί πλήρωσαν με αυτό τον τρόπο την πίστη τους στην κυβέρνηση.**

Η υπόθεση της ανεξαρτησίας, παρά τον ντόρο που κάνει, φαίνεται πως δεν έχει αγγίξει αρκετά τους καταλανούς, τουλάχιστον όχι όσο η κυβέρνηση θα ήθελε, και αυτό το μαρτυρά η συμμετοχή στο δημοψήφισμα που ανήλθε μόλις στο 43,03%, δηλαδή στους 2.286.217 εκατομμύρια από τους 5,3 συνολικά εγγεγραμμένους. Μπορεί το ισπανικό κράτος να έδειξε σιδηρά πυγμή ώστε να αποτρέψει την διεξαγωγή του και αυτό να αποτελεί μια δικαιολογία για την μικρή συμμετοχή, αλλά το σίγουρο είναι ότι όποιος ήθελε να ψηφίσει εκείνη την ημέρα, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο θα έβρισκε κάπου ένα ελεύθερο διαθέσιμο εκλογικό κέντρο. Έτσι, λοιπόν, μπορεί το 90,18% του Ναι, να φαντάζει συντριπτικό ποσοστό, αλλά η πραγματικότητα είναι τελείως διαφορετική, αφού αυτό το μεγάλο ποσοστό στην ουσία είναι ψεύτικο. Αυτό φαίνεται πως το γνωρίζει καλά η καταλανική κυβέρνηση Πουτζντεμόν.

Η διακήρυξη της Ανεξαρτησίας

Στις 27 Οκτώβρη, η καταλανική βουλή ανακήρυξε την ανεξαρτησία της Καταλονίας. Στο σύνολο 135 βουλευτών, 70 ψήφισαν υπέρ, 10 κατά και 2 λευκά, ενώ 53 βουλευτές του Σοσιαλιστικού, του Λαϊκού Κόμματος και του κόμματος των Πολιτών

Όλοι οι ευρωπαίοι εξουσιαστές έχουν στα κράτη τους μικρές ή μεγάλες εστίες που θα μπορούσαν, κάποια στιγμή στο μέλλον, να ζητήσουν αυτονομία

αστυνομία, αλλά και μεταξύ καταλανών, ενώ σπάστηκε η είσοδος του ραδιοφωνικού σταθμού της Καταλονίας.

Μπορεί οι πλατείες να πανηγύριζαν, αλλά οι διάδρομοι της βουλής των καταλανών, σύμφωνα με κάποιους δημοσιογράφους, βρίσκονταν σε αμηχανία. Πικρά τα χαμόγελα. Η ανεξαρτησία μπορεί να δηλώθηκε αλλά η ουσιαστική ανεξαρτησία προϋποθέτει την αναγνώριση από αρκετά κράτη ευρωπαϊκά αλλά και παγκοσμίως. Κάτι τέτοιο φαίνεται πως δεν είναι στις προθέσεις κανενός ευρωπαϊκού κράτους, που αμέσως μετά την διακήρυξη της ανεξαρτησίας έσπευσαν να καταδικάσουν το γεγονός και να δηλώσουν στήριξη στον ισπανό πρωθυπουργό Ραχόι. Όλοι οι ευρωπαίοι εξουσιαστές έχουν στα κράτη τους μικρές ή μεγάλες εστίες που θα μπορούσαν, κάποια στιγμή στο μέλλον, να ζητήσουν αυτονομία. Επίσης, δια στόμα-

αισιόδοξο σενάριο του Κοσσυφοπεδίου, όπου μετά την μονομερώς ανακήρυξη της αυτονομίας του από την Σερβία, υπήρξε αναγνώριση από πολλά κράτη διεθνώς. Αλλά τα μεγέθη και τα συμφέροντα είναι διαφορετικά, άλλο Ισπανία, με αρκετές αυτονομιστικές τάσεις στο εσωτερικό της, κράτος μέλος της Ε.Ε και ιστορικά με αυξημένο ρόλο στην παγκόσμια κυριαρχία και άλλο Σερβία.

Τα μέτρα επιβολής του ισπανικού κράτους

Τομάς Ιμπάνιες
Βαρκελώνη 11/10/2017

Γιατί θέλει να είναι ανεξάρτητη η Καταλονία;

Ο κυριότερος λόγος, που βρίσκεται πίσω από τους εθνικούς (γλώσσα, ταυτότητα, ιστορία) για τον οποίο θέλει η Καταλονία την ανεξαρτησία της, είναι οι οικονομικοί. Για τους ίδιους λόγους, το ισπανικό κράτος θέλει την Καταλονία υπό την κυριαρχία του και δεν πρόκειται να συναινέσει στην ανεξαρτησία της. Η οικονομία αυτής της σχετικά μικρής περιφέρειας είναι ισχυρότερη από πολλά κράτη της ευρωπαϊκής ένωσης. Της αντιστοιχεί παραπάνω από το 1/5 του ισπανικού ΑΕΠ, με προϋπολογισμό 215,6 δις ευρώ. Η Καταλονία, παρά την μικρή της έκταση, κατέχει το 1/4 όλων των εξαγωγών του ισπανικού κράτους με έσοδα 65,2 δις ευρώ τον χρόνο. Επίσης το 1/4 των ξένων επενδύσεων στο ισπανικό κράτος γίνονται στην περιφέρεια της Καταλονίας, με έσοδα 37 δις ευρώ. Επιπλέον, κατέχει τρία μεγάλα λιμάνια και επτά αεροδρόμια.

Η μονομερής ανακήρυξη ανεξαρτησίας της Καταλονίας φαίνεται πως, μέχρι στιγμής, είναι το απόγειο των πολιτικών κινήσεων της κυβέρνησης Πουτζντεμόν. Είναι όμως και ουσιαστική ή πρόκειται για μια κίνηση ώστε να διαφυλαχθεί το πολιτικό τομάρι του Πουτζντεμόν, που μετά το δημοψήφισμα εγκλωβίστηκε; Ας πάρουμε τα γεγονότα από την μέρα του δημοψηφίσματος:

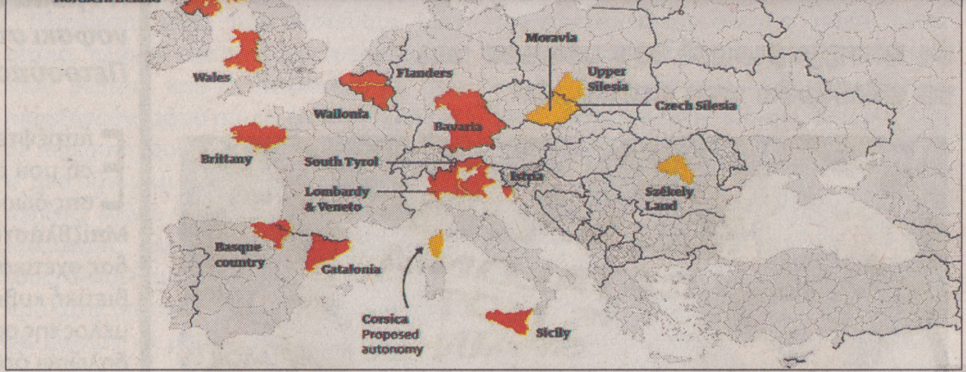
Το δημοψήφισμα

Την 1 Οκτώβρη, πολλοί καταλανοί σύρθηκαν να ψηφίσουν παρά τις ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις της Μαδρίτης, με σαφή οδηγία της κυβέρνησης να δεχτούν παθητικά την βία των αστυνομικών δυνάμεων, ώστε να προκαλέσουν τον αποτροπιασμό της διεθνούς κοινής γνώμης και να γυρίσουν το κλίμα υπέρ τους. Εννοείται ότι αυτό ουδέποτε έγινε. Δεν υπήρξε ούτε ένα κράτος που να στήριξε πολιτικά, την επιλογή της καταλανικής κυβέρνησης για την διενέργεια δημοψηφίσματος. Μάλιστα, η **Οι καταλανοί πλήρωσαν με αυτό τον τρόπο την πίστη τους στην κυβέρνηση.**

Η υπόθεση της ανεξαρτησίας, παρά τον ντόρο που κάνει, φαίνεται πως δεν έχει αγγίξει αρκετά τους καταλανούς, τουλάχιστον όχι όσο η κυβέρνηση θα ήθελε, και αυτό το μαρτυρά η συμμετοχή στο δημοψήφισμα που ανήλθε μόλις στο 43,03%, δηλαδή στους 2.286.217 εκατομμύρια από τους 5,3 συνολικά εγγεγραμμένους. Μπορεί το ισπανικό κράτος να έδειξε σιδηρά πυγμή ώστε να αποτρέψει την διεξαγωγή του και αυτό να αποτελεί μια δικαιολογία για την μικρή συμμετοχή, αλλά το σίγουρο είναι ότι όποιος ήθελε να ψηφίσει εκείνη την ημέρα, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο θα έβρισκε κάπου ένα ελεύθερο διαθέσιμο εκλογικό κέντρο. Έτσι, λοιπόν, μπορεί το 90,18% του Ναι, να φαντάζει συντριπτικό ποσοστό, αλλά η πραγματικότητα είναι τελείως διαφορετική, αφού αυτό το μεγάλο ποσοστό στην ουσία είναι ψεύτικο. Αυτό φαίνεται πως το γνωρίζει καλά η καταλανική κυβέρνηση Πουτζντεμόν.

Η διακήρυξη της Ανεξαρτησίας

Στις 27 Οκτώβρη, η καταλανική βουλή ανακήρυξε την ανεξαρτησία της Καταλονίας. Στο σύνολο 135 βουλευτών, 70 ψήφισαν υπέρ, 10 κατά και 2 λευκά, ενώ 53 βουλευτές του Σοσιαλιστικού, του Λαϊκού Κόμματος και του κόμματος των Πολιτών (Ciudadanos), που είναι αντίθετοι με την ανεξαρτησία, αποχώρησαν πριν την ψηφοφορία. **Το γεγονός της αποχώρησης των κομμάτων, που αριθμητικά είναι σχεδόν οι μισοί βουλευτές, αντανακλά τον διχασμό για το ζήτημα της ανεξαρτησίας, που υπάρχει στην επαρχία της Καταλονίας.** Ο διχασμός εκτός από το πλαίσιο της βουλής, φαίνεται και στην κοινωνία. Οι πολυπληθείς διαδηλώσεις για την ανεξαρτησία αλλά και αυτές που είναι ενάντια σε αυτή, είναι σχεδόν εβδομαδιαίο φαινόμενο. Στο περιθώριο των βραδινών πανηγυρισμών της 27ης Οκτωβρίου για την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας, εξελίχθηκαν πορείες χιλιάδων ανθρώπων που αντιτίθονταν στην

Όλοι οι ευρωπαίοι εξουσιαστές έχουν στα κράτη τους μικρές ή μεγάλες εστίες που θα μπορούσαν, κάποια στιγμή στο μέλλον, να ζητήσουν αυτονομία

αστυνομία, αλλά και μεταξύ καταλανών, ενώ σπάστηκε η είσοδος του ραδιοφωνικού σταθμού της Καταλονίας.

Μπορεί οι πλατείες να πανηγύριζαν, αλλά οι διάδρομοι της βουλής των καταλανών, σύμφωνα με κάποιους δημοσιογράφους, βρίσκονταν σε αμηχανία. Πικρά τα χαμόγελα. Η ανεξαρτησία μπορεί να δηλώθηκε αλλά η ουσιαστική ανεξαρτησία προϋποθέτει την αναγνώριση από αρκετά κράτη ευρωπαϊκά αλλά και παγκοσμίως. Κάτι τέτοιο φαίνεται πως δεν είναι στις προθέσεις κανενός ευρωπαϊκού κράτους, που αμέσως μετά την διακήρυξη της ανεξαρτησίας έσπευσαν να καταδικάσουν το γεγονός και να δηλώσουν στήριξη στον ισπανό πρωθυπουργό Ραχόι. Όλοι οι ευρωπαίοι εξουσιαστές έχουν στα κράτη τους μικρές ή μεγάλες εστίες που θα μπορούσαν, κάποια στιγμή στο μέλλον, να ζητήσουν αυτονομία. Επίσης, δια στόματος Γιούνκερ, η Ε.Ε. διαμηνύει ότι δεν επιθυμεί να αποτελείται από 95 κράτη-μέλη και ότι δεν χρειάζεται άλλα ρήγματα. Ίσως οι αυτονομιστές να προέβλεπαν το πολύ

αισιόδοξο σενάριο του Κοσσυφοπεδίου, όπου μετά την μονομερώς ανακήρυξη της αυτονομίας του από την Σερβία, υπήρξε αναγνώριση από πολλά κράτη διεθνώς. Αλλά τα μεγέθη και τα συμφέροντα είναι διαφορετικά, άλλο Ισπανία, με αρκετές αυτονομιστικές τάσεις στο εσωτερικό της, κράτος μέλος της Ε.Ε και ιστορικά με αυξημένο ρόλο στην παγκόσμια κυριαρχία και άλλο Σερβία.

Τα μέτρα επιβολής του ισπανικού κράτους

Έτσι, λοιπόν, λίγο μετά την ανακήρυξη της καταλανικής ανεξαρτησίας, το ισπανικό κράτος προχώρησε στην αναστολή της αυτονομίας της Καταλονίας και την διενέργεια εκλογών στις 21 Δεκεμβρίου. Επιπλέον, απολύθηκε ο αρχηγός της καταλονικής αστυνομίας. Ενώ, ο Πουτζντεμόν και πολλά μέλη της κυβέρνησής του αναμένεται να διωχθούν για «εξέγερση» από την εισαγγελία της Ισπανίας. Επίσης, το ισπανικό κράτος έθεσε σε εφαρμογή το άρθρο 155 που περιλαμβάνει:

ισπανικού ΑΕΠ, με προϋπολογισμό 215,6 δις ευρώ. Η Καταλονία, παρά την μικρή της έκταση, κατέχει το 1/4 όλων των εξαγωγών του ισπανικού κράτους με έσοδα 65,2 δις ευρώ τον χρόνο. Επίσης το 1/4 των ξένων επενδύσεων στο ισπανικό κράτος γίνονται στην περιφέρεια της Καταλονίας, με έσοδα 37 δις ευρώ. Επιπλέον, κατέχει τρία μεγάλα λιμάνια και επτά αεροδρόμια.

Η μονομερής ανακήρυξη ανεξαρτησίας της Καταλονίας φαίνεται πως, μέχρι στιγμής, είναι το απόγειο των πολιτικών κινήσεων της κυβέρνησης Πουτζντεμόν. Είναι όμως και ουσιαστική ή πρόκειται για μια κίνηση ώστε να διαφυλαχθεί το πολιτικό τομάρι του Πουτζντεμόν, που μετά το δημοψήφισμα εγκλωβίστηκε; Ας πάρουμε τα γεγονότα από την μέρα του δημοψηφίσματος:

Το δημοψήφισμα

Την 1 Οκτώβρη, πολλοί καταλανοί σύρθηκαν να ψηφίσουν παρά τις ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις της Μαδρίτης, με σαφή οδηγία της κυβέρνησης να δεχτούν παθητικά την βία των αστυνομικών δυνάμεων, ώστε να προκαλέσουν τον αποτροπιασμό της διεθνούς κοινής γνώμης και να γυρίσουν το κλίμα υπέρ τους. Εννοείται ότι αυτό ουδέποτε έγινε. Δεν υπήρξε ούτε ένα κράτος που να στήριξε πολιτικά, την επιλογή της καταλανικής κυβέρνησης για την διενέργεια δημοψηφίσματος. Μάλιστα, η ευρωπαϊκή ένωση αλλά και πολλά ευρωπαϊκά κράτη (Γερμανία, Γαλλία, Κύπρος) εκλογικό κέντρο. Έτσι, λοιπόν, μπορεί το 90,18% του Ναι, να φαντάζει συντριπτικό ποσοστό, αλλά η πραγματικότητα είναι τελείως διαφορετική, αφού αυτό το μεγάλο ποσοστό στην ουσία είναι ψεύτικο. Αυτό φαίνεται πως το γνωρίζει καλά η καταλανική κυβέρνηση Πουτζντεμόν.

Η διακήρυξη της Ανεξαρτησίας

Στις 27 Οκτώβρη, η καταλανική βουλή ανακήρυξε την ανεξαρτησία της Καταλονίας. Στο σύνολο 135 βουλευτών, 70 ψήφισαν υπέρ, 10 κατά και 2 λευκά, ενώ 53 βουλευτές του Σοσιαλιστικού, του Λαϊκού Κόμματος και του κόμματος των Πολιτών (Ciudadanos), που είναι αντίθετοι με την ανεξαρτησία, αποχώρησαν πριν την ψηφοφορία. **Το γεγονός της αποχώρησης των κομμάτων, που αριθμητικά είναι σχεδόν οι μισοί βουλευτές, αντανακλά τον διχασμό για το ζήτημα της ανεξαρτησίας, που υπάρχει στην επαρχία της Καταλονίας.** Ο διχασμός εκτός από το πλαίσιο της βουλής, φαίνεται και στην κοινωνία. Οι πολυπληθείς διαδηλώσεις για την ανεξαρτησία αλλά και αυτές που είναι ενάντια σε αυτή, είναι σχεδόν εβδομαδιαίο φαινόμενο. Στο περιθώριο των βραδινών πανηγυρισμών της 27ης Οκτωβρίου για την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας, εξελίχθηκαν πορείες χιλιάδων ανθρώπων που αντιτίθονταν στην ανεξαρτησία. Μάλιστα, στην πορεία υπήρχαν μικροσυγκρούσεις με την καταλανική

Μπορεί οι πλατείες να πανηγύριζαν, αλλά οι διάδρομοι της βουλής των καταλανών, σύμφωνα με κάποιους δημοσιογράφους, βρίσκονταν σε αμηχανία. Πικρά τα χαμόγελα. Η ανεξαρτησία μπορεί να δηλώθηκε αλλά η ουσιαστική ανεξαρτησία προϋποθέτει την αναγνώριση από αρκετά κράτη ευρωπαϊκά αλλά και παγκοσμίως. Κάτι τέτοιο φαίνεται πως δεν είναι στις προθέσεις κανενός ευρωπαϊκού κράτους, που αμέσως μετά την διακήρυξη της ανεξαρτησίας έσπευσαν να καταδικάσουν το γεγονός και να δηλώσουν στήριξη στον ισπανό πρωθυπουργό Ραχόι. Όλοι οι ευρωπαίοι εξουσιαστές έχουν στα κράτη τους μικρές ή μεγάλες εστίες που θα μπορούσαν, κάποια στιγμή στο μέλλον, να ζητήσουν αυτονομία. Επίσης, δια στόματος Γιούνκερ, η Ε.Ε. διαμηνύει ότι δεν επιθυμεί να αποτελείται από 95 κράτη-μέλη και ότι δεν χρειάζεται άλλα ρήγματα. Ίσως οι αυτονομιστές να προέβλεπαν το πολύ

αναγνώριση από πολλά κράτη διεθνώς. Αλλά τα μεγέθη και τα συμφέροντα είναι διαφορετικά, άλλο Ισπανία, με αρκετές αυτονομιστικές τάσεις στο εσωτερικό της, κράτος μέλος της Ε.Ε και ιστορικά με αυξημένο ρόλο στην παγκόσμια κυριαρχία και άλλο Σερβία.

Τα μέτρα επιβολής του ισπανικού κράτους

Έτσι, λοιπόν, λίγο μετά την ανακήρυξη της καταλανικής ανεξαρτησίας, το ισπανικό κράτος προχώρησε στην αναστολή της αυτονομίας της Καταλονίας και την διενέργεια εκλογών στις 21 Δεκεμβρίου. Επιπλέον, απολύθηκε ο αρχηγός της καταλονικής αστυνομίας. Ενώ, ο Πουτζντεμόν με πολλά μέλη της κυβέρνησής του αναμένεται να διωχθούν για «εξέγερση» από την εισαγγελία της Ισπανίας. Επίσης, το ισπανικό κράτος έθεσε σε εφαρμογή το άρθρο 155 που περιλαμβάνει:

Α) Την καθαίρεση της καταλανικής κυβέρνησης και την πλήρη επιτροπεία της Καταλονίας από το ισπανικό κράτος.

Β) Τον έλεγχο των 16.000 καταλανών αστυνομικών που υπακούουν μόνο στην καταλανική κυβέρνηση.

Γ) Τον έλεγχο όλων των χρηματοοικονομικών εργασιών, του προϋπολογισμού και της φορολογικής πολιτικής.

Δ) Τον πλήρη έλεγχο των τηλεπικοινωνιών και των ψηφιακών μέσων. Μέσα σε

συνέχεια στη σελ. 12

που βλέπουν τον κόσμο με τα φτερά τους, όχι με τα μάτια· βλέπουν αισθανόμενα την ολότητα, νιώθοντας τα πάντα. Ίσως, αν προσπαθήσουμε πραγματικά, να μπορούμε να στεκόμαστε σιωπηλοί σε ένα σημείο και να βλέπουμε όλον τον κόσμο μέσα από την αναπνοή μας. Μέσα από αυτήν ταξιδεύει όλη η ζωή μας. Περνούν από μέσα μας τόσες αναπνοές και τελικά αντιλαμβανόμαστε, οι περισσότεροι, ότι αναπνέουμε μόνον όταν έρθει η τελευταία. Είμαι βέβαιος, πως οι φυλές που άφηναν τα πτώματα στα όρνια, για να τα ανεβάσουν στον ουρανό ή στα τσακάλια που έτρεχαν σαν την αστραπή και ταξίδευαν τη σάρκα στο ταξίδι του φωτός, έπρατταν σοφότερα. Μα, έπειτα στάθηκε ο κόσμος όλος σε μια θέση. Κι η μετακίνηση, από τη θέση αυτή έγινε μια σπάνια περίσταση, ενώ η στατικότητα επιβλήθηκε ως κανόνας. Και οι νεκροί ταΐζουν το χώμα που πια γεννάει μεταλλάξεις και ξέχασε τους αρχαίους σπόρους. Ξέχασε ακόμη και αυτό το αρχαίο δρεπάνι, που θυμίζει τον θεριστή· λησμόνησε ακόμη και το τραγούδι.

σύντροφοι για την ***Αναρχική απελευθερωτική δράση***

συνέχεια από τη σελ. 11 – **ΚΑΤΑΛΟΝΙΑ**

αυτό το πλαίσιο το ισπανικό κράτος στοχεύει να αλλάξει την ροή των ειδήσεων που προπαγανδίζουν την ανεξαρτησία.

Ε) Η βουλή πλέον θα είναι υπό την πλήρη επιτροπεία του ισπανικού κράτους, το οποίο θα ελέγχει και θα αξιολογεί αν τα νομοσχέδια που θα ψηφίζονται αντιτείνονται στον έλεγχο της Καταλονίας από την Ισπανία.

Οι πανηγυρισμοί του κόσμου και τα αδιέξοδα των πολιτικών

Δεν θα πρέπει να περάσουν, επίσης, απαρατήρητοι οι πανηγυρισμοί της 1ης Οκτώβρη, ημέρα του δημοψηφίσματος και αυτοί της 27 Οκτώβρη ημέρα κήρυξης ανεξαρτησίας, που συντελέστηκαν στην επαρχία της Καταλονίας και ειδικότερα στην Βαρκελώνη. **Αμφότεροι ήταν υποκινούμενοι, κούφιοι και δεν αντιπροσώπευαν την πραγματικότητα. Και στους δύο, ο κόσμος πανηγύριζε στις πλατείες αλλά οι κυβερνώντες ήξεραν ότι οδηγούνται σε αδιέξοδο.** Στο δημοψήφισμα, η νίκη του Ναι παρουσιάστηκε σαν θρίαμβος του 90,18%, αλλά αποσιωπήθηκε ότι οι μισοί και πλέον καταλανοί δεν προσήλθαν στις κάλπες γιατί δεν επιθυμούσαν την ανεξαρτησία και δεν ήθελαν να νομιμοποιήσουν την διαδικασία. Πίσω από τα πανηγύρια, η κυβέρνηση Πουτζντεμόν ήξερε ότι η φαινομενικά μεγάλη πλειοψηφία στην ουσία ήταν οριακή και ότι δεν φτάνει για ένα τόσο σοβαρό θέμα. Ήξερε ότι αργά ή γρήγορα θα οδηγηθεί σε αδιέξοδο.

Στους πανηγυρισμούς της 27 Οκτώβρη έχουμε την ίδια αντίθεση. **Στο σημείο αυτό, δεν μπορούμε να μην μπούμε στον πειρασμό να θυμηθούμε το ελληνικό δημοψήφισμα, που είχε ακριβώς τα ίδια χαρακτηριστικά και αντιθέσεις στις αντιδράσεις του κόσμου και των κυ-**

Φιοντόρ Μοτσάνοφσκι

Απέναντι στους μπολσεβίκους δικαστές. Η ομιλία του αναρχικού Φιοντόρ Μοτσάνοφσκι στο Επαναστατικό Δικαστήριο της Πετρούπολης, στις 13 Δεκεμβρίου 1922:

Επιτρέψτεμουνα καθυστερήσω λίγο τηναπάντησή μου στις ερωτήσεις που μου θέσατε για να σας δώσω μερικές πληροφορίες για την ομάδα Μπιζβλάστια,* και για την θέση αυτής της ομάδας σχετικά με τις κυβερνήσεις γενικά και τη σοβιετική κυβέρνηση ειδικότερα. Κατ' αρχήν, και ως μέλος της ομάδας Μπιζβλάστια, επιτρέψτε μου να δηλώσω ότι ούτε ο Τιλ, ούτε ο Τόμσον, ούτε ο Κοζιάρσκι που έχει κατηγορηθεί για ληστείες, έχουν ή είχαν ποτέ οποιαδήποτε σχέση με την ομάδα μας και, ότι, ο Κοζιάρσκι δεν ήταν ποτέ μέλος αυτής της ομάδας, ούτε και συνδεόταν με κάποιον τρόπο με την ομάδα. Με βάση αυτά, διαμαρτύρομαι για τα γελοία και ψευδή δημοσιεύματα της Red Gazette, στις 13 Δεκεμβρίου 1922, που αναφέρουν ότι «ο Ιβάν Τιλ είναι μέλος της ομάδας Μπιζβλάστια». Και επιτρέψτε μου να αμφισβητήσω εκ των προτέρων οποιαδήποτε άλλη συκοφαντία εμφανιστεί στον επίσημο σοσιαλιστικό τύπο στο μέλλον. Δεν θα μακρηγορήσω για την ομάδα Μπιζβλάστια και τις δραστηριότητές της. Λίγα λόγια μόνο θα πω.

Ήταν, νομίζω, αρχές Μαρτίου του 1921 όταν κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο της εφημερίδας Bezvlastiya. Η εφημερίδα διέκοψε την κυκλοφορία της τον Αύγουστο, όχι λόγω έλλειψης πόρων αλλά για άλλους λόγους. Η ομάδα διαλύθηκε ταυτόχρονα με τη διακοπή κυκλοφορίας της εφημερίδας. Είναι αδύνατο, λοιπόν, ο Κοζιάρσκι να έχει δώσει απαλλοτριωμένα χρήματα στην ομάδα. (Οι απαλλοτριώσεις έγιναν τον Δεκέμβριο του 1922, και η γάνωση αναρχικών συνεδρίων και συλλάμβαναν αναρχικούς. Και όταν παρουσιαζόταν η ευκαιρία, τους τουφέκιζαν με το ένα ή το άλλο πρόσχημα.

Και όλα αυτά γίνονταν με έναν αχρείο και βάναυσο τρόπο. Την εποχή που οι μπολσεβίκοι ανέλαβαν την εξουσία, οι περισσότεροι αναρχικοί κατατάχθηκαν στα διάφορα μέτωπα για να ενισχύσουν τον αγώνα ενάντια στις επιθέσεις των αντεπαναστατών και των Λευκών Φρουρών. Οι πιο πολλοί απ' αυτούς έχασαν τη ζωή τους. Όσοι επέστρεψαν, βρήκαν τις οργανώσεις τους διαλυμένες από τους μπολσεβίκους. Και, ακόμα και τώρα, παντού στη σοβιετική δημοκρατία, πολλοί αναρχικοί υφίστανται τις πιο βάναυσες συνθήκες εγκλεισμού στις διάφορες φυλακές. Πολλοί από αυτούς έχουν εξαφανιστεί και, πολλούς άλλους, τους έχουν σκοτώσει ή πρόκειται να τους σκοτώσουν.

Από την εποχή της οκτωβριανής επανάστασης και μέχρι το 1920, έχοντας στο νου τους τον πόλεμο στο εξωτερικό μέτωπο, οι αναρχικοί υιοθέτησαν μια στάση αναμονής. Αλλά, από το 1920 και μετά, οι αναρχικοί θέτουν το εξής ερώτημα στην Κεντρική Επιτροπή του Ρωσικού Κομμουνιστικού Κόμματος: «Είστε διατεθειμένοι να αλλάξετε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε τους αναρχικούς, ή θα συνεχίσετε να κάνετε αυτά που κάνετε τώρα;»

Ένα ερώτημα στο οποίο το Κομμουνιστικό Κόμμα απάντησε: «Αυτό εξαρτάται από την εκάστοτε απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του Κόμματος!»

Από τότε, οι περισσότεροι αναρχικοί αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις δημόσιες δραστηριότητές τους, καθώς δεν έτρεφαν ψευδαισθήσεις για αλλαγή τακτικής εκ μέρους των μπολσεβίκων.

Στην «απελευθερωμένη» δημοκρατία των σοβιέτ δεν υπάρχει αναρχικός έντυπος λόγος, ενώ σε αστικές χώρες –όπως η Γαλλία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Αγγλία και η Αμερική– κυκλοφορεί ελεύθερα και μπορεί να διανεμηθεί χωρίς περιορισμούς.

Από την εποχή του Σωκράτη έως τον 19ο αιώνα,

τα αδιέξοδα των πολιτικών

Δεν θα πρέπει να περάσουν, επίσης, απαρατήρητοι οι πανηγυρισμοί της 1ης Οκτώβρη, ημέρα του δημοψηφίσματος και αυτοί της 27 Οκτώβρη ημέρα κήρυξης ανεξαρτησίας, που συντελέστηκαν στην επαρχία της Καταλονίας και ειδικότερα στην Βαρκελώνη. **Αμφότεροι ήταν υποκινούμενοι, κούφιοι και δεν αντιπροσώπευαν την πραγματικότητα. Και στους δύο, ο κόσμος πανηγύριζε στις πλατείες αλλά οι κυβερνώντες ήξεραν ότι οδηγούνται σε αδιέξοδο.** Στο δημοψήφισμα, η νίκη του Ναι παρουσιάστηκε σαν θρίαμβος του 90,18%, αλλά αποσιωπήθηκε ότι οι μισοί και πλέον καταλανοί δεν προσήλθαν στις κάλπες γιατί δεν επιθυμούσαν την ανεξαρτησία και δεν ήθελαν να νομιμοποιήσουν την διαδικασία. Πίσω από τα πανηγύρια, η κυβέρνηση Πουτζντεμόν ήξερε ότι η φαινομενικά μεγάλη πλειοψηφία στην ουσία ήταν οριακή και ότι δεν φτάνει για ένα τόσο σοβαρό θέμα. Ήξερε ότι αργά ή γρήγορα θα οδηγηθεί σε αδιέξοδο.

Στους πανηγυρισμούς της 27 Οκτώβρη έχουμε την ίδια αντίθεση. **Στο σημείο αυτό, δεν μπορούμε να μην μπούμε στον πειρασμό να θυμηθούμε το ελληνικό δημοψήφισμα, που είχε ακριβώς τα ίδια χαρακτηριστικά και αντιθέσεις στις αντιδράσεις του κόσμου και των κυβερνώντων. Από την μία οι κούφιοι πανηγυρισμοί και από την άλλη ο σκεπτικισμός και ο σχεδιασμός για το επόμενο ψέμα.** Η εξαπάτηση της πολιτικής, όσο ο κόσμος δεν θα σκέφτεται απελευθερωτικά, θα έχει ίδια μέθοδο, είτε στον ισπανικό είτε στον ελλαδικό χώρο!

Η δημιουργία ενός νέου εθνικού κράτους δεν μπορεί να προσφέρει τίποτα το απελευθερωτικό, παρά μια στείρα μεταφορά των υπαρχουσών ανισοτήτων που, ούτως ή άλλως, υφίστανται στο Ισπανικό κράτος. Είναι κρίμα ο κόσμος να σέρνεται από τις κάλπες στις πλατείες, ακολουθώντας τις εκάστοτε πολιτικές επιδιώξεις, χωρίς καμία απελευθερωτική προοπτική. **Η φτώχεια, η ανεργία, η καταπίεση και η εκμετάλλευση, είναι κάποια από τα πολλά ενωτικά στοιχεία μεταξύ των υπέρμαχων της ανεξαρτησίας και αυτών που είναι υπέρ της συνέχισης της ένωσης με το ισπανικό κράτος.** Είναι κρίμα όλος αυτός ο κόσμος να δέχεται να παίζουν, με την δική του συναίνεση, πολιτικάντικα παιχνίδια στην πλάτη του. Να στοιχίζεται πίσω από τον εξουσιαστή Ραχόι ή πίσω από τον μαθητευόμενο μάγο Πουτζντεμόν. Να ξεχνάει τα μεγάλα καθημερινά του προβλήματα, την μεγάλη λιτότητα των τελευταίων χρόνων, τις περικοπές και την βίαιη εκκένωση χιλιά-

Πετρούπολης, στις 13 Δεκεμβρίου 1922:

Επιτρέψτεμουνα καθυστερήσω λίγο τηναπάντησή μου στις ερωτήσεις που μου θέσατε για να σας δώσω μερικές πληροφορίες για την ομάδα Μπιζβλάστια,* και για την θέση αυτής της ομάδας σχετικά με τις κυβερνήσεις γενικά και τη σοβιετική κυβέρνηση ειδικότερα. Κατ' αρχήν, και ως μέλος της ομάδας Μπιζβλάστια, επιτρέψτε μου να δηλώσω ότι ούτε ο Τιλ, ούτε ο Τόμσον, ούτε ο Κοζιάρσκι που έχει κατηγορηθεί για ληστείες, έχουν ή είχαν ποτέ οποιαδήποτε σχέση με την ομάδα μας και, ότι, ο Κοζιάρσκι δεν ήταν ποτέ μέλος αυτής της ομάδας, ούτε και συνδεόταν με κάποιον τρόπο με την ομάδα. Με βάση αυτά, διαμαρτύρομαι για τα γελοία και ψευδή δημοσιεύματα της Red Gazette, στις 13 Δεκεμβρίου 1922, που αναφέρουν ότι «ο Ιβάν Τιλ είναι μέλος της ομάδας Μπιζβλάστια». Και επιτρέψτε μου να αμφισβητήσω εκ των προτέρων οποιαδήποτε άλλη συκοφαντία εμφανιστεί στον επίσημο σοσιαλιστικό τύπο στο μέλλον. Δεν θα μακρηγορήσω για την ομάδα Μπιζβλάστια και τις δραστηριότητές της. Λίγα λόγια μόνο θα πω.

Ήταν, νομίζω, αρχές Μαρτίου του 1921 όταν κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο της εφημερίδας Bezvlastiya. Η εφημερίδα διέκοψε την κυκλοφορία της τον Αύγουστο, όχι λόγω έλλειψης πόρων αλλά για άλλους λόγους. Η ομάδα διαλύθηκε ταυτόχρονα με τη διακοπή κυκλοφορίας της εφημερίδας. Είναι αδύνατο, λοιπόν, ο Κοζιάρσκι να έχει δώσει απαλλοτριωμένα χρήματα στην ομάδα. (Οι απαλλοτριώσεις έγιναν τον Δεκέμβριο του 1922, και η ομάδα τότε είχε ήδη διαλυθεί.)

Όσον αφορά τη δικιά μου αντίσταση και τις δικές μου πράξεις που στρέφονται ενάντια στην εξουσία των σοβιέτ, αυτά δεν θα τα αμφισβητήσω. Η υπαρκτή αντιπαλότητα μεταξύ αναρχικών και μπολσεβίκων δεν είναι κάτι καινούργιο για τους αναρχικούς. Αυτή η αντιπαλότητα υπάρχει από την εποχή που ο Καρλ Μαρξ και ο Μιχαήλ Μπακούνιν εξέθεσαν τις απόψεις τους. Ο πρώτος αγκάλιασε κράτος και κυβέρνηση, ενώ ο δεύτερος τα απέρριψε ακόμη και σε εμβρυική μορφή. Αυτή η αντιπαλότητα φάνηκε πολύ ξεκάθαρα στο συνέδριο των μαρξιστών στη Χάγη**, υπό την προεδρία των Ένγκελς και Λίμπκνεχτ, όπου δεσμεύτηκαν να κρεμάσουν τους αναρχικούς μόλις έρθουν στην εξουσία.

Ένα συνέδριο στο οποίο το μόνο που έκαναν ήταν να εκφράζονται όπως ακριβώς εκφράζονται

επέστρεψαν, βρήκαν τις οργανώσεις τους διαλυμένες από τους μπολσεβίκους. Και, ακόμα και τώρα, παντού στη σοβιετική δημοκρατία, πολλοί αναρχικοί υφίστανται τις πιο βάναυσες συνθήκες εγκλεισμού στις διάφορες φυλακές. Πολλοί από αυτούς έχουν εξαφανιστεί και, πολλούς άλλους, τους έχουν σκοτώσει ή πρόκειται να τους σκοτώσουν.

Από την εποχή της οκτωβριανής επανάστασης και μέχρι το 1920, έχοντας στο νου τους τον πόλεμο στο εξωτερικό μέτωπο, οι αναρχικοί υιοθέτησαν μια στάση αναμονής. Αλλά, από το 1920 και μετά, οι αναρχικοί θέτουν το εξής ερώτημα στην Κεντρική Επιτροπή του Ρωσικού Κομμουνιστικού Κόμματος: «Είστε διατεθειμένοι να αλλάξετε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε τους αναρχικούς, ή θα συνεχίσετε να κάνετε αυτά που κάνετε τώρα;»

Ένα ερώτημα στο οποίο το Κομμουνιστικό Κόμμα απάντησε: «Αυτό εξαρτάται από την εκάστοτε απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του Κόμματος!»

Από τότε, οι περισσότεροι αναρχικοί αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις δημόσιες δραστηριότητές τους, καθώς δεν έτρεφαν ψευδαισθήσεις για αλλαγή τακτικής εκ μέρους των μπολσεβίκων.

Στην «απελευθερωμένη» δημοκρατία των σοβιέτ δεν υπάρχει αναρχικός έντυπος λόγος, ενώ σε αστικές χώρες –όπως η Γαλλία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Αγγλία και η Αμερική– κυκλοφορεί ελεύθερα και μπορεί να διανεμηθεί χωρίς περιορισμούς.

Από την εποχή του Σωκράτη έως τον 19ο αιώνα, χάρη στις ιδέες εξαιρετικών στοχαστών και φιλοσόφων κάθε εποχής, ο ανθρώπινος νους έχει αρχίσει να απορρίπτει τον ζυγό της εκκλησιαστικής και της κοσμικής εξουσίας και να αναζητεί κάποιον δρόμο με τον οποίο η ανθρωπότητα θα μπορέσει να φτάσει στην ελευθερία, τη δικαιοσύνη, την ισότητα και την καθολική ευτυχία. Από αυτό προκύπτει ότι, για το καλό τής κοινωνικής προόδου, η ελευθερία του λόγου είναι απαραίτητη, έτσι ώστε, κάθε εγχείρημα, κάθε γνώμη, κάθε ιδέα, είτε προέρχεται από ένα άτομο είτε από μια ομάδα ατόμων, να εξετάζονται –να φιλτράρονται, θα μπορούσαμε ίσως να πούμε– με τη βοήθεια της κριτικής. Στη θεωρία του, ο Δαρβίνος δείχνει πώς ένα αχρησιμοποίητο όργανο ατροφεί και αφανίζεται. Λέμε ότι το ίδιο ισχύει και για τους ανθρώπους, που οπισθοδρομούν όταν δεν αγωνίζονται. Οι άνθρωποι μπορούν να συλλογίζονται οσοδήπο-

Δεν θα πρέπει να περάσουν, επίσης, απαρατήρητοι οι πανηγυρισμοί της 1ης Οκτώβρη, ημέρα του δημοψηφίσματος και αυτοί της 27 Οκτώβρη ημέρα κήρυξης ανεξαρτησίας, που συντελέστηκαν στην επαρχία της Καταλονίας και ειδικότερα στην Βαρκελώνη. **Αμφότεροι ήταν υποκινούμενοι, κούφιοι και δεν αντιπροσώπευαν την πραγματικότητα. Και στους δύο, ο κόσμος πανηγύριζε στις πλατείες αλλά οι κυβερνώντες ήξεραν ότι οδηγούνται σε αδιέξοδο.** Στο δημοψήφισμα, η νίκη του Ναι παρουσιάστηκε σαν θρίαμβος του 90,18%, αλλά αποσιωπήθηκε ότι οι μισοί και πλέον καταλανοί δεν προσήλθαν στις κάλπες γιατί δεν επιθυμούσαν την ανεξαρτησία και δεν ήθελαν να νομιμοποιήσουν την διαδικασία. Πίσω από τα πανηγύρια, η κυβέρνηση Πουτζντεμόν ήξερε ότι η φαινομενικά μεγάλη πλειοψηφία στην ουσία ήταν οριακή και ότι δεν φτάνει για ένα τόσο σοβαρό θέμα. Ήξερε ότι αργά ή γρήγορα θα οδηγηθεί σε αδιέξοδο.

Στους πανηγυρισμούς της 27 Οκτώβρη έχουμε την ίδια αντίθεση. **Στο σημείο αυτό, δεν μπορούμε να μην μπούμε στον πειρασμό να θυμηθούμε το ελληνικό δημοψήφισμα, που είχε ακριβώς τα ίδια χαρακτηριστικά και αντιθέσεις στις αντιδράσεις του κόσμου και των κυβερνώντων. Από την μία οι κούφιοι πανηγυρισμοί και από την άλλη ο σκεπτικισμός και ο σχεδιασμός για το επόμενο ψέμα.** Η εξαπάτηση της πολιτικής, όσο ο κόσμος δεν θα σκέφτεται απελευθερωτικά, θα έχει ίδια μέθοδο, είτε στον ισπανικό είτε στον ελλαδικό χώρο!

Η δημιουργία ενός νέου εθνικού κράτους δεν μπορεί να προσφέρει τίποτα το απελευθερωτικό, παρά μια στείρα μεταφορά των υπαρχουσών ανισοτήτων που, ούτως ή άλλως, υφίστανται στο Ισπανικό κράτος. Είναι κρίμα ο κόσμος να σέρνεται από τις κάλπες στις πλατείες, ακολουθώντας τις εκάστοτε πολιτικές επιδιώξεις, χωρίς καμία απελευθερωτική προοπτική. **Η φτώχεια, η ανεργία, η καταπίεση και η εκμετάλλευση, είναι κάποια από τα πολλά ενωτικά στοιχεία μεταξύ των υπέρμαχων της ανεξαρτησίας και αυτών που είναι υπέρ της συνέχισης της ένωσης με το ισπανικό κράτος.** Είναι κρίμα όλος αυτός ο κόσμος να δέχεται να παίζουν, με την δική του συναίνεση, πολιτικάντικα παιχνίδια στην πλάτη του. Να στοιχίζεται πίσω από τον εξουσιαστή Ραχόι ή πίσω από τον μαθητευόμενο μάγο Πουτζντεμόν. Να ξεχνάει τα μεγάλα καθημερινά του προβλήματα, την μεγάλη λιτότητα των τελευταίων χρόνων, τις περικοπές και την βίαιη εκκένωση χιλιάδων χρεοκοπημένων κατοικιών και την μετέπειτα πώλησή τους μέσω πλειστηριασμών και να συναινεί με αυτούς που τελικά είναι εχθρός τους. Έτσι, η δημιουργία νέων εθνικών κρατών, με θεσμούς δημοκρατικούς, σοσιαλιστικούς, φασιστικούς ή κομμουνιστικούς δεν λύνει τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα. **Η αυτοδιάθεση και η ανεξαρτησία των λαών είναι πάντα καλοδεχούμενη, αρκεί να έρχονται μέσα από κοινωνικά απελευθερωτικά προτάγματα και να προωθούνται μέχρι τις εσχατιές τους.** Να πάψει ο κόσμος να γίνεται έρμαιο πολιτικών επιδιώξεων, που το μόνο που εξυπηρετούν είναι να σφίξουν περισσότερο οι αλυσίδες στα σώματα των λαών.

Σαλβαδόρ

τρομαι για τα γελοία και ψευδή δημοσιεύματα της Red Gazette, στις 13 Δεκεμβρίου 1922, που αναφέρουν ότι «ο Ιβάν Τιλ είναι μέλος της ομάδας Μπιζβλάστια». Και επιτρέψτε μου να αμφισβητήσω εκ των προτέρων οποιαδήποτε άλλη συκοφαντία εμφανιστεί στον επίσημο σοσιαλιστικό τύπο στο μέλλον. Δεν θα μακρηγορήσω για την ομάδα Μπιζβλάστια και τις δραστηριότητές της. Λίγα λόγια μόνο θα πω.

Ήταν, νομίζω, αρχές Μαρτίου του 1921 όταν κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο της εφημερίδας Bezvlastiya. Η εφημερίδα διέκοψε την κυκλοφορία της τον Αύγουστο, όχι λόγω έλλειψης πόρων αλλά για άλλους λόγους. Η ομάδα διαλύθηκε ταυτόχρονα με τη διακοπή κυκλοφορίας της εφημερίδας. Είναι αδύνατο, λοιπόν, ο Κοζιάρσκι να έχει δώσει απαλλοτριωμένα χρήματα στην ομάδα. (Οι απαλλοτριώσεις έγιναν τον Δεκέμβριο του 1922, και η ομάδα τότε είχε ήδη διαλυθεί.)

Όσον αφορά τη δικιά μου αντίσταση και τις δικές μου πράξεις που στρέφονται ενάντια στην εξουσία των σοβιέτ, αυτά δεν θα τα αμφισβητήσω. Η υπαρκτή αντιπαλότητα μεταξύ αναρχικών και μπολσεβίκων δεν είναι κάτι καινούργιο για τους αναρχικούς. Αυτή η αντιπαλότητα υπάρχει από την εποχή που ο Καρλ Μαρξ και ο Μιχαήλ Μπακούνιν εξέθεσαν τις απόψεις τους. Ο πρώτος αγκάλιασε κράτος και κυβέρνηση, ενώ ο δεύτερος τα απέρριψε ακόμη και σε εμβρυική μορφή. Αυτή η αντιπαλότητα φάνηκε πολύ ξεκάθαρα στο συνέδριο των μαρξιστών στη Χάγη**, υπό την προεδρία των Ένγκελς και Λίμπκνεχτ, όπου δεσμεύτηκαν να κρεμάσουν τους αναρχικούς μόλις έρθουν στην εξουσία.

Ένα συνέδριο στο οποίο το μόνο που έκαναν ήταν να εκφράζονται όπως ακριβώς εκφράζονται και οι μπολσεβίκοι σήμερα στη Ρωσία.

Κατ' αρχήν, ήδη από το 1918, οι μπολσεβίκοι οργάνωσαν ένα αντιαναρχικό μέτωπο για να διαλύσουν τους αναρχικούς στη Ρωσία. Σε όλη τη χώρα και σε κάθε σφαίρα της καθημερινότητας, εντός της επικράτειας της σοβιετικής δημοκρατίας, έστρεψαν τα όπλα τους ενάντια στους αναρχικούς. Έκλεισαν τις εφημερίδες τους και κάθε άλλη έντυπη έκδοση. Έκλεισαν τους συλλόγους των αναρχικών και τα βιβλιοπωλεία τους. Κατέφυγαν σε κάθε δυνατό μέσο για να εμποδίσουν την ορ-

τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε τους αναρχικούς, ή θα συνεχίσετε να κάνετε αυτά που κάνετε τώρα;»

Ένα ερώτημα στο οποίο το Κομμουνιστικό Κόμμα απάντησε: «Αυτό εξαρτάται από την εκάστοτε απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του Κόμματος!»

Από τότε, οι περισσότεροι αναρχικοί αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις δημόσιες δραστηριότητές τους, καθώς δεν έτρεφαν ψευδαισθήσεις για αλλαγή τακτικής εκ μέρους των μπολσεβίκων.

Στην «απελευθερωμένη» δημοκρατία των σοβιέτ δεν υπάρχει αναρχικός έντυπος λόγος, ενώ σε αστικές χώρες –όπως η Γαλλία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Αγγλία και η Αμερική– κυκλοφορεί ελεύθερα και μπορεί να διανεμηθεί χωρίς περιορισμούς.

Από την εποχή του Σωκράτη έως τον 19ο αιώνα, χάρη στις ιδέες εξαιρετικών στοχαστών και φιλοσόφων κάθε εποχής, ο ανθρώπινος νους έχει αρχίσει να απορρίπτει τον ζυγό της εκκλησιαστικής και της κοσμικής εξουσίας και να αναζητεί κάποιον δρόμο με τον οποίο η ανθρωπότητα θα μπορέσει να φτάσει στην ελευθερία, τη δικαιοσύνη, την ισότητα και την καθολική ευτυχία. Από αυτό προκύπτει ότι, για το καλό τής κοινωνικής προόδου, η ελευθερία του λόγου είναι απαραίτητη, έτσι ώστε, κάθε εγχείρημα, κάθε γνώμη, κάθε ιδέα, είτε προέρχεται από ένα άτομο είτε από μια ομάδα ατόμων, να εξετάζονται –να φιλτράρονται, θα μπορούσαμε ίσως να πούμε– με τη βοήθεια της κριτικής. Στη θεωρία του, ο Δαρβίνος δείχνει πώς ένα αχρησιμοποίητο όργανο ατροφεί και αφανίζεται. Λέμε ότι το ίδιο ισχύει και για τους ανθρώπους, που οπισθοδρομούν όταν δεν αγωνίζονται. Οι άνθρωποι μπορούν να συλλογίζονται οσοδήποτε θέλουν, αλλά εάν δεν μπορούν να ανταλλάξουν τις εντυπώσεις τους με άλλους ανθρώπους, δεν μπορούν να εξελιχθούν...

Η κυβέρνηση των μπολσεβίκων, όπως και κάθε άλλη κυβέρνηση, τρομοκρατημένη από την κριτική που δέχεται εξαιτίας της ανέντιμης τακτικής της, αρνείται στους ανθρώπους το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης των απόψεών τους και, προσπαθώντας να παραγεμίσει τα κεφάλια όλων με τις ιδέες του Μαρξ, εμποδίζει την ελεύθερη ανάπτυξη του ατόμου.

Αντί να εξελιχθούν ξεκινώντας από τις ιδέες του Καρλ Μαρξ, οι μπολσεβίκοι σκόνταψαν εξαιτίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους. Αποφάσισαν να ιδρύσουν κράτος κι έτσι θεμελίωσαν την καταστροφή τους. (Κάθε κυβέρνηση είναι φορέας τής αποσύνθεσής της.) Από το δόγμα τους επινόησαν μια θρησκεία και ξεκίνησαν την αιματοχυσία για να τη διαδώσουν, όπως ακριβώς κάνουν και οι Χριστιανοί, που επίσης θεωρούν τους εαυτούς τους ως τους πιο φωτισμένους ανθρώπους όλων των εποχών.

Στους αρχέγονους χρόνους, οι άγριοι λάτρευαν θρησκευτικά τη φύση, τους προφήτες και άλλα είδωλα. Το ανθρώπινο μυαλό πολέμησε αυτές τις τάσεις για χιλιάδες χρόνια. Στις μέρες μας μετατρέπονται σε είδωλα τόσο οι ιδέες των σπουδαίων μυαλών όσο, βεβαίως, και τα ίδια τα μυαλά και μπροστά τους προσκυνούν οι ακόλουθοί τους. Χάρη σε αυτήν τη νέα προσέγγιση, μετατρέπουν πάλι την ανθρωπότητα σε σκλάβους. Αυτό είναι το σκοτάδι στο οποίο μας έφεραν οι μπολσεβίκοι, και ο φετιχισμός τους δεν γνωρίζει όρια.

Αυτή είναι η άποψή μου για όλες τις κυβερνήσεις, κι αν κάποια μέρα δημιουργηθεί –ακόμη και από αναρχικούς– οτιδήποτε που να μοιάζει έστω και στο ελάχιστο με την κυβέρνηση των «ελεύθερων σοβιέτ», εξ ονόματος της αναρχίας θα σταθώ ενάντια σε οποιαδήποτε τέτοια συγκρότηση της κοινωνίας.

(*) Bezvlastiya: Αναρχία

(**) Πρόκειται για το πέμπτο συνέδριο της Α΄ Διεθνούς Ένωσης Εργατών, που διεξήχθη τον Σεπτέμβρη του 1872 στη Χάγη, στην Ολλανδία και όπου ο Μαρξ και οι ακόλουθοί του διέγραψαν με συκοφαντίες τον Μπακούνιν και πολλούς άλλους αναρχικούς. Ο Βίλχελμ Λήμπκνεχτ ήταν ο πατέρας του Καρλ Λήμπκνεχτ.

Φιόντορ Μοτσάνοφσκι

Απέναντι στους μπολσεβίκους δικαστές

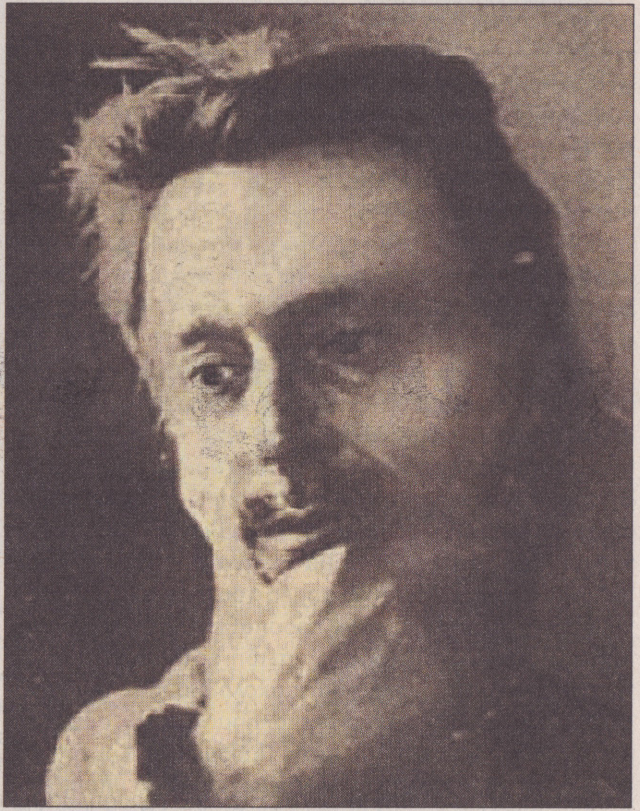
Λεβ Τσερνίι

Κροπότκιν ως απειλή για την ελευθερία του ατόμου. Σε ένα βιβλίο του με τίτλο «Συλλογικός Αναρχισμός» («Associational Anarchism»), που εκδόθηκε το 1907, ο Τσερνίι υποστήριζε την «ελεύθερη συνένωση των ανεξάρτητων ατόμων». Μελετητές όπως ο Πωλ Άβριτς και ο Άλαν Άντλιφ, υποστηρίζουν ότι το όραμά του για την κοινωνία είχε επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από τους ατομικιστές αναρχικούς Μαξ Στίρνερ και Μπέντζαμιν Τάκερ. Μετά την έκδοση του βιβλίου του, ο Τσερνίι φυλακίστηκε στη Σιβηρία από το τσαρικό ρωσικό καθεστώς για τις επαναστατικές δραστηριότητές του.

Επιστροφή στη Μόσχα και εναντίωση στους Μπολσεβίκους

Επιστρέφοντας από τη Σιβηρία το 1917, ο Τσερνίι έχει μεγάλη απήχηση ως ομιλητής στους εργάτες της Μόσχας. Εκείνη την εποχή ήταν ένας από τους κορυφαίους ατομικιστές αναρχικούς της Ρωσίας και ένας από τους βασικούς ιδεολόγους του αναρχισμού. Ήταν ο γραμματέας και ο κύριος θεωρητικός της Ομοσπονδίας Αναρχικών Ομάδων της Μόσχας, η οποία σχηματίστηκε τον Μάρτιο του 1917, μετά την παραίτηση του Τσάρου Νικολάου Β΄, και στόχευε κυρίως στην προπαγάνδιση των αναρχικών ιδεών στα φτωχότερα κοινωνικά στρώματα της Μόσχας.

Παρά την προσωπική γνωριμία του με τον Λεβ Κάμινιεφ και άλλους μπολσεβίκους ηγέτες, σε ένα συλλαλητήριο στις 5 Μαρτίου 1918, ο Τσερνίι καταγγέλλει τη νέα Ρωσική Σοβιετική Δημοκρατία, δηλώνοντας ότι για τους αναρχικούς το σοσιαλιστικό κράτος είναι εξίσου εχθρικό με το προηγούμενο αστικό κράτος και υπόσχεται ότι θα «παραλύσει τον κυβερνητικό μηχανισμό». Όντας ένθερμος υπερασπιστής τής κατάληψης των ιδιωτικών οικιών, ο Τσερνίι καταφέρεται διαρκώς ενάντια στο κράτος από τις σελίδες της αναρχικής εβδομαδιαίας εφημερίδας

Λεβ Τσερνίι

τήγγελλαν την κομμουνιστική δικτατορία ως τη χειρότερη τυραννία στην ιστορία της ανθρωπότητας. Στις 25 Σεπτεμβρίου 1919, μαζί με κάποιους ερυθρούς αριστερούς σοσιαλδημοκράτες, οι Αντιστασιακοί Αναρχικοί ενεργοποιούν βόμβες στα κεντρικά γραφεία του Κομμουνιστικού Κόμματος στη Μόσχα, κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίασης της ολομέλειας. Δώδεκα κομμουνιστές σκοτώνονται και

Λεβ Τσερνίι

Αντί να εξελιχθούν ξεκινώντας από τις ιδέες του Καρλ Μαρξ, οι μπολσεβίκοι σκόνταψαν εξαιτίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους. Αποφάσισαν να ιδρύσουν κράτος κι έτσι θεμελίωσαν την καταστροφή τους. (Κάθε κυβέρνηση είναι φορέας τής αποσύνθεσής της.) Από το δόγμα τους επινόησαν μια θρησκεία και ξεκίνησαν την αιματοχυσία για να τη διαδώσουν, όπως ακριβώς κάνουν και οι Χριστιανοί, που επίσης θεωρούν τους εαυτούς τους ως τους πιο φωτισμένους ανθρώπους όλων των εποχών.

Στους αρχέγονους χρόνους, οι άγριοι λάτρευαν θρησκευτικά τη φύση, τους προφήτες και άλλα είδωλα. Το ανθρώπινο μυαλό πολέμησε αυτές τις τάσεις για χιλιάδες χρόνια. Στις μέρες μας μετατρέπονται σε είδωλα τόσο οι ιδέες των σπουδαίων μυαλών όσο, βεβαίως, και τα ίδια τα μυαλά και μπροστά τους προσκυνούν οι ακόλουθοί τους. Χάρη σε αυτήν τη νέα προσέγγιση, μετατρέπουν πάλι την ανθρωπότητα σε σκλάβους. Αυτό είναι το σκοτάδι στο οποίο μας έφεραν οι μπολσεβίκοι, και ο φετιχισμός τους δεν γνωρίζει όρια.

Αυτή είναι η άποψή μου για όλες τις κυβερνήσεις, κι αν κάποια μέρα δημιουργηθεί –ακόμη και από αναρχικούς– οτιδήποτε που να μοιάζει έστω και στο ελάχιστο με την κυβέρνηση των «ελεύθερων σοβιέτ», εξ ονόματος της αναρχίας θα σταθώ ενάντια σε οποιαδήποτε τέτοια συγκρότηση της κοινωνίας.

(*) Bezvlastiya: Αναρχία

(**) Πρόκειται για το πέμπτο συνέδριο της Α΄ Διεθνούς Ένωσης Εργατών, που διεξήχθη τον Σεπτέμβρη του 1872 στη Χάγη, στην Ολλανδία και όπου ο Μαρξ και οι ακόλουθοί του διέγραψαν με συκοφαντίες τον Μπακούνιν και πολλούς άλλους αναρχικούς. Ο Βίλχελμ Λήμπκνεχτ ήταν ο πατέρας του Καρλ Λήμπκνεχτ.

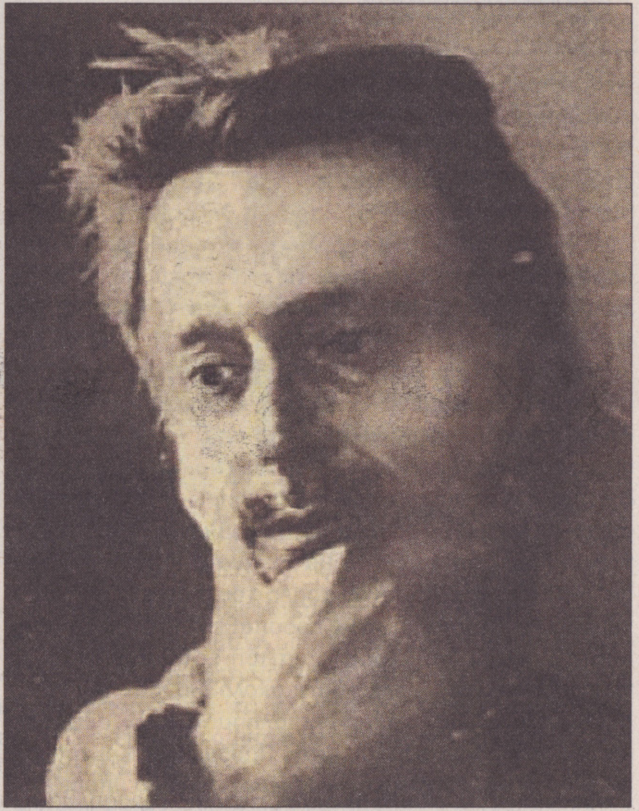
Λεβ Τσερνίι

Ο Λεβ Τσερνίι [Lev Chernyi (=μαύρος λέων)] ήταν Ρώσος ατομικιστής αναρχικός –θεωρητικός, ακτιβιστής και ποιητής– και ένας από τους πρωτοστάτες της Τρίτης Ρωσικής Επανάστασης*. Ο Τσερνίι αποφυλακίστηκε το 1917, όντας μέχρι τότε πολιτικός κρατούμενος του τσαρικού ρωσικού καθεστώτος και γρήγορα εξελίχτηκε σε έναν από τους βασικούς αγωνιστές του ρωσικού αναρχισμού. Κροπότκιν ως απειλή για την ελευθερία του ατόμου. Σε ένα βιβλίο του με τίτλο «Συλλογικός Αναρχισμός» («Associational Anarchism»), που εκδόθηκε το 1907, ο Τσερνίι υποστήριζε την «ελεύθερη συνένωση των ανεξάρτητων ατόμων». Μελετητές όπως ο Πωλ Άβριτς και ο Άλαν Άντλιφ, υποστηρίζουν ότι το όραμά του για την κοινωνία είχε επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από τους ατομικιστές αναρχικούς Μαξ Στίρνερ και Μπέντζαμιν Τάκερ. Μετά την έκδοση του βιβλίου του, ο Τσερνίι φυλακίστηκε στη Σιβηρία από το τσαρικό ρωσικό καθεστώς για τις επαναστατικές δραστηριότητές του.

Επιστροφή στη Μόσχα και εναντίωση στους Μπολσεβίκους

Επιστρέφοντας από τη Σιβηρία το 1917, ο Τσερνίι έχει μεγάλη απήχηση ως ομιλητής στους εργάτες της Μόσχας. Εκείνη την εποχή ήταν ένας από τους κορυφαίους ατομικιστές αναρχικούς της Ρωσίας και ένας από τους βασικούς ιδεολόγους του αναρχισμού. Ήταν ο γραμματέας και ο κύριος θεωρητικός της Ομοσπονδίας Αναρχικών Ομάδων της Μόσχας, η οποία σχηματίστηκε τον Μάρτιο του 1917, μετά την παραίτηση του Τσάρου Νικολάου Β', και στόχευε κυρίως στην προπαγάνδιση των αναρχικών ιδεών στα φτωχότερα κοινωνικά στρώματα της Μόσχας.

Παρά την προσωπική γνωριμία του με τον Λεβ Κάμινιεφ και άλλους μπολσεβίκους ηγέτες, σε ένα συλλαλητήριο στις 5 Μαρτίου 1918, ο Τσερνίι καταγγέλλει τη νέα Ρωσική Σοβιετική Δημοκρατία, δηλώνοντας ότι για τους αναρχικούς το σοσιαλιστικό κράτος είναι εξίσου εχθρικό με το προηγούμενο αστικό κράτος και υπόσχεται ότι θα «παραλύσει τον κυβερνητικό μηχανισμό». Όντας ένθερμος υπερασπιστής τής κατάληψης των ιδιωτικών οικιών, ο Τσερνίι καταφέρεται διαρκώς ενάντια στο κράτος από τις σελίδες της αναρχικής εβδομαδιαίας εφημερίδας Αναρχία (Anarkhiia), προτείνοντας λεπτομερείς τρόπους αποκέντρωσης της παραγωγής, καθώς και την «πλήρη απουσία εσωτερικών δομών εξουσίας». Την άνοιξη του 1918, οι αναρχικές ομάδες της Ομοσπονδίας της Μόσχας σχηματίζουν ένοπλους πυρήνες ως αντίδραση στην αυξανόμενη κρατική καταστολή κάθε είδους αντίστασης και ελεύθερης έκφρασης. Οι πυρήνες αυτοί ονομάζονται *Μαύροι Φρουροί* και είναι οι πρόδρομοι του αναρχικού *Μαύρου Στρατού* που πολέμησε ενάντια στους μπολσεβίκους στον ρωσικό εμφύλιο πόλεμο. Τη νύχτα της 11ης Απριλίου, η Τσεκά (σοβιετική μυστική αστυνομία) εισβάλλει σε ένα κτίριο που είχε καταλάβει η Ομοσπονδία Αναρχικών Ομά-

Λεβ Τσερνίι

τήγγελλαν την κομμουνιστική δικτατορία ως τη χειρότερη τυραννία στην ιστορία της ανθρωπότητας. Στις 25 Σεπτεμβρίου 1919, μαζί με κάποιους ερυθρούς αριστερούς σοσιαλδημοκράτες, οι Αντιστασιακοί Αναρχικοί ενεργοποιούν βόμβες στα κεντρικά γραφεία του Κομμουνιστικού Κόμματος στη Μόσχα, κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίασης της ολομέλειας. Δώδεκα κομμουνιστές σκοτώνονται και άλλοι πενήντα πέντε τραυματίζονται, μεταξύ των οποίων και ο εξέχων θεωρητικός των μπολσεβίκων και αρχισυντάκτης της Πράβδα, Νικολάι Μπουχάριν. Ο Τσερνίι τίθεται υπό κράτηση, μαζί με την Φάνια Μπαρόν, με την κατηγορία της παραχάραξης. Τον Αύγουστο του 1921, η Ισβέστια της Μόσχας δημοσιεύει μια επίσημη ανακοίνωση για δέκα «αναρχικούς ληστές» –μεταξύ των οποίων και ο Τσερνίι– οι οποίοι είχαν τουφεκιστεί δίχως να περάσουν από ακροαματική διαδικασία και δίχως να παραπεμφθούν σε δίκη. Ωστόσο, ο ιστορικός του αναρχισμού Πωλ Άβριτς υποστηρίζει ότι ο Τσερνίι εκτελέστηκε τον Σεπτέμβριο εκείνου του έτους και όχι τον Αύγουστο. Παρ' όλο που δεν

Χάρη σε αυτήν τη νέα προσέγγιση, μετατρέπουν πάλι την ανθρωπότητα σε σκλάβους. Αυτό είναι το σκοτάδι στο οποίο μας έφεραν οι μπολσεβίκοι, και ο φετιχισμός τους δεν γνωρίζει όρια.

Αυτή είναι η άποψή μου για όλες τις κυβερνήσεις, κι αν κάποια μέρα δημιουργηθεί –ακόμη και από αναρχικούς– οτιδήποτε που να μοιάζει έστω και στο ελάχιστο με την κυβέρνηση των «ελεύθερων σοβιέτ», εξ ονόματος της αναρχίας θα σταθώ ενάντια σε οποιαδήποτε τέτοια συγκρότηση της κοινωνίας.

(*) Bezvlastiya: Αναρχία

(**) Πρόκειται για το πέμπτο συνέδριο της Α΄ Διεθνούς Ένωσης Εργατών, που διεξήχθη τον Σεπτέμβρη του 1872 στη Χάγη, στην Ολλανδία και όπου ο Μαρξ και οι ακόλουθοί του διέγραψαν με συκοφαντίες τον Μπακούνιν και πολλούς άλλους αναρχικούς. Ο Βίλχελμ Λήμπκνεχτ ήταν ο πατέρας του Καρλ Λήμπκνεχτ.

Λεβ Τσερνί

Ο Λεβ Τσερνί [Lev Chernyi (=μαύρος λέων)] ήταν Ρώσος ατομικιστής αναρχικός –θεωρητικός, ακτιβιστής και ποιητής– και ένας από τους πρωτοστάτες της Τρίτης Ρωσικής Επανάστασης*. Ο Τσερνί αποφυλακίστηκε το 1917, όντας μέχρι τότε πολιτικός κρατούμενος του τσαρικού ρωσικού καθεστώτος και γρήγορα εξελίχτηκε σε έναν από τους βασικούς αγωνιστές του ρωσικού αναρχισμού. Μετά από σφοδρές εκ μέρους του καταγγελίες σε αναρχικά έντυπα ενάντια στη νέα κυβέρνηση των μπολσεβίκων, και έχοντας συμμετάσχει σε διάφορες μυστικές αντιστασιακές κινήσεις, ο Τσερνί συλλαμβάνεται από την Τσεκά κατηγορούμενος για παραχάραξη και εκτελείται στις 21 Σεπτεμβρίου 1921 χωρίς να περάσει από δίκη.

Τα πρώτα χρόνια, η φιλοσοφία του και η φυλάκιση

Ο Τσερνί γεννήθηκε με το όνομα Πάβελ Ντιμίτριεβιτς Τουρτσάνινωφ και ο πατέρας του ήταν συνταγματάρχης. Χαρακτηρίζεται ως «περιθωριακός διανοούμενος», τον οποίο ο αναρχικός ιστορικός Πωλ Άβριτς συγκρίνει με τον Βολίν. Ο Τσερνί υποστήριζε μια νιτσεϊκού τύπου ανατροπή των αξιών της αστικής ρωσικής κοινωνίας και απέρριπτε τις εθελοντικές κοινότητες του αναρχοκομμουνιστή Πιότρ Κροπότκιν ως απειλή για την ελευθερία του ατόμου. Ο Τσερνί ήταν ένας από τους πιο γνωστούς ατομικιστές αναρχικούς της Ρωσίας και ένας από τους βασικούς ιδεολόγους του αναρχισμού. Ήταν ο γραμματέας και ο κύριος θεωρητικός της Ομοσπονδίας Αναρχικών Ομάδων της Μόσχας, η οποία σχηματίστηκε τον Μάρτιο του 1917, μετά την παραίτηση του Τσάρου Νικολάου Β', και στόχευε κυρίως στην προπαγάνδιση των αναρχικών ιδεών στα φτωχότερα κοινωνικά στρώματα της Μόσχας.

Παρά την προσωπική γνωριμία του με τον Λεβ Κάμινιεφ και άλλους μπολσεβίκους ηγέτες, σε ένα συλλαλητήριο στις 5 Μαρτίου 1918, ο Τσερνί καταγγέλλει τη νέα Ρωσική Σοβιετική Δημοκρατία, δηλώνοντας ότι για τους αναρχικούς το σοσιαλιστικό κράτος είναι εξίσου εχθρικό με το προηγούμενο αστικό κράτος και υπόσχεται ότι θα «παραλύσει τον κυβερνητικό μηχανισμό». Όντας ένθερμος υπερασπιστής τής κατάληψης των ιδιωτικών οικιών, ο Τσερνί καταφέρεται διαρκώς ενάντια στο κράτος από τις σελίδες της αναρχικής εβδομαδιαίας εφημερίδας Αναρχία (Anarkhiia), προτείνοντας λεπτομερείς τρόπους αποκέντρωσης της παραγωγής, καθώς και την «πλήρη απουσία εσωτερικών δομών εξουσίας». Την άνοιξη του 1918, οι αναρχικές ομάδες της Ομοσπονδίας της Μόσχας σχηματίζουν ένοπλους πυρήνες ως αντίδραση στην αυξανόμενη καταστολή κάθε είδους αντίστασης και ελεύθερης έκφρασης. Οι πυρήνες αυτοί ονομάζονται *Μαύροι Φρουροί* και είναι οι πρόδρομοι του αναρχικού *Μαύρου Στρατού* που πολέμησε ενάντια στους μπολσεβίκους στον ρωσικό εμφύλιο πόλεμο. Τη νύχτα της 11ης Απριλίου, η Τσεκά (σοβιετική μυστική αστυνομία) εισβάλλει σε ένα κτίριο που είχε καταλάβει η Ομοσπονδία Αναρχικών Ομάδων της Μόσχας, με επίσημη δικαιολογία την σύλληψη και την απόδοση κατηγοριών σε αναρχικούς για συμμετοχή σε «ληστρικές συμμορίες». Βρέθηκαν, όμως, αντιμέτωποι με την ένοπλη αντίσταση των Μαύρων Φρουρών και, στη μάχη που ακολούθησε, σκοτώθηκαν ή τραυματίστηκαν περίπου σαράντα αναρχικοί ενώ, στη συνέχεια, οδηγήθηκαν στις φυλακές περίπου πεντακόσιοι.

Σύλληψη και εκτέλεση

Αφού βοηθά στη δημιουργία μιας αντιστασιακής ομάδας το 1918, το επόμενο έτος ο Τσερνί προσχωρεί σε μια άλλη ομάδα, τους Αντιστασιακούς Αναρχικούς (Underground Anarchists). Η οργάνωση αυτή, η οποία είχε δημιουργηθεί από τους Καζιμίρ Κοβαλιέβιτς και Πιότρ Σομπαλιέφ, εξέδωσε δύο τεύχη μιας εφημερίδας μεγάλου μεγέθους με εμπρηστικό προπαγανδιστικό περιεχόμενο, όπου κα-

Λεβ Τσερνί

τήγγελλαν την κομμουνιστική δικτατορία ως τη χειρότερη τυραννία στην ιστορία της ανθρωπότητας. Στις 25 Σεπτεμβρίου 1919, μαζί με κάποιους ερυθρούς αριστερούς σοσιαλδημοκράτες, οι Αντιστασιακοί Αναρχικοί ενεργοποιούν βόμβες στα κεντρικά γραφεία του Κομμουνιστικού Κόμματος στη Μόσχα, κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίασης της ολομέλειας. Δώδεκα κομμουνιστές σκοτώνονται και άλλοι πενήντα πέντε τραυματίζονται, μεταξύ των οποίων και ο εξέχων θεωρητικός των μπολσεβίκων και αρχισυντάκτης της Πράβδα, Νικολάι Μπουχάριν. Ο Τσερνί τίθεται υπό κράτηση, μαζί με την Φάνια Μπαρόν, με την κατηγορία της παραχάραξης. Τον Αύγουστο του 1921, η Ισβέστια της Μόσχας δημοσιεύει μια επίσημη ανακοίνωση για δέκα «αναρχικούς ληστές» –μεταξύ των οποίων και ο Τσερνί– οι οποίοι είχαν τουφεκιστεί δίχως να περάσουν από ακροαματική διαδικασία και δίχως να παραπεμφθούν σε δίκη. Ωστόσο, ο ιστορικός του αναρχισμού Πωλ Άβριτς υποστηρίζει ότι ο Τσερνί εκτελέστηκε τον Σεπτέμβριο εκείνου του έτους και όχι τον Αύγουστο. Παρ' όλο που δεν συμμετείχε ο ίδιος στην επίθεση με βόμβες εναντίον των κεντρικών γραφείων του Κομμουνιστικού Κόμματος, ο Τσερνί ήταν ιδανικός υποψήφιος για στήσιμο σκευωρίας λόγω της συμμετοχής του στους Αντιστασιακούς Αναρχικούς. Οι κομμουνιστές αρνήθηκαν να παραδώσουν για ενταφιασμό τη σορό του στην οικογένειά του και ποτέ δεν έπαψαν να κυκλοφορούν φήμες ότι στην πραγματικότητα είχε πεθάνει από τα βασανιστήρια.

(*) Πρόκειται για εξεγέρσεις και σαμποτάζ από αναρχικούς και αριστερούς κοινωνικούς επαναστάτες ενάντια στην κυβέρνηση των μπολσεβίκων, που ξεκίνησαν λίγο μετά τον Οκτώβρη του 1917, συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια του εμφύλιου πολέμου, και κράτησαν ως και τα πρώτα χρόνια του σοβιετικού καθεστώτος.

Μετάφραση – απόδοση Ε.

Ρωσία 1917

Το πραξικόπημα των μπολσεβίκων και τα ψεύδη των κομμουνιστών

Όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο επικράτησε το κομμουνιστικό πραξικόπημα, υπό την καθοδήγηση των μπολσεβίκων, είναι γνωστόν ότι χρησιμοποιήθηκαν διάφορα ψεύδη[1] και τεχνάσματα με τα οποία εξαπάτησαν τους συμμάχους τους (στην «επαναστατική δημοκρατία») για τους οποίους, σημειωτέον, δεν έτρεφαν κανενός είδους συμπάθεια, αλλά απλά τους χρησιμοποίησαν για να καταλάβουν την εξουσία και εν συνεχεία τους εξόντωσαν.

Το Συμβούλιο της Δημοκρατίας, το οποίο συνεδρίαζε όλη την ημέρα της 24ης Οκτωβρίου, εξέδωσε τα μεσάνυχτα μία μεσοβέζικη ανακοίνωση, η οποία άφηνε ανοικτό το δρόμο για την επιβολή του πραξικοπήματος. Η αντιπροσωπεία του Συμβουλίου, με επικεφαλής τον μενσεβίκο Θεόδωρο Νταν, δήλωσε στον Κέρενσκυ ότι διόγκωνε τον κίνδυνο, αφού οι μπολσεβίκοι τους είχαν διαβεβαιώσει πως η «εξέγερση εξέσπασε παρά την θέλησίν των και άνευ της εγκρίσεώς των» και εκδήλωναν την επιθυμία να συμμορφωθούν, την επομένη, με τις αποφάσεις του Συμβουλίου παίρνοντας τα αναγκαία μέτρα, ώστε να σταματήσει η «εξέγερση».

Την ίδια στιγμή που τα τάγματα εφόδου οδηγούσαν τον συλληφθέντα υπουργό Καρτάσωφ, καθώς αυτός επέστρεφε από τα Χειμερινά ανάκτορα στο σπίτι του, και τον οδηγούσαν στο αρχηγείο τους, στο ίδιο κτίριο ο Κάμενεφ συζητούσε όλη τη νύχτα της 24ης Οκτωβρίου με τους αντιπροσώπους των άλλων σοσιαλιστικών κομμάτων, κερδίζοντας χρόνο. Κατά το ίδιο διάστημα τα τρία τέταρτα των αξιωματικών του στρατιωτικού τομέα του Πέτρογκραντ υπονόμευαν συστηματικά κάθε προσπάθεια της Προσωρινής Κυβερνήσεως. Όχι, βεβαίως, επειδή είχαν συνταχθεί με τους μπολσεβίκους, αλλά διότι ακολουθούσαν την γραμμή των μενσεβίκων και των σοσιαλδημοκρατών, σύμφωνα με την οποία η προσπάθεια της Προσωρινής Κυβερνήσεως για την καταστολή της «εξεγέρσεως» θα εμπόδιζε τις διαπραγματεύσεις με τους μπολσεβίκους. Παρ' ότι, λοιπόν, από το βράδυ της 24ης Οκτωβρίου ο Κέρενσκυ, με την ιδιότητα του πρωθυπουργού και του ανωτάτου διοικητή του στρατεύματος, κάλεσε τρία συντάγματα να σπεύσουν προς την πρωτεύουσα, αυτό δεν κατέστη δυνατόν.

Έτσι, οι μπολσεβίκοι κινήθηκαν ανενόχλητοι και χωρίς να συναντήσουν κάποια αντίσταση, αφού οι στρατιωτικές οργανώσεις των μενσεβίκων και των σοσιαλδημοκρατών παρέμειναν αδρανείς. Το βράδυ της 24ης Οκτωβρίου[2] ένοπλοι μπολσεβίκοι κατέλαβαν τον σιδηροδρομικό σταθμό, τα γραφεία και τα κεντρικά τηλεγραφεία, προχωρώντας στην κατάληψη των επικαίρων σημείων της πόλεως και δηλώνουσα ότι καθαίρεσε την Προσωρινή Κυβέρνησι.

Η κατάληψη των καίριων σημείων του Πέτρογκραντ έγινε την παραμονή της ενάρξεως του Πανρωσικού Συνεδρίου των Σοβιέτ, στο οποίο οι μπολσεβίκοι (ως συνήθως) ήταν μειοψηφία. Στην μεσημβρινή έκτακτη συνεδρίαση του Σοβιέτ στο Πέτρογκραντ ο πρόεδρός της Λ. Τρότσκυ, δηλώνει, ως επικεφαλής της Στρατιωτικής Επαναστατικής Επιτροπής, ότι επίκειται η κατάληψη των Χειμερινών Ανακτόρων. Οι μενσεβίκοι και οι σοσιαλεπαναστάτες διαμαρτύρονται για το πραξικόπημα και αποχωρούν.

Η κατάληψη, στις 26 Οκτωβρίου, των Χειμερινών Ανακτόρων, όπου στεγαζόταν η έδρα της Προσωρινής Κυβερνήσεως, σφραγίζει και το τέλος της. Οι υπουργοί συλλαμβάνονται. Από τους επιτιθέμενους υπάρχουν 6 νεκροί[3]. Η πολυθρύλητη «μεγάλη έφοδος» για την κατάληψη των Χειμερινών Ανακτόρων, είναι μια σαπουνόφουσκα, ένα παραμύθι για μωρά. Στην πραγματικότητα επρόκειτο για μία αψιμαχία.

Ο Κέρενσκυ διαφεύγει μπρος στους έκπληκτους σκοπούς της «επανάστασης»[4]. Ο Κέρενσκυ φθάνει στο Πσκωφ, στο στρατηγείο του βορείου μετώπου, όπου διοικητής είναι ο στρατηγός Τσερεμίσωφ, ο οποίος απέτρεψε την αποστολή στρατευμάτων στο Πέτρογκραντ, ισχυριζόμενος ψευδώς ότι ο Κέρενσκυ είχε παραιτηθεί και του είχε αναθέσει την αρχιστρατηγία[5]. Το ψεύδος απεκαλύφθη, αλλά η σκόπιμη χρονοτριβή έδωσε την ευκαιρία να οργανωθούν κάποιες στρατιωτικές επιτροπές από τους μπολσεβίκους και να δωθούν εντολές στους σιδηροδρομικούς να εμποδίσουν τα στρατιωτικά τμήματα της Προσωρινής Κυβερνήσεως υπό τον στρατηγό Κρασνώφ και τον Κέρενσκυ.

Στις 27 Οκτωβρίου οι δυνάμεις του Κρασνώφ καταλαμβάνουν χωρίς μάχη την Γκάτσινα. Μερικές χιλιάδες στρατιώτες, που υποτίθεται πως είχαν προσχωρήσει στους μπολσεβίκους, εγκατέλειψαν τον οπλισμό τους και διεσκορπίσθησαν. Την ίδια ημέρα, άρχισαν οι επιθέσεις των πραξικοπηματιών μπολσεβίκων στην Μόσχα. Παρά τις υπέρτερες δυνάμεις των επιτιθεμένων, οι ευέλπιδες της σχολής Αλεξανδρόφσκυ από κοινού με τον στρατιωτικό διοικητή της πόλης στρατηγό Ριαμτσώφ και εθελοντές, τους αντιμετώπισαν επί μία εβδομάδα μέχρις ότου αναγκασθούν να καταθέσουν τα όπλα αδυνατούντες να αντιμετωπίσουν το πυροβολικό των μπολσεβίκων. Ας σημειωθεί ότι στις 28 Οκτωβρίου οι ευέλπιδες με έφοδο είχαν καταλάβει το Κρε-

ενώ έγιναν επιθέσεις κατά των κεντρικών ταχυδρομείων και των τηλεγραφείων. Οι μπολσεβίκοι απάντησαν με βομβαρδισμούς των εστιών αντίστασης, επιτυγχάνοντας την κατάληψη των σχολών ευελπίδων. Οι αιχμαλωτισθέντες ευέλπιδες δολοφονήθηκαν με τον πλέον άγριο τρόπο.

Στην μάχη του Πούλκοβο, στις 30 Νοεμβρίου, μεταξύ των δυνάμεων της Προσωρινής Κυβερνήσεως και των μπολσεβίκων, μολονότι οι τελευταίοι παρέταξαν 12.000 άνδρες, ηττήθηκαν. Όμως, η αδυναμία ελέγχου μιας εκτεταμένης γραμμής μάχης λόγω των λιγοστών δυνάμεων ανάγκασε τους νικητές να υποχωρήσουν στην Γκάτσινα.

Η απώλεια ηθικού του κυβερνητικού στρατεύματος οδήγησε το Στρατιωτικό Συμβούλιο να στείλει στις 31 Οκτωβρίου μία αντιπροσωπεία στο Πέτρογκραντ με σκοπό την σύναψη ειρήνης με τις δυνάμεις των μπολσεβίκων. Οι συνομιλίες κατέληξαν στην απόφαση να παραδοθεί στους μπολσεβίκους ο Κέρενσκυ και να αφεθούν οι Κοζάκοι να γυρίσουν ανεμπόδιστα στον Ντον. Τελικά, ο Κέρενσκυ κατόρθωσε να διαφύγει της σύλληψης και παράδοσής του στους μπολσεβίκους...

Εντω μεταξύ, οι μπολσεβίκοι, στις 26 Οκτωβρίου, ανακοίνωσαν τον σχηματισμό της πρώτης κυβερνήσεώς τους, την οποίαν ονόμασαν «Συμβούλιο των Επιτρόπων του Λαού». Επρόκειτο για μίαν ακόμη πραξικοπηματική κίνηση, δεδομένου πως με την εξάλειψη της Προσωρινής Κυβερνήσεως την θέση της θα ελάμβανε η έχουσα κοινωνική υπόσταση Κεντρική Εκτελεστική Επιτροπή των Σοβιέτ, σύμφωνα και με την εξαγγελία «Όλη η εξουσία στα Σοβιέτ». Προς έκπληξιν των αντιπροσώπων, τους ανακοινώθηκε –από τον εκπρόσωπο του μπολσεβικού κόμματος– η συσταθείσα

χτα μία μεσοβέζικη ανακοίνωση, η οποία άφηνε ανοικτό το δρόμο για την επιβολή του πραξικοπήματος. Η αντιπροσωπεία του Συμβουλίου, με επικεφαλής τον μενσεβίκο Θεόδωρο Νταν, δήλωσε στον Κέρενσκυ ότι διόγκωνε τον κίνδυνο, αφού οι μπολσεβίκοι τους είχαν διαβεβαιώσει πως η «εξέγερση εξέσπασε παρά την θέλησίν των και άνευ της εγκρίσεώς των» και εκδήλωναν την επιθυμία να συμμορφωθούν, την επομένη, με τις αποφάσεις του Συμβουλίου παίρνοντας τα αναγκαία μέτρα, ώστε να σταματήσει η «εξέγερση».

Την ίδια στιγμή που τα τάγματα εφόδου οδηγούσαν τον συλληφθέντα υπουργό Καρτάσωφ, καθώς αυτός επέστρεφε από τα Χειμερινά ανάκτορα στο σπίτι του, και τον οδηγούσαν στο αρχηγείο τους, στο ίδιο κτίριο ο Κάμενεφ συζητούσε όλη τη νύχτα της 24ης Οκτωβρίου με τους αντιπροσώπους των άλλων σοσιαλιστικών κομμάτων, κερδίζοντας χρόνο. Κατά το ίδιο διάστημα τα τρία τέταρτα των αξιωματικών του στρατιωτικού τομέα του Πέτρογκραντ υπονόμευαν συστηματικά κάθε προσπάθεια της Προσωρινής Κυβερνήσεως. Όχι, βεβαίως, επειδή είχαν συνταχθεί με τους μπολσεβίκους, αλλά διότι ακολουθούσαν την γραμμή των μενσεβίκων και των σοσιαλδημοκρατών, σύμφωνα με την οποία η προσπάθεια της Προσωρινής Κυβερνήσεως για την καταστολή της «εξεγέρσεως» θα εμπόδιζε τις διαπραγματεύσεις με τους μπολσεβίκους. Παρ' ότι, λοιπόν, από το βράδυ της 24ης Οκτωβρίου ο Κέρενσκυ, με την ιδιότητα του πρωθυπουργού και του ανωτάτου διοικητή του στρατεύματος, κάλεσε τρία συντάγματα να σπεύσουν προς την πρωτεύουσα, αυτό δεν κατέστη δυνατόν.

Έτσι, οι μπολσεβίκοι κινήθηκαν ανενόχλητοι και χωρίς να συναντήσουν κάποια αντίσταση, αφού οι στρατιωτικές οργανώσεις των μενσεβίκων και των σοσιαλδημοκρατών παρέμειναν αδρανείς. Το βράδυ της 24ης Οκτωβρίου[2] ένοπλοι μπολσεβίκοι κατέλαβαν τον σιδηροδρομικό σταθμό της Βαλτικής προκειμένου να αποτραπεί η άφιξη ενισχύσεων προς την Προσωρινή Κυβέρνησι. Ταυτοχρόνως, άλλες ένοπλες ομάδες αποτελούμενες από μπολσεβίκους κατελάμβαναν τις γέφυρες του ποταμού Νέβα. Την νύκτα καταλήφθησαν, από τα τάγματα εφόδου, το κεντρικό ταχυδρομείο, το τηλεγραφείο, το τηλεφωνικό κέντρο, οι σιδηροδρομικοί σταθμοί και δημόσια κτίρια. Περί τα ξημερώματα της 25ης Οκτωβρίου, ολιγομελείς ένοπλες ομάδες του ιδίου φυράματος κατέλαβαν την Κεντρική Τράπεζα, το εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, τα μεγάλα τυπογραφεία και τις αποθήκες τροφίμων, εγκαθιστώντας ολιγομελείς φρουρές. Τα τάγματα εφόδου των μπολσεβίκων μόλις που ξεπερνούσαν, εν συνόλω, τις 4000 άτομα.

Οι πραξικοπηματίες έδρασαν, όπως όλα τα ομοειδή τους υποκείμενα, τη νύχτα όπου ο κόσμος κοιμόταν. Το πόσο άσχετη με τις διαθέσεις του πληθυσμού του Πέτρογκραντ ήταν η ενέργεια των μπολσεβίκων αποδεικνύεται

τύρονται για το πραξικόπημα και αποχωρούν.

Η κατάληψη, στις 26 Οκτωβρίου, των Χειμερινών Ανακτόρων, όπου στεγαζόταν η έδρα της Προσωρινής Κυβερνήσεως, σφραγίζει και το τέλος της. Οι υπουργοί συλλαμβάνονται. Από τους επιτιθέμενους υπάρχουν 6 νεκροί[3]. Η πολυθρύλητη «μεγάλη έφοδος» για την κατάληψη των Χειμερινών Ανακτόρων, είναι μια σαπουνόφουσκα, ένα παραμύθι για μωρά. Στην πραγματικότητα επρόκειτο για μία αψιμαχία.

Ο Κέρενσκυ διαφεύγει μπρος στους έκπληκτους σκοπούς της «επανάστασης»[4]. Ο Κέρενσκυ φθάνει στο Πσκωφ, στο στρατηγείο του βορείου μετώπου, όπου διοικητής είναι ο στρατηγός Τσερεμίσωφ, ο οποίος απέτρεψε την αποστολή στρατευμάτων στο Πέτρογκραντ, ισχυριζόμενος ψευδώς ότι ο Κέρενσκυ είχε παραιτηθεί και του είχε αναθέσει την αρχιστρατηγία[5]. Το ψεύδος απεκαλύφθη, αλλά η σκόπιμη χρονοτριβή έδωσε την ευκαιρία να οργανωθούν κάποιες στρατιωτικές επιτροπές από τους μπολσεβίκους και να δωθούν εντολές στους σιδηροδρομικούς να εμποδίσουν τα στρατιωτικά τμήματα της Προσωρινής Κυβερνήσεως υπό τον στρατηγό Κρασνώφ και τον Κέρενσκυ.

Στις 27 Οκτωβρίου οι δυνάμεις του Κρασνώφ καταλαμβάνουν χωρίς μάχη την Γκάτσινα. Μερικές χιλιάδες στρατιώτες, που υποτίθεται πως είχαν προσχωρήσει στους μπολσεβίκους, εγκατέλειψαν τον οπλισμό τους και διεσκορπίσθησαν. Την ίδια ημέρα, άρχισαν οι επιθέσεις των πραξικοπηματιών μπολσεβίκων στην Μόσχα. Παρά τις υπέρτερες δυνάμεις των επιτιθεμένων, οι ευέλπιδες της σχολής Αλεξανδρόφσκυ από κοινού με τον στρατιωτικό διοικητή της πόλης στρατηγό Ριαμτσώφ και εθελοντές, τους αντιμετώπισαν επί μία εβδομάδα μέχρις ότου αναγκασθούν να καταθέσουν τα όπλα αδυνατούντες να αντιμετωπίσουν το πυροβολικό των μπολσεβίκων. Ας σημειωθεί ότι στις 28 Οκτωβρίου οι ευέλπιδες με έφοδο είχαν καταλάβει το Κρεμλίνο. Το δημοτικό συμβούλιο της Μόσχας στο οποίο πλειοψηφούσαν οι σοσιαλεπαναστάτες τάχθηκε στο πλευρό των ευελπίδων. Το τοπικό σοβιέτ και οι μενσεβίκοι κράτησαν ουδετερότητα, η οποία κατ' ουσίαν ευνοούσε τους πραξικοπηματίες.

Οι κοζάκοι του Κρασνώφ κινήθηκαν προς το Τσάρσκογιε Σέλο, ενώ ο στρατηγός Ντουχόνιν και διοικητές από όλα τα μέτωπα, πλην του βορείου, έστελναν ενισχύσεις με δεκάδες τραίνα. Με αρκετή καθυστέρηση κατελήφθη το Τσάρσκογιε Σέλο, καθώς δυνάμεις από το δεξιό σοβιέτ των Κοζάκων επηρέασαν αρνητικά το στράτευμα του Κρασνώφ.

Το πρωινό της 29ης Οκτωβρίου εκδηλώθηκε, στο Πέτρογκραντ, αντίσταση κατά των πραξικοπηματιών με πρωτοστατούντας τους ευέλπιδες. Οι φίλα προσκείμενες, στην Προσωρινή Κυβέρνησι, δυνάμεις είχαν εγκαταστήσει το στρατηγείο τους στο κέντρο της πόλης, στο φρούριο Μιχαήλσκυ. Σε διάφορα σημεία της πόλης άρχισε ο αφοπλισμός

των κομμουνιστών

ενώ έγιναν επιθέσεις κατά των κεντρικών ταχυδρομείων και των τηλεγραφείων. Οι μπολσεβίκοι απάντησαν με βομβαρδισμούς των εστιών αντίστασης, επιτυγχάνοντας την κατάληψη των σχολών ευελπίδων. Οι αιχμαλωτισθέντες ευέλπιδες δολοφονήθηκαν με τον πλέον άγριο τρόπο.

Στην μάχη του Πούλκοβο, στις 30 Νοεμβρίου, μεταξύ των δυνάμεων της Προσωρινής Κυβερνήσεως και των μπολσεβίκων, μολονότι οι τελευταίοι παρέταξαν 12.000 άνδρες, ηττήθηκαν. Όμως, η αδυναμία ελέγχου μιας εκτεταμένης γραμμής μάχης λόγω των λιγοστών δυνάμεων ανάγκασε τους νικητές να υποχωρήσουν στην Γκάτσινα.

Η απώλεια ηθικού του κυβερνητικού στρατεύματος οδήγησε το Στρατιωτικό Συμβούλιο να στείλει στις 31 Οκτωβρίου μία αντιπροσωπεία στο Πέτρογκραντ με σκοπό την σύναψη ειρήνης με τις δυνάμεις των μπολσεβίκων. Οι συνομιλίες κατέληξαν στην απόφαση να παραδοθεί στους μπολσεβίκους ο Κέρενσκυ και να αφεθούν οι Κοζάκοι να γυρίσουν ανεμπόδιστα στον Ντον. Τελικά, ο Κέρενσκυ κατόρθωσε να διαφύγει της σύλληψης και παράδοσής του στους μπολσεβίκους...

Εν τω μεταξύ, οι μπολσεβίκοι, στις 26 Οκτωβρίου, ανακοίνωσαν τον σχηματισμό της πρώτης κυβερνήσεώς τους, την οποίαν ονόμασαν «Συμβούλιο των Επιτρόπων του Λαού». Επρόκειτο για μίαν ακόμη πραξικοπηματική κίνηση, δεδομένου πως με την εξάλειψη της Προσωρινής Κυβερνήσεως την θέση της θα ελάμβανε η έχουσα κοινωνική υπόσταση Κεντρική Εκτελεστική Επιτροπή των Σοβιέτ, σύμφωνα και με την εξαγγελία «Όλη η εξουσία στα Σοβιέτ». Προς έκπληξιν των αντιπροσώπων, τους ανακοινώθηκε –από τον εκπρόσωπο του μπολσεβικικού κόμματος– η συσταθείσα κυβέρνηση, η οποία αποτελείτο από μπολσεβίκους με επικεφαλής τον Λένιν και με τον Τρότσκυ «Επίτροπο του Λαού επί των Εξωτερικών Υποθέσεων»[6].

Την πλήρη αντίθεσή της στο πραξικόπημα των μπολσεβίκων εκδήλωσε την αμέσως επόμενη ημέρα (26 Οκτωβρίου) η Εκτελεστική Επιτροπή του Σοβιέτ των Αγροτών, δηλώνοντας ότι δεν αναγνωρίζει την εξουσία των μπολσεβίκων. Την ίδια ημέρα όλες οι εφημερίδες, πλην της «Πράβντα», εκδήλωναν, επίσης, την αντίθεσή τους στα τεκταινόμενα. Τάγματα εφόδου των μπολσεβίκων κατέλαβαν τα γραφεία δύο εφημερίδων εμποδίζοντες την έκδοσή τους. Ακολούθως η Στρατιωτική Επαναστατική Επιτροπή κατάσχεσε μία εφημερίδα των μενσεβίκων.

Η κυβέρνηση των μπολσεβίκων, ενώ δεν είχε ακόμη εδραιωθεί έσπευσε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του κόμματος απέναντι στην Γερμανία, εκδίδουσα το «διάταγμα για την ειρήνη». Προκειμένου δε, να κερδίσει την υποστήριξη των αγροτών εξέδωσε διάταγμα για την πραγμα-

χρόνο. Κατά το ίδιο διάστημα τα τρία τέταρτα των αξιωματικών του στρατιωτικού τομέα του Πέτρογκραντ υπονόμευαν συστηματικά κάθε προσπάθεια της Προσωρινής Κυβερνήσεως. Όχι, βεβαίως, επειδή είχαν συνταχθεί με τους μπολσεβίκους, αλλά διότι ακολουθούσαν την γραμμή των μενσεβίκων και των σοσιαλδημοκρατών, σύμφωνα με την οποία η προσπάθεια της Προσωρινής Κυβερνήσεως για την καταστολή της «εξεγέρσεως» θα εμπόδιζε τις διαπραγματεύσεις με τους μπολσεβίκους. Παρ' ότι, λοιπόν, από το βράδυ της 24ης Οκτωβρίου ο Κέρενσκυ, με την ιδιότητα του πρωθυπουργού και του ανωτάτου διοικητή του στρατεύματος, κάλεσε τρία συντάγματα να σπεύσουν προς την πρωτεύουσα, αυτό δεν κατέστη δυνατόν.

Έτσι, οι μπολσεβίκοι κινήθηκαν ανενόχλητοι και χωρίς να συναντήσουν κάποια αντίσταση, αφού οι στρατιωτικές οργανώσεις των μενσεβίκων και των σοσιαλδημοκρατών παρέμειναν αδρανείς. Το βράδυ της 24ης Οκτωβρίου[2] ένοπλοι μπολσεβίκοι κατέλαβαν τον σιδηροδρομικό σταθμό της Βαλτικής προκειμένου να αποτραπεί η άφιξη ενισχύσεων προς την Προσωρινή Κυβέρνησι. Ταυτοχρόνως, άλλες ένοπλες ομάδες αποτελούμενες από μπολσεβίκους κατελάμβαναν τις γέφυρες του ποταμού Νέβα. Την νύκτα κατελήφθησαν, από τα τάγματα εφόδου, το κεντρικό ταχυδρομείο, το τηλεγραφείο, το τηλεφωνικό κέντρο, οι σιδηροδρομικοί σταθμοί και δημόσια κτίρια. Περί τα ξημερώματα της 25ης Οκτωβρίου, ολιγομελείς ένοπλες ομάδες του ιδίου φυράματος κατέλαβαν την Κεντρική Τράπεζα, το εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, τα μεγάλα τυπογραφεία και τις αποθήκες τροφίμων, εγκαθιστώντας ολιγομελείς φρουρές. Τα τάγματα εφόδου των μπολσεβίκων μόλις που ξεπερνούσαν, εν συνόλω, τις 4000 άτομα.

Οι πραξικοπηματίες έδρασαν, όπως όλα τα ομοειδή τους υποκείμενα, τη νύχτα όπου ο κόσμος κοιμόταν. Το πόσο άσχετη με τις διαθέσεις του πληθυσμού του Πέτρογκραντ ήταν η ενέργεια των μπολσεβίκων αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι η ζωή κατά την επομένη ημέρα συνεχίσθηκε κανονικά.

Το πρωί η Στρατιωτική Επαναστατική Επιτροπή με ανακοίνωσή της αυτοδιαψεύσθηκε (αναφορικώς με την απογευματινή ανακοίνωσή της) γνωστοποιούσα την κατάληψη

1. Λίγες ώρες πριν το πραξικόπημα η Στρατιωτική Επαναστατική Επιτροπή (Χούντα) των μπολσεβίκων, η οποία υποτίθεται πως είχε συσταθεί για την υπεράσπιση του Πέτρογκραντ, με ανακοίνωσή της δήλωνε ότι δεν υφίσταται κανενός είδους προετοιμασία για την κατάληψη της εξουσίας.

2. Πάντοτε με το Παλαιό Ημερολόγιο.

χρονοτριβή έδωσε την ευκαιρία να οργανωθούν κάποιες στρατιωτικές επιτροπές από τους μπολσεβίκους και να δωθούν εντολές στους σιδηροδρομικούς να εμποδίσουν τα στρατιωτικά τμήματα της Προσωρινής Κυβερνήσεως υπό τον στρατηγό Κρασνώφ και τον Κέρενσκυ.

Στις 27 Οκτωβρίου οι δυνάμεις του Κρασνώφ καταλαμβάνουν χωρίς μάχη την Γκάτσινα. Μερικές χιλιάδες στρατιώτες, που υποτίθεται πως είχαν προσχωρήσει στους μπολσεβίκους, εγκατέλειψαν τον οπλισμό τους και διεσκορπίσθησαν. Την ίδια ημέρα, άρχισαν οι επιθέσεις των πραξικοπηματιών μπολσεβίκων στην Μόσχα. Παρά τις υπέρτερες δυνάμεις των επιτιθεμένων, οι ευέλπιδες της σχολής Αλεξανδρόφσκυ από κοινού με τον στρατιωτικό διοικητή της πόλης στρατηγό Ριαμτσώφ και εθελοντές, τους αντιμετώπισαν επί μία εβδομάδα μέχρις ότου αναγκασθούν να καταθέσουν τα όπλα αδυνατούντες να αντιμετωπίσουν το πυροβολικό των μπολσεβίκων. Ας σημειωθεί ότι στις 28 Οκτωβρίου οι ευέλπιδες με έφοδο είχαν καταλάβει το Κρεμλίνο. Το δημοτικό συμβούλιο της Μόσχας στο οποίο πλειοψηφούσαν οι σοσιαλεπαναστάτες τάχθηκε στο πλευρό των ευελπίδων. Το τοπικό σοβιέτ και οι μενσεβίκοι κράτησαν ουδετερότητα, η οποία κατ' ουσίαν ευνοούσε τους πραξικοπηματίες.

Οι κοζάκοι του Κρασνώφ κινήθηκαν προς το Τσάρσκογιε Σέλο, ενώ ο στρατηγός Ντουχόνιν και διοικητές από όλα τα μέτωπα, πλην του βορείου, έστελναν ενισχύσεις με δεκάδες τραίνα. Με αρκετή καθυστέρηση κατελήφθη το Τσάρσκογιε Σέλο, καθώς δυνάμεις από το δεξιό σοβιέτ των Κοζάκων επηρέασαν αρνητικά το στράτευμα του Κρασνώφ.

Το πρωϊνό της 29ης Οκτωβρίου εκδηλώθηκε, στο Πέτρογκραντ, αντίσταση κατά των πραξικοπηματιών με πρωτοστατούντας τους ευέλπιδες. Οι φίλα προσκείμενες, στην Προσωρινή Κυβέρνησι, δυνάμεις είχαν εγκαταστήσει το στρατηγείο τους στο κέντρο της πόλης, στο φρούριο Μιχαήλσκυ. Σε διάφορα σημεία της πόλης άρχισε ο αφοπλισμός των κοκκινοφρουρών, κατελήφθη το τηλεφωνικό κέντρο,

3. Είναι τα μοναδικά θύματα που είχαν οι πραξικοπηματίες, σύμφωνα με την παραδοχή του μέλους της Στρατιωτικής Επαναστατικής Επιτροπής Σ. Γιοφ σε άρθρο του στην εφημερίδα της Κομμουνιστικής Διεθνούς.

4. Αρκετοί από αυτούς στάθηκαν σε στάση προσοχής καθώς περνούσε το αυτοκίνητο. Αυτό το γεγονός είναι μία απόδειξη του κατά πόσον γνώριζαν την πραγματικότητα στην οποία συμμετείχαν!

5. Αλέξανδρος Φ. Κέρενσκυ, *Η Ρωσσική Επανάσταση όπως την έζησα*, σελ. 354-355, έκδ. Πάπυρος.

οδήγησε το Στρατιωτικό Συμβούλιο να στείλει στις 31 Οκτωβρίου μία αντιπροσωπεία στο Πέτρογκραντ με σκοπό την σύναψη ειρήνης με τις δυνάμεις των μπολσεβίκων. Οι συνομιλίες κατέληξαν στην απόφαση να παραδοθεί στους μπολσεβίκους ο Κέρενσκυ και να αφεθούν οι Κοζάκοι να γυρίσουν ανεμπόδιστα στον Ντον. Τελικά, ο Κέρενσκυ κατόρθωσε να διαφύγει της σύλληψης και παράδοσής του στους μπολσεβίκους...

Εν τω μεταξύ, οι μπολσεβίκοι, στις 26 Οκτωβρίου, ανακοίνωσαν τον σχηματισμό της πρώτης κυβερνήσεώς τους, την οποίαν ονόμασαν «Συμβούλιο των Επιτρόπων του Λαού». Επρόκειτο για μίαν ακόμη πραξικοπηματική κίνηση, δεδομένου πως με την εξάλειψη της Προσωρινής Κυβερνήσεως την θέση της θα ελάμβανε η έχουσα κοινωνική υπόσταση Κεντρική Εκτελεστική Επιτροπή των Σοβιέτ, σύμφωνα και με την εξαγγελία «Όλη η εξουσία στα Σοβιέτ». Προς έκπληξιν των αντιπροσώπων, τους ανακοινώθηκε –από τον εκπρόσωπο του μπολσεβικικού κόμματος– η συσταθείσα κυβέρνηση, η οποία αποτελείτο από μπολσεβίκους με επικεφαλής τον Λένιν και με τον Τρότσκυ «Επίτροπο του Λαού επί των Εξωτερικών Υποθέσεων»[6].

Την πλήρη αντίθεσή της στο πραξικόπημα των μπολσεβίκων εκδήλωσε την αμέσως επόμενη ημέρα (26 Οκτωβρίου) η Εκτελεστική Επιτροπή του Σοβιέτ των Αγροτών, δηλώνοντας ότι δεν αναγνωρίζει την εξουσία των μπολσεβίκων. Την ίδια ημέρα όλες οι εφημερίδες, πλην της «Πράβντα», εκδήλωναν, επίσης, την αντίθεσή τους στα τεκταινόμενα. Τάγματα εφόδου των μπολσεβίκων κατέλαβαν τα γραφεία δύο εφημερίδων εμποδίζοντες την έκδοσή τους. Ακολούθως η Στρατιωτική Επαναστατική Επιτροπή κατάσχεσε μία εφημερίδα των μενσεβίκων.

Η κυβέρνηση των μπολσεβίκων, ενώ δεν είχε ακόμη εδραιωθεί έσπευσε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του κόμματος απέναντι στην Γερμανία, εκδίδουσα το «διάταγμα για την ειρήνη». Προκειμένου δε, να κερδίσει την υποστήριξη των αγροτών εξέδωσε διάταγμα για την πραγματοποίηση αγροτικής μεταρρύθμισης με την διανομή των μεγάλων κτημάτων στους αγρότες.

Με απόλυτη ωμότητα ο Λένιν παραδέχθηκε ότι το διάταγμα για την γη ήταν αντιγραφή λέξη προς λέξη του αγροτικού εκλογικού προγράμματος, το οποίο είχαν δημοσιεύσει στο δημοσιογραφικό τους όργανο οι σοσιαλεπαναστάτες.[7]

6. Sheila Fitzpatrick, *The Russian Revolution*, Oxford University Press, σ. 65.

7. Άρθρο του στην εφημερίδα της Κομμουνιστικής Διεθνούς.

12 марта 1917 года. Музей революции

Προσχηματικά, οι μπολσεβίκοι υποστήριζαν ότι η ειρήνη με την Γερμανία θα διευκόλυνε την έκρηξη στάσεων στον γερμανικό στρατό, μεταδίδοντας τον σπινθήρα της επανάστασης στην Γερμανία και από εκεί σ' όλη την Ευρώπη. Άλλο ένα παραμυθάκι.

Οι μπολσεβίκοι ως καθαρόαιμοι εξουσιαστές ήταν διατεθειμένοι να δώσουν τα πάντα προκειμένου να αναλάβουν τον έλεγχο του κράτους. Έτσι, κατά την ειρήνη που υπέγραψαν στο Μπρεστ-Λιτόφσκ η **Ρωσσία εγκατέλειπε στη Γερμανία την Πολωνία, την Ουκρανία, την Λιθουανία κα τις επαρχίες της Βαλτικής και στην Οθωμανική Αυτοκρατορία την περιοχή του Καυκάσου. Με την συνθηκολόγηση εγκατέλειπαν το 1/14 της ευρωπαϊκής Ρωσσίας, τα 2/5 του πληθυσμού της χώρας και τα 3/4 του γαιάνθρακα και του σιδήρου**[8].

Υπάρχουν πολλές ομοιότητες στην συμπεριφορά των αριστερών κάθε απόχρωσης (στους οποίους, βεβαίως, ανήκουν και οι κομμουνιστές, ανεξαρτήτως εάν έχουν το όνομα του μπολσεβίκου, του σταλινικού ή του τροτσκιστή), οι οποίοι διαρρηγνύουν τα ιμάτιά του για ένα μέτρο το οποίο λαμβάνουν οι αντίπαλοί τους και στην συνέχεια όταν αρπάξουν την πολυπόθητη εξουσία εφαρμόζουν τα ίδια και πολύ χει-

ζει ιδιαίτερης προσοχής δεδομένης της στρεβλής εικόνας, η οποία έχει επιβληθεί. Μέσω αυτής της εικόνας –ή, πληρέστερα ειπείν, εικόνων– παρουσιάζονται με χίλιες δύο διαφοροποιήσεις ψευδή γεγονότα, ενώ η πραγματικότητα αποσιωπάται ή παραποιείται.

Υπήρχαν ήδη τρεις απόπειρες ανατροπής της Προσωρινής Κυβερνήσεως από τον Φεβρουάριο μέχρι τον Οκτώβριο, στις οποίες είναι φανερή η εμπλοκή των μπολσεβίκων, με κορύφωση την απόπειρα στις αρχές του Ιουλίου[11].

Μέσα, λοιπόν, από την παρουσίαση των αποσιωπηθέντων γεγονότων και καταστάσεων, καθώς και με την αποκατάσταση της πραγματικότητας με έγγραφα, αποδείξεις και ορθούς συλλογισμούς αποκαλύπτεται η έκταση της εξουσιαστικής μανίας των μπολσεβίκων, καθώς και το υπόβαθρο της διαμάχης εντός της Τάξεως, η οποία άφησε ελεύθερο το πεδίο να αναλάβουν το έργο της επανασυστάσεώς της[12].

Είναι προφανές ότι δεν υπήρχε η διάθεση να διερευνηθεί και να προσδιορισθεί η στάση την οποία θα τηρούσε απέναντι στο πραξικόπημα ο πληθυσμός του Πετρογκραντ. Παρ' όλα αυτά, η κατάληψη της εξουσίας και του κρατικού μηχανισμού έγινε με την επίκληση της εργατικής τάξεως,

Ρίτζι[14] του Τόνυ Κλίφ[15], του Καστοριάδη[16], του Σαρλ Μπετελέμ[17] μέχρι και τον τελευταίο διαφωνούντα δεν ασχολούνται με την ουσία, αλλά με παραμέτρους ή υπολεπτομέρειες πολιτικής ή οικονομικής υφής και ανάλογων σκοπιμοτήτων.

Εννοείται πως δεν θα μπορούσε να υπάρξει ουσιαστική προσέγγιση, επειδή κάτι τέτοιο είναι ασύμφορο για τις πολιτικές και εξουσιαστικές συνταυτίσεις και επιδιώξεις, αλλά και διότι αυτό εγγίζει τον πυρήνα της κομμουνιστικής ιδεολογίας η οποία, εκτός από το βαθύτατα εξουσιαστικό της περιεχόμενο, αποτελεί το ιστορικό συμπλήρωμα της Τάξεως τόσον πριν από εκατό χρόνια όσον και στο παρόν.

Πρόκειται, λοιπόν, για αναχώματα της κάθε εξουσίας, τα οποία σε οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη και αν βρίσκονται, δεν σταματούν να υμνολογούν και να διαχέουν κατ' επανάληψιν τις ψευδαισθήσεις περί δήθεν Οκτωβριανής επαναστάσεως. Τα εν Ελλάδι απολιθώματα, από το ΚΚΕ μέχρι και την πλέον ολιγομελή ομάδα, συνεχίζουν να πλέκουν το εγκώμιο ενός ξεκάθαρου πραξικοπήματος. Διαχωρίζουν τον κόσμο, διαχωρίζουν τα γεγονότα και επιρρίπτουν τις ευθύνες μόνον σε πρόσωπα (Λένιν, Στάλιν, Τρότσκυ, Μάο Τσε Τουνγκ κ.λπ.) προκειμέ-

ρόμενο στο μετά τον Χρουστσώφ σοβιετικό καθεστώς υποστήριζε ότι αυτό είχε μεταβληθεί σε μία νέα αστική τάξη. Μόνον που απέφευγε να κοιταχτεί στον καθρέπτη.

Βεβαίως, όλες αυτές οι θεωρίες δεν μπορούν να εκφράσουν –στην καλύτερη των περιπτώσεων– ή δεν τολμούν να θίξουν την ρίζα της Μαρξιστικής ιδεολογίας και προσπαθούν, με διάφορες αναλύσεις, να αποκρύψουν ότι η κομμουνιστική ιδεολογία είναι το απαραίτητο συμπλήρωμα της Τάξεως, είτε ως αναζωογονητικός, είτε ως συμπληρωματικός, είτε ως συντελεστής ανασυστάσεώς της. Χαρακτηριστικό αυτής της προσπάθειας είναι η εμμονή σε υποτιθέμενες παρεκκλίσεις από την προδιαγεγραμμένη κατεύθυνση που υποτίθεται πως έχει ορίσει η Μαρξιστική ιδεολογία και η οποία δήθεν δεν έτυχε εφαρμογής ή η προσπάθεια ερμηνείας της συγκρότησης της «Νέας Αστικής Τάξης» από «λεπτομέρειες» οι οποίες υποτίθεται πως αν δεν ετύγχαναν εφαρμογής, δεν θα υπήρχε αυτό το αποτέλεσμα[19]. Ένα άλλο επιχείρημα είναι οι διάφορες διαφωνίες και αιρέσεις που υπήρξαν τόσο σε σχέση με την ιδεολογία όσο και την πολιτική κατεύθυνση. Αυτό, προφανώς και δεν καθαγιάζει την ιδεολογία αφού αποτελεί σύνηθες χαρακτηριστικό των εφαρμογών της. Σ'αυτήν την περίπτωση θα έπρεπε οι υποστηρικτές αυτής της άποψης να αποδεχθούν ότι οι αιρέσεις του φασισμού και του εθνικοσοσιαλισμού καθαγιάζουν αυτές τις ιδεολογίες[20].

Στην πραγματικότητα η όλη διαδικασία την οποία ακολούθησαν οι μπολσεβίκοι, καθώς και το ιδεολογικό και πολιτικό υπόβαθρό τους, αποσκοπούσε στην ανασύσταση και επανεγκαθίδρυση της Τάξεως.

Θα μπορούσαν να αναφερθούν πολλά, σε σχέση με την κοινή ρίζα των μεθόδων της κομμουνιστικής και της μη κομμουνιστικής εξουσίας, αλλά ήδη έχουν ανα-

Προσχηματικά, οι μπολσεβίκοι υποστήριζαν ότι η ειρήνη με την Γερμανία θα διευκόλυνε την έκρηξη στάσεων στον γερμανικό στρατό, μεταδίδοντας τον σπινθήρα της επανάστασης στην Γερμανία και από εκεί σ' όλη την Ευρώπη. Άλλο ένα παραμυθάκι.

Οι μπολσεβίκοι ως καθαρόαιμοι εξουσιαστές ήταν διατεθειμένοι να δώσουν τα πάντα προκειμένου να αναλάβουν τον έλεγχο του κράτους. Έτσι, κατά την ειρήνη που υπέγραψαν στο Μπρεστ-Λιτόφσκ η **Ρωσσία εγκατέλειπε στη Γερμανία την Πολωνία, την Ουκρανία, την Λιθουανία κα τις επαρχίες της Βαλτικής και στην Οθωμανική Αυτοκρατορία την περιοχή του Καυκάσου. Με την συνθηκολόγηση εγκατέλειπαν το 1/14 της ευρωπαϊκής Ρωσσίας, τα 2/5 του πληθυσμού της χώρας και τα 3/4 του γαιάνθρακα και του σιδήρου**[8].

Υπάρχουν πολλές ομοιότητες στην συμπεριφορά των αριστερών κάθε απόχρωσης (στους οποίους, βεβαίως, ανήκουν και οι κομμουνιστές, ανεξαρτήτως εάν έχουν το όνομα του μπολσεβίκου, του σταλινικού ή του τροτσκιστή), οι οποίοι διαρρηγνύουν τα ιμάτιά του για ένα μέτρο το οποίο λαμβάνουν οι αντίπαλοί τους και στην συνέχεια όταν αρπάξουν την πολυπόθητη εξουσία εφαρμόζουν τα ίδια και πολύ χειρότερα μέτρα[9]. Όταν η Προσωρινή Κυβέρνησις, επανέφερε την ποινή του θανάτου για πολύ ειδικές περιπτώσεις στο μέτωπο, οι μπολσεβίκοι εξαπέλυαν μύδρους. Οι ίδιοι, όμως, κηρύττουν στρατιωτικό νόμο, τον Φεβρουάριο του1917, με το πρόσχημα του κίνδυνου για την πατρίδα. Η συνθήκη ειρήνης του Μπεστ-Λιτόφσκ, απενεργοποιεί τυπικά την εφαρμογή της, αλλά οι κομμουνιστές θα φροντίσουν γι' αυτό. Στις 16 Ιουνίου του 1918 εγκρίνουν νόμο με τον οποίο τίθεται σε εφαρμογή η θανατική ποινή σε όλη την Ρωσσία.

Η διερεύνηση του διαστήματος από την επανάσταση του Φεβρουαρίου έως το μπολσεβίκικο πραξικόπημα του Οκτωβρίου[10] χρήζει ιδιαίτερης προσοχής δεδομένης της στρεβλής εικόνας, η οποία έχει επιβληθεί. Μέσω αυτής της εικόνας –ή, πληρέστερα ειπείν, εικόνων– παρουσιάζονται με χίλιες δύο διαφοροποιήσεις ψευδή γεγονότα, ενώ η πραγματικότητα αποσιωπάται ή παραποιείται.

Υπήρχαν ήδη τρεις απόπειρες ανατροπής της Προσωρινής Κυβερνήσεως από τον Φεβρουάριο μέχρι τον Οκτώβριο, στις οποίες είναι φανερή η εμπλοκή των μπολσεβίκων, με κορύφωση την απόπειρα στις αρχές του Ιουλίου[11].

Μέσα, λοιπόν, από την παρουσίαση των αποσιωπηθέντων γεγονότων και καταστάσεων, καθώς και με την αποκατάσταση της πραγματικότητας με έγγραφα, αποδείξεις και ορθούς συλλογισμούς αποκαλύπτεται η έκταση της εξουσιαστικής μανίας των μπολσεβίκων, καθώς και το υπόβαθρο της διαμάχης εντός της Τάξεως, η οποία άφησε ελεύθερο το πεδίο να αναλάβουν το έργο της επανασυστάσεώς της[12].

Είναι προφανές ότι δεν υπήρχε η διάθεση να διερευνηθεί και να προσδιορισθεί η στάση την οποία θα τηρούσε απέναντι στο πραξικόπημα ο πληθυσμός του Πετρογκραντ. Παρ' όλα αυτά, η κατάληψη της εξουσίας και του κρατικού μηχανισμού έγινε με την επίκληση της εργατικής τάξεως, αλλά στην πραγματικότητα έγινε για λογαριασμό της Τάξεως, της μίας και μοναδικής, η οποία διαπερνά με την παρουσία της τις κοινωνίες ανά τους αιώνες και κυβερνά ανανεωμένη κάθε φορά ως φοίνιξ.

Επ' αυτού, του κεντρικού άξονα γύρω από τον οποίον περιστρέφονται και δομούνται όλες οι ενέργειες και καταστάσεις, υπάρχει μία επίσης παραμορφωμένη εικόνα της πραγματικότητας. Όλες οι κριτικές, από αυτήν του Τρότσκυ[13], του Μπρούνο Ρίτζι[14] του Τόνυ Κλίφ[15], του Καστοριάδη[16], του Σαρλ Μπετελέμ[17] μέχρι και τον τελευταίο διαφωνούντα δεν ασχολούνται με την ουσία, αλλά με παραμέτρους ή υπολεπτομέρειες πολιτικής ή οικονομικής υφής και ανάλογων σκοπιμοτήτων.

Εννοείται πως δεν θα μπορούσε να υπάρξει ουσιαστική προσέγγιση, επειδή κάτι τέτοιο είναι ασύμφορο για τις πολιτικές και εξουσιαστικές συνταυτίσεις και επιδιώξεις, αλλά και διότι αυτό εγγίζει τον πυρήνα της κομμουνιστικής ιδεολογίας η οποία, εκτός από το βαθύτατα εξουσιαστικό της περιεχόμενο, αποτελεί το ιστορικό συμπλήρωμα της Τάξεως τόσον πριν από εκατό χρόνια όσον και στο παρόν.

Πρόκειται, λοιπόν, για αναχώματα της κάθε εξουσίας, τα οποία σε οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη και αν βρίσκονται, δεν σταματούν να υμνολογούν και να διαχέουν κατ' επανάληψιν τις ψευδαισθήσεις περί δήθεν Οκτωβριανής επαναστάσεως. Τα εν Ελλάδι απολιθώματα, από το ΚΚΕ μέχρι και την πλέον ολιγομελή ομάδα, συνεχίζουν να πλέκουν το εγκώμιο ενός ξεκάθαρου πραξικοπήματος. Διαχωρίζουν τον κόσμο, διαχωρίζουν τα γεγονότα και επιρρίπτουν τις ευθύνες μόνον σε πρόσωπα (Λένιν, Στάλιν, Τρότσκυ, Μάο Τσε Τουνγκ κ.λπ.) προκειμένου να συγκαλύψουν όχι μόνον τα αληθή γεγονότα, αλλά και την εγκληματική διάσταση τόσον της ιδεολογίας, όσον και των πρωταγωνιστών οι οποίοι την εξέφρασαν και την εκφράζουν.

Το κωμικοτραγικό μέρος της όλης αυτής θεωρητικολογίας είναι ότι το κομμουνιστικό καθεστώς της Κίνας[18] υιοθέτησε το συμπέρασμα του Σάρλ Μπετελέμ και αναφεύ και προσπάθουν, με διάφορες αναλύσεις, να αποκρύψουν ότι η κομμουνιστική ιδεολογία είναι το απαραίτητο συμπλήρωμα της Τάξεως, είτε ως αναζωογονητικός, είτε ως συμπληρωματικός, είτε ως συντελεστής ανασυστάσεώς της. Χαρακτηριστικό αυτής της προσπάθειας είναι η εμμονή σε υποτιθέμενες παρεκκλίσεις από την προδιαγεγραμμένη κατεύθυνση που υποτίθεται πως έχει ορίσει η Μαρξιστική ιδεολογία και η οποία δήθεν δεν έτυχε εφαρμογής ή η προσπάθεια ερμηνείας της συγκρότησης της «Νέας Αστικής Τάξης» από «λεπτομέρειες» οι οποίες υποτίθεται πως αν δεν ετύγχαναν εφαρμογής, δεν θα υπήρχε αυτό το αποτέλεσμα[19]. Ένα άλλο επιχείρημα είναι οι διάφορες διαφωνίες και αιρέσεις που υπήρξαν τόσο σε σχέση με την ιδεολογία όσο και την πολιτική κατεύθυνση. Αυτό, προφανώς και δεν καθαγιάζει την ιδεολογία αφού αποτελεί σύνηθες χαρακτηριστικό των εφαρμογών της. Σ'αυτήν την περίπτωση θα έπρεπε οι υποστηρικτές αυτής της άποψης να αποδεχθούν ότι οι αιρέσεις του φασισμού και του εθνικοσοσιαλισμού καθαγιάζουν αυτές τις ιδεολογίες[20].

Στην πραγματικότητα η όλη διαδικασία την οποία ακολούθησαν οι μπολσεβίκοι, καθώς και το ιδεολογικό και πολιτικό υπόβαθρό τους, αποσκοπούσε στην ανασύσταση και επανεγκαθίδρυση της Τάξεως.

Θα μπορούσαν να αναφερθούν πολλά, σε σχέση με την κοινή ρίζα των μεθόδων της κομμουνιστικής και της μη κομμουνιστικής εξουσίας, αλλά ήδη έχουν αναφερθεί αρκετά τα οποία αποδεικνύουν και επαναβεβαιώνουν ότι ο κομμουνισμός είναι ιδεολογία της εξουσίας και της πολιτικής συνέχειας της Τάξεως. Έρχεται να αναζωογονήσει, να ενισχύσει και να πλαισιώσει την Τάξι, επιβάλλοντας όσα αυτή δεν έχει την δυνατότητα να κάνει πραγματικότητα...

Συσπείρωση Αναρχικών

ντες κατά την επανάσταση του Φεβρουαρίου, αλλά και προσπάθησαν να την υπονομεύσουν σε όλο το μεσοδιάστημα Φεβρουαρίου-Οκτωβρίου. Ας σημειωθεί, επίσης ότι λίγες μέρες πριν το ξέσπασμα, ο μπολσεβίκος Καγιούρωφ

ναστάσεως του Φεβρουαρίου– και «εκφυλισμένου εργατικού κράτους».

14. Σύμφωνα με την άποψη αυτή είχε προκύψει μία νέα μορφή ταξικής κοινωνίας, η οποία βασίζεται στον έλεγχο και την διαχείριση της κρατικής περιουσίας. *Bruno Rizzi* The Bureaucratization of the World, 1939.

19. Με αυτήν την μέθοδο ένας από τους συντελεστές και κανόνες ανασυνθέσεως της Τάξεως είναι η επανένταξη στο στράτευμα των στοιχείων που προϋπήρχαν. Επί παραδείγματι, στην αρχή του εμφυλίου πολέμου τα τρία τέταρτα

Ρωσσία εγκατέλειπε στη Γερμανία την Πολωνία, την Ουκρανία, την Λιθουανία κα τις επαρχίες της Βαλτικής και στην Οθωμανική Αυτοκρατορία την περιοχή του Καυκάσου. Με την συνθηκολόγηση εγκατέλειπαν το 1/14 της ευρωπαϊκής Ρωσσίας, τα 2/5 του πληθυσμού της χώρας και τα 3/4 του γαιάνθρακα και του σιδήρου[8].

Υπάρχουν πολλές ομοιότητες στην συμπεριφορά των αριστερών κάθε απόχρωσης (στους οποίους, βεβαίως, ανήκουν και οι κομμουνιστές, ανεξαρτήτως εάν έχουν το όνομα του μπολσεβίκου, του σταλινικού ή του τροτσκιστή), οι οποίοι διαρρηγνύουν τα ιμάτιά του για ένα μέτρο το οποίο λαμβάνουν οι αντίπαλοί τους και στην συνέχεια όταν αρπάξουν την πολυπόθητη εξουσία εφαρμόζουν τα ίδια και πολύ χειρότερα μέτρα[9]. Όταν η Προσωρινή Κυβέρνησις, επανέφερε την ποινή του θανάτου για πολύ ειδικές περιπτώσεις στο μέτωπο, οι μπολσεβίκοι εξαπέλυαν μύδρους. Οι ίδιοι, όμως, κηρύττουν στρατιωτικό νόμο, τον Φεβρουάριο του1917, με το πρόσχημα του κινδύνου για την πατρίδα. Η συνθήκη ειρήνης του Μπεστ-Λιτόφσκ, απενεργοποιεί τυπικά την εφαρμογή της, αλλά οι κομμουνιστές θα φροντίσουν γι' αυτό. Στις 16 Ιουνίου του 1918 εγκρίνουν νόμο με τον οποίο τίθεται σε εφαρμογή η θανατική ποινή σε όλη την Ρωσσία.

Η διερεύνηση του διαστήματος από την επανάσταση του Φεβρουαρίου έως το μπολσεβίκικο πραξικόπημα του Οκτωβρίου[10] χρή-

Μέσα, λοιπόν, από την παρουσίαση των αποσιωπηθέντων γεγονότων και καταστάσεων, καθώς και με την αποκατάσταση της πραγματικότητας με έγγραφα, αποδείξεις και ορθούς συλλογισμούς αποκαλύπτεται η έκταση της εξουσιαστικής μανίας των μπολσεβίκων, καθώς και το υπόβαθρο της διαμάχης εντός της Τάξεως, η οποία άφησε ελεύθερο το πεδίο να αναλάβουν το έργο της επανασυστάσεώς της[12].

Είναι προφανές ότι δεν υπήρχε η διάθεση να διερευνηθεί και να προσδιορισθεί η στάση την οποία θα τηρούσε απέναντι στο πραξικόπημα ο πληθυσμός του Πετρογκραντ. Παρ' όλα αυτά, η κατάληψη της εξουσίας και του κρατικού μηχανισμού έγινε με την επίκληση της εργατικής τάξεως, αλλά στην πραγματικότητα έγινε για λογαριασμό της Τάξεως, της μίας και μοναδικής, η οποία διαπερνά με την παρουσία της τις κοινωνίες ανά τους αιώνες και κυβερνά ανανεωμένη κάθε φορά ως φοίνιξ.

Επ' αυτού, του κεντρικού άξονα γύρω από τον οποίον περιστρέφονται και δομούνται όλες οι ενέργειες και καταστάσεις, υπάρχει μία επίσης παραμορφωμένη εικόνα της πραγματικότητας. Όλες οι κριτικές, από αυτήν του Τρότσκυ[13], του Μπρούνο

οποία, εκτός από το βαθύτατα εξουσιαστικό της περιεχόμενο, αποτελεί το ιστορικό συμπλήρωμα της Τάξεως τόσον πριν από εκατό χρόνια όσον και στο παρόν.

Πρόκειται, λοιπόν, για αναχώματα της κάθε εξουσίας, τα οποία σε οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη και αν βρίσκονται, δεν σταματούν να υμνολογούν και να διαχέουν κατ' επανάληψιν τις ψευδαισθήσεις περί δήθεν Οκτωβριανής επαναστάσεως. Τα εν Ελλάδι απολιθώματα, από το ΚΚΕ μέχρι και την πλέον ολιγομελή ομάδα, συνεχίζουν να πλέκουν το εγκώμιο ενός ξεκάθαρου πραξικοπήματος. Διαχωρίζουν τον κόσμο, διαχωρίζουν τα γεγονότα και επιρρίπτουν τις ευθύνες μόνον σε πρόσωπα (Λένιν, Στάλιν, Τρότσκυ, Μάο Τσε Τουνγκ κ.λπ.) προκειμένου να συγκαλύψουν όχι μόνον τα αληθή γεγονότα, αλλά και την εγκληματική διάσταση τόσον της ιδεολογίας, όσον και των πρωταγωνιστών οι οποίοι την εξέφρασαν και την εκφράζουν.

Το κωμικοτραγικό μέρος της όλης αυτής θεωρητικολογίας είναι ότι το κομμουνιστικό καθεστώς της Κίνας[18] υιοθέτησε το συμπέρασμα του Σάρλ Μπετελέμ και αναφε-

που υπήρξαν τόσο σε σχέση με την ιδεολογία όσο και την πολιτική κατεύθυνση. Αυτό, προφανώς και δεν καθαγιάζει την ιδεολογία αφού αποτελεί σύνηθες χαρακτηριστικό των εφαρμογών της. Σ' αυτήν την περίπτωση θα έπρεπε οι υποστηρικτές αυτής της άποψης να αποδεχθούν ότι οι αιρέσεις του φασισμού και του εθνικοσοσιαλισμού καθαγιάζουν αυτές τις ιδεολογίες[20].

Στην πραγματικότητα η όλη διαδικασία την οποία ακολούθησαν οι μπολσεβίκοι, καθώς και το ιδεολογικό και πολιτικό υπόβαθρό τους, αποσκοπούσε στην ανασύσταση και επανεγκαθίδρυση της Τάξεως.

Θα μπορούσαν να αναφερθούν πολλά, σε σχέση με την κοινή ρίζα των μεθόδων της κομμουνιστικής και της μη κομμουνιστικής εξουσίας, αλλά ήδη έχουν αναφερθεί αρκετά τα οποία αποδεικνύουν και επαναβεβαιώνουν ότι ο κομμουνισμός είναι ιδεολογία της εξουσίας και της πολιτικής συνέχειας της Τάξεως. Έρχεται να αναζωογονήσει, να ενισχύσει και να πλαισιώσει την Τάξι, επιβάλλοντας όσα αυτή δεν έχει την δυνατότητα να κάνει πραγματικότητα...

Συσπείρωση Αναρχικών

---

8. Ι. Σ. Κολιόπουλος, *Νεώτερη Ευρωπαϊκή Ιστορία 1789-1945*, σ.314.

9. Εάν υπάρχουν κάποιοι οι οποίοι πιστεύουν ότι το καθεστώς Τσίπρα-Καμμένου πρωτοτυπεί διεθνώς, είναι προφανές ότι κάνουν λάθος. Έχουν προηγηθεί τα απανταχού κομμουνιστικά καθεστώτα, τα οποία αναίρεσαν ριζικά όλα όσα υπόσχονταν πριν αυτοί –ως συνεχιστές της Τάξεως– ανέβουν στην εξουσία γλείφοντες, έρποντες ή κολυμπώντες σε ποταμούς αίματος, για την πλημμυρίδα των οποίων έχουν οι ίδιοι φροντίσει.

10. Οι οποίοι όχι μόνον, ως κόμμα, ήσαν απόντες κατά την επανάσταση του Φεβρουαρίου, αλλά και προσπάθησαν να την υπονομεύσουν σε όλο το μεσοδιάστημα Φεβρουαρίου-Οκτωβρίου. Ας σημειωθεί, επίσης ότι λίγες μέρες πριν το ξέσπασμα, ο μπολσεβίκος Καγιούρωφ με ομιλία του σε συγκέντρωση γυναικών του Βύμποργκ, τις προέτρεπε να μην απεργήσουν κατά την ημέρα της Γυναίκας και να ακούσουν τις οδηγίες του κόμματος.

11. Σχετικά με αυτές τις απόπειρες, υπάρχει αναλυτική αναφορά στα αμέσως προηγούμενα φύλλα της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

12. Η επανασύστασις της Τάξεως ακολουθεί μίαν περίοδο ισχυρού ανταγωνισμού μεταξύ των μερίδων της, όπου οι επικρατήσαντες αναλαμβάνουν αυτό το καθήκον.

13. Ο οποίος ομιλεί περί «προδομένης επαναστάσεως» –καίτοι είναι ένας από τους πλέον μοχθηρούς εξουσιαστές και προδότες της επαναστάσεως του Φεβρουαρίου– και «εκφυλισμένου εργατικού κράτους».

14. Σύμφωνα με την άποψη αυτή είχε προκύψει μία νέα μορφή ταξικής κοινωνίας, η οποία βασίζεται στον έλεγχο και την διαχείριση της κρατικής περιουσίας. *Bruno Rizzi* The Bureaucratization of the World, 1939.

15. Αναφέρει την μετά τον Οκτώβριο προκύψασα κατάσταση ως κρατικό καπιταλισμό.

16. Χαρακτηρίζει την κομμουνιστική Ρωσία ως καθεστώς Γραφειοκρατικού Καπιταλισμού: «*Η ρωσική επανάσταση οδήγησε στην εγκαθίδρυση ενός νέου τύπου καθεστώτος εκμετάλλευσης και καταπίεσης όπου μια νέα κυρίαρχη τάξη, η γραφειοκρατία, σχηματίστηκε γύρω από το κομμουνιστικό κόμμα*».

17. Αναφέρεται σε μια νέα κρατική αστική τάξη.

18. Ακολούθησαν, βεβαίως, οι μαοΐζουσες και μαοϊκές ομάδες, οι οποίες χρησιμοποιούσαν την ίδια θεωρητικολογία.

19. Με αυτήν την μέθοδο ένας από τους συντελεστές και κανόνες ανασυνθέσεως της Τάξεως είναι η επανένταξη στο στράτευμα των στοιχείων που προϋπήρχαν. Επί παραδείγματι, στην αρχή του εμφυλίου πολέμου τα τρία τέταρτα του σώματος των αξιωματικών του Ερυθρού Στρατού αποτελείτο από πρώην Τσαρικούς αξιωματικούς. Μέχρι το τέλος του, το 83% όλων των διοικητών σωμάτων και μεραρχιών του Ερυθρού Στρατού ήταν πρώην Τσαρικοί στρατιωτικοί.

20. Άλλωστε είναι γνωστό ότι για να οικοδομηθεί ένα σπίτι, μια πολυκατοικία, ένα έργο γενικά, πρώτα γίνονται τα σχέδια και ακολουθεί η πρακτική του εφαρμογή. Οπότε, οι υλιστικές μπαρούφες με τις οποίες προσπαθούν να εξηγήσουν τα συμβάντα από την «υλική βάση», η οποία «προέκυψε», αποτελούν προφάσεις εν αμαρτίαις.

ΠΟΝΤΙΚΟΛΟΓΙΕΣ...ΕΞ ΥΠΝΟΥ

«Χάσαμε την αξιοπρέπειά μας!!»

(Που καλέ; Να ψάξω να στη βρω...)

Ναι, εντάξει. Πόντικας γαρ, αλλά και περπάτημα όλη μέρα γίνεται; Δεν γίνεται. Στριμώχνομαι, το λοιπόν, καμιά φορά κι εγώ στο λεωφορείο, έτσι στη ζούλα, μην πέσει επάνω μου κανένα μάτι κι αρχίσουν οι στριγκλιές και τα ξεφωνητά τα μελάτα. Δεν έχω παράπονο, μάτι ανθρώπινο δε με έχει δει ακόμη, που σουλατσάρω, φρέσκος και μυρωδάτος, ανάμεσα στ' ανθρώπινα τα πόδια. Το τί βλέπουν τα ματάκια μου, αλλά, το κυριότερο, τί ακούν οι αυτάρες μου, δε λέγεται! Εσείς οι άνθρωποι τα έχετε πια εντελώς χαμένα, κυρίες και κύριοι. Τις προάλλες ακούω μια κυρία (καλή της ώρα), πολύ σικ και στιλάτη, να εκφωνεί λογύδριο για την άτιμη την «κρίση» και πως πλέον «δεν ζουν όπως ζούσαν», «πουλήσανε το δεύτερο αυτοκίνητο» (αμάν κακό!), «διακοπές δεν πήγανε φέτος» (αντίο αμμουδιές) κι άλλα τέτοια λυπητερά, να μη βρίσκω μαντήλι να κλάψω, ο ερίφης. Τί δυστυχία!

Αλλά το καλύτερο μας το φύλαξε για το τέλος. Αφού, το λοιπόν, αράδιασε μιάμιση οκά μελλουδάρα πολυτελείας, αμολάει και το τρίποντο· «χάσαμε την αξιοπρέπεια μας», ξεφουρνίζει ανερυθρίαστα η μανδάμ και η ουρά μου έφερε γυροβολιές τέσσερις από τη σύγχυση. Τί της λες τώρα; Με τον ακριβό της τον ρουχισμό, το κινητό το σπέσιαλ (σαν να έπεσε στα χέρια της από ιπτάμενο δίσκο, ένα πράμμα) το ακριβό της το άρωμα (εντάξει, ξέρει ο Πόντιξ από αρώματα, στη Φραγκιά μεγαλωμένος βλέπεις...), «σένια», που λέγανε και παλιότερα κάτι αρουραίοι φίλοι στο λιμάνι. Και σκέφτομαι το λοιπόν, τό για τους ανέμους. Βλέπω συχνότατα ανθρώπους στα συσσίτια, στα φτωχοκομεία, στα τρελάδικα με αξιοπρέπεια που θα ζήλευαν βασιλιάδες κι εξουσιαστές πρώτης γραμμής (εξ άλλου αυτοί είναι κατά κανόνα λιγούρηδες). Βλέπω ακόμη και σκύλους ή γάτες με περίσσια αξιοπρέπεια, που και στον αντι-ήρωα του Κνουτ Χάμσουν (*Πείνα)*, θα έδιναν άνετα μαθήματα. Και για να μην πάμε όλοι ομαδικώς για ζουρλομανδύα με όσα ακούν τα ώτα μας, ας καταλάβουν κάποιοι ότι φτωχοί κι εξαθλιωμένοι –δίχως φυσικά να σημαίνει πως είναι ή όχι αναξιοπρεπείς για αυτόν τον λόγο –υπήρχαν ανέκαθεν. Όχι μόνο εδώ στα καθ' ημάς, αλλά πάντοτε και παντού, όπου υπάρχει εξουσία κι εκμετάλλευση.

Αυτή η έρμη η «μεσαία τάξη», που την πήρε η «κρίση» και την εξαΰλωσε, ζει την ψύχωση του «μαρμαρωμένου βασιλιά», μου φαίνεται. Κι όσο περνάει ο καιρός, βυθίζεται όλο και πιο βαθιά σε αυτή της την παράκρουση. Σαν να περιμένουν νυχθημερόν έναν «σωτήρα», να τους ξαναδώσει τα «μεγαλεία» τους πίσω· τα τσιφτετέλια τους στις πίστες, το Λονδίνο-Άμστερνταμ ή Βερολίνο μηνιαίως, με ημιδιατροφή (τουλάχιστον), το αμάξι (ή αμάξια) το καλό (και πανάκριβο). Όλα αυτά τα άχρηστα σκουπίδια, που, ωστόσο, υψώθηκαν, με το στανιό, σε «αξίες ζωής», έγιναν «απαραίτητα», κι απέκτησαν υπόσταση «αναγκών». Και τώρα η αποστέρησή τους έχει προκαλέσει πανικό και υψοφοβία σε όσους απώλεσαν πανηγυρικά την αξιοπρέπεια τους μέσα σε αυτά. Ναι, γιατί ένας πολύ σίγουρος δρόμος για να χάσεις (πράγματι) την αξιοπρέπεια σου, είναι κι αυτός. Ψέματα; Οικτίρουν εαυτούς και αναμένουν τον «σωτήρα» καβάλα στο άσπρο άλογο, στην μαύρη μοτοσυκλέτα, στο παρδαλό διαστημόπλοιο, έναν σωτήρα, βρε αδερφέ και με ό,τι θέλει ας κοπιάσει. Τώρα Τσίπρα θα τον λένε (περαστικά μας!), Μιχαλολιάκο Νικόλα (με σβάστικα ή άνευ, καμμία σημασία), Μπαφομέτ, Βελζεβούλ; Ουδόλως τους νοιάζει. Αρκεί να πάρουν πίσω όσα «σημαντικά» κατείχαν. Αμ, δε! Το παραμύθι έλαβε τέλος. Και δεν είχε καν δράκο...

Σαν το δόλωμα του παπατζή, ένα πράμμα. Κι άντε τώρα να δείτε κατάφατσα τον εαυτό σας στον καθρέπτη. Ποιος βρίσκει χρόνο για αυτοκριτική κι άλλα τέτοια «ασήμαντα» κι «επουσιώδη», σωστά; Οπότε, ονειρεύεστε τα «περασμένα μεγαλεία» κι αναμένετε, με καρδιοχτύπι. Άντε να κάνετε και καμιά επίσκεψη στον ψυχολόγο/ψυχίατρο, να σας πει πως «δεν νιώθετε καλά, γιατί έχετε οικονομική ανασφάλεια», να σας γράψει και μερικές χούφτες χάπια, «για το καλό σας». Κι αφού τα πάρετε συστηματικά και γίνετε χρήστες με συνταγή γιατρού, ρίχνετε και μερικά βλέφαρα όλο αηδία στους χρήστες άνευ συνταγογραφήσεως της πλατείας. Γιατί εσείς είστε «νοικοκύρηδες» κι αυτοί «πρεζάκια». Δεν είστε ίσα κι όμοια, μην τα ισοπεδώσουμε κι όλα πια. Και δεν πα' να 'ρθουν οι φρικτότεροι τύραννοι, οι πιο ύπουλοι, οι πιο χυδαίοι κι επικίνδυνοι, καλώς θα τους ορίσετε! Αρκεί να σας δώσουν λίγα ψίχουλα «ευμάρειας» κι όχι απλώς θα τους ανεχτείτε, αλλά θα τους χειροκροτήσετε, θα τους θαυμάσετε, θα δώσετε ακόμη και τα ονόματά τους σε δρόμους και πλατείες, να μην περάσουν στη λήθη τέτοιοι «άγιοι» άνθρωποι, άμα τη αποδημήσει τους εις τόπον χλοερόν. Έτσι δεν γίνεται πάντα; Είτε ο «λαμπρός ηγέτης» λέγεται Θεοδόσιος (ο χασάπης του Ιπποδρόμου) είτε Βενιζέλος (εις εκ των ηθικών αυτουργών της μικρασιατικής ανθρωποσφαγής), καμμία διαφορά, επί της ουσίας!

Η αξιοπρέπεια είναι για τους άξιους. Και οι άξιοι έχουν αξίες. Και για να έχει κάτι πραγματική αξία (όχι απλώς οικονομικό κόστος), πρέπει να αξίζει. Κι ό,τι αξίζει στη ζωή ούτε αγοράζεται ούτε πωλείται κι ούτε βέβαια μπορεί να μας το κλέψει κανείς. Μου το έλεγε κι ο μπάρμπας μου, σαν ήμουν ποντικάκι νιάνιαρο κάποτε κι εγώ, πως αξία στη ζωή έχουν μόνον όσα κανείς επίδοξος κλέφτης δεν μπορεί να σου πάρει... Για αυτό είναι και τόσο σημαντικά.

Υ.Γ1 Τώρα με το δίκιο σας θα αναρωτιέστε πώς η κυρία της ιστορίας μας βρέθηκε σε ένα αστικό λεωφορείο. Άβυσσος η ψυχή των τεθλιμμένων υπερκαταναλωτών. Εάν μάθετε, πάντως, πείτε μου κι εμένα.

Υ.Γ2 Όχι, δεν ακυρώνω εισιτήριο. Είναι ψηλά το ακυρωτικό μηχάνημα. Πόντικας γαρ ...δεν φτάνω βλέπετε...

Πόντιξ ο Σισύφειος

πέσει επάνω μου κανένα μάτι κι αρχίσουν οι στριγκλιές και τα ξεφωνητά τα μελάτα. Δεν έχω παράπονο, μάτι ανθρώπινο δε με έχει δει ακόμη, που σουλατσάρω, φρέσκος και μυρωδάτος, ανάμεσα στ' ανθρώπινα τα πόδια. Το τί βλέπουν τα ματάκια μου, αλλά, το κυριότερο, τί ακούν οι αυτάρες μου, δε λέγεται! Εσείς οι άνθρωποι τα έχετε πια εντελώς χαμένα, κυρίες και κύριοι. Τις προάλλες ακούω μια κυρία (καλή της ώρα), πολύ σικ και στιλάτη, να εκφωνεί λογύδριο για την άτιμη την «κρίση» και πως πλέον «δεν ζουν όπως ζούσαν», «πουλήσανε το δεύτερο αυτοκίνητο» (αμάν κακό!), «διακοπές δεν πήγανε φέτος» (αντίο αμμουδιές) κι άλλα τέτοια λυπητερά, να μη βρίσκω μαντήλι να κλάψω, ο ερίφης. Τί δυστυχία!

Αλλά το καλύτερο μας το φύλαξε για το τέλος. Αφού, το λοιπόν, αράδιασε μιάμιση οκά μελλουδάρα πολυτελείας, αμολάει και το τρίποντο· «χάσαμε την αξιοπρέπεια μας», ξεφουρνίζει ανερυθρίαστα η μανδάμ και η ουρά μου έφερε γυροβολιές τέσσερις από τη σύγχυση. Τί της λες τώρα; Με τον ακριβό της τον ρουχισμό, το κινητό το σπέσιαλ (σαν να έπεσε στα χέρια της από ιπτάμενο δίσκο, ένα πράμμα) το ακριβό της το άρωμα (εντάξει, ξέρει ο Πόντικ από αρώματα, στη Φραγκιά μεγαλωμένος βλέπεις...), «σένια», που λέγανε και παλιότερα κάτι αρουραίοι φίλοι στο λιμάνι. Και σκέφτομαι το λοιπόν, μες την τσατίλα, πως *των γαρ ηλιθίων απείρων γέννεθλα*, που έλεγε κι ο σοφός αρχαίος. Δηλαδή, όποιος δεν μπορεί (πλέον) να ξοδεύει όπως ξόδευε, έχει χάσει την αξιοπρέπεια του; Έχει καμία σχέση η αγοραστική «δύναμη» του καθενός με το εάν ή πόση αξιοπρέπεια διαθέτει; Επτά χρόνια «κρίσης» κάλπικης, αλλά συνοδευόμενης (προφανώς) από αληθινότατη και βίαιη φτωχοποίηση μεγάλων κοινωνικών στρωμάτων –φτωχοποίηση αυθεντική, όχι γιαλαντζί με εμπριμέ φούντες και τα ρέστα σώβρακα για τους κορέους– και παρατηρώ, ουκ ολίγους, που νοερώς παρεπιδημούν ακόμη μεταξύ διακοποδάνειου και σαββατοκύριακου μην πάμε όλοι ομαδικώς για ζουρλομανδύα με όσα ακούν τα ώτα μας, ας καταλάβουν κάποιοι ότι φτωχοί κι εξαθλιωμένοι –δίχως φυσικά να σημαίνει πως είναι ή όχι αναξιοπρεπείς για αυτόν τον λόγο –υπήρχαν ανέκαθεν. Όχι μόνο εδώ στα καθ' ημάς, αλλά πάντοτε και παντού, όπου υπάρχει εξουσία κι εκμετάλλευση.

Αυτή η έρμη η «μεσαία τάξη», που την πήρε η «κρίση» και την εξαΰλωσε, ζει την ψύχωση του «μαρμαρωμένου βασιλιά», μου φαίνεται. Κι όσο περνάει ο καιρός, βυθίζεται όλο και πιο βαθιά σε αυτή της την παράκρουση. Σαν να περιμένουν νυχθημερόν έναν «σωτήρα», να τους ξαναδώσει τα «μεγαλεία» τους πίσω· τα τσιφτετέλια τους στις πίστες, το Λονδίνο-Άμστερνταμ ή Βερολίνο μηνιαίως, με ημιδιατροφή (τουλάχιστον), το αμάξι (ή αμάξια) το καλό (και πανάκριβο). Όλα αυτά τα άχρηστα σκουπίδια, που, ωστόσο, υψώθηκαν, με το στανιό, σε «αξίες ζωής», έγιναν «απαραίτητα», κι απέκτησαν υπόσταση «αναγκών». Και τώρα η αποστέρησή τους έχει προκαλέσει πανικό και υφοφοβία σε όσους απώλεσαν πανηγυρικά την αξιοπρέπεια τους μέσα σε αυτά. Ναι, γιατί ένας πολύ σίγουρος δρόμος για να χάσεις (πράγματι) την αξιοπρέπεια σου, είναι κι αυτός. Ψέματα; Οικτίρουν εαυτούς και αναμένουν τον «σωτήρα» καβάλα στο άσπρο άλογο, στην μαύρη μοτοσυκλέτα, στο παρδαλό μα. Κι άντε τώρα να δείτε κατάφατσα τον εαυτό σας στον καθρέπτη. Ποιος βρίσκει χρόνο για αυτοκριτική κι άλλα τέτοια «ασήμαντα» κι «επουσιώδη», σωστά; Οπότε, ονειρεύεστε τα «περασμένα μεγαλεία» κι αναμένετε, με καρδιοχτύπι. Άντε να κάνετε και καμιά επίσκεψη στον ψυχολόγο/ψυχίατρο, να σας πει πως «δεν νιώθετε καλά, γιατί έχετε οικονομική ανασφάλεια», να σας γράψει και μερικές χούφτες χάπια, «για το καλό σας». Κι αφού τα πάρετε συστηματικά και γίνετε χρήστες με συνταγή γιατρού, ρίχνετε και μερικά βλέφαρα όλο αηδία στους χρήστες άνευ συνταγογραφήσεως της πλατείας. Γιατί εσείς είστε «νοικοκύρηδες» κι αυτοί «πρεζάκια». Δεν είστε ίσα κι όμοια, μην τα ισοπεδώσουμε κι όλα πια. Και δεν πα' να 'ρθουν οι φρικτότεροι τύραννοι, οι πιο ύπουλοι, οι πιο χυδαίοι κι επικίνδυνοι, καλώς θα τους ορίσετε! Αρκεί να σας δώσουν λίγα ψίχουλα «ευμάρειας» κι όχι απλώς θα τους ανεχτείτε, αλλά θα τους χειροκροτήσετε, θα τους θαυμάσετε, θα δώσετε ακόμη και τα ονόματά τους σε δρόμους και πλατείες, να μην περάσουν στη λήθη τέτοιοι «άγιοι» άνθρωποι, άμα τη αποδημήσει τους εις τόπον χλοερόν. Έτσι δεν γίνεται πάντα; Είτε ο «λαμπρός ηγέτης» λέγεται Θεοδόσιος (ο χασάπης του Ιπποδρόμου) είτε Βενιζέλος (εις εκ των ηθικών αυτουργών της μικρασιατικής ανθρωποσφαγής), καμμία διαφορά, επί της ουσίας!

Η αξιοπρέπεια είναι για τους άξιους. Και οι άξιοι έχουν αξίες. Και για να έχει κάτι πραγματική αξία (όχι απλώς οικονομικό κόστος), πρέπει να αξίζει. Κι ό,τι αξίζει στη ζωή ούτε αγοράζεται ούτε πωλείται κι ούτε βέβαια μπορεί να μας το κλέψει κανείς. Μου το έλεγε κι ο μπάρμπας μου, σαν ήμουν ποντικάκι νιάνιαρο κάποτε κι εγώ, πως αξία στη ζωή έχουν μόνον όσα κανείς επίδοξος κλέφτης δεν μπορεί να σου πάρει... Για αυτό είναι και τόσο σημαντικά.

Υ.Γ1 Τώρα με το δίκιο σας θα αναρωτιέστε πώς η κυρία της ιστορίας μας βρέθηκε σε ένα αστικό λεωφορείο. Άβυσσος η ψυχή των τεθλιμμένων υπερκαταναλωτών. Εάν μάθετε, πάντως, πείτε μου κι εμένα.

Υ.Γ2 Όχι, δεν ακυρώνω εισιτήριο. Είναι ψηλά το ακυρωτικό μηχάνημα. Πόντικας γαρ ...δεν φτάνω βλέπετε...

Πόντιξ ο Σισύφειος

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 16ος, Φύλλο 176
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλ.: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού

τος» (αντίο αμμουδιές) κι άλλα τέτοια λυπητερά, να μη βρίσκω μαντήλι να κλάψω, ο ερίφης. Τί δυστυχία!

Αλλά το καλύτερο μας το φύλαξε για το τέλος. Αφού, το λοιπόν, αράδιασε μιάμιση οκά μελλουδάρα πολυτελείας, αμολάει και το τρίποντο· «χάσαμε την αξιοπρέπεια μας», ξεφουρνίζει ανερυθρίαστα η μανδάμ και η ουρά μου έφερε γυροβολιές τέσσερις από τη σύγχυση. Τί της λες τώρα; Με τον ακριβό της τον ρουχισμό, το κινητό το σπέσιαλ (σαν να έπεσε στα χέρια της από ιπτάμενο δίσκο, ένα πράμμα) το ακριβό της το άρωμα (εντάξει, ξέρει ο Πόντιξ από αρώματα, στη Φραγκιά μεγαλωμένος βλέπεις...), «σένια», που λέγανε και παλιότερα κάτι αρουραίοι φίλοι στο λιμάνι. Και σκέφτομαι το λοιπόν, μες την τσατίλα, πως *των γαρ ηλιθίων απείρων γέννεθλα*, που έλεγε κι ο σοφός αρχαίος. Δηλαδή, όποιος δεν μπορεί (πλέον) να ξοδεύει όπως ξόδευε, έχει χάσει την αξιοπρέπεια του; Έχει καμία σχέση η αγοραστική «δύναμη» του καθενός με το εάν ή πόση αξιοπρέπεια διαθέτει; Επτά χρόνια «κρίσης» κάλπικης, αλλά συνοδευόμενης (προφανώς) από αληθινότατη και βίαιη φτωχοποίηση μεγάλων κοινωνικών στρωμάτων –φτωχοποίηση αυθεντική, όχι γιαλαντζί με εμπριμέ φούντες και τα ρέστα σώβρακα για τους κορέους– και παρατηρώ, ουκ ολίγους, που νοερώς παρεπιδημούν ακόμη μεταξύ διακοποδάνειου και σαββατοκύριακου στο εξωτικό Μπάνσκο, με όλα τα κομφόρ (και ροκφόρ), να χαμπαριάζουν ουδέν, λες και τα μάτια μας τα έδωσε η φύση για να κοιτάζουμε μόνον επίπεδες οθόνες.

Η αξιοπρέπεια, αγαπητή μου κυρία, είναι μια αξία που ουδείς μπορεί να μας την πάρει. Μόνοι μας την προασπιζόμαστε και τη φυλάττουμε ή μόνοι μας την παραδίδουμε, την εξευτελίζουμε, την κάνουμε κονιορτους στις πίστες, το Λονδίνο-Άμστερνταμ ή Βερολίνο μηνιαίως, με ημιδιατροφή (τουλάχιστον), το αμάξι (ή αμάξια) το καλό (και πανάκριβο). Όλα αυτά τα άχρηστα σκουπίδια, που, ωστόσο, υψώθηκαν, με το στανιό, σε «αξίες ζωής», έγιναν «απαραίτητα», κι απέκτησαν υπόσταση «αναγκών». Και τώρα η αποστέρησή τους έχει προκαλέσει πανικό και υψοφοβία σε όσους απώλεσαν πανηγυρικά την αξιοπρέπεια τους μέσα σε αυτά. Ναι, γιατί ένας πολύ σίγουρος δρόμος για να χάσεις (πράγματι) την αξιοπρέπεια σου, είναι κι αυτός. Ψέματα; Οικτίρουν εαυτούς και αναμένουν τον «σωτήρα» καβάλα στο άσπρο άλογο, στην μαύρη μοτοσυκλέτα, στο παρδαλό

είστε «νοικοκύρηδες» κι αυτοί «πρεζάκια». Δεν είστε ίσα κι όμοια, μην τα ισοπεδώσουμε κι όλα πια. Και δεν πα' να 'ρθουν οι φρικτότεροι τύραννοι, οι πιο ύπουλοι, οι πιο χυδαίοι κι επικίνδυνοι, καλώς θα τους ορίσετε! Αρκεί να σας δώσουν λίγα ψίχουλα «ευμάρειας» κι όχι απλώς θα τους ανεχτείτε, αλλά θα τους χειροκροτήσετε, θα τους θαυμάσετε, θα δώσετε ακόμη και τα ονόματά τους σε δρόμους και πλατείες, να μην περάσουν στη λήθη τέτοιοι «άγιοι» άνθρωποι, άμα τη αποδημήσει τους εις τόπον χλοερόν. Έτσι δεν γίνεται πάντα; Είτε ο «λαμπρός ηγέτης» λέγεται Θεοδόσιος (ο χασάπης του Ιπποδρόμου) είτε Βενιζέλος (εις εκ των ηθικών αυτουργών της μικραστη ζωή ούτε αγοράζεται ούτε πωλείται κι ούτε βέβαια μπορεί να μας το κλέψει κανείς. Μου το έλεγε κι ο μπάρμπας μου, σαν ήμουν ποντικάκι νιάνιαρο κάποτε κι εγώ, πως αξία στη ζωή έχουν μόνον όσα κανείς επίδοξος κλέφτης δεν μπορεί να σου πάρει... Για αυτό είναι και τόσο σημαντικά.

Υ.Γ1 Τώρα με το δίκιο σας θα αναρωτιέστε πώς η κυρία της ιστορίας μας βρέθηκε σε ένα αστικό λεωφορείο. Άβυσσος η ψυχή των τεθλιμμένων υπερκαταναλωτών. Εάν μάθετε, πάντως, πείτε μου κι εμένα.

Υ.Γ2 Όχι, δεν ακυρώνω εισιτήριο. Είναι ψηλά το ακυρωτικό μηχάνημα. Πόντικας γαρ ...δεν φτάνω βλέπετε...

Πόντιξ ο Σισύφειος

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 16ος, Φύλλο 176
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλ.: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού
στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)
116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA

Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη η γνωστοποίηση των στοιχείων σας μέσω του ταχυδρομείου, τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δηλαδή: Όνομα, επώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικό κώδικα και ένα τηλέφωνο.